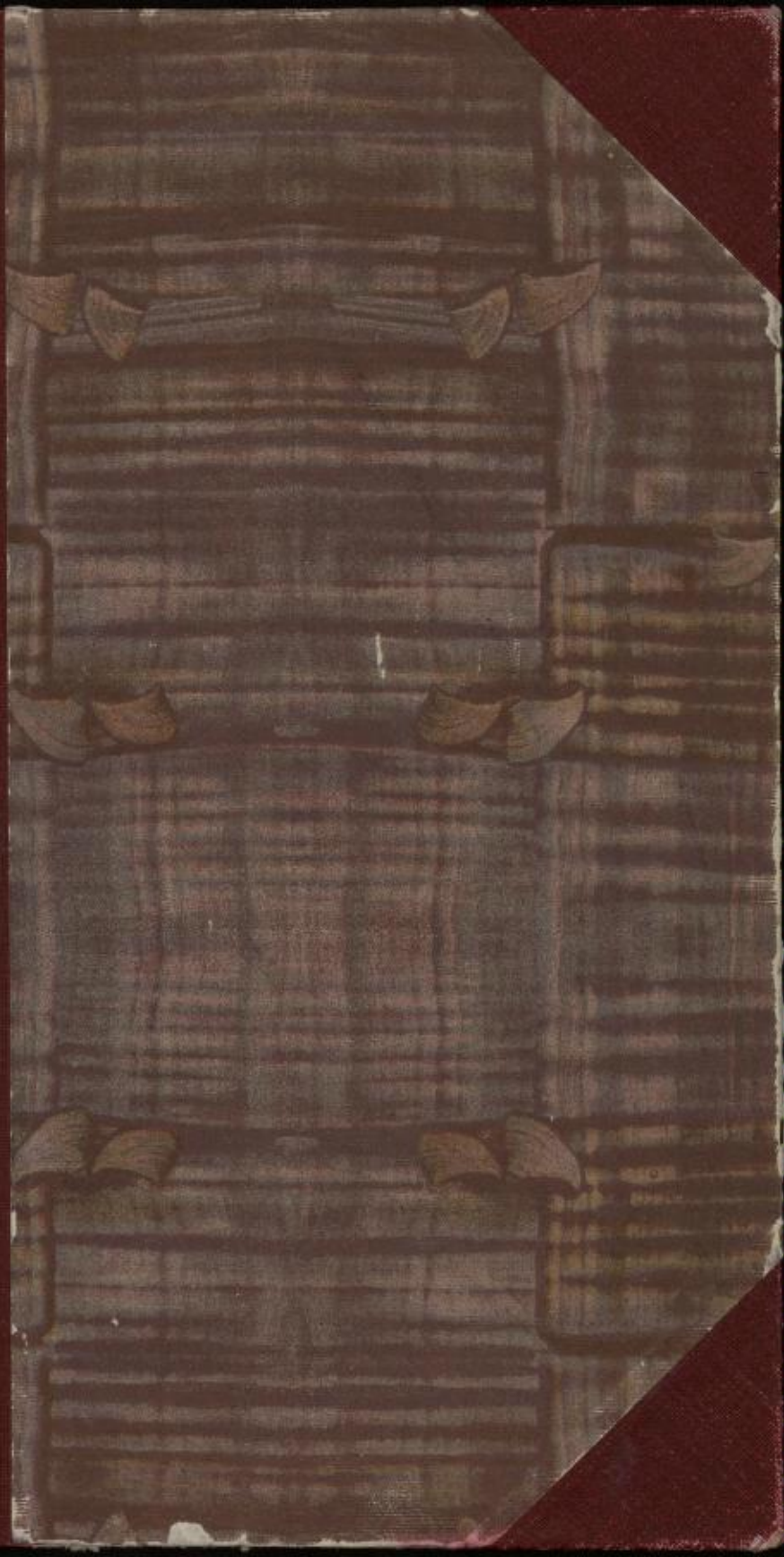

NA/gen ad Østfolden

Til bruk på NB Oslos lesesal

Nasjonalbiblioteket
avdeling Oslo

84GA08976

GAMMELT SKYLDFOLK I ØSTERDALENE

ÆTTEBOK

VED

OLIVER MYRE FINSTAD

KRISTIANIA

JOHANSEN & NIELSENS BOKTRYKKERI

1914

GAMMELT SKYLDFOLK I ØSTERDALENE

ÆTTEBOK

VED

OLIVER MYRE FINSTAD

IKRISTIANIA

JOHANSEN & NIELSENS BOKTRYKKERI

1914

MANUSKRIFT

TRYKT I

JOHANSEN & NIELSENS BOKTRYKKERI

MIN KJÆRE TVILLINGBROR

LUDVIG FINSTAD

TILEGNET

INDHOLD

Indledning	side 1
Tolgenslid	7
Nedre Steen av Øvre Tolgenslid	14
Parelius-folk	19
Øvre Steen av Øvre Tolgenslid	23
Ytre Tolgenslid eller Sætersgard	25
Mellem Tolgenslid eller Moen	28
Stor-Rusten	31
Ludvig og Ingeborg Stor-Rusten	38
Ingeborg Stor-Rustens ætteheim og slægt	42
Sivilhaug	52
Nordre Sivilhaug	55
Sølenlid	58
Brandvolds-Haugen	62
Søndre Sivilhaug	65
Baugen eller Sandeggen-folk	76
Finstad	78
Oppl og Utti Finstad	80
Myre Finstad	89
Dalen Finstad	102
Moen Finstad	107
Brutro Finstad	112
Grindflæk	115
Fonnås	132
Haugset	144
Gammelstu Haugset	145
Uttistv Haugset	149
Nordistv Haugset	152
Hanestad	162
Vestre Hanestad	164
Østre Hanestad	170
Grotting	178
Søndre Grotting	179
Nordre Grotting	183

Skyldfolk	side	191
Nordset-folk	"	191
Høye-folk	"	194
Hårset-folk	"	197
Ættetavler:		
Tolgenslid-ættene	"	20
Tolgenslid — Finstad-ætten	"	47
Sølenlid — Sivilhaug-ætten	"	74
Unset — Grindflak-ætten	"	130
Fonnås-ætten	"	142
Haugset-ætten	"	160
Hanstad-ætten	"	176
Grotting-ætten	"	189
Stamtavle	"	102

Tanken fra først av var å utarbeide en stamtavle. Da jeg hadde samlet alle mine „aner“, hadde jeg emne til en hel bok. Denne bok har jeg nu skrevet nærmest for mine barn til minne om vore forfedre.

Oslo, 29. juli 1914.

Oliver Myre Finstad.

OLA SÆMINGSSØN MYRE
og Martha, hans datterdatters datter.

Eystridalir omfattet i gamle dager to hoveddaler, den ene kring Glymja (Glåma), den anden kring Hrein (Rena) og de mindre daler Trysiljar (Trysil) ved Gautelf (Fæmundselven) og Idre og Sarnor ved Dalself samt endelig Kviknar (Kvikne) ved Ork (Orkla). Hoveddalen nordenfor Elfareimer (Elvrum) ble set på som den egentlige Eystridalr eller Eystrudalr, nemlig Åmoti (Åmot), strøket hvor Rena fæll i Glåma, og Elfardalr som deltes i ytri og efri (Stor-Elvdalen og Lill-Elvdalen). Til den øverste del av Glåmdalen støtte flere sidedaler som Vingill (Vingelen og Dalsbygden). Ovenfor Hreinudalr fulgte Þyslar-dalr (Tyldalen) kring Þysl (Tysla) som forener sig med Hrein.

Tynset og Tolgen kring Glåma er nyere bygder.

Østerdalen var lite kjendt i Oldtiden. I Heimskringla fortæller Snorre i Olav den helliges saga om „Eystridalir“ at „denne bygd var svært gresgrændt, og folk budde der ved sjøer eller rudninger i skogen, og der var berre få steder det lå storbygder ihop.“ Derfor valgte vel Birkebeinerne disse daler da de vinteren 1205—6 flygtet for Baglerne til Nidaros med kongsbarnet Håkon Håkonsson. I urskogene nordi dalene her søkte fredløse å skjule sig. En sådan fredløs var Torkel Barfrost. I Sigmund Brestesons saga fortælles om ham at han var en storbondes søn fra Hedemarken som efter flere blodige kampe for å få sin elskede Ragnhild var blit lyst fredløs. Som sådan måtte han med sin unge viv vandre om i fjell og øde-mark indtil han endelig kom nord i Østerdalene, hvor han satte bupæl. Her hadde de budd i 18 vintre, som var alderen til Turid datter deres da Sigmund Bresteson og Trond frenden hans kom til dem en sen vinterkveld, nær omkommet av sult og kulde. Torkel Barfrost blev hirdmand hos Håkon Jarl, og Sigmund Bresteson ægtet Turid og ble navnkundig helt på

Færøyene. Hvorlænge det er siden den første „fredløse“ kom til Østerdalen, er det ingen som vet; men der er kommet ting for dagen som tyder på at her har budd folk i årtusender.

At Østerdalene laa avsides til og hadde en liten folkemængde fremgaar av avgjerden i hirdskråen av 1237, hvor det heter at Østerdalen til kongens tjeneste kun skulde stille 5 mand, medens Hedemarken hadde aa utrede 22.

Sagaene melder at Oplandene var de siste som tok ved kristendommen. Det var rimelig at fjellbyggen holdt lengst mulig på sine gamle guder. Olav Haraldssøns grufulde fremfærd ved indførelsen av den nye lære skulde heller ikke opmuntre folket til å ta imot den. Men da frasagnet kom om Olavs helledød paa Stiklestad og de undere som fulgte, bødte bønderne knæ for „Hvide Christ“. De stadig gjentagne pilgrimsfærder til St. Olavs helligdom i Nidaros styrket vel også folket i den nye tru. Disse pilgrimsfærder gjennom dalene mittsommersleite kom like så sikkert som grågåsens trækk om våren. Ved Åkre i Ytre Rendalen stod for ikke lang tid siden to høie stener, hvorav den ene hadde rått indhugget ML (1050) og den anden et kors på hver side. Dette tyder på at pilgrimsfærdene hadde sit ophav allerede kring 20 år efter Olav den helliges død. Pilgrimsfærdene kom til Ytre Rendalen fra Sverige over fjellene gjennom skaret i Rendalssølen. Fra Åkre gik toget dalfares til Fonnås opp Fonnåslie og nordover langs fjellbandet på vestsiden av Fonnåsfjellet gjennom Rivdalen og ned til Åsen i Tyldalen. Herfra drog færdene over Kjølén til Tynset og videre over Kviknefjellene til Trøndelagen.

Det er lite vi vet om forfedrene vore. Mange kjender ikke engang navn på sine oldeforældre. Ved de i den senere tid utgivne bygde-skildringer synes imidlertid sansen for kjendskapet til slekten å være våknet også hos den almindelige bondestand. Den del av embedsstanden som har sin rot i fremmed ætt, har ære av å ha gått foran her. Men nu kjem også bønderne. Grundig kjendskap til forfedrene vil ganske sikkert gjøre ætteheimen kjærere for oss alle.

Få nordmænd kan føre sin slekt længer attende end 300 år. Fra førstningen av 1600-tallet kan vi i arkivene finne nokså sammenhengende opplysninger om forskjellige forhold vedkommende vore bygder; men før den tid er det kun få optegnelser å se om enkelte gardar og bondeætter. Opplysningene må

for det meste søkes av utrykte kilder såsom lens- og fogderiregnskaper, jordebøker, mandtal, retsprotokoller, kirkebøker o.s.v. Kirkebøkene for bygdene i Nordre Østerdalen er tildels ugreie, og for adskillige tidsrum mangler de. Det er et langvarig og strævsomt, men dog interessant arbeide å granske disse gamle, ofte utydelige håndskrifter.

Ved reformationen blev desværre optegnelser fra den katolske tid tilintetgjort. Kirkernes arkiver blev simpelt hen brændt på kirkegardene. Det gjaldt å tilintetgjøre alt som minnet om det gamle velordnede kirkesamfund, hvor fremragende bønder forrettet som prester og lærere i bygdene. Oldenborgeren Christian IV utstedte påbud om at „alt katolsk væsen“ skulde ut av kirkerne. Der fandtes middelalderske musikhåndskrifter fra Olav Trygvassøns tid og kanskje længer attende. Det var kirke-musik av den mest storslagne, således den store lovsang til St. Olavs ære sunget i mange hundred år ved Olavsmessa 29. juli. Håndskriftene, som med stor kunst var kaligrafert og utstyrt med forbokstaver i forskjellige farver, tildels i guld, ble brukt til indpakkingspapir for de fogderiregnskaper som i det 16. og 17. hundredaar ble indsendt til rentekamret i Kjøbenhavn. De geistlige stiftelsers jordegods ble konfiskert, og kirkerne utplyndret. Ved reformationen tapte Norge sit gamle kultursprog. Andre nationer fik bibelen oversat til sit eget sprog; men det norske folk fik nøie sig med av kong Christian III å få opsendt fra Kjøbenhavn en del danske bibler. Således ble reformationen i 1536 til skade for Norge i national henseende.

Av optegnelser i vore arkiver er det ikke mye vi får vite om personer av bondeklassen. Det blir i almindelighet kun navn, fødsel, dåp, konfirmation, ægteskap og død. Navnene er som regel av de danske eller fordanskede embedsmænd forvansket i den grad at de mange ganger næsten ikke er å kjende igjen. „Det skrives Ole“ sa de om vort gamle nationale navn Olav. Håkon Håkonsson ble til Hagen Hagensen, Einar Sigurdsson til Ener Siversen og Gunnar Olavsson til Gunder Olsen. Dordi Brynjulvsdatter fik hete Dorthé Brynildsdatter og Marit Sæmingsdatter Maren Simensdatter. Som med personnavn så også med stedsnavn. Et navn som Unsetr (Unset) ble skrevet på mange måter: Wundhesetter

Wundsetter, Wutzetter, Vnsett, Vunesetter, Vundzedt, Vndsetr, Undsett.

Det oldnorske navn Sæming er almindelig i Rendalen, hvor sproget forøvrig har mange oldnorske ord som tyder på at bygden er gammel, trulig den ældste i Nordre Østerdalen. Tyldalen er også en gammel bygd ældre end Tynset. Folket er vel kommet til disse egner fra Trøndelagen, Nordmøre og svenske grænsebygder. Dialekten i Lill-Elvdalen og Tynset har trøndersk klangpræg. I Rendalen høres mange svenske ord.

Forfærdelige farsotter som pest, kopper og kolera har gennem tidene øvet stor indvirkning på folke-forholdene i Nordre Østerdalen. Efter „mannadauden“ i 1349 ble mange garder liggende øde og adskillig nyt folk kom til bygdene.

Rydningen av gardene i Østerdalene har vel gått for sig omtrent som på Island av landnåmsmænd i „einbøler“, enmandsbruk. Gardene har ofte fått navn efter vedkommende rydningsmand, således Finstaðir efter Finn og Hauksetr efter Hauk. De gamle gardnavn med endelser paa staðir skal skrive sig fra vikingetiden. Navn med endelser paa setr er også svært gamle. Der hvor rydningsmanden hadde sat bupæl vokste efterhånden op flere gardar efterhvert som familien formerte sig. De voksne sønner og døtre, som var gifte, fik deler av garden og egen våning kring et fælles tun. Tilslut blev det gamle tun for trangt. Våningene måtte spredes, og på den måte fremkom flere gardar med samme navn, men for å skjelne mellem disse gardar fik navnet tillæg av Gammelstu, Nordistu, Søstu, Nordre, Søndre, Øvre, Nedre o. s. v.

Som mål på gardenes størrelse, værdi og skatteevne bruktes i 1600-årene den gamle landskyld (matrikulskyld). Landskylden ble i almindelighet betalt med varer av gardenes avl, såsom huder eller skind, smør, korn, skogvirke, o. s. v. 1 hud av okse eller ku deltes i 12 kalvskind, 1 skind deltes i 4 fetlinger. Også gråskind (ekornskind) og mårskind bruktes som skyldenhet. Smør blev regnet i bismerpund og merker eller løp (3 bpd.). Den gamle korntønde var på 6 skjepper og 12 sættinger. Penger bruktes også som landskylds-betegnelse. Den gamle norske mynt var mark, øre, ørtuger og penge (penninger). Derav markebol, ørebol og penningebol. 1 mark sølv deltes i 8 øre, 1 øre i 3 ørtuger, 1 ørtug i 10 penger og 1 penge i 4 album.

Helt siden 1500-tallet måtte bønderne betale tiendebord av sin skur. Hvert tiende bord eller en tyltv av hvert hundred skulde kongen ha. I den tid ble regnet med store hundreder (120). Siden kom grundskat (fosseskat). Bønder som åtte sag eller kvern, drevet med fossekraft, måtte bevidne dette på ære og samvittighet. Bevidnelsen var skriftlig og forsynt med vedkommende bondes segl eller bumerke.

I hovedjordebok fra 1667 er gardene inndelt i fuldgarder, tredningsgarder ($\frac{3}{4}$ fuldgard), halvgarder ($\frac{1}{2}$ fuldgard), ødegarder¹ ($\frac{1}{4}$ fuldgard), halvødegarder ($\frac{1}{8}$ fuldgard) og små ringe plasser. Den eiendom som alene kunde utrede en soldat eller dragon, kaldtes „fuld gard“.

I tiden kring 1640 hadde kongen, stormændene og kirken underlagt sig jordeiendommene i så stor utstrækning at næsten alle bønder i Nordre Østerdalen var leilændinger. Skatter og andre utredsler var blit i den grad trykkende at bonden trudde å finne en lettelse i å skille sig med sin gard. Men det ble ikke bedre å være leilænding. Foruten tunge skatter tilholdtes han å rydde og tilså jord, fik innskrænking i driften av skog og sagbruk og derhos tyngsler i form av pligtarbeide med skyss og kjørsel av tømmer til kronen, sagbruk og bergværker. Når hertil kom krig, farsotter og uår, var det ikke godt å være bonde i de tider.

Jord har fra urtiden været den sikreste eiendom og da helst dyrket jord, som derfor er kaldt oðal. Ætten „oðalsneyti“ eller odelssamfundet hadde forkjøpsret til jorden, og hvis den kom ut av ætten, hadde odelsmanden løsningsret. Meningen var at odelsgarden skulde bevares for ætten, og således fik ordet oðal betydningen nedarvet jord i motsætning til kjøpt jord. Herav odelsret. Odelsjordens deler i sameiende mark og almenning kaldtes herligheter, „lunnendi“, og i særeiende indmark lotter, „lutir“.

Ætten var det germanske folks ælste stat, og til dens gjøremål hørte gudsdyrkelsen (anedyrkelsen). Det var et fredssamfund hvor enhver strid var utelukket. Det var „frændar“ som under alle forhold hadde å hjelpe hverandre.

Ætt betyr „otte“ nemlig utgangspersonens 8 oldeforældre, 4 paa farsiden og 4 paa morsiden og efterkommerne deres.

¹ Enkelte mener at ødegard var gard som var lagt øde efter „svartedauden“.

Ætten omfatter således både farsætten (sverdsiden) og morsætten (spindesiden). Farsætten nyter nu flere fortrin for morsætten. Men man mener at germaner og arier en gang i tiden har levd under den såkaldte morsætt, således at barnet retslig alene har tilhørt morsætten og hat rettigheter og pligter i forhold til den.

Den germanske ætt har sit utgangspunkt i husfamilien der omfatter ættens 2 hovedgrupper: 1. Forældre, barn og søskend og 2. søskendbarn. Man forestiller sig ætten som en menneskekrop, der utgjør favnen (barmen), lemmerne og knæled. Søskendbarn eller fættene står i 1. knæ, tremenninger i 2. knæ o. s. v.

(Tildels efter Lorens Berg: Andebu og Taranger: Utsigt over den norske rets historie (forelæsninger 1907).

TOLGENSLID

Tolgen har navn efter elven Tolga som kjem fra Talsjøen og rinn i Glåma på vestsiden. Tolga heter så efter det gammelnorske navn þoll, þollr som betyr furu. I Østerdalen kaldes furu toll den dag idag.

Kari Dalen,

f. 1798, d. 1880, datter av Ola
Ludvigsson Finstad og Marit
Jensdatter Fonnås.

Tolgenslid er en av de ælste gardar i Tolgen. Den ligg på østsiden av Glåma. Erlien eller Haug er ælst. Den ligg på vestsiden. Professor Rygh var av den mening at Tolgenslid langt attende i tiden var en større gard. Den tilhørte vistnok prestebølet. Første gang Tolgenslid nævnes er i 1688. Øvre Tolgenslid ble da skyldsatt til $\frac{1}{2}$ kalvskind og Ytre Tolgenslid med en del engslåtter til $1\frac{1}{2}$ kalvskind. Anders Richardsson var eier. I 1691 brukte Jon Jonsson Øvre Tolgenslid og Ola Arnesson $\frac{1}{2}$ skind i Ytre Tolgenslid. Anders

Richardsson hadde nu bygd sig en ny gard ved Tolgenshytten og tillagt denne engslåttene under Ytre Tolgenslid. Den nye Tolgensgard, som lå paa vestsiden av elven, skyldsattes til $2\frac{1}{2}$ kalvskind. Garden nævnes første gang 1686. At Anders Richardsson hadde noe å gjøre med smeltehytten på Tolgen allerede fra dens ophav i 1670 er utvilsomt. Han drev handel og logi i sin gard ved „Tolgensgaten“, og av et skiftebrev av $\frac{18}{6}$ 1694 ser vi at ret mange hadde været indom og blit ham skyldig større og mindre beløp, således Arne Olsson Vangen

i Dalsbygden, Karl Nilssøn Breen, Amund Olssøn Steigen, Per Bergerssøn Unset, Per Eyvindssøn Erlien, Tollev Haugset, Ola Arnessøn (Tolgenslid), Tollev Fonnås, Hr. Nils Pareli og Ludvig organist m. fl. Blandt den mængde guld- og sølvsaker som er opregnet i skiftebrevet, nævnes en sølvskål med følgende inskription: „A. R. Hagerup, A. J. D. Parelie 1688“. Herav fremgår at hytteskriverens fulde navn var Anders Richardssøn Hagerup. Presten Søfrenn Richardssøn på Frosten og bergskriver Peder Richardssøn på Røros var hans brødre. At Anders Richardssøn kunde mere end sit fadervor kan man slutte av de mange bøker han efterlot sig. Han var gjerne en av dem for hvem det var nødvendig for foged Johan Steinkuhl på sakinget på Tynset 9. juli 1677 å oplæse kongelig majestæts allernådigste forbud mot en forargelig bok kaldet „Dasz kongl. March aller Lænder“, som Johannes Lusseri hadde latt trykke i Erinsburg i Tyskland anno 1676, „hvilken bok ei må lides eller tilstedes i kongelig majestæts riker under 1000 rdlr. straf av de, som samme bok findes hos“.

Anders Richardssøn, hytteskriver ved Tolgen smeltehytte, døde 1689. Hans kone, Anne Jensdatter, fødd Parelius, døde 1694. De efterlot sig 2 døtre, Lucia, som ved morens død var 14½ år, og Giertrud Chatrine, 10 år. Den siste ble gift med hytteskriver Peder Schielderup.

I 1697 ble Tolgensgard samt Tolgenslid øvre og ytre av Anders Richardssøns svigersøn hytteskriver Schielderup lyst til offentlig auktion ved tinget på Utgard i Tynset. Eiendommene ble solgt til Sæmund Embretssøn Døhl og hytteskriver Floer m. fl. for 420 rdlr. I 1699 ble Tolgenslid-gardene av sine nye eiere solgt igjen; Ola Arnessøn og Jon Jonssøn kjøpte Øvre Tolgenslid og Sæming Embretssøn Ytre Tolgenslid. Ola Arnessøn og Jon Jonssøn delte Øvre Tolgenslid imellem sig, og brukene fik navn av Nedre Steen og Øvre Steen. De kaldtes også Vestre og Østre Tolgenslid.

De nye selveiere gik trykkende tider imøte. Efter kongelig forordning av 21½ 1711 hadde bønderne å betale tjenerskat og skoskat. Tynset prestegjeld med annekser betalte således for nævnte år 1/6 av tjenestefolkenes løn med 130 rdlr. 71 skill. samt skoskat med 97 rdlr. 56 skill. Øvre Tolgenslid betalte skoskat for 10 personer å 6 skill. og tjenerskat for en gut med løn 6 rdlr. og en jente med løn 2¾ rdlr. = 1 rdlr. 44 skill.

Ytre Tolgenslid betalte skoskat for bare 2 personer og skat for tjenestegut med løn 6 rdlr. og tjenestejente med løn 3 rdlr. Ifølge forordning av $13/4$ 1712 betaltes krigsstyrskat, hvis størrelse var vekslende. Tynset med annekser betalte samme år 4 rdlr. 20 skill. daglig. I 1718 var krigsstyrskatten for Tynset 601 rdlr. 2 skill. Tolgens smeltehyttes betjente og arbeidere, brukerne av Øvre og Ytre Tolgenslid samt Galåen og Tygevold betalte i 1712 daglig 24 skill. i krigsstyrskat.

Under svenskernes indfald i Nordre Østerdalen 1718 og 1719 led almuen i Tynset og tilliggende annekser stor skade på eiendommene. De skadelidte bønder ble på søknad eftergit krigsstyrskat for 4 år. Den skade Øvre Tolgenslid hadde lidt, ble taksert til 19 rdlr. 3 mark 4 skill. og den eftergivne skat for årene 1718, 19 og 20 til 3 rdlr. 3 mark. Eierne begjærte yderligere skattefrihet i 3 år. Ytre Tolgenslid hadde tat skade til 6 rdlr. 2 mark 12 skill. og ble eftergit 3 rdlr. og 3 mark i skat.

Matrikul av 1723 hitsættes:

„Tolgenslid øvre: 2 opsittere, enken Inga Olsdatter og Ludvig Olsson tilhørende enhver $1\frac{1}{2}$ skind like godt. Gammel matrikul-skyld $1\frac{1}{2}$, forhøiet $11\frac{1}{2}$ skind. 2 hester, 30 naut, 36 sauer. Beliggende i baklien. Letvunden jord. Arten måtelig, dog frugtbar. Sød 3 tdr. byg. Høiavling 38 lass.

Tolgenslid ytre: 1 opsitter. Sæming Embretssøn tilhørig med bygsel. Gammel matrikul-skyld $1\frac{1}{2}$ skind, forhøiet $3\frac{1}{2}$ skind. Beliggende i baklien. Letvunden jord. Arten måtelig, dog frugtbar. 2 hester, 10 naut, 12 sauer. Sød 4 skp. byg. Høiavling 18 lass.“

Matrikulen av 1723 trådte aldrig i kraft. Vi kan se, at den var utarbeidet av folk som ikke hadde det mindste kjendskap til forholdene i Tolgen. Den kom fra Kjøbenhavn.

Øvre Tolgenslid fik ny skyldsætning i 1735.

Skyldsætnings-forretningen er sålydende:

„Hans Winsnes, sorenskriver over Solør og Østerdalen, samt Hans Jørgenssøn Ous, Tore Erikssøn Ous, Ivar Olsson Ous, Knut Larssøn Ous, Tollev Håkonssøn Eggen ved Sund og Ola Sveinssøn Præsthaugen ved Noren, edsvorne lagrettesmænd: Gjør vitterligt at anno 1735 den 4. augusti var vi

samlet på garden Øvre Tolgenslien udi Vingelens anneks til Tynset præstegjeld, som nu beboes av de 2de mænd Ludvig Olsson og søn Ola Ludvigsson den yngre for at efterse den tilstand og forbedringer til erfaring hvad den kan tåle at forhøies udi skylden, efterdi opsitterne selv befinder at den nu er bragt i slik tilstand, at den på skylden kan og bør ophøies og sådant har anmodet til forretningens behørige påfølge.

Hosværende på kongelig majestæts foged over Solør, Øster og Odalens Seigr. Christian Julls vegne hans fuldmægtig tjener Lars Mørck, så er og tilstedes bygdelensmanden Ola Gunnars-son Sorckenes med flere folk.

Ble da anvist i retten skatteboken for denne gardplass Øvre Tolgenslien, der udi samme står anført at skyldte ett halvt kalvskind og at være opsitterens egen eiendom. Dernæst forklarer Ludvig Olsson, at den halve del eller søndre part av garden, nemlig $\frac{1}{4}$ kalvskind, har han og søskende arvet efter deres salig far Ola Arnesson som gammel odelsjord, og som han dertil var ældste odels og åsætes berettigede, har han ved sin ældste søn Ola Ludvigsson den ældre lat utløse søskenderne av hver deres arvelotter, hvorom han fremla skjøtebrev under dato 28. december 1731 og publiceret til ting den 29. juli 1732 som oplæst ble lydende således:

Underbekreftede Brynhild Olsdatter salig Klemet Persson Bakkens, Anne Olsdatter salig Per Andersson Tolgens, Mari Olsdatter salig Børre Døhls på egne Embret Persson Døhl-Tolgen, Jon Persson Tolgen buende på Holbækmoen, Embret Jensson Tolgenslien på enhver vores hustrues og Anders Kristoffersson Røseplassen på min steddatter og myndling Eli Siversdatters vegne gjør vitterligt, at vi tillike med vores kjære bror, svoger og farbror Ludvig Olsson samtlige er arveberettiget den halve gard Øvre Tolgenslien liggende i Vingelens anneks til Tynset præstegjeld skyldende $\frac{1}{4}$ kalvskind med bygsel og herlighed og bemeldte Ludvig Olsson som ældste bror og rette odelsmand ei har været god for at utløse os av enhver vores arvepart, så har hans ældste søn Ola Ludvigsson av os været begjærende bemeldte vores arvepart i Øvre Tolgenslien, enhver for sig til hannem at sælge og avstå og der til skaffet de fornødne midler; des formedels har vi i kraft dette vores åpne brev — og efter bemeldte vores bror, svoger og farbror Ludvig Olsson som en gammel bedaget mand hans

vilje og tillatelse — solgt, skjøtet og avhændt, som vi og her-ved sælger, skjøter og avhænder vores tilfaldende arvepart i garden Øvre Tolgenslien bedragende sig til $\frac{3}{10}$ kalvskind med bygsel og det til vores bror, søn og søskendbarn Ola Ludvigssøn som ældste og nærmeste, hvorfor vi enhver især rigtig er fornøiet og betalt, alt hvis vi er vorden enig og akkorderet om og udi kjøpet kommet er; thi bør bemeldte $\frac{3}{10}$ kalvskind med bygsel i Øvre Tolgenslien følge bemeldte Ola Ludvigssøn og arvinger til evindelighet odel og eiendom avhjemlet av os og vore arvinger gjørende sig derav så nyttig og gavnlig som han bedst vet og kan på lovens foregivende måte. Dets til bekræftelse har vi enhver for os dette med hånd og signet her nedenunder bekræftet og til desto mere tryghet venlig ombedt de tvende dannemænd lensmanden Morten Simonsson Orbye og Jon Olsson Volden, som om denne handel er bevist dette til vitterlighet ville underskrive og forsegle.

Datum Øvre Tolgenslien den 28. december 1731.

B. O. D. Brynhild Olsdatters navn. A. O. D. Anne Olsdatters navn. M. O. D. Mari Olsdatters navn. E. P. S. Embret Perssøn Tolgens navn. I. P. S. Jon Perssøn Døhls navn.

E. I. S. Embret Jenssøn Tolgensliens navn.

(L. S.).

Anders Kristoffersen Røseplassens signet.

Til vitterlighet efter begjær:

Morten Simonssøn. (L. S.). Jon Olsson Voldens signet.

Offentlig læst og publisert til almindelig sage og skattetings holdelse udi Tynset præstegjeld på Neby tingstue den 29. juli 1732 udi rettens betjentes og menige tingsætes påhør.

Testerer. A. Winsnes.

Ola Ludvigssøn den yngre forega at han er indkommen på sin gardpart, som likeså skylder $\frac{1}{4}$ kalvskind, på den måte at han indtrådte til salig Ivar Jonssøns efterlatte enke Inga Olsdatter som hans fars moster til forsyningsmand for hende og en hendes svake søn ved navn Ola Ivarssøn det han forsåvidt kvinden angår allerede har fuldbyrdet og forsynt hende til graven; men sønnen førnævnte Ola Ivarssøn er endnu på hans brød, hvilken han likeledes vil forsørge til dødsdagen,

følgelig oprettet kontrakt under dato 8. december 1730, som han indleverte til oplæsning og vorder her avskreven:

Underbekræftede Inga Olsdatter Tolgenslien tillike med min kjære brorsøn Ola Rasmussøn Fossbakkens vilje og samtykke, som er min arving, tilstår herved og vitterliggjør at som jeg er en gammel og svak kvinde, der og er blit enke og ikke længer er god til at forestå det lille gardsbruk jeg hittil har hatt, såsom min egen søn den Gud har behaget at gi mig er et svakt og skrøpelig menneske, som umulig kan forestå mit bruk eller være mig til forsytnig. Altså har jeg av egen velberådd hu så og med min egen søn og andre arvingers samtykke begjært og antat til min forsytningsmand Ola Ludvigssøn Tolgenslien, som er min søstersøns søn, hos hvilken jeg har besluttet at være til dødsdagen, som og herved lover og tilsier at forskaffe mig ved fornødenhet både med føde, klær og videre opvartning, jeg som en bedaged kvinde kan behøve, samt med daglig tilsyn, såvel som og efter døden mit legeme med krist sømmelig jordefærd til graven se bestædiget. Hvorimot bemeldte Ola Ludvigssøn eller hans arvinger skal eie, nyte, bruke og beholde alt som efter min død kan findes både udi løst og fast av hvad det da ved navn nævnes kan, enten det behager Gud at forlene mig livet længe eller kort. Han skal beholde alt uten nogen slags påanke eller kjæremål av mine øvrige arvinger i alle optænkelige måter. Til ydermere stadfæstelse under mit navn i 3de bokstaver samt med Ola Ludvigssøns underbekræftning, så forseglar og med os de tvende velagte dannemænd som denne forening og akkord ført og påseet nemlig Jon Jonssøn Viken og Tore Eystenssøn Moen. I like måte vorder og dette forsytnings-brev bekræftet av mig Ola Rasmussen, som en formentlig arving, at jeg hermed i alle måter er samtykket og fornøiet.

Datum Tolgen den 8. december anno 1730.

I. O. D. Inga Olsdatter Tolgensliens navn med 3de bokstaver
O. L. S. (L. S.) Ola Ludvigssøns navn og signet.

Til vitterlighet på forlangende og begjær under-forsegler
(L. S.) Jon Jonssøn Vikens signet. (L. S.) Tor Eystenssøn Moens
signet. (L. S.) Ola Rasmussøn Fossbakkens signet.

Dernæst ble efterset Ola Ludvigssøns beboende nordre-

part i garden befindendes av en måtelig bygning samt indhægning langelig med østre side av Glomen elv, hvorudi er optat akerjord til halvanden tønde lands sæd, som dog på dette sted falder vanskelig og formedelst frost ingen viss kornvækst ventes, dog såes årligen til halmfors avling. Norden jordet er en engevold-løkke i en måtelig længde med elven, hvorpå med renerne omkring akeren indeni akerjordet kan avles omtrent 3 à 4 lass høi.

Den anden Ludvig Olssøns brukende søndrepart i garden er likeså med temmelig bygning forsynt og ilike måte med gjærde indhægnet; langelig med elven derudi er optat akerjord til en tønde lands sæd samt derhos engevold til 2 à 3 lass høi. Straks utenfor gardens hafældgjærdes østside er et lite husmandssæte bebygd og indhægnet med en ringedels aker og engevold udi.

Ellers forklarer Ludvig Olssøn og Ola Ludvigssøn den yngre at de har hver sin sæterbolig og havning for krøterne omtrent tre fjerdings vei fra garden samt og nogle myrslåtter med videre skogsbruk fra Glomens elv like ned til garden Erlien op i Bjørkroken i Bjørsjøen og Bjørskylættan samt videre efter Storbækken til den rinder i Glomen elv på søndre side av garden. Desuten har de tat hvis behøvdtes til gardsfornødenhet av bygningstømmer, gjærdefang, brændeved, bar og bredt med videre. Desforuten hentes mose av fjellene efter fornødenhet, så at begge opsitterne om vinteren overføder 3 à 4 hester, 20 à 24 stykker stort fæ, 24 à 26 stykker småkrøter.

Efter situationen og omstændighetene av denne gard Øvre Tolgenslien anser og skjønner retten, at den i skylden kan forhøies fra $2\frac{1}{2}$ kalveskind og efterdags at skylde i alt 3 kalveskind, som følger vedkommende forrige eiere av hvert sted hver halvparten nemlig halvandet kalveskind med bygsel og herlighet derav itzige og efterkommende brukere svarer de årligen påbydende skatter og videre rettigheter fra nyårsdagen 1736 næst anstundende og fremdeles i de påfølgende tider.

Herved indfandt sig Eivind Olssøn og Pål Sæmundssøn Haug eller Erlien, som begjærte indført, at deres markeskillen for garden Erlien går fra Lillefossen i Glomen øst i Kvelvikvislen og så i Bjøråen og Bjørsjøen. Derhos forbydes opsitterne av denne gard, at de med hugst eller havn derover

ei må tilføie dem nogen skade eller forfang enten på skogen eller slåtterne under tiltale og ansvar efter loven, som de vil ha sig forbeholden i alle måter.

Ludvig Olsson og Ola Ludvigsson svarte at de for fredelighets skyld vil la sig nøie med de av Erлие-mændene forlangte og opregnede delesteder uten derudi at påstå videre forandring.

Således at være tilgåt forefunden og forrettet det bekræftes med hånd og samtlige vores forseglinger.

Anno die et loco ut supra.

H. Winsnes.

T. E. S. K. L. S. I. O. S. T. H. S. O. O. S. H. I. S.

Denne skyldsætningsforretning indstilles under det høie kongelige rentekammers nådige og behageligste godtfindende da ei vites noget fra amtet at erindre.

Christiania den 29. mai 1736.

P. Vogt (L. S.)."

Foruten Øvre og Ytre Tolgenslid nævnes i 1727 Mellem Tolgenslid som senere fik navnet Moen.

NEDRE STEEN AV ØVRE TOLGENSLID

Ola Arnessøn Tolgenslid kom som vi vet til Nedre Steen i 1699. Han var fra Norvangen i Dalsbygden, hvor farfar hans var Olav Vangen, nævnt 1612, fødd i siste halvdel av 1500-tallet, og far hans var Arne Olavsson Norvangen, fødd kring år 1600 og nævnt 1620. Ola Arnessøn var fødd i siste halvdel av 1600-tallet og nævnes siste gang 1721. Han må være død ikke så længe efter. Hvem kona hans var vet vi ikke; men av barna kan nævnes følgende:

1. Ludvig Olsson Tolgenslid, som overtok garden efter faren,
2. Sjur (Sigurd) Olsson gift og hadde datteren Eli,
3. Brynhild Olsdatter gift med Klemet Perssøn Bakken,
4. Anne Olsdatter gift med Per Andersen Tolgen,
5. Marie Olsdatter gift med Børre Døhl,
6. en datter gift med Embret Perssøn

Døhl-Tolgen, 7. en datter gift med Jon Perssøn Tolgen på Holbækmoen og 8. en datter gift med Embret Jenssøn Tolgenslien.

Ludvig¹ Olssøn Tolgenslid overtok Nedre Steen efter faren i 1721. I 1726 solgte han en sætervold på østre side av Glåma mellom Store- og Lillebækken til Jon Olssøn. Den blev skyldsatt i 1728 til $\frac{1}{2}$ kalvskind og git navnet Svartås-Volden. Den var da opbygd og omgit av indhegning. På rydningsplassen holdtes ingen hest, men 2 stkr. storfe og 6 à 8 småkrøter.

¹ Hvorfra Ludvig-navnet var kommet til Tolgenslid ved vi ikke, men det var et navn som ikke så sjelden bruktes i Tolgen den tid her omhandles.

Vi skal nævne noen personer med navnet Ludvig uten at det kan påvises at disse var i slægt med Ludvig Tolgenslid.

I 1740 ble Ingeborg Ludvigsdatter fra Inset gift med Ola Jonssøn Os i Tolgen. I 1781 var hun enke, og solgte hun da „sine huses bygninger stående ved Glom elv“ for 20 rdlr. Hendes lagværg var Eystein Olssøn Vangen. Av kirkeboka ses Ingeborg Ludvigsdatter å være død $\frac{12}{8}$ 1795 i en alder av 100 år. Ola og Ingeborg Os hadde en søn, Ludvig, som var en stor vildstyring. I retsbok fra 1780² står: „Ludvig Os av Tolgen for overfald med videre utøvet i drukkenskap imot Halvor Hansen Myre dobbelt å utrede 138 rdlr. = 276 rdlr., hvorfor dog ingen betaling har været å få, da den dømte er bortreist av distriktet. Og som han da intet var eiende har han ei heller efterlatt sig noe der kunde komme til betaling for idømte bøter. Heller ikke er vitterligt, hvor denne Ludvig Olssøn nu opholder sig.“ Men Tolgen kirkebok gir os under $\frac{20}{4}$ 1798 følgende glædelige opplysning om vor helt: „Ludvig Olssøn en gammel ungkar uten åbenbar skriftenål antaget til Herrens nadværd, som han i lang tid har forsomt ved at have streift om i andre bygder.“ Ingeborg Ludvigsdatter, Ludvig Olssøns mor, var måske en datter av schaktmester Lorentz Ludvig, som budde på Inset i slutningen av 1600-tallet.

„Ludvig Jonssøn buende på den gard Lien udi Rennebu underbekræfter $\frac{22}{12}$ 1736 at ha solgt til sin bror Sundvis Jonssøn og hans arvinger 2 bpd. smør med bygsel, som han efter sin salig far og mor arveligen var tilfalden i den gard Narjordet i Dalsbygden.“

Hans og Jon Ludvigssønner, begge brødre, budde i midten av 1700-tallet på Tolgen. Til disse brødre knytter sig en sørgelig historie. De fik hver sit barn med en og samme kvinde, en gift kone Kirsten Persdatter, hvis mand, som var svenske, hadde forlatt hende. Kirsten Persdatter ble ved lagtingsdom av $\frac{11}{6}$ 1745 dømt „for denne hendes begangne misgjerning følgerig lovens 6. boka 13 kap. 14 art. at miste sit liv med sverdet, dog at hendes hoved tilligemed legemet derefter udi kirkegården begraves, hvorved og hendes boets lot, om hun noen er eiende, til Hans Kgl. Maj. bør være hiemfalden.“ Delinkventen appellerte saken for høiesteret, som avsa sådan dom: „Kirsti Persdatter bør arbeide i tugthuset hendes livets tid.“

Den del av Øvre Tolgenslid som kaldtes Nedre Steen, var allerede kjøpt og indløst av ældste søn Ola Ludvigssøn, da de gamle ægtefolk Ludvig Olsson og Kari Olsdatter ¹⁹⁾ 1741 lot avholde skiftesamling i Øvre Tolgenslid for å få sine eiendeler opskrevet og erfare buets tilstand. På grund av tiltrædende alderdom og svakhet fandt de gamle sig nødt til å avstå gardsbruket og gi sig i rolighet. Men de forbeholdt sig en del av sine midler til egen rådighet. Resten lot de gå til arv og skifte mellem deres 5 voksne barn. Garden hadde 2 hester (Rauen 8 år værdsat til 9 rdlr. og Soten 17 år til 3 rdlr.), 13 kjer, hvorav Lauvgås var gjildest og værdsat til 4 rdlr., Flækros værdsat til 3 rdlr. 2 mark og Raudyr til 1 rdlr, Videre: 2 okser og 1 kalv, 14 voksne sauer å 1 mark 8 skill., 4 gjeiter å 1 mark 12 skill., 3 killinger å 8 skill. De gamle folk tilbakeholdt av husdyrene Soten, 3 kjer og 4 sauer. Derhos beholdt de en hel del lausøre som værdsattes til 24 rdlr. 1 mark 2 skill. Føderådsfolkene forklarte at deres 3 sønner hadde nydt bryllupsutflytning, og forbeholdt de sine 2 døtre å nyte fæsterølsbekostning av buet hver med 10 rdlr. Heri var sønnerne enige. Alle barna og lensmanden Ola Gunnarssøn Moen var under skiftet tilstede på arvetomten.

Ludvig Olsson Tolgenslid var gift med Kari Olsdatter, søster til Inga Olsdatter på Øvre Steen, kona hans lvar Jonsøn. Søstrene var vistnok fra Tuveng i Tynset.

Ludvig Olsson Tolgenslid var fødd 1677. Han døde 65 år gammel og ble gravfæstet midtfaste søndag 1742. I kirkebok for Tolgen (1733—1768) er av presten Claus Schult skrevet følgende: „Af de Bøger, kaldis den christelige husfader, hvilke bleve af vor Høyærværdige hr. Biskop efter Deris Kongl. May. allernaadigste befaling hidsendte, bekom jeg 16 stykker til uddeling til de i disse Annexer skiekeligste boende Mænd, har jeg leverit til Ludvik Olsen Tolgensli 1.“

Ludvig Olsson og Kari Olsdatter Tolgenslid hadde disse barn: 1. Ola Ludvigssøn Tolgenslid den ældre som overtok Nedre Steen efter faren, 2. Ola Ludvigssøn Tolgenslid den yngre som ble bruker på Øvre Steen, 3. Arne Ludvigssøn Tolgenslid, f. 1710, gift 1740 med Lisabet Sofie Erlandsdatter. Barn: Jon, Ludvig, Erland, Marit og Kari. 4. Dordi Ludvigsdatter, f. 1719, gift 1745 med Rasmus Olsson, og de hadde en datter

som het Apollonia, 5. Abelone Ludvigsdatter, f. 1723, gift 1747 med Ola Jonsson.

Ola Ludvigssøn Tolgenslid den ældre overtok efter faren den part av Øvre Tolgenslid, som kaldtes Nedre Steen. Til denne hørte blandt andre herligheter flere engslåtter.

Den $10\frac{1}{4}$ 1777 var der skifte på Nedre Steen av Øvre Tolgenslid efter Ola Ludvigssøn den ældre, som da var død. Enken Guri Jørgensdatter, hendes trende nærværende myndige sønner og lagrettesmænd anmeldte at den avdøde ifølge lovlig adkomst hadde ått denne part av garden Øvre Tolgenslid av skyld $1\frac{1}{2}$ kalvskind med bygsel, og at han derav hadde solgt halvdelen eller $\frac{3}{4}$ kalvskind for 80 rdlr. til sin ældste søn Ludvig Olsson, som fremla det ham av faren meddelte skjøte, tinglyst $26\frac{1}{7}$ 1764. Ludvig Olsson meddelte at han, som skjøtet utviste, av kjøpesummen hadde betalt til sin bror Jørgen Olsson 20 rdlr. for den del han tilkom. Enken oplyste at den del som faldt på sønnen Jon Olsen og døtrene Marit og Kari tilsammen 40 rdlr., indestod i garden, og at sønnen Ludvig Olsson selv hadde beholdt de 20 rdlr. som tilfaldt ham på hans lot. Videre oplyste enken at hendes avdøde mand hadde bortsolgt den anden halvdel av garden eller $\frac{3}{4}$ kalvskind skyld til sønnen Jon Olsson. Til bevis herpå fremla han det skjøte han hadde fåt av far sin, tinglyst $7\frac{1}{9}$ 1775. Endskjønt dette skjøte utviste at Jon Olsson hadde betalt faren kjøpesummen 200 rdlr., vilde han dog gjøre opmerksom på at dette ikke var skedd, men at pengene endnu indestod hos ham, og vilde han stå dødsbuet til ansvar for beløpet. Buets indtægt utgjorde 531 rdlr. 1 mark 2 skill. og utgift 170 rdlr. 3 mark 6 skil. Til deling 360 rdlr. 1 mark 14 skill. Husdyrhold: 1 hest (taksert til 16 rdlr.), 12 storfe, 6 sauer og 4 geiter.

Ola Ludvigssøn Tolgenslid den ældre ble $71\frac{1}{2}$ år gammel. Han var fødd i Tolgenslid 1705 og døde sammesteds $2\frac{1}{2}$ 1777. Hans kone, Guri Jørgensdatter Parelus, var fødd 1709 og døde i Tolgenslid $11\frac{1}{10}$ 1780.

Ola Ludvigssøn den ældre og Guri Jørgensdatter Tolgenslid hadde disse 8 barn: 1. Marit Olsdatter fødd 1729 død i ung alder, 2. Ludvig Olsson Stor-Rusten fødd 1732 død 1796,

3. Jørgen Olsson Støa fødd 1735 død 1776¹, 4. Kari Olsdatter fødd 1735 død i ung alder, 5. Jon Olsson Tolgenslid fødd 1746, overtok garden efter faren, 6. Nils Olsson fødd 1749, 7. Marit Olsdatter gift med Tollev Gudmundsson Søgard i Tyldalen og endelig 8. Kari Olsdatter den yngre fødd 1751.

Som minne efter Ola Ludvigsson og Guri Jørgensdatter Tolgenslid har vi i vort eie et gorojern med bokstaverne: O L S og G I D.

Jon Olsson Tolgenslid fik av faren ved skjøte, tinglyst $\frac{7}{10}$ 1775, $\frac{3}{4}$ kalvskind av Nedre Steen i Øvre Tolgenslid med bygsel og alle til- og vedliggende herligheter av skog og mark, åker og sætrer med videre for 200 rdlr. De andre $\frac{3}{4}$ kalvskind i Nedre Steen som broren Ludvig Olsson hadde overtat efter faren, overdrog Ludvig til Engebret Olsson ved makeskifte i Stor-Rusten på Tynset.

Jon Olsson Tolgenslid var gift med Kari Olsdatter Erlien, og ved skifte efter hende, avholdt $\frac{21}{12}$ 1817, ble garden taksert til 150 spd. Jon Olsson og Kari Olsdatter Tolgenslid hadde disse 6 barn: 1. Ola Jonsson Tolgenslid som overtok garden efter faren, 2. Guri Jonsdatter, 3. Kirsti Jonsdatter, 4. Ola Jonsson, 5. Kari Jonsdatter og 6. Anne Jonsdatter, som døde ugift 1815, men efterlot sig en søn Ola Jonsson som da var 2 år.

Under skifte efter Anne på Øvre Tolgenslid, begyndt $\frac{4}{4}$ og sluttet $\frac{11}{12}$ 1815, oplystes at hendes arvinger foruten sønnen var avdødes gjenlevende mor Kari Olsdatter 66 år, bror Ola Jonsson 32 år, søstrene Guri Jonsdatter 38 år, ugift, Kirsti Jonsdatter 34 år og Kari Jonsdatter 29 år, ugift. Til dødsbuet hørte 1 ku, 1 kvie, 1 gjeit og 4 sauer. Sønnen Ola Jonsson fik arv. Anne hadde egen heim i Tolgenslid.

¹ Han fik av far sin lov til å bygge sig heim på Nedre Steens grund under Øvre Tolgenslid og hadde ved sin død oparbeidet plassen så den fotte 1 hest, 4 storfe, 3 sauer og 3 gjeiter. Skifte efter ham avholdtes $\frac{9}{12}$ 1776, og enken Anne Pålssdatter oplyste da at barna deres var: Pål 14 år, Ola 10 år, Nils $\frac{1}{2}$ år, Guri 16 år, Marit 7 år og Kari 4 år. Under skiftet var blandt andre tilstede enkens far Pål Sæmundsson Erlien, og som værge for barna Ludvig Stor-Rusten, Jon Tolgenslid, morsøster-manden Jon Jonsson Sandmaalen, deres fars morbror Anders Jørgensson Telnæsset, morsøster-manden Per Olsson Erlien og Anders Richardsson Tolgen som også var en slegting av dem. Nils Jørgensson kom til Selbu.

Ola Jonssøn Tolgenslid, odelsarvingen til Nedre Steen, overtok garden efter faren. Ola var fødd 1783 og døde i 1825. Hans kone var Marit Nilsdatter. Ved skifte efter manden $\frac{26}{1}$ 1827 oplyste enken at den avdøde hadde været eiende Nedre Steen av Øvre Tolgenslid matr. nr. 7 av skyld $\frac{3}{4}$ kalvskind uten derpå å ha hjemels- eller skjøtebrev. Eiendommen ble taksert til 400 spd.

Enken Marit Nilsdatter giftet sig igjen med Synvis Perssøn, som i 1839 gjorde opbud. Under skiftet oplystes arvingene å være: A. Av første ægteskap med avdøde Ola Jonssøn Tolgenslid: 1. Jon Olssøn Tolgenslid, ældste søn og odelsarving, 30 år, gift 1838 med Kirsti Andersdatter Hodalen, 2. Nils Olssøn 19 år, 3. Kari Olsdatter 28 år, gift med Eystein Olssøn Straumen i Lill-Elvdalen, 4. Turid Olsdatter 26 år (fik en datter Berit, gift med Jon Brækken fra Tynset, og ble senere gift med Ola Nilssøn fra Dalsbygden; efterat han var død, sat hun i mange år sammen med sin gamle mor på Stetrøen), 5. Berit Olsdatter 23 år, døde ugift, og skifte efter hende ble avholdt $\frac{3}{6}$ 1843, hvorved oplystes at hun efterlot sig en søn, Bjørn, som hun hadde avlet med ungkar Rikard Jenssøn Floer, og var hos bestemoren på Nedre Steen, 6. Anne Olsdatter $17\frac{1}{4}$ år, i tjeneste hos Ola Rasmussøn Øvre Steen (1844 gift med Simon Olssøn Hulbækmo) og 7. Olava Olsdatter 14 år, i tjeneste hos Steen Jonssøn Erlien. B. Av andet ægteskap med Synvis Perssøn: Per Synvisson 12 år.

(Se omstaaende ættetavle).

PARELIUS-FOLK

Om Guri Jørgensdatter Tolgenslids ætt skal her meddeles følgende: Der skal i Norge være to Parelius-slægter, den ene fra Danmark og den anden fra Sverige. Den danske nedstammer fra Hans Parelius, fødd og død i 1500-tallet på Hylstorp på Fyen. Hans søn Jørgen Hanssøn Parelius var fødd på Hylstorp i 1578 og ble prest i Sparbu (Indtrøndelagen). Han døde i 1658. Guri Tolgenslids far Jørgen Anderssøn

Tolgenslid-ættene.

Olav Vangen, f. i siste halvdel av 1500-tallet, nævnt 1612.

Arne Olavsson Nordvangen i Dalsbygden, f. kring år 1600 og nævnt 1620.

Ola Arnesson Tolgenslid, f. i siste halvdel av 1600-tallet, d. i 1720-årene.

1. Ludvig Olsson Tolgenslid, f. 1677, d. 1742, g. m. Kari Olsdatter (Tuveng?), 2. Sjur, 3. Brynhild, 4. Maria, 5. Anne og 3 døtre = 8.

g. m.
Guri Jørgensdatter Parelius, f. 1709, d. 1780, 8 barn

(A—H):

A. Marit Olsdatter, d. i ung alder.

B. Ludvig Olsson Stor-Rusten, f. 1732, d. 1796, g. m. Ingeborg Olsdatter Erlien.

C. Jørgen Olsson Stoa, f. 1735, d. 1776, g. m. Anne Pålssdatter Erlien.

D. Kari Olsdatter, d. i ung alder.

E. Nils Olsson, f. 1749.

F. Marit Olsdatter, g. m. Tollev Gudmundsson Søgard.

G. Kari Olsdatter den yngre, f. 1751.

H. Jon Olsson Tolgenslid, f. 1746, bruker på Nedre Steen, g. m. Kari Olsdatter Erlien. 6 barn (1—6):

1. Guri Jonsdatter.

2. Kirsti Jonsdatter.

3. Ola Jonsøn.

4. Kari Jonsdatter.

2. Arne,
3. Dordi,
4. Abelone.

g. m.
Anne Ivarsdatter (Mellen Tolgenslid), f. 1703, d. 1773,
9 barn (A—I):

A. Ivar Olsson, f. 1734, d. 1735.

B. Ivar Olsson, f. 1735, d. 1738, idet han faldt gjennom isen paa Glåma og druknel.

C. Ivar Olsson.

D. Kari Olsdatter, f. 1742.

E. Sigrid Olsdatter, f. 1745.

F. Sigrid Olsdatter, f. 1747.

G. Ludvig Olsson, f. 1751.

H. Anne Olsdatter, f. 1755.

I. Rasmus Olsson Tolgenslid, f. 1748, d. 1821, bruker på Øvre Steen, g. 1. m. Guri Toresdatter Mellen Tolgenslid, f. 1738, d. 1773, og med hende ett eneste barn: Anne, d. 1½ år gammel, 2. g. m. Dordi Mortensdatter Stor-Bækken. 2 barn (1—2):

1. Guri Rasmusdatter, g. m. Eystein Olsson Moen i Hodalen.

2. Ola Rasmussen Tolgenslid, f. 1776, d. 1851, bruker på Øvre Steen, g. m. Ingrid Ivarsdatter Mellem Tolgenslid, f. 1776. 3 barn (a—c):
 - a. Ivar Olsson, f. 1812, g. 1837 med gardjenten Kirsti Jonsdatter Setersgard, f. 1813.
 - b. Dordi Olsdatter, f. 1816, d. 1886, g. m. Eystein Øyen i Hodalen.
 - c. Rasmus Olsson Tolgenslid, f. 1807, bruker på Øvre Steen, g. 1832 med Ingeborg Eysteinsdatter Stor-Bækken. Ingen barn.

5. Anne Jonsdatter, d. ugift 1815, men efterlot sig sønnen Ola Jonsson.
6. Ola Jonsson Tolgenslid, f. 1783, d. 1825, bruker på Nedre Steen, g. m. Kari Nilsdatter, som ble enke og giftet sig igjen med Synvis Persson, med hvem hun hadde sønnen Per. Med Ola Jonsson Tolgenslid 7 barn (a—g):
 - a. Nils Olsson.
 - b. Kari Olsdatter, g. m. Eystein Olsson Straumen i Lill-Elvdalen.
 - c. Turid Olsdatter, g. 1. m. Jon Brækken fra Tynset og 2. m. Ola Nilsson fra Dalsbygden.
 - d. Berit Olsdatter, d. ugift, men efterlot sig sønnen Bjørn, avlet med Richard Jonsson Floer.
 - e. Anne Olsdatter, g. m. Simon Olsson Hulbækmo.
 - f. Olava Olsdatter og
 - g. Jon Olsson Tolgenslid, odelsmand til Nedre Steen, f. 1809, g. 1838 m. Kirsti Andersdatter Hodalen.

Parelius var formentlig en ætling af presten Jørgen Hanssøn Parelius. Hytteskriver Anders Richardssøns kone Anne Jensdatter fødd Parelius var trulig av samme slægt.

Anno 1721 den ²⁷/₁₁ ble av direktør Bredahl paa Tolgens hyteplass holdt registrering samt skifte og deling efter avgangne hammerknekt salig Jørgen Parelius imellem hans efterlatte enke Marit Nilsdatter og deres fælles avlede barn nemlig Anders 10 år, Nils 7 år og Guri 13 år. Vurderingsmænd hytemester Petter Grube og bygmester Sæmund Døhl. Hus og gard, bestående av en stue, en løkke, en låve- og fjøsbygning med et lite havestykke. 3 kjyr, 1 hest, 3 sauer. En trø og eng. Alt taksert til 28 rdlr. Dødsbuets midler alt i alt 146 rdlr. 3 mark 18 skill. Gjæld 16 rdlr. Til deling 130 rdlr. 3 mark og 18 skill., hvorav enken og barna fik hver sin halve part. Sæmund Døhl ble som en vederheftig og forstandig mand antat som værge for barna.

Enken giftet sig igjen med Lars Olsson Riise. Hun døde 1764, og under skifte efter hende på arvetomten ²²/₁₁ s. år fik Guri Jørgensdatter Tolgenslid en liten arv, som ble utlagt med ¹²/₅₇₂ kalvskind i Riiseplass. Den avdødes yngste søn Nils Jørgenssøn Parelius oplystes å være død. Han hadde været gift med Ingrid Ivarsdatter og efterlatt sig 2 sønner, Jørgen Nilssøn Parelius 25 år og Ivar Nilssøn Parelius 24 år, som begge var tilstede ved skiftet. Den ældste søn, Anders Jørgenssøn Parelius, var gift og budde på Telnæsset i Tynset.

Den ⁵/₆ 1781 var der skifte på Store-Telnæsset hos ægtefolkene Anders Jørgenssøn og Kari Andersdatter. Barna deres oplystes å være: 1. Jørgen Anderssøn, som var gift og hadde tilhold på garden, 2. Anders Anderssøn, skiløper ved hrr. kaptein von Glads kompani og i tjeneste hos Jon Jørgenssøn Utgardens enke, 3. Nils Anderssøn 21 år, i tjeneste hos hrr. major von Wide på garden Qvenilden i Trondhjems stift, 4. Marit Andersdatter 30 år, i tjeneste hos Mikkell Kristian Marstrand på Utby, og 5. Eli Andersdatter 23 år, i tjeneste hos Ola Madssøn Tøndbækgard, skoleholder i Tynset.

Den ⁴/₁₀ 1804 var der igjen skifte på Telnæsset og denne gang efter Anders Jørgenssøns ældste søn Jørgen Anderssøn, som var død. Hans efterladte enke var Kirsti Olsdatter, og deres sammen avlede barn oplystes å være: 1. Anders Jørgens-

søn 17 år, 2. Kari Jørgensdatter 25 år og i tjeneste hos Klemet Åkran i Tynset, 3. Sigrid Jørgensdatter 21 år og 4. Marit Jørgensdatter 12 år.

ØVRE STEEN AV ØVRE TOLGENSLID.

Jon Jonssøn budde her. I 1718 hadde han overlatt garden til sin søn

Ivar Jonssøn, og Øvre Steen ble nu en tid kaldt Ivarsgarden. Ivar Jonssøn var gift med Inga Olsdatter, søster til kona hans Ola Arnessøn Tolgenslid. Ivar Jonssøn ble ingen gammel mand; ti allerede 1723 satt Inga Olsdatter igjen som enke på Øvre Steen med et eneste barn, en svakhelset søn Ola Ivarssøn.

Anno 1741 ²⁰/₇ ble på tinget i Tynset læst følgende dokumenter vedkommende Øvre Steen av Tolgenslid:

1. Kontrakt datert ⁸/₁₂ 1730, hvorved enken Inga Olsdatter Tolgenslid med brorsønnen Ola Rasmussøn Fosbakkens samtykke antar for sig og sin svake søn til forsytningsmand sin søstersøns søn Ola Ludvigssøn Tolgenslid den yngre.
2. Brev av ¹⁷/₆ 1733, omskrevet i Trondhjem på 1734 års papir, hossat med navner, signeter og bumerker, hvorved Jon Perssøn Valset sier sig å være forenet med Ola Ludvigssøn Tolgenslid den yngre om, at han skal beholde den arvelot som i sin tid kan tilfalde Jon Perssøn samt far og søskend efter den ældste brors søn Ola Ivarssøn, eftersom han derfor har oppebåret penger og lausøre til 21 rdlr.
3. Skjøte datert ²⁹/₆ 1733 og omskrevet på 1734 års papir med hossat underskrifter, signeter og bumerker fra Per Jonssøn Valset til Ola Ludvigssøn Tolgenslid den yngre på hans salig bror Ivar Jonssøns odelsods, Ivarsgarden kaldet, å nyte til odels og eiendom mot at han skal forsyne sælgerens brorsøn den svake dreng Ola Ivarssøn med kost, klær og videre ophold for levetiden og efer døden sømmelig jordefærd.

Ola Ludvigssøn Tolgenslid den yngre kom således ind på Ivarsgarden: Øvre Steen under Tolgenslid. Ola var fødd 1707 i Tolgenslid og døde sammesteds $18\frac{1}{2}$ 1784. Den $18\frac{1}{4}$ 1733 blev han „troløvet i Ivar Mathissøns hus“ med Anne Ivarsdatter fødd 1703. Hun døde $2\frac{1}{2}$ 1773, og $2\frac{1}{4}$ s. år var der skifte efter hende.

Ola Ludvigssøn og Anne Ivarsdatter Tolgenslid hadde, som vi vet, 9 barn: 1. Ivar Olsson f. 1734, d. 1735, 2. Ivar Olsson f. 1735, d. 1738; han faldt gjennom isen på Glåma og druknet, 3. Ivar Olsson, 4. Kari Olsdatter, f. og d. 1742, 5. Sigrid Olsdatter, f. 1745, 6. Sigrid Olsdatter, f. 1747, 7. Rasmus Olsson Tolgenslid, som ble bruker på Øvre Steen efter faren, 8. Ludvig Olsson f. 1751, og 9. Anne Olsdatter f. 1755.

Ola Ludvigssøn den yngre hadde derhos en datter Dordi, som var gift med Ola Jonsson Røseplass, bror til Ola Jonsson Svartås-Volden. Ola og Dordi Røseplass hadde ett barn sammen, nemlig Jon Olsson, som under skifte efter faren $14\frac{1}{6}$ 1758 var $2\frac{1}{2}$ år. Faren døde 1757.

Rasmus Olsson Tolgenslid overtok ved skjøte av $10\frac{1}{6}$ 1772 garden Øvre Steen efter faren, og lånte i den anledning av „rådmann Andreas Christian Friedlieb i Trunheim“ 220 rdlr. mot 5 % rente. Til sikkerhet pantsatte han sin gardpart Øvre Steen av Øvre Tolgenslid, skyldende $1\frac{1}{2}$ kalvskind, med bygsel og alle tilliggende herligheter.

Rasmus Olsson Tolgenslid var fødd 1748 og døde 1821. Han var gift 2 ganger: første gang 1771 med Guri Toresdatter, f. 1738 av forældre Tore Engebretssøn og Ingrid Ivarsdatter Mellem Tolgenslid og døde 1773. Deres eneste barn Anne Rasmusdatter døde $1\frac{1}{2}$ år gammel. I 1775 ble han gift anden gang med Dordi Mortensdatter Stor-Bækken. De hadde 2 barn, nemlig: 1. Ola Rasmussøn Tolgenslid, som fik garden, og 2. Guri Rasmusdatter, gift med Eystein Olsson Moen i Hodalen.

Ola Rasmussøn Tolgenslid, som overtok fedrene-garden Øvre Steen, var fødd 1776 og døde 1851. Han var gift med Ingrid Ivarsdatter, f. 1776 av forældre Ivar Toressøn, og Elen Palsdatter Mellem Tolgenslid eller Moen. Hun døde 1873, 97 år gammel. Av barna deres kan nævnes: 1. Rasmus Olsson Tolgenslid, som ble buende på Øvre Steen, 2. Ivar Olsson f. 1812, gift 1837 med gardjenta Kirsti Jonsdatter

Sætersgard, f. 1813, 3. Dordi Olsdatter, f. 1816, d. 1886, gift med Eystein Øyen i Hodalen. Av barna deres kan nævnes klokker og lærer Ola Øyen i Stor-Elvdalen og præparant Jon Øyen, som døde ugift i Kristiania.

Rasmus Olsson Tolgenslid på Øvre Steen ble bruker efter faren. Han var fødd 1807. Gift 1832 med Ingeborg Eysteinsdatter Stor-Bækken, f. 1807. De hadde ingen barn sammen, men tok en pleiedatter til sig, Anne Ivarsdatter fra Sætersgard. Hun ble gift med Ivar Olsson fra Ivarseggen, og barna deres var Ola og Rasmus Ivarssønner. Den siste var gift med Gjertrud Telnæsset. Brødrene reiste til Amerika, hvor de skal være døde.

Ivar Olsson ble enkemand og giftet sig igjen med Annes halvsøster Ingrid fra Sætersgard, datter til Ivar Olsson fra Øvre Steen og Kirsti Jonsdatter Sætersgard. Ingrid, Ivars anden kone, ble enke og sat senere på Øvre Steen av Øvre Tolgenslid med flere barn: Ivar, Per, Ingeborg, Sigrid og Johan.

YTRE TOLGENSLID ELLER SÆTERSgard

Navnet Sætersgard har et ukjent ophav. Sagnet fortæller at Ola Arnessøn Tolgenslid i sin tid hadde sæter her; men det er lite sandsynlig. Rimeligere er det at garden har fått dette navn efter en mand med tilnavnet Sæter.

Ola Arnessøn Tolgenslid er den første bruker vi vet om i Ytre Tolgenslid, og han var ganske sikkert her allerede i 1688, da garden blev skyldsatt til $\frac{1}{2}$ kalvskind.

Sæming Embretsson overtok garden i 1699, da Ola Arnessøn flyttet til Øvre Tolgenslid.

Sæming Embretsson Tolgenslid hadde i 1711 bygslet en del engslåtter, men undlatt å få bygselsedlene tinglyst samme år. I den anledning fik fogden antegnelser til sit regnskap for 1718. Den $\frac{21}{2}$ 1721 kom denne sak frem på tinget i Tynset, og her forklarte Sæming Embretssøns nærmeste grande Ludvig Olsson Tolgenslid at årsaken måtte være den, at Sæming Embretsson ikke hadde været beløst i lovboken og vitende om hvad den i så måte befalte, såsom han var en enfoldig gammel mand.

Den ²⁰/₁ 1725 ble Knut Jonssøn Døhl og Ludvig Olsson Tolgenslid kaldt til Ytre Tolgenslid for å påhøre en kontrakt mellom Sæming Embretsson og Bård Jonssøn Viken. Foruten direktøren ved Røros kobberværk og hytteskriveren ved Tolgen hytte var også tilstede Steen Jenssøn Aas og Engebret Jenssøn, som var Sæming Embretssøns nærmeste frænder der på stedet. Den kontrakt som nu var opprettet, gikk ut på at Bård Jonssøn Viken, som hadde tilgode 3 års løn hos Sæming Embretsson, skulde forsørge Sæming og hans kone Sigrid Olsdatter deres livs tid „udi deres høie og meget svake alderdom“. Derfor skulde Bård Jonssøn Viken etter deres død få alle deres eiendeler, dog skulde Steen Jenssøn Aas og Engebret Jenssøn hver ha 10 rdlr. Hytteskriver Floer, som var odelsberettiget til Ytre Tolgenslid, erklærte at så lenge denne kontrakt ubrytelig stod ved lag, vilde han ikke påstå sin løsningsret av hensyn til den godhet han bar for disse tvende gamle folk.

Bård Jonssøn Viken eller Sætersgard var bruker til sin død i 1750. Samme år ²¹/₇ var der skifte efter ham på Ytre Tolgenslid. Hans efterlatte enke var Ingrid Jonsdatter. Tilstede under skiftet var lagværg og vurderingsmand Ola Ludvigsson Tolgenslid den eldre og Torstein Torsteinsøn Tolgensgard samt værg for barna, deres søskendbarn Jon Jonssøn Viken, Helge Olsson Eggen ved Tolgen, Tolle Perssøn Bækken og morbror Tor Jonssøn Utgard. Husdyrholdet på Ytre Tolgenslid var da: 2 hester, 19 storfe og 42 småfe.

Bård Jonssøn og Sigrid Jonsdatter Sætersgard hadde disse 4 barn: 1. Jon Bårdsson Sætersgard den eldre, f. 1728, d. 1813, ble bruker på garden, 2. Jon Bårdsson den yngre, f. 1731, 3. Sigrid Bårdsdatter, f. 1726, og 4. Anne Bårdsdatter, f. 1728.

Jon Bårdsson Sætersgard den eldre fikk garden efter faren og døde 85 år gammel i 1813. Skifte efter ham avholdtes ¹⁷/₄ s. år. I ægteskap med sin efterlatte kone Marit Jensdatter hadde han avlet disse barn: 1. Bård Jonssøn Sætersgard, f. 1755, d. 1837. Han overtok garden efter faren. 2. Jens Jonssøn, gift med Gjertrud Persdatter av Tolgen. Barn: Jon, Per og Marit. 3. Eysteyn Jonssøn. 4. Jon Jonssøn, som reiste til Trondhjems stift, og 5. Ingrid Jonsdatter, som ble gift med Eystein Eysteinsson Hodalen.

Bård Jonssøn Sætersgard overtok som ældste søn garden efter faren. Bård døde 1837, 82 år gammel. Han var gift 2 ganger: 1. med Kirsti Olsdatter Eidet (Jordet), og med hende hadde han disse barn: 1. Kirsti Bårdsdatter, gift til Narjordet, 2. Jon Bårdssøn Sætersgard, f. 1779, d. 1866, ble bruker på Sætersgard, 3. Maren Bårdsdatter, gift til Støen, 4. Marit Bårdsdatter, gift til Herdalsgarden. 2den gang gift med Marit Olsdatter Eide, f. 1764, d. 1813, søster til hans første kone, og med hende hadde han disse barn: 5. Ola Bårdssøn som kom til Sæterseggen, den han solgte og reiste til Amerika, 6. Kirsti Bårdsdatter, f. 1801, gift 1826 med Jon Olsson Herdal, 7. Maren Bårdsdatter, 8. Jens Bårdssøn, gift til Skrædderstuen i Rendalen, 9. Bård Bårdssøn, gift med Synnøve, en jente fra Sogndal, og de kom til Bolstad i Rendalen, 10. en søn, som reiste til Indien.

Bård Jonssøns anden kone Marit Olsdatter hadde med Ola Ludvigssøn Finstad utenfor ægteskap en datter Olava fødd 1789. Olava Olsdatter var gift 3 ganger. Hun fik navnet Helena-Olava efter Helena-garden, en del av Hulbækmo. Nils het han som bygde der fra først av. Han hadde 2 sønner, Ola og Per, som delte garden mellem sig, og Per blev gift med Olava. De hadde 4 barn: 1. Nils Perssøn, 2. Ola Perssøn, 3. Jon Perssøn, og 4. Marit Persdatter. Olava ble enke og var 38 år da hun i 1827 giftet sig for 2den gang med Sæmund Sæmundssøn Døhl. De flyttet til Øvre Lien eller Gammelkari-Lien, som også var en del av Kulbækmo. Efterat Sæmund Sæmundssøn var død, giftet Olava sig for 3dje gang og nu med Ivar Ivarssøn Olsberg i Tyldalen. De to sidste ægteskap var barnløse. Olava flyttet med sin mand til Brydalen, hvor de budde hos sin søn Nils Perssøn.

Helena-Olava var halvsøster til Ingeborg Myre-Finstad, Kari Dalen-Finstad og Marit Haugset, Ola Sæterseggen, Kirsti Herdal, Maren Bårdsdatter, Jens Skrædderstuen og Bård Bolstad, som igjen var halvsøskend til Jon Bårdssøn Sætersgard.

Lorns-Oline hadde ret da hun sa: „Berre skriv, vi er samme folke alle ihop.“

Jon Bårdssøn Sætersgard fik fedrenegarden. Han døde i 1866, 87 år gammel. Han var gift med Ingeborg Dølmoen.

Deres datter Ingrid Jonsdatter Sætersgard var gardjente og ble gift i 1837 med

Ivar Olsson Øvre Steen av Tolgenslid, som nu blev bruker på Sætersgard. Kirsti Jonsdatter var fødd 1813. Ivar Olsson var fødd 1812 og døde i april 1904, 92 år gammel.

Ivar Olsson og Kirsti Jonsdatter Sætersgard feiret sit jernbryllup i mai 1902. De hadde disse barn sammen: 1. Jon Ivarsson Sætersgard f. 1841, 2. Ingrid Ivarsdatter f. 1843, gift 1869 med enkemanden Ivar Olsson Øvre Steen fra Ivarseggen og 3. Olava Ivarsdatter f. 1846, gift 1868 med Anstein Engebretsson Erlien.

Jon Ivarsson Sætersgard overtok garden efter faren. I 1864 ble han 23 år gammel gift med Ingeborg Persdatter Lille-Bækken, som da var 24 år. De hadde 5 barn, nemlig: 1. Tolgensskalden Ivar Sæter f. 1864, gift med Olava Lillehaug, barn: Inga og Bjarne, 2. Kirsti Jonsdatter død, 3. Johan Jonsdatter død, 4. Jon Jonsson død, og 5. Per Jonsson, gift med Maria Florgard.

MELLEM TOLGENSLID ELLER MOEN.

Mellem Tolgenslid eller Moen er nevnt første gang 1727. Eiendommen tilhørte da „det cavalleriregimenterne og officererne ved infanteriet assignerte jordegods“ og skyldte 1 kalvskind med bygsel. Den ble solgt ved auktion på Bjørneby i Hof til Jon Olsson med arvinger for 14 rdlr. kontant betalt til kongens kasserer i Norge Jens Colle mot dennes kvittering av $\frac{9}{4}$ 1727. Kongeskjøte på rydningsplassen Tolgenslid—Mellem ble utstedt til Jon Olsson $\frac{24}{7}$ næsteften.

Jon Olsson Tolgenslid eller Moen hadde rimeligvis oppryddet plassen fra først av. Det var han som i 1726 kjøpte Svartås-Volden av Ludvig Olsson Tolgenslid.

Ved skjøte av $\frac{21}{2}$ 1731 overdrog Jon Olsson „rydningsplassen Tolgenslid—Mellem, skyldende 1 kalvskind, med bygsel

og herlighed" til Tore Eysteinssøn. Siden ble garden kaldt Moen.

Tore Eysteinssøn Moen døde $\frac{1}{6}$ 1768 i en alder av vel 66 år. Hans kona Ingrid Ivarsdatter¹ døde s. år 63 år gammel. Skifte efter dem avholdtes $\frac{27}{10}$ 1768. Herunder ble plassen med påstående bygninger opgit å være dødsbuet tilhørende, og til hjemmel herfor ble fremlagt det av Jon Olsson Svartås-Volden til avdøde Tore Eysteinssøn ut stedte skjøte, tinglyst $\frac{22}{2}$ 1731. Eiendommen ble taksert til 250 rdlr.

Tore Eysteinssøn og Ingrid Ivarsdatter Moen hadde ved skiftet disse barn ilive: 1. Ivar Toressøn Moen f. 1743, d. 1818, han overtok garden efter faren, 2. Ingeborg Toresdatter, gift med Ola Larsson, husmand under Mellem Tolgenslid, 3. Marit Toresdatter, gift med Ola Simonssøn Hulbækmo, 4. Berit Toresdatter, gift med Torstein Perssøn hyttesmed, buende i Tolgen, 5. Guri Toresdatter Steen f. 1738, d. 1773, gift med Rasmus Olsson Tolgenslid f. 1748, og 6. Anne Toresdatter, gift med Ola Amundssøn skomaker, buende i Hodalen.

Ivar Toressøn Moen overtok garden ved forældrenes død i 1768. I 1770 ble han gift med Elen Pålsdatter og døde 70 år gammel i 1818.

Ivar Toressøn og Elen Pålsdatter hadde disse barn: 1. Tore Ivarssøn Moen f. 1770, 2. Ingrid Ivarsdatter f. 1771, død 3 uker gammel, 3. Sigrid Ivarsdatter f. 1774, 4. Ingrid Ivarsdatter f. 1776, 5. Berit Ivarsdatter f. 1778, og 6. Pål Ivarssøn Moen f. 1781, d. 1861. Overtok garden efter faren.

Pål Ivarssøn Moen var yngste søn, men overlevet sin bror Tore og fik således fedrenegarden. Pål ble 80 år. Anne Amundsdatter Moen, som døde 77 år gammel i 1863, var vistnok hans kone. Av barna deres kan nævnes: 1. Ivar Pålssøn Moen f. 1810, d. 1867, fik garden, 2. Amund Pålssøn f. 1813, gift 1840 med Turid Pålsdatter Brua.

Ivar Pålssøn Moen, som overtok garden efter faren, døde i 1867 $56\frac{1}{2}$ år. I 1838 ble han gift med Berit Pålsdatter Brua f. 1818, d. 1871. Av barna deres kan nævnes:

¹ Ingrid Ivarsdatter var trulig en søster av Anne Ivarsdatter, som ble gift med Ola Ludvigssøn Tolgenslid den yngre.

1. Pål Ivarssøn Moen, som fik garden, 2. Ivar Ivarssøn, farmer i Dakota U. S. A., 3. Per Ivarssøn, som også reiste til Amerika, hvor han skal være død, og endelig 4. Anne Ivarsdatter i 1861 gift med Anders Perssøn Ulset.

Pål Ivarssøn Moen er nu bruker på garden. Han er gift med Olava Nygjelten fra Hodalen, og ældste søn deres er lærer Ivar Moen.

STOR-RUSTEN

I følge Ivar Aasen er „rust“ en liten skog, lund eller samling av trær, især lauvtrær. Derav en del gardsnavn, som er skrevet: Røst, Røsten, Røste.

Ola Myre,

f. 1818, d. 1904, søn av Sæming Knutsson Haugset og Ingeborg Olsdatter Myre Finstad.

Allerede i 1724 hadde Bersvein Tolleivsson Østby av Tynset bygslet engslåtter „udi Brydalen fra Hofde udi Stor-Rustbækken på begge sider Bryen elv i almindingen til Tynset prestegjeld.“ Brødrene Lars og Ola Ivarssønner Søgard av Tyl-dalen bygslet i 1740 Stor-Rustens engslåtter. Bygslet blev fornyet ved foged Christian Juell's bygselbrev av ²⁰/10 1742. Da kunde der avles 2 lass høi i Stor-Rusten, og brødrene Lars og Ola hadde å betale årlig høiskat, erlægge 2 rdlr. i bygsel og fortsætte med rydning på eiendommen. Skulde de opleve „tings

år“, hadde de å ta ny bygselseddel og opgi de gjorde forbedringer for å svare mere høiskat.

I 1769 var Ludvig Olsson bruker i Stor-Rusten, og kunde der da avles 12 lass høi. Eiendommen var indhegnet, og furu og bjørk stod kringom. Der var allerede oprydd åker, og mere kunde opryddes. Skogforvalter Hummel foreslog ⁴/3 1769 at eiendommen straks måtte matrikuleres og sættes i en skyld av 2 kalvskind. Men først i 1776 ble Stor-Rusten skyldsatt til 1 kalvskind.

Skyldsætningen hitsættes:

„Johan Christian Schultz kongelig majestæts sorenskriver over Østerdalen gjør vitterligt: At anno 1776 fredagen den 13. september ble ifølge amtets ordre av 14. oktober 1775 og 8. juni 1776 samt derpå utstedte varsels-dokumenter av 27. juni d. år publisert på Tynset, Ous og Tolgens kirkebakke med bygde-lensmanden Erik Krogsgaard samt de 6 utnævnte edsvorne lagrettesmænd, nemlig: Morten Olsen Sandmoen, Nils Embretsson Storeng, Hans Toresson Utbye, Ingul Toresson Moen, Rasmus Madsson Tøndbækgaard og Bersvein Mortensson Sandbakken — foretagen skyldsætnings-forretning på garden Neby i Tynset sogn i overvær av fogden hr. Christen Christensen ved fuldmægtig monsieur Frantz Wilhelm Dorff over de tvende rydningsplasser Stor-Rusten, som beboes av Ludvig Olsson og Sparsjøvolden, hvis beboer er Nils Andersen, efter at der sidst avvigte 22. og 25. juli på stederne var besigtiget og undersøkt i overvær av besitterne.

Bemeldte amtets ordre tillikemed en av fogden under 28. mai 1776 forfattet specifikation, som dermed fulgte, og anmeldte varselsdokument vorder her medtagen og er så lydende:

Pro memoria!

Da hr. foged Christen Christensen for mig har opgit at foruten de av mig udi promemoria av 20. mai sidstleden anførte plasser, som er beordret skyldsatt, findes endnu i Østerdalens fogderi 2de deslige plasser, som av opsitterne er opgit til skyldsætning såsom udi Tolgens præstegjæld plassen Joten, der beboes av Torger Jonsson og Nils Toresson samt udi Tynset prestegjæld Stor-Rusten hvis beboer er Ludvig Olsson. — Så ville hr. sorenskriver Schultz udi besagde fogderis og de av ham utnævnte lagrettesmænds overveielse så hastig som mulig over bemeldte 2de plasser avholde en lovlig skyldsætnings-forretning, som hr. foged Christensen med sin betænkning derover måtte amtet i sin tid tilstille.

Lovisenberg den 14. oktober 1775.

Holck.

Til hr. foged Christensen og hr. sorenskriver Schultz.

Pro memoria!

Over de i medfølgende specifikation anførte rydningsplasser i Østerdalens fogderi ville hr. sorenskriver Schultz og hr. foged Christensen og de av ham utnævnte lagrettesmænds overveielse efter foregående lovlig publikation og indkaldelse av alle angrændsende og vedkommende foreta en lovlig skyldsætnings-forretning, som jeg under hr. fogdens betænkning vil forvente mig tilstillet.

Lovisenberg den 8. juni 1776.

Holck.

Til hr. foged Christensen og hr. sorenskriver Schultz.

Specifikation

over rydningsplasser udi Østerdalens fogderi, som er opgit til at skyldsættes samt endel deslige plasser, som av forrige general-landmåler Knoff var utvist og for hvilke de bevilgede frihets år utløper ved indeværende års utgang såsom: Tynset præstegjæld Plassen Sparsjøvolden beboes av Nils Andersson etc.

Ødegaarden den 28. mai 1776.

C. Christensen.

Gjøres herved offentlig bekjendt: at efter hr. kammerherre og amtmand baron von Holcks foranstaltning skal en del av de i Tynset tinglag værende rydningsplasser skyldsættes matrikulen til forbedring, såsom udi Tynset prestegjæld

Stor-Rusten, som beboes av Ludvig Olsson Hvilke skyldsætninger jeg har besluttet at foreta fredagen den 13. september førstkommande på garden Neby i Tynset sogn, til hvilken tid og sted ei alene fornævnte steds beboere, men endog pågrænsende såvel som andre der kunde formene sig disse forretninger noget vedkommende, ville møte betimelig om morgenen med deres adkomstbrever og formentlige rettigheter til berørte steder med øvrige fornødne oplysninger om stedernes oprydning og beskaffenhet, samt hvad allerede nogen hermed kan ha at fremføre for derefter at bivåne såsom og fornemme hvad videre passerer og blir besluttet.

Isaas den 27. juni 1776.

J. C. Schultz.

År 1776 den 18. augusti bekjendtgjort for almuen på Tynset kirkebakke og den 25. ditto på Ous samt den 1. september på Tolgen kirkebakker. Testerer.

E. Krogsgaard.

Og ble da foretat:

I. Plassen Stor-Rusten beliggende på den østre side av elven Brya og i øst Tynsets sogns bygd :/: hvortil plassen skal henhøre :/: en mils vei, som opsitteren Ludvig Olsson forklarte at være først ryddet og bygget for over 40 år siden av en mand ved navn Embret Olsson. Efter hannem fik hans søn Ola Embretsson plassen, og av denne har komparenten tilmakeskiftet sig samme isteden for en anden uten at han derpå har bekommet noget dokument. Og er rydning og bygning på plassen forrettet og kontinueret i fornævnte tvende mands tid og således og dermed kommet så vidt, som det er befunden. Formenende at stedet er beliggende i bygdealmenningen til Tynset sogn.

Denne plass befandtes således: Jorden eller grunden består av sand og muld og er tjenlig til kornsæd. Der findes og leilighet til mere åkers rydning ved plassen. For nærværende tid findes derpå et stykke åker kaldet Bergåkeren til 2 skjæpper byg sæd, en ditto kaldes Egga og en ditto kaldes Trøåkeren, hvor likeså til 2 skjæppers sæd. Så at der over alt kan såes seks skjæpper byg og derav avles 3 å 4 tønder godt korn, som er tjenlig til sædekorn såfremt god høst indfalder og kulden ikke alt for tidlig beskadiger sæden. Inden plassens indhægning skjønnes at der kan avles 20 vinterlass høi og på efterfølgende plassen tilhørende slårter kan avles, såsom på et engslette straks utenfor plassen et vinterlass ditto, på en markeslåt litt fra plassen kaldet Berget et halvt vinterlass ditto, på en sætervold Kvit-kua kaldet en fjerdedels mil fra plassen et vinterlass ditto. Tilsammen 23 $\frac{1}{2}$ vinterlass høi.

Efter opsitterens forklaring og mændenes skjønn kan der på plassen fødes og underholdes 2 hester, 7 stykker stort fe og 12 stykker små krøter, hvortil dog utfordres fodersankning i marken på myrer og andre steder såvelsom lauv, ris, bar og videre som taes i marken.

Ivar Søgard og Lars Bersveinsson Eggen med flere opsittere av Tydalens anneks lot melde ved prokurator Urban Weidemann, at den plass, som Ludvig Olsson anmelder sig at bu på, henhører ikke til Tynset men til deres bygdestrækning. Derfor lot de først lægge mærke til at ved denne forretning er nærværende som lagrettesmænd de foranførte av Tynsets almue og dernæst at de forhen såvel ved et upåanket situations-kart, som og ved senere vidner i en anden affære har oplyst, hvorledes denne strækning virkelig tilhører dem og ikke Tynset. Hvilket komparenten forestillet, at han ikke kunde andet end gi sine parter anled-

ning til denne foregående indsigelse mot skyldsætningen, som de allerede under alle lovlige forbeholdenheter lot deprecere av retten.

Dorff sa: Plassen Stor-Rusten, som nu behandles under skyldsætningen, er beliggende på et sted kaldet Brydalen, og dette sted er hans kongelige majestæts almenning likesom samme således efter høie ordres fra fogdens side for ungefær et års tid siden er bleit fredlyst derfor. Såfremt at enten beboerne i Tynset eller Tyldalens almuier vil kjende sig berettiget til stedet som deres lovlige eiendom, blir det deres pligt, følgelig hans kongelige majestæt allernådigst faldne resolution av 31. august f. år, som vedborlig er vorden bekjendtgjort, sådant at bevise. Ellers påstod komparenten skyldsætningens fremme.

Weidemann i relation til s. l. forrige svarte: at hvad kraft den påberopte fredlysning kan ha, som ikke er forutlagt ved stævning, og hvormeget denne skyldsætning, ved hvis forutfattet skjøn av mænd, Tyldølerne i mangel av indkaldelse ikke har været tilstede, kan og bør gjælde, dette hensatte komparenten likesom sit forrige til retten.

Dorff sa: Den skyldsættende plass er som meldt beliggende udi Brydalen, og den del derav, som henhører til Tynset prestegjæld, og derfor er det unødig at nogen indkaldelse eller bekjendtgjørelse for Tyldølerne skulde ske. Håpet derfor forretningens fremme såmeget mer som Tyldølerne nu lader møte og ei kan si at være uvitende om denne forretning. Forøvrigt vedble komparenten sit forrige.

Weidemann repliserte: Tyldølerne vil nu la møte her på stedet, men kan herfra ikke se åstedet eller vite den strækning samt bonité som kunde være forebygget ifald de forhen hadde været kaldet til at være nærværende ved lagrettens skjøn derover. Tillæggende at årsaken, hvorfor de nu her på stedet har besorget møte for sig er det blotte rygte, som de tilforn har hørt om denne forretning, og hvis sandhet de nu befinder.

Denne plass der herefter som tilforn blir kaldet Stor-Rusten efter den forefundne tilstand og beskaffenhet ansættes at skyldte ett kalvskind, hvorav kontribueres og svares jordboks rettighet fra 1777 års begyndelse like med andre gadders brukere her i Tynset prestegjæld.

Til bekræftelse under min hånd og signete. Anno die 8 loco ut supra.

J. C. Schultz.

Foranstående skyldsætnings-forretninger blir herved attestert likesom og de derudi benævnte 2 plasser blir på høi kongelig rentekammers nærmere gunstbehagelige approbation herved ansat årlig udi ledning at svare nemlig: Stor-Rusten 4 skill.

Lovisenberg d. 10. december 1776.

Holck.

I 1775 lånte Ludvig Olsson Stor-Rusten av „den velagte dannemand“ Ingvald Olsson Rogsveen av Rendalen 150 rdlr. mot 1. prioritets pant i sin påbuende plass Stor-Rustens rydning og bygning samt lausøre og buskap: 2 hester, 12 à 13 storfe og 40 små krøter. Han skulde betale 4 procent rente.

Foruten den eiendom Ludvig Olsson hadde makeskiftet i Stor-Rusten, hadde han flere mindre eiendommer i Tolgen, således et par sætervolder som tidligere hadde tilhørt Tolgenslien, og som han hadde brukt i flere år. Under ²⁴/₇ 1787 indgik han makeskifte med Nils Olsson Eide i Tolgen. Nils Eide fik et par sætervanger på Bjørkkjølen og istedet for disse fik Ludvig Stor-Rusten Rausjødalens sæter. I 1790 kjøpte han derhos for 50 rdlr. den del av Rausjødalen som tilhørte Per Olsson Eide.

Ved auksjons-skjøte av ²⁴/₁ 1791 overtok Ludvig Stor-Rusten garden Finstad i Øvre Rendalen av skyld 7 kalvskind. I denne anledning lånte han av Halvor Olsson Evenstad i Stor-Elvdalen 850 rdlr. mot 1. prioritets pant i Finstad og Stor-Rusten. Ved skjøte av ¹⁸/₂ 1794 overdrog han garden Finstad til sin ældste søn Ola Ludvigsson for 699 rdlr.

Ludvig Stor-Rusten døde sommeren 1796, og skifte efter ham avholdtes ¹⁹/₉ s. år. Herunder oplyste enken Ingeborg Olsdatter at deres i ægteskapet sammen avlede barn og arvinger var:

1. Ola Ludvigsson, gift og buende på Finstad i Rendalen.
2. Nils Ludvigsson, 26 år, værende heime hos sin mor i Stor-Rusten.
3. Goro Ludvigsdatter, gift med Per Embretsson og buende på Fåset i Tynset.
4. Marit Ludvigsdatter, gift med Håkon Olsson Kveberg i Lill-Elvdalen.
5. Olava Ludvigsdatter, gift med Arne Jonsson Søgard i Tyl-dalen.
6. Kari Ludvigsdatter, ugift og værende heime hos moren.

Om jordegodset forklarte enken blandt andet at fogdene i Østerdalen hadde bragt på bane at Stor-Rusten skulde tilhøre kongen; men det var ganske ugrundet, især da garden var kommet sammen av adskillige odels- og selveier-bønders eiendommer. Enken og de tilstedeværende arvinger begjærte at garden måtte bli taksert til indtægt for buet. Vurderingsmænd var Nils Olsson Gotland og Trond Larsson Motrøen. Stor-Rusten taksertes til 300 rdlr. Gammelsæteren på Storrustberget, kjøpt fra en gard i Tolgen, til 25 rdlr. Nysæteren ved fjellet Kvit-Kua, og som Ludvig Stor-Rusten selv hadde op-rydd, til 10 rdlr. Rausjødalens sæter med underliggende slåtter

100 tilrdlr. En tredjedel av Knausvolden sæter, som Ludvig Stor-Rusten hadde i fællesskap med Ivar og Embret Berset i Rendalen, til 50 rdldr. Enken anmeldte derefter at hr. foged Christian Lind skyldte til buet 16 rdldr., som han på vinter-tinget 1795 hadde oppebåret kontant av avdøde, samt 2 rdldr. for en del rep, tilsammen 18 rdldr. Dette benægtet fogden. Videre oplyste enken at arvingene av dødsbuet hadde fåt adskillig lausøre og krøter, således ældste sønnen Ola 1 hest, 2 kjyr og 5 sauer, Nils 1 hest, 2 kjyr, 5 sauer og 1 gjeit, Goro 1 gjeit og 4 sauer, Marit 2 kjyr, 5 sauer og 1 gjeit, Olava og Kari likeså hver 2 kjyr, 5 sauer og 1 gjeit. Av buskapen var igjen paa Stor-Rusten: 1 kjøreokse taksert til 20 rdldr., 12 andre storfe, hvorav flere kjyr taksert til 9 rdldr. pr. stykke, 5 kalver, 10 gjeiter og 33 store og små sauer. Derhos var 4 storfe på Finstad hos sønnen Ola Ludvigssøn, som også hadde fåt tillåns et par bøker: „Bibelske Kierner“ og „Katechisme i Forklaring“.

Halvor Olsson Evenstad fremla pantobligation tinglyst ^{15/2} 1791, hvorved Evenstad i buet fordret 850 rdldr. I anledning av denne fordring sa enken at hun virkelig hadde trudd at fordringen var avgjort fra avdødes side ved at han til sin ælste søn Ola Ludvigssøn hadde solgt og avståt garden Finstad av 7 kalvskind skyld, og trudde hun at sønnen vilde vedstå dette og holde buet fri for noe ansvar likeoverfor denne fordring. Sønnen fremviste sit skjøte fra faren, og sa at av dette kunde sees at han hadde kjøpt garden og for den omakkorderte kjøpesum git fuldkommen rigtighet. Han mente obligationsgjælden ikke vedkom sig. Moren og de øvrige arvinger sa at de aldrig kunde forestille sig at sønnen på en så skammelig måte vilde benytte sig av sin avdøde fars tro-skyldighet, da han selv like så godt som de øvrige arvinger visste at han ikke hadde erlagt den minste skilling til betaling for garden. Hensigten med det givne skjøte var at han som kjøper skulde påta sig å betale obligationsgjælden. Dette trudde de å kunne bevise. Endelig ble de forligte om at Ola Ludvigssøn skulde betale til avdrag i gjælden 550 rdldr., hvorved buet tilkom å svare 300 rdldr. Ved auktion indbragtes for lausøret 465 rdldr. 6 skill. Den ^{26/2} 1798 ble skiftet avsluttet med utlodning. Eiendoms-spørsmålet og fordringene på foged Lind skulde avgjøres ved retten. Utenfor værdien av garden

ble buets indtægt 658 rdlr. 6 skill. og gjæld 716 rdlr. 1 mark 6 skill.

Sønnen Ola Ludvigssøn overtok garden, og kontrakt ble oprettet ¹⁶/₄ 1798 mellem ham og arvingene. Moren fik liv-ore, hvorom kontrakter samme dag ble oprettet og tinglyst ¹⁷/₇ 1798.

Under tinget på Tynset ¹⁹/₇ 1798 meddelte foged Lind at der til ham var indkommet anmodning fra amtmanden om å indhente erklæring fra samtlige gardbrukere i Tyldalen, om de ønsket å kjøpe Tyldalens kongelige almenning og i tilfælde på hvilke vilkaar. I denne anledning hadde han sendt budskap omkring til almuen i Tyldalen, hvorfra 28 gardbrukere var fremmøtt på tinget.

Tyldølene oplyste at Brydalen og den del av Spekedalen som de fra gammel tid hadde brukt, var indbefattet under følgende grænser: I syd til Rendalens motstøtende strækninger og i nord til garden Stor-Rustens rådelar. På østre kant op ad Spekedalen til Trættebækken, og forøvrig det høie Spekefjell som begrænses av Spekedalen, dog ikke lenger mot denne dal end just der hvor det nakne fjell ender og skogen begynner. For denne del av almenningen bød Tyldølene 60 rdlr., som var det høieste bud de mente en fattig almue kunde tale å betale for disse ufrugtbare uthugne skogstrækninger. De oplyste at strækningen forsåvidt skogen angik allerede var delt mellem dem av skoginspektør Ramm.

Ola Telebond på Tolgensgard i Tolgen og Jakob Helgesøn Bjøntegard i Rendalen lot oplyse at de hadde erhvervet sig hævdelig bruk til sæterhavn og skogsbruk m. v. i en strækning av Spekedalen som gik fra Trættebækken i nord til plassen Spekedalens rådelar i syd og op ad Spekefjellet så langt skogen rak og til der det nakne fjell begynner. For denne strækning tilbød de sig å betale 20 rdlr. Tyldølene hadde intet imot at Ola Telebond og Jakob Bjøntegard fik denne strækning.

Opsitteren på garden Stor-Rusten Ola Ludvigssøn oplyste at hans påbuende gard fra umindelig tid tilbake var oprydd av hans forfedre og siden av deres nærmeste besittere i efterslægten hadde været brukt og påbudd som formentlig eiendom. I senere tider hadde imidlertid vedkommende påstått at garden lå i almenningen og således var kongen tilhørende. For å

opnå fuldkommen sikkerhet på eiendommens ret var han villig til å betale til kongens kasse 60 rdlr. imot at kongen overdrog ham garden til eiendom. Ola Ludvigssøn oplyste videre at mark og skog i garden Stor-Rustens strækninger for 8 år siden av skoginspektør Ramm var avdelt, så der mellem eierne herefter ingen disputer om dele kunde forefalde.

Lars Gjermundssøn Søndre Unset fremviste 2 ham meddelte bygselsedler, hvorved han var overdrat på bygsel plassen Spekedalen, skyldende 3 kalvskind. Denne plass, hvis tilmålte grænser indeholdt en strækning av $\frac{1}{2}$ mil i syd og $\frac{1}{2}$ mil i nord, oplyste han å ligge inde i fjellet omtrent 2 mil fra bygden. Den hadde hverken i fortiden eller den siste tid været brukt til andet end sæter og havning. Dog skulde for noen tid siden ha budd en mand der ved navn Ola Halsteinssøn og før ham en enke Ingeborg Håkonsdatter. Men begge skulde være ihjelfrosset og fundet døde på fjellet ved plassen. Han tilbød sig å betale 50 rdlr. for eiendommen. Tyldølene sa på forespørsel at de intet hadde imot at Ola Ludvigssøn og Lars Gjermundssøn fik kjøpt eiendommene, da de hverken i Stor-Rusten eller i plassen Spekedalens strækninger hadde noen bruksret.

LUDVIG OG INGEBORG STOR-RUSTEN

Disse to bondefolk vil vi minnes med høiagtelse. De er et følgeværdig eksempel på hvad flid og utholdenhet kan føre til. Under mislige tider og mindre gunstige naturforhold kunde de i ødemarken fra små kår arbeide sig op til forholdsvis stor velstand. At de hadde mange vanskeligheter å overvinde er en selvfølge. Men kjærligheten til barna og glæden i å eie en fager heim overvandt al motgang.

Ludvig Stor-Rusten måtte stadig være på vakt mot fogden, som ikke vilde indrømme ham hans ret til garden, og mot fjerne naboer, som klaget til øvrigheten over at hans buskap kom for nær deres engsletter. Man skulde dog tru at en rydningsmand på et så avsides liggende sted som Stor-Rusten måtte få leve i fred, men desværre blir han ofte set på med

misundelige øine, især når han har lykken med sig og gjør fremgang.

Ludvig Olsson Stor-Rusten var fødd i 1732, vistnok på Norvangen i Dalsbygden, hvor hans forældre Ola Ludvigsson Tolgenslid den ældre og Guri Jørgensdatter, fødd Parelius, da må ha opholdt sig. Han døde på sin gard Stor-Rusten 27. juli 1796 og er gravfæstet på Tynset kirkegard. Til minne efter ham har vi i vort eie hans avskedspass fra skiløper-koret, datert Westgaard 14. august 1765. Her heter det bl. a.: „Nærværende ærlige og Mandhafte Ludvig Olsen Nordwangen af det Første Oplandske National Infanterie Regimente under Hr. Major Blixes Skieløber Compagnie, haver tient Hans Kongelige Majestæt for Soldat udi Otte Aar og i værende Tid hvorhen han haver været Commanderet forholdt sig troe og vel, som det een ærlig Soldat vel sømmer og anstaaer.“

I 1755 ble Ludvig Olsson viet i Tolgens kirke til Ingeborg Olsdatter Erlien. Hun var fødd 1735 i Tolgen, hvor hendes forældre var Ola Olsson Erlien og Marit Persdatter fra Åsen i Vingelen. Ingeborg Stor-Rusten døde 4. mai 1818 på Myre Finstad hos sønnen Ola Ludvigsson Finstad og gravlagdes på Tynset kirkegard.

Ludvig og Ingeborg Stor-Rusten hadde 6 barn, 2 sønner og 4 døtre. Om disse søskend og en del av deres efterkommere skal her meddeles følgende:

I. Ola Ludvigsson Finstad, som var ælste søn, overtok fedrenegarden. Om ham mere senere.

II. Nils Ludvigsson Søgard, gardbruker på Søgards-Eggen i Tyldalen, fødd 1770, død 1851, gift med Sigrid Ottarsdatter Søgard. De hadde 4 barn: A. Ottar Nilsson Søgard, fødd 1812, gift med Marit Jonsdatter Volden. B. Lars Nilsson Søgard, som overtok fedrenegarden. Han var fødd 1815 og døde i 1900; gift 2 ganger: først med Marit Jonsdatter, enke efter broren Ottar Søgard, og med hende hadde han datteren Marit som kom til Elverum; siden ble han gift med Sigrid Eriksdatter Lund i Tyldalen, med hvem han hadde 10 barn, hvorav 7 døde ugifte, de fleste under en difteri-epidemi. De 3 gjenlevende er: 1. Lisa Rønningen, fødd 1862, gift med Guren Rønningen, som er død og med hvem hun hadde 5 barn: Knut, Lars, Sigurd, Ingrid og Sigrid. 2. Nils Søgard har fedrenegarden Søgards-

Eggen, fødd 1865, gift med Kari Eriksdatter Strålsjøåsen, med hvem han har 4 døtre: Sigrid, Signe, Liv og Eldbjørg. 3. Sigrid Moen, fødd 1867, gift 2 ganger, først med Jon Johanssøn Bråten, med hvem hun hadde 2 barn, Jon og Maria, som begge døde i ung alder, og siden med Bersvein Moen i Tyldalen, med hvem hun har 4 barn: Jon, Molfrid, Signe og Per. C. Kari Nilsdatter Hogstad, fødd 1809, død 18*, gift med Bersvein Erikssøn Hogstad eller Brun, utvandret til Texas, Amerika. 7 barn: 1. Tore, 2. Nils, 3. Erik, 4. Ottar, 5. Bersvein, 6. Sigrid og 7. Goro. D. Ingeborg Nilsdatter, fødd 1825, gift; død.

III. Goro Ludvigsdatter Fåset, fødd 1745, død 1839 som føderådskone på Jordet i Fåset. Gift 1781 med Per Engebretssøn Fåset i Tynset, med hvem hun hadde 7 barn: A.—D. Ingeborg, Ingrid, Ingeborg og Ingeborg, som alle døde i barnealderen. E. Engebret Perssøn Fåset, fødd 1791, død 1866, gift med Marit Larsdatter Strømshaug av Lill-Elvdalen, død 1845; efterlot sig ingen barn. F. Ingrid Persdatter, fødd 1787, gift med Nils Engebretssøn Langtrøen i Tynset. Ingen barn. G. Anne Persdatter, fødd 1794, gift med Kristoffer Eysteinssøn Utby i Tynset, med hvem hun hadde 3 barn: 1. Eystein Utby, gift med Kirsti Ivarsdatter Fåset-Øren og med hende 4 barn: Kristoffer Utby gift med Elisabet Arntsdatter Fåset-Vangen, Ivar, utvandret til Amerika, Kirsti, død og Anne, utvandret til Amerika. 2. Goro Dalsvang, gift med Per Perssøn Dalsvang (død 1909), med hvem hun hadde 2 barn: Ingrid, død og Kristoffer, gift med Inger Sivilhaug; de har mange barn. 3. Knut Kristofferssøn, død ugift.

IV. Olava Ludvigsdatter Søgard, gift 1795 med Arne Jonssøn Søgard i Tyldalen, død 75 år gammel i 1843. De hadde 4 barn: A. Jon Arnessøn Søgards-Fløtten, fødd 1798, død 1863, gift med Marit Eysteinsdatter Prestgard, fødd 1802, død 1890. 4 barn: 1. Arne Søgard (Fløtten), fødd 1830, gift med Elisabet Arnesdatter og i 1867 utvandret til Amerika; 2 barn: Jon og Marit. 2. Kari Volden, fødd 1836, gift med Engebret Ivarssøn Volden i Tyldalen og utvandret til Amerika; ingen barn. 3. Elen Balstadsveen, fødd 1840, gift med Ola Olsson Balstadsveen av Ytre Rendalen¹; ingen barn. 4. Olava Hogstad-

¹ Ola Olsson Balstadsveen sat alene som enkemand og drev en liten landhandel ved Lomnæssjøen, da han i 1910 blev myrdet og hans hus lagt i aske. Morderen ble ikke opdaget.

Bakken, fødd 1826 (?), død 1900, gift med klokker og lærer i Tyldalen Per Olsson Hogstad-Bakken, fødd 1826, død 1899; ingen barn. B. Marit Arnesdatter Hogstad-Eggen, fødd 1797, død 1831, gift med Harald Olsson Hogstad-Eggen; ingen barn. C. Goro Arnesdatter Kveberg, død 1882, gift med Per Perssøn Gammelstu-Kveberg i Lill-Elvdalen. 6 barn: 1. Per, død ugift. 2. Arne. 3. Ola, død 1898, gift med Marit Dalen i Foldalen; ingen barn. 4. Rasmus, druknet i Glåma sammen med sin forlovede Kari Haugen fra Plassen. 5. Brynhild, gift med Simon Jakobsson Stamoen, og 6. Ingeborg, gift med Jon Slåen i Foldalen. D. Ingeborg Arnesdatter, som druknet $\frac{3}{4}$ 1829 i Glåma sammen med Gudlaug Eysteinsdatter Kveberg. Ingeborg var første gang gift med Jon Jonsson Eggan i Tyldalen og hadde med ham 1 barn, datteren Goro, gift med Ivar Ivarsson Eggan og utvandret til Amerika; anden gang var hun gift med Sjur (Sigurd) Eysteinsson Gammelstu-Kveberg og hadde med ham 3 barn: 1. Arne Rønningen, fødd 1825, gift med Anne Avlesdatter Rønningen av Lill-Elvdalen. 2. Jon Kveberg, tvilling med Arne, ugift, druknet under tømmerfløtning i Glåma, og 3. Erika Katarina, fødd 1828, gift med Per Perssøn Urstrømmen.

V. Kari Ludvigsdatter Søgard, fødd 1724, død 1835, gift med enkemanden Arne Jonsson Søgard, som hadde været gift med søsteren Olava. De hadde 4 barn: A. Lars Arnessøn Graven, fødd 1809, død 1884, gift med Anne Olsdatter Graven av Tyldalen, fødd 1818, død 1902; 8 barn: 1. Andreas Graven, fødd 1847, gift 1875 med Margrete Einarsdatter. 2. Ola Graven, fødd 1840, død, gift med Maren Olsdatter Olsberg. 3. Ingeborg Rønningen, fødd 1852, død 1911 i Wisconsin U. S. A., gift med Ivar Hanssøn Rønningen. 4. Lovisa, fødd 1856, gift i Amerika. 5. Johan Graven, fødd 1850, lærer i Brandval, gift. 6. Karen Øverbytrøen, fødd 1841, gift med Jon Ivarsson Øverbytrøen, Tyldalen. 7. Randi, død 1882, gift med Per Larsson Engen i Tyldalen, og 8. Olava, fødd 1859, gift med Knut Mathiassøn Røe, nu på Søgards-Fløtten i Tyldalen. B. Johan Arnessøn Kloppen, fødd 1812, gift med Marit Arnesdatter Røe; hadde med ham foruten flere barn, som døde i ung alder av difteri, sønnen Johan Kloppen, fødd 1864, gift med Anne Larsdatter Barmoen. C. Olava Arnesdatter Bråten, fødd 1804, gift med Jon Johanssøn Bråten i Tyldalen; 5 barn:

1. Johan Bråten, fødd 1828, død 1911, gift med Marit Jespersdatter, fødd 1830, og deres eneste søn Jon Bråten, som var gift med Sigrid Larsdatter Søgards-Eggen, døde 30 år gammel. 2. Ola Bråten døde ugift. 3. Jon Bråten, død i Trondhjem, gift med Marit Ivarsdatter Skogen av Foldalen. 4. Kari Reeten, gift med Halvor Reeten og utvandret til Amerika, og endelig 5. Brynjulv Bråten, fødd 1830, gift med Kari Søgard av Tyldalen og utvandret til Amerika. D. Ingeborg Arnesdatter, fødd 1806, gift med sit søskendbarn Ola Håkonssøn Olsberg fra Kveberg i Lill-Elvdalen.

VI. Marit Ludvigsdatter Kveberg, fødd 1764, død 1800, gift 1796 med Håkon Olsson Kveberg av Lill-Elvdalen; 2 sønner: A. Ola Håkonssøn, fødd 1796, gift med Ingeborg Arnesdatter Søgards-Fløtten av Tyldalen, og B. Lars Håkonssøn Kveberg, fødd 1800.

INGEBORG STOR-RUSTENS ÆTTEHEIM OG SLÆGT

Ingeborg Stor-Rusten var fra Erlien eller Haug i Tolgen. Haug er en gammel gard. Den hørte forðum til Vingelen og er vistnok rydd fra først av kring år 1600. Haug nævnes i kongebrev fra 1655. I 1657 var Svein Haug bruker, og han hadde 2 hester, 9 kjyr, 8 gjeiter og 8 sauer. Han var Ingeborg Stor-Rustens tipoldefar og var fødd i siste halvdel av 1500-tallet.

I 1660 skyldte Haug til kronen 2 kalvskind, og skatten var $1\frac{1}{2}$ rdlr. Eyvind Sveinssøn, Ingeborg Stor-Rustens oldefar, var da bruker på garden. I 1664 var han død, og Ingeborg, kona hans, sat att med mange barn. Sønnene var: Eystein 24 år, Ola 19, Torgeir 12, Kristen 10 og Svein 8. Om 4 av disse brødre skal her meddeles følgende:

1. Eystein Eyvindssøn nævnes som selveier og bruker av 2 kalvskind i Haug eller Erlien, og husdyrholdet var 2 hester og 16 storfe. Garden hadde skog til gardsbruk og sommerbeite i Erlisæter. Under $\frac{8}{10}$ 1668 utstedte Fredrik III ved statholder Ulrich Gyldenløve skjøte til Eystein Eyvindssøn

på garden Haug. Eystein kom imidlertid til Norvangen, og Ola, bror hans, fik garden. Den ¹⁷/₁₀ 1682 fremstilte Eystein Eyvindssøn Norvangen sig i Utgard tingstue på Tynset, og oplyste at Marit Jonsdatter, kona hans, var død i september s. år og hadde efterlatt sig umyndige døtre som hun hadde avlet sammen med sin første mand Erik Engebretssøn Norvangen. Eyvind var nu bange for at de umyndige barns slægtninger vilde drive ham fra garden, og at han derved vilde tape sin hele formue, som han hadde kostet på Norvangen. Ola Eysteinssøn Åsen, som var søskendbarn av barnas avdøde far, sa til Eystein at han ingen frygt skulde ha derfor; ti så længe han var enkemand og vilde bruke garden og holde den i hævd og forsørge stedbarna sine med nødtørftig ophold, skulde ingen drive ham fra Norvangen.

2. „Torgeir Effuensen Elffuelien“ ble ³⁰/₁₀ 1676 tiltalt og ilagt ¹/₂ rdlr.s bot for „begangen leiermål med Gjertrud Eriksdatter Olsberg“.

3. Kristen Eyvindssøn Erlien bygslet under ⁹/₁₂ 1686 av hytteskriver Anders Richardssøn ⁴/₁₂ kalvskind i Utgard på Tynset og fik i 1692 av Richardssøns enke skjøte på disse ⁴/₁₂ skind.

4. Ola Eyvindssøn Erlien ble på Tynset-tinget ³¹/₁₀ 1676 sammen med Jon Eysteinssøn Hodalen og Ola Bårdssøn Vangen ilagt 2 rdlr.s bøter for slagsmål hellig trekongers aften 1673. Under denne sak nævnes brødrene Jon Eysteinssøn Vangen og Ola Åsen.

Ola Eyvindssøn Erlien var Ingeborg Stor-Rustens farfar. Han var fødd 1647 og bruker på Erlien fra 1678 til kring år 1721. Da overtok hans to sønner Eyvind og Ola hver sin halve del av garden. Foruten disse to hadde han sønnene Bård og Svein og to døtre, hvorav den ene ble gift med Eystein Jonssøn Hodalen den ældre og den anden med Eystein Jonssøn Hodalen den yngre. Av Barna var Bård ælst. Derfor fik han allerede i 1713 av far sin lov til å bygge sig heim på Moen nedenfor Erlien. Stedet blev i 1735 sat i en skyld av 1 kalvskind og git navnet Erlimoen.

Ved matrikuleringen i 1723 var Eyvind og Ola Olssonner fremdeles brukere på Erlien.

Ola Olssøn Erlien, far hendes Ingeborg Stor-Rusten, ble ingen gammel mand. Han var fødd 1669. I 1732 var

han død. Da avholdtes der skifte efter ham. Hans efterlatte enke Marit Persdatter sat att med tre småjenter: Marit den ældre 9 år, Marit den yngre 6 år og Ingeborg 3 år. Som laugværge for enken er under skiftet nævnt hendes bror Arne Perssøn Åsen og værge for barna deres farbrødre Eyvind Erlien og Svein Hesjestøa. Ola Engebretssøn Hodalen var også værge for dem. Enken giftet sig igjen med Pål Sæmundssøn, og med ham hadde hun to døtre, hvorav Marit ble gift med Jon Jonssøn Sandmælen og Anne med Jon Herdal.

Ingeborg Stor-Rustens ælste søster Marit, som var gardjente, ble gift med Per Olsson Tolgen. I 1803 var der skifte på Erlien efter Marit Olsdatter, som døde 1802 i en alder av 80 år. Enkemanden Per Olsson Erlien oplyser under skiftet at han med avdøde hadde avlet: 1. Ola, 54 år og gift. 2. Olava, gift med Per Olsson Eide og for 11 år siden død og hadde efterlatt sig to barn, Per og Berit. 3. Anne, 51 år, gift med Jens Jenssøn Tolgensgard og for 10 år siden reist til Trondhjems stift, hvor de efter rygte skulde opholde sig i Strindens fogderi. 4. Marit, 49 år, gift med hyttarbeider Rikard Anderssøn Tolgensgard.

Ingeborg Stor-Rustens anden søster Marit den yngre ble gift med Anders Rikardssøn Tolgensgard. De hadde flere barn sammen, og av disse kan nævnes: 1. Jørgen, som kom til Hulbækmoen og ble gift med enken Ingeborg Olsdatter. 2. Marit den ældre og 3. Marit den yngre, hvorav den ene kom til Storbækken. 4. Rikard, som ble gift til Stor-Rusten. 5. Pål og endelig 6. Ola, som kom til Støa. Den ene Marit ble gift med Eystein Larssøn skrædder og den anden med Per Torsteinssøn. I 1805 var Marit Olsdatter 80 år, hadde sittet som enke i 22 og fik livøre hos sønnen Jørgen Anderssøn på Hulbækmoen.

Ingeborg Stor-Rustens farbror Eyvind Olsson Erlien døde 67 år gammel i 1740. Skifte efter ham avholdtes på Erlien i 1744. Herunder oplystes at hans efterlatte enke var Kirsti Sæmundsdatter, og at barna deres var: 1. Ola 38 år, 2. Sæmund 35 år, 3. Eystein 24 år, 4. Marit 32 år, gift med Bård Sveinssøn Vangen, 5. Ingrid 29 år. Bård Vangen døde i december 1770. Under skiftet efter ham i 1771 nævnes enken Marit Eyvindsdatter med disse barn: 1. Ola 28 år, 2. Svein 24, 3. Eyvind 19 og 4. Kirsti 22.

Ola Eyvindssøn, søn hans Eyvind Olsson Erlie, fik av brødrene sine Sæmund og Eystein samt mågene Bård Vangen og Nils Tolgensgard skjøte på den del av Erlie som faren hadde hat. Ola Eyvindssøn Erlie var gift med Kirsti Embretsdatter. Han døde 86 år gammel i 1791.

Nu fik Eyvind, søn til Ola Eyvindssøn og Kirsti Embretsdatter, garden. Eyvind døde 1805. Hans kone var fra Åsen i Vingelen og het Berit Eysteinsdatter. Under skifte efter manden ^{22/8} 1805 oplyser hun at barna deres var: 1. Ola 27 år, 2. Eystein 24 år, 3. Sæmund 8 år, 4. Kirsti, gift med Per Larsson, buende på plassen Ruståsen i Strindens præstegjæld, 5. Marit, gift med bergarbeider Hans Embretssøn Knoph, buende på Røros, og endelig 6. Anne 17 år.

Ingeborg Stor-Rustens farbror Svein Olsson kom til Hesjestøa. Under skifte efter ham ^{13/11} 1748 oplyser hans efterlatte enke Marit Eriksdatter at barna deres var: 1. Ola 22 år, 2. Marit 26 år, gift med Svein Nilsson Hulbækmoen, 3. Ingeborg 16 år og 4. Anne 11 år.

På mødrene side var Ingeborg Stor-Rusten ættet fra Ås i Vingelen.

Åsen er en gammel gard. Under tinget på Tynset ^{23/7} 1693 indga Torleiv Åsen en bevillings-seddel av ^{23/11} 1616 til Eystein Sveinsson på Vingels-Åsen, hvori blandt andet het at „Bjørquislen udi Glomen tilhører gaarden Aasen, som skal være 100 aar gammel“. Efter dette skulde Åsen være rydd kring år 1516.

Under sommerting, avholdt i Vingelen 1693, oplyste Anders Lossius at han vilde nedsætte Ola Mortenssøn som kulbrænder der på stedet, fordi han altid hadde brukt ham som sådan. Før hadde også hans mor brukt ham til dette arbeide. Indehaverne av Åsen, Ola Eysteinsson, Eystein Toresøn og Eystein Olsson, ga samtykke hertil.

I 1717 fik Per Olsson skjøte på 2 kalvskind i Åsen fra sine søskend og måger, nemlig: Tore Olsson, Håkon Sæmundsson Breen, Ola Olsson Breen, Lars Håkonsson Ous, Ragnhild Olsdatter og Ola Embretsson Breen.

Under ^{1/12} 1729 bortskjøtet Torleiv Eysteinsson på egne og Jon Mortenssøn Moens samt på sin Kone Kirsti Eysteinsdatters vegne 2 kalvskind i Åsen, da deres far og værfar

Eystein Olsson Åsen med Kone Marit Torleivsdatter hadde indgit sig til forsytnng hos deres ælste søn Lars Eysteinsson.

Den $\frac{3}{4}$ 1741 var der skifte på Åsen hos ægtefolkene Per Olsson og Marit Arnesdatter. Herunder oplystes at barna deres var: 1. Arne 40 år, 2. Kirsti, gift med Lars Perssøn Tolgen, 3. Marit, Ingeborg Stor-Rustens mor, som da var gift med Pål Sæmundsson Erlien, 4. Anne 38 år, ugift, og 5. Olaug, gift med Per Olsson Stubsjøen.

Arne Perssøn Åsen var gift med Kari Jonsdatter, som døde sommeren 1747. Under skifte efter hende på Åsen 1748 ble det av hendes gjenlevende mand oplyst at barna deres var: 1. Jon 8 år, 2. Ola $6\frac{1}{2}$ år, 3. Per $1\frac{1}{2}$ år, 4. Kirsti 15 år, 5. Marit 11 år, 6. Sigrid 10 år, 7. Kari 5 år og 8. Olaug 2 år. Værger for barna var blandt andre deres morbrødre Erik Jonsson Breen og Mikal Jonsson Tufsingdal samt Erik Olsson Berg, som vistnok var farbror deres. Arne Perssøn Åsen døde i november 1764.

Tolgenslid — Finstad-ætten.

Olav Vangen, f. i siste halvdel av 1500-tallet, nævnt 1612.

Arne Olavsson Norvanger i Dalsbygden, f. kring år 1600, nævnt 1620.

Ola Arnesson Tolgenslid, f. i siste halvdel av 1600-tallet, d. i 1720-årene. 8 barn:

1. Sjur Olsson, g.
En datter Eli.
 2. Brynhild Olsdatter, g. m.
Klennet Persson Bakken.
 3. Anne Olsdatter, g. m.
Per Andersson Tolgen.
 4. Maria Olsdatter, g. m.
Børre Dohl.
 6. En datter, g. m.
Jon Persson Hulbekmo.
 7. En datter, g. m.
Embret Jonsson Tolgenslid.
 5. En datter, g. m.
Embret Persson Dohl.
 8. Ludvig Olsson Tolgenslid,
f. 1677, d. 1742, g. m.
Kari Olsdatter (Tuveng?). 5 barn:

1. Arne Ludvigsson,
f. 1710, g. m.
Lisabet Sofie Erlandsdatter.
 2. Ola Ludvigsson Tolgenslid den yngre, f. 1707, d. 1784,
g. m. Anne Ivarsdatter Mellem Tolgenslid, f. 1703, d.
1773.
 3. Dordi Ludvigsdatter, f. 1719,
g. 1745 m.
Rasmus Olsson.

4. Ola Ludvigsson Tolgenslid den ældre, f. 1705, d. 1777,
g. m. Guri Jørgensdatter Pærlus, f. 1709, d. 1780.
 5. Abeline Ludvigsdatter, f. 1723,
g. 1747 m.
Ola Jonsson.

1. Marit Olsdatter,
d. ung.
 2. Kari Olsdatter den ældre,
d. ung.
 3. Kari Olsdatter den yngre.
 4. Marit Olsdatter, g. m. Tollev
Gudmundsson Sogard.

5. Jon Olsson Tolgenslid, f. 1746, g. m. Kari Olstdatter Erlén. 6. Jørgen Olsson Stoa, f. 1735, d. 1776, g. m. Anne Palsdatter Erlén. 7. Nils Olsson, f. 1749.
8. Ludvig Olsson Stor-Rusten, f. 1732, d. 1796, g. m. Ingeborg Olstdatter Erlén, f. 1735, d. 1818. 6 barn:
1. Goro Ludvigsdatter, f. 1745, d. 1839, g. m. Per Engebretsson Fåset. 2. Olava Ludvigsdatter, g. m. Arne Jonsson Søgard. 3. Kari Ludvigsdatter, f. 1774, d. 1835, g. m. enkem. Arne Jonsson Søgard.
4. Marit Ludvigsdatter, f. 1764, d. 1800, g. m. Håkon Olsson Kveberg. 5. Ola Ludvigsson Finstad, f. 1760, d. 1839, g. m. Marit Jensdatter Fonnås, f. 1764, d. 1836. 3 barn:
1. Ingeborg Olstdatter Myre Finstad, f. 1795, d. 1875, g. m. Seming Knutssøn Haugset, f. 1778, d. 1850. 5 barn:
1. Ola Semingsson Myre, f. $\frac{23}{3}$ 1818, d. $\frac{15}{11}$ 1904, bruker på Myre, g. $\frac{2}{7}$ 1840 m. Ingeborg Jonsdatter Stivilhaug, f. $\frac{17}{12}$ 1816, d. $\frac{25}{10}$ 1900. 9 barn:
- a. Seming Olsson Finstad, f. 1840, d. 1813, furer, g. m. Dordi Eriksdatter Moen Finstad. 5 barn: Inga, Ola, Maren, Erika, Dorthica.
- b. Marit Olstdatter, f. 1842, g. m. Mikkel Ivarsson Jordet Øversjødalen. 6 barn.
- c. Ingeborg Olstdatter, f. 1845, g. m. Per Kristensson Berget av Rendalen. Utvandret til Amerika. 4 barn:
- d. Johanna Olstdatter, f. 1847, g. m. postpakker O. Jærvan, Trondhjem. Ingen barn.
- For sit giftermål med Knut Haugset var Marit Olstdatter trulovet med Jakob Engebretsson Moen Finstad, og de hadde 1 datter:
1. Marit Jakobsdatter, som med sit søskendbarn Ola Persson Dalen Finstad hadde datteren:
- a. Mina Olstdatter, f. 1858, g. m. Andreas Håkonsson Sletten, buende i Bursstuen Ellevold. 6 barn: Ingrid, Melchior, Ola, Asbjørn, Marit og Jon.
- Marit Jakobsdatter ble i 1883 gift med enkem. Engebret Pålsson Bolstad. 2 barn:
- b. Johan Engebretsson Bolstad, f. 1864, g. m. datter til Gudbrand Myrberget, og c. Knut Engebretsson Bolstad, f. 1865, bruker på Bolstad, g. m. Olava Persdatter Lombnes fra Vestre Ellevold.
1. Marit Persdatter, f. 1819, d. 1890, g. 1853 m. Per Eysteinsson Nordset-Haugen, f. 1819, d. 1882. 5 barn:
- a. Eystein Persson Nordseth, f. 1853. Ugift.
- b. Per Persson Nordseth, f. 1855, d. 1877, lærer. Ugift.
- c. Gjertrud Persdatter Nordseth, f. 1857. Ugift. 1 datter.
- d. Karenus Persson Nordseth, f. 1859, d. 1882. Ugift.
- e. Ola Persson Nordseth, f. 1862, meieri-bestyrelse i Trondhjem, g. m. Anna Solen. 5 barn.
2. Ingeborg Persdatter, f. 1822, d. 1896, g.

- e. Ola Olsson Finstad, f. 1850, skomaker på Ørkedalsøren, g. m. Hansine Olsdatter Hansen. 4 barn:
- f. Lovisa Olsdatter, f. 1853, g. m. Martin Olsson Ellevold fra Åsnes i Solør. 3 barn ilive.
- g. Ludvig Olsson Finstad, f. $\frac{12}{4}$ 1856, norsk handelsstipendiat i Russland.
- h. Oliver Olsson Finstad, f. $\frac{12}{4}$ 1856, inspektør ved Bodø-fangset, g. m. Maria Henriette Tipmann, f. $\frac{6}{12}$ 1865. 2 barn: Åsta og Karl.
- i. Kirsti Olsdatter, f. 1859, g. m. barber Olsen i Trondhjem. Søn: Asbjørn.
2. Knut Sæmingsøn Haugset, f. 1820, d. 1910, bruker på Nordistu Hangset, g. m. sit søskendbarn Elen Persdatter Dalen Finstad, f. 1832, d. 1892. 7 barn:
- a. Knut Knutsson Haugset, f. 1855, d. 1892, g. m. Sigrid Simonsdatter Berger. 3 barn utvandret til Amerika.
- b. Jon Knutsson Haugseth, f. 1857, lærer og fattigforstander i Kristiania, gift 1. med Mina Bækkevold fra Hamar. 2 barn: doktor Christian Haugseth og lærerinde Elen Haugseth. 2. m. Sina Sæmingsdatter Akre. 2 barn: Karl og Birger.
- c. Ingeborg Knutsdatter, f. 1859, d. 1913 i Amerika, g. m. sit søskendbarn ingeniør Per Mogens Olsson Dahl fra Dalen Finstad. 7 barn i Amerika.
- d. Sæmning Knutsson Haugset, f. 1861, d. 1898. Ugift.
- e. Per Knutsson Haugset, f. 1863, bruker på Nordistu Hangset g. m. sit søskendbarn Kari Jensdatter Moen Finstad. Barn: Knut og Elen.

- 1850 m. Per Gjermundsson Grindflæk, f. 1822, d. 1857. 5 barn:
- a. Gjermund Persson Grindflæk, f. 1852, bruker på Grindflæk, g. 1883 m. Ingeborg Olsdatter Petterud fra Vardal. 5 barn.
- b. Per Persson Nordgård, f. 1854, d. 1893, herredskasserer i Vang og Furnas på Hedemarken. Ugift.
- c. Johan Persson Nordgård, f. 1860, ingeniør i Amerika, g. m. sit søskendbarn Kirsti Olsdatter Dalen Finstad.
- d. Karenus Persson Grindflæk, f. 1862, d. 1882.
- e. Karl Persdatter Grindflæk, f. 1864, d. 1884.
3. Ola Persson Dalen Finstad, f. 1822, død, bruker på Dalen, g. 1. m. Kirsti Eysteinsdatter Nordset-Haugen. 6 barn:
- a. Kari Olsdatter Dalen, f. 1854, død, g. m. Gunnar Gjermundsson Lauvhaug Unset, bruker på Dalen. 7 barn.
- b. Gina Olsdatter, f. 1856, gift og utvandret til Amerika. Flere barn.
- c. Per Mogens Olsson Dahl, f. 1858, ingeniør, d. i Amerika, g. m. sit søskendbarn Ingeborg Knutsdatter Haugset. Flere barn.
- d. Elen Olsdatter Dahl, f. 1860, lærerinde, d. i Rendalen. Ugift.
- e. Marit Olsdatter Dahl, f. 1862, d. i Amerika.
- f. Kirsti Olsdatter, f. 1865, g. m. sit søskendbarn ingeniør i Amerika Johan Persson Nordgård fra Grindflæk Unset.
- Ola Dalen g. 2. m. Ingeborg Simonsdatter Brutto Finstad og med hende flere barn.

- f. Melchior Knutsson Haugseth, f. 1869, d. 1910, lærer i Tønsberg, g. m. lærerinde Anna Nilsen fra Sem i Jarlsberg. 4 barn.
- g. Enok Knutsson Haugseth, f. 1871, læge i Amerika, g. 1. m. Olga Refsum, d. 1908, og 2. med norsk dame i Amerika.
3. Jens Samingsson Finstad, f. 1824, d. 1875, klokker og lærer i Nittedalen, g. m. Anne Olsdatter Botten fra Tingvold, f. 1840, d. 1887. 8 barn:
- a. Ingeborg Jensine Amalie Jensdatter, f. 1860, g. m. William Winberg fra Bornholm i Danmark, buende i New York, 2 barn: Laura og Jon Oliver.
- b. Martha Sebastiane Ovedia Jensdatter, f. 1862, d. i Nittedalen.
- c. Inga Theodora Hedevig Jensdatter, f. 1864, død.
- d. Oluf Sofus Jensson Finstad, f. 1866, g. og har flere barn.
- e. Augusta Charlotte Jensdatter, f. 1868, død.
- f. Knut Lyng Jensson Finstad, f. 1870, g. 2 ganger, 1. m. Marie Lyngstad fra Hadeland. Flere barn.
- g. Johan Huss Jensson Finstad, f. 1872, død.
- h. Andreas Svane Jensson Finstad, f. 1874, død.
4. Seming Samingsson Finstad, f. 1827, d. 1890, bruker på Grinddalen, g. m. Oline Håkonsdatter Berger, f. 1831. 6 barn:
- a. Semil Samingsson Finstad, f. 1855, bruker på Grinddalen, g. m. Brynhild Jensdatter Håset-Sveen, død. 1 barn d.
- b. Ingeborg Samingsson, f. 1859, d. 1874. Ugift.

4. Per Persson Utti Finstad, f. 1824, død i Amerika, g. m. Berte Gjermundsdatter Grindflak Unset. 7 barn:
- a. Per Persson Utgard, f. 1856, farmer i Amerika, g. m. Sigrid Engebretsdatter Bolstad av Rendalen. Flere barn.
- b. Gjermund Persson Utgard, f. 1858, farmer i Amerika, død, g. 2 ganger. Flere barn.
- c. Kari Persdatter, f. 1868.
- d. Petter Persson Utgard.
- e. Brede Persson Utgard.
- f. Berte Persdatter Utgard.
- g. Karenus Persson Utti, d. 3¹¹/₁₂ år gammel. Kom bort på Nektiseren ²⁰/₁₀ 1864 og fandtes ihjelfrosset på fjellet.
5. Elen Persdatter Haugset, f. 1832, d. 1892, g. m. sit søskendebarn Knut Samingsson Myre Finstad, bruker på Nørdistu Haugset. (Se Ingeborg Myres efterkommer 2)
6. Jens Persson Finstad, f. 1837, gardbruker på Moen Finstad, g. m. Maren Gjermundsdatter Grindflak, f. 1839. 6 barn:
- a. Per Jensson Finstad, d., g. m. Sigrid Jordet av Brydalen. Flere barn.
- b. Gustav Jensson Finstad, læge, d. i Amerika, g. m. Karen Kaasen, d. 1 datter: Asa.
- c. Just Jensson Finstad, gardbruker, g. m. Olava Kuskmoen av Tynset. Flere barn.
- d. Knut Jensson Finstad, bruker paa Østre Moen Finstad, g. m. Kari Gjermundsdatter (av Lauvhaug-folket). Flere barn.
- e. Kari Jensdatter, g. m. Per Knutsson Haugset. (Se Ingeborg Myres efterkommer 2 e).

- c. Håkon Semingsønn Grøndalen Finstad, f. 19te 1860, cand. mag., overlærer ved Hammerfest skole og stortingsmand (1913-16). Ugift.
 - d. Johan Semingsønn Finstad, f. 1862, handelsmand i Conway Wash U. S. A. Gift.
 - e. Ola Semingsønn Finstad, f. 1865, d. 1869.
 - f. Knut Semingsønn Finstad, f. 1868. Utvandret til Amerika.
5. Johan Semingsønn Myre, f. 1835, d. 1913, bruker på Myre Finstad, g. m. Oline Simensdatter Brutto Finstad. 6 barn:
- a. Sæming Johansønn Finstad, f. 1867. Utvandret. Flere barn.
 - b. Ingeborg Johansdatter, f. 1869, g. m. vaktmester ved Næss hjelpeførgsel Anders Hjensæther fra Gloppen. Flere barn:
 - c. Gina Johansdatter Finstad, f. 1871. Ugift.
 - d. Simon Johansønn Finstad, f. 1874, død.
 - e. Johan Johansønn Finstad, f. 1876. Ugift.
 - f. Ola Johansønn Finstad, f. 1878. Ugift.
-
- f. Moss Wessel Jensson Finstad, f. 1879, læge, g. m. Elsa Maria Sofie Ræder Urbye, f. 1884. 3 barn.
7. Knut Persønn Finstad, d. i Amerika, g. m. Margrete Torgersdatter fra Torgersstu Finstad. 2 barn:
- a. Per Knutsson Monsen, utvandret til Amerika, g. m. Maren Semingsdatter Finstad.
 - b. Gustav Knutsson Monsen, utvandret til Amerika.

SIVILHAUG

Sivilhaug har navn efter elven Sivila, som kjem fra Savalsjøen og rinn i Glåma på vestsiden ved Straums-gardene i Lill-Elvdalen. Der er to Sivilhaug-garder: Nordre Sivilhaug og Søndre Sivilhaug. Gardene er deler av de gamle gardar Brandvold og Straumen.

Ingeborg Myre,

f. 1816, d. 1900, datter av Jon
Karlsønn Sivilhaug og Ingeborg
Olsdatter Grotting.

Brandvold eller rettere Brandvåll har navn efter bråtebrænding under dyrkning av jorden. Voll betyr stubb på brændt mark. Her er en forveksling med vollr, vold, hvorved den feilagtige skrivemåte Brandvold er fremkommet. (Efter Rygh).

Brandvold nævnes første gang 1520. Garden var da krongods. I 1612 var Erik bruker. Husmænd var Per og Erik. Fra 1618 til 1640 nævnes Simon som bruker og Erik som husmand. Navnet hans Simon er også skrevet Sæming og Samuel. I 1650 nævnes Olav med 2 huder krongods og bondegods. Olav, Erik og Knut var brukere i 1657. Olav hadde 2 hester, 12 kjyr, 8 sauer, Erik 2 hester, 6 kjyr, 4 sauer og Knut 2 hester, 10 kjyr, 2 sauer. Olav, Erik, Knut og Amund skylder i 1660 til kronen $1\frac{1}{2}$ hud, og skatten er 3 rdlr. I 1680 bruker Ola Simonssøn $4\frac{1}{2}$ skind, Knut Perssøn $4\frac{1}{2}$ skind, Per Erikssøn $3\frac{1}{2}$ skind og Svein Eysteinssøn 1 skind. Fra 1689 til 1691 nævnes Guri Olsdatter, Marit Olsdatter og Kari Olsdatter hver med $4\frac{1}{2}$ skind, Jon

Erikssøn med $3\frac{1}{2}$ skind og Marit Olsdatter med 1 kalvskind. Skoskat betales i 1711 for 37 mennesker på Brandvold. I 1712 betaler Ola Simonssøn, Anders Toressøn, Knut Perssøn, Ola Jonssøn og Karl Arnessøn krigsstyrskat. Under tinget på Tynset ^{26/7} 1725 tinglyses skjøtebrevet dateret $\frac{9}{2}$ s. år fra løytnant Jens Kristianssøn Stud buende på garden Rød i Tune til:

1. Ola Simonssøn på hans bruk med $4\frac{1}{2}$ kalvskind for 150 rdlr.	
2. Knut Perssøn - — brukende $4\frac{1}{2}$ — - 120 —	
3. Anders Toressøn- — — $4\frac{1}{2}$ — - 125 —	
4. Jon Olssøn - — — $3\frac{1}{2}$ — - 97 —	
1 mk. 10 skill.	
5. Karl Arnessøn - — — 1 — - 27 —	
3 mark.	

Sælgeren løytnant Stud forbeholdt sig alt det sagtømmer som av gardens tilhørende skog ble utvirket i hans og hans kones levetid.

Straumen er fra først av ryddet og bygd av Nils Halvorsøn og Simon Perssøn. Det var kring år 1650. I 1667 hadde Nils 1 hest, 4 kjyr, 4 sauer, 3 gjeiter og Simon 1 hest, 2 kjyr, 2 sauer. Skylden på Straumen er i 1665 opført med 2 kalvskind. Nils og Simon er fremdeles brukere i 1691, men Anders Lossius eier garden. I 1712 er der 17 mennesker, som der betales skoskat for på Straumen. Som brukere i 1718 er nævnt Ola Halvorsøn og Per Simonssøn. Den ^{30/7} 1732 avholdtes ny skyldsætning på Straumsgardene. Simon Perssøn og Halvor Olssøn er eiere og brukere. De opplyser at den første skyldsætning på Straumsgardene ble foretat i deres fedres og formænds tid for 70 år siden. I gode åringer kunde gardene føde tilsammen 4 hester, 24 storfe og 30 småkrøter. Skylden, som var 2 kalvskind, ble forhøiet med 10, således at Straumsgardene fra nu av skulde skylde 1 hud med en halvpart på hver av eierne. I 1786 er disse brukere og eiere: Ola Halvorsøn $1\frac{1}{7}$ kalvskind, Halvor Olssøn $4\frac{8}{7}$ kalvskind, Jon Anderssøn $5\frac{1}{2}$ kalvskind og Ola Arnessøn $\frac{1}{2}$ kalvskind.

Straumen og Brandvold ble i 1788 utskiftet mellem 20 eiere.

Sivilhaugen skyldsattes først i 1775.

Skyldsætnings-forretningen hitsættes:

Johan Christian Schultz kongelig majestæts sorenskriver over Østerdalen gjøre vitterligt: Anno 1775 to:sdagen den 14. september har je_s tillikemed

bygdensmanden Erik Krogsgaard og de 6 utnævnte edsvorne lagrettesmænd nemlig: Morten Olsson Sandmoen, Bersvein Mortensson Sandbakken, Embret Olsson Rødsto, Ingul Toresson Moen, Rasmus Madsson Tøndbækgard og Nils Persson Østby været forsamlet på garden Nebye i Tynset sogn for ifølge hrr. kammerherre og amtmand baron von Holcks ergangne ordres av 24. september 1774 og 20. mai 1775 samt derpå udstedte varsel-dokument av 21. juli næsteften å skyldsætte plassene Strålberg, Telnisset, Sivilhaugen og Hansellen — — —

Angående plassen Sivilhaugen liggende på den sydvestre side av Sivil-elven og på den nordvestre side av Glømen Elv, én mils vei fra bygden udi Lille-Elvedalen, hvilken av opsitteren Ola Olsson ble forklaret først å være ryddet og bygget for vel 40 års tid siden av nu avgangne Avle Olsson, som tilikemed hans søn besat plassene og contemnerede rydning og bygning indtil comparenten på auktion den 27. november 1770 tilkjøpte sig samme. Hvorom han fremla sit herpå erholdte auksjons-skjøte dateret 4. juli 1771 og tinglyst 1. oktober s. år. Derefter har han og continueret med rydning og bygning så plassene nu er såvidt som den er befunden, formenende at samme er liggende i bygdens almenning. Bemeldte fremlagde auksjons-skjøte lyder som følger:

Andreas Aagaard kongelig majestæts sorenskriver over Solør og Østerdalen gjør vitterligt: at ved en på plassene Sivilhaugen beliggende ved Strøms hytte i Lille-Elvedalens anneks og Tynset præstegjæld efter Eivind Simonsson Reetens skriftlige forlangende den 27. november 1770 over samme plass, der forhen har været beboet av Ola Avlesson, holdt auktion, ble Ola Olsson Langteigen av Rendalens præstegjæld høistbydende med den summa 147 rdlr. og plassene ham derfor tilslagen på de conditioner: at pengene skulde erlægges $\frac{1}{4}$ år derefter til lensmand Erik Krogsgaard, at plassene straks efter tilslaget kunde tiltrædes, at den kjøpende skulde betale auksjons-salarium og skjøtets bekostning uten avgang i kjøpesummen og at dersom betalingen ei til rette tid skedde, skulde plassene på den kjøpendes gevindst og forlis ved ny auktion bortsælges. Da nu Ola Olsson Langteigen herom hadde av mig forlangt auksjons-attest, så blir samme hannem herved meddelt. Og når bemeldte Ola Olsson har betalt kjøpe-pengene, hvorom Erik Krogsgaard herpå ville meddele sin kvittering, skal fornævnte plass Sivilhaugen med bygning og rydning likesom den ved auktionen befandtes og med samme ret som forrige beboere den har hatt og brukt følgelig auksjons-forretningen forment tilhøre kjøperen bemeldte Ola Olsson Langteigen, hans hustru og deres arvinger til hvilken ende Eivind Simonsson Reeten som rekvirent av auktionen og ifølge derav hjemmels mand for kjøpet ville tillike underskrive dette skjøte. Til bekræftelse vorder dette utstet under min hånd og segl. Opager den 4. juli 1771.

A. Aagaard (S. L.). Eivind E S S Simonsson Reeten (S L.).

Til vitterlighet med underskriver A. G. Sewerin. N. Nordbye.

Foreskrevne summa to hundrede fyrgetyve og seks riksdaler er til mig den som antagen incassator rigtig betalt. Hvorfor kvitteres. Eggen på Tynset den 1. oktober 1771. E. Krogsgaard.

Læst og protokollert for retten på Tynset ting den 1. oktober 1771 samt udi skjøte- og panteboken folio 218 ord til andet indført og viser medfølgende attest beskaffenheden om pantsættelsen. Testerer A. Aagaard.

Denne plass befandtes således: Jorden består av ler, som er tjenlig til aker. Der findes 2de opdydde akerstykker, som kan besæes med 1 tønne byg,

nemlig $\frac{1}{8}$ tønne på hver, hvorav skjønnes årlig at kan avles 4 tønner, som kan tjene til sædekorn dersom frosten ei alt for tidlig indfinder sig om høsten, og det kan få sin fulde modning likesom og findes leilighed ved plassen til mere akers rydning. På plassen og inden dens indhægning kan årlig avles 3 vinterlass høi. På 2de dertil liggende sætervolder nemlig Lomsjødalen, hvorpå kan avles 3 vinterlass høi og på Nausterdalsvolden 1 vinterlass, på den søndre side av Glomen elv den myrslåt, hvorpå kan avles 1 vinterlass, og østenfor denne myrslåt en fjerdings vei derfra 1 lite vinterlass høi. På plassen kan fødes 1 hest, 3 kjyr, 2 ungnaut og 6 småkrøter, hvortil dog må förrådes i marken med lauv, mose, ris og bar. Av angrænsende andre eiere møtte ingen efter pårop.

Denne plass som fremdeles blir kaldet Sivilhaugen ansættes å skyldte ett kalvskind, hvorav contribueres og svares jordeboks-rettighet fra 1776 års begyndelse like med andre gardbrukende her i bygden.

Således passert bekræftes under min hånd og hostrykte signet. Anno die
& loco ut supra. J. C. Schultz.

Foranstående forretninger blir herved attesteret likesom og de udi samme bemeldte skyldlagte plasser på det høikongelige rentekammers nærmere høigunstige approbation blir heved ansat til årlig ledings betaling med ----- Sivilhaugen 6 skill.

Lovisenberg den 26. mars 1776.

Holck.

NORDRE SIVILHAUG

Avle Olsson Straumen eller Sivilhaug var vel den første som rydde og bygde på Nordre Sivilhaug. Det var kring år 1730. Avle Sivilhaug døde i en alder av 60 år. Hvem kona hans var vet vi ikke, men av barna deres kan nævnes: 1. Nils Avlessøn fødd 1737, 2. Ola Avlessøn fik garden efter faren og 3. Ingeborg Avlesdatter i 1760 gift med Lars Simonsson Reeten i Tyldalen.

Ola Avlessøn Sivilhaug hadde garden til 1770, da den ble solgt ved auktion. Ola Avlessøn ble i 1767 gift med Magnhild Halsteinsdatter Straumen.

Ola Olsson Langteigen fra Rendalen kjøpte Nordre Sivilhaug ved auktionen den $\frac{27}{11}$ 1770 for 240 rdlr. Ola Langteigen var fra Nordset, men hadde fått navnet Langteigen ved å gifte sig ind på en plass av dette navn under Bjøntegard. Her budde enken efter Kristian Eriksson Wærdal, Kari Olsdatter, og med hende ble han gift. Hun var fødd på

Ekornsletten under Mømb i 1732, og forældrene hendes var Ola Simonssøn (søn av Simon Karlssøn Nordset) og Berit Gjermundsdatter. Kristian Wærdahl var søn av presten i Rendalen Erik Olssøn Wærdahl og Anna Katarina Henriksdatter Sommerschild. Kristian var fødd 1723, døde i 1767 44 $\frac{1}{2}$ år og gravlagdes samme dag som moren. Madame Anna Katarina Henriksdatter Wærdahl sat i flere år som enke på Bjøntegard og ble 90 $\frac{1}{2}$ år. Kristian Wærdahl og Kari Olsdatter hadde datteren Erika Katarina fødd 1766. Hun var gift 2 ganger, først med Jon Olssøn Flaten og hadde med ham 2 barn: Ola Jonssøn fødd 1785 og Gudlaug Jonsdatter fødd 1787, og siden med Eystein Syverssøn Gammelstu Kveberg, og sønnen deres Syver Eysteinssøn Kveberg ble gift med Ingeborg Arnesdatter Søgard av Tyldalen, en datterdatter av Ludvig Olssøn Stor-Rusten. Ingeborg omkom i Glåma og efterlot sig 2 barn: Arne Syverssøn fødd 1826 og Erika Katarina Syversdatter fødd 1828. Erika Katarina Kristiansdatter f. Wærdahl døde som føderådskone på Kveberg i 1839, 73 år.

Ola Olssøn Langteigen døde på Sivilhaugen i 1785. Med Kari Olsdatter hadde han 3 barn: 1. Kristian Olssøn fødd 1770, 2. Ola Olssøn fødd 1776 og 3. Berit Olsdatter fødd 1774. Under skifte på Sivilhaugen ²⁷/₁ 1786 efter Ola Langteigen var enken og deres 3 barn tilstede samt enkens i første ægteskap avlede datter Erika Katarina Kristiansdatter og hendes mand jon Flaten. Garden taksertes til 200 rdlr. og en senere ved skjøte av ⁹/₉ 1776 fra Ola Olssøn Garmaker tilkommet part av $\frac{1}{2}$ kalvskind i garden Brandvold til 80 rdlr.

Jon Olssøn Flaten kjøpte Sivilhaugen ved auktion for 301 rdlr. og fik skjøte datert $\frac{1}{6}$ 1787. Ved samme auktion indkom ved salg av lausøre 189 rdlr. 3 skill. Jon Olssøn Flaten døde 1789 på Eggen i Lill-Elvdalen, hvor hans forældre var Ola Jonssøn og Gudlaug Håkonsdatter Eggen. Han hadde 3 søskend: Håkon Olssøn Baugen, Ola Olssøn Rødstø i Tynset og Marit Olsdatter gift med Mathis Embretssøn Romenstad i Rendalen. Mor hans ble enke og giftet sig igjen med Anders Ingvaldssøn Rogsve fra Unset, og barna deres var: Ola, Goro, gift med Ola Perssøn på Sørhus, og Kari.

Det synes som Kari Olsdatter, enken efter Ola Olssøn Langteigen, må ha tatt Lars Olssøn fra Lien i Lill-Elvdalen som forsyter for sig.

Lars Olsson Sivilhaug var bruker 1789 til kring 1830. Etter hans forlangende avholdtes skifte på Nordre Sivilhaug fra $\frac{2}{6}$ 1829 til $\frac{10}{11}$ 1830. Lagrettes-mænd var Erik Olsson Søgard og Jon Karlsson Sivilhaug. Broren Ola Olsson Lien var tilstede under skiftet. Lars Olsson Sivilhaug og hans kone Marit Larsdatter oplyste at barna deres var: 1. ælste og odelsberettigede søn Ola Larsson Sivilhaug 37 år, gift, 3 barn og opholdende sig på garden, 2. Lars Larsson 34 år, gift og buende på en selveierplass ved Fredriks gaves verk, 3. Per Larsson 31 år, ugift og heime på garden, 4. Bersvein Larsson 19 år, likeså ugift og heime på garden, 5. Gjertrud Larsdatter, ugift. Takseringsmænd: Per Perssøn Krogseng og Ola Olsson Sivilhaug. Taksten ble:

- a. Gardsparten Sivilhaugen matr. nr. 26 som opgiveren Lars Olsson åtte ifølge testamente av $\frac{21}{7}$ 1789 konfirmert $\frac{30}{10}$ s. år således jordveien heime og i sætrene Lomsjødalen og Garvikåsen 200 spd., gardens huser heime og i sætrene 100 spd., tilsammen 300 spd.
- b. Den av garden Brandvold matr. nr. 6 som opgiveren åtte ifølge skjøte tinglyst $\frac{17}{2}$ 1794 500 spd.
- c. Den del av garden Brandvold som opgiveren åtte ifølge auktions skjøte tinglyst $\frac{16}{2}$ 1828 200 spd.

Plassen Sivilhaugen.

Om denne plass skal her oplyses følgende: Den $\frac{26}{8}$ 1778 skifte på plassen Sivilhaugen efter Ola Halsteinsson, som døde i 1778. Hans gjenlevende enke var Magnhild Olsdatter. De hadde ingen livsarvinger; men den avdødes arvinger var: Broren Per Halsteinsson Straumen som var død og hadde været gift med Marit Olsdatter, en søster av skoleholder Bersvein Olsson Kveberg og Ola Olsson Kveberg-Fættén, og barna deres var: Halstein, Ola, Lars, Per, Kari, Berit og Marit. Søsteren Marit Halsteinsdatter var gift med Tore Engebretsson Jordet i Fåset.

Enken Magnhild Olsdatter meddelte at hendes avdøde mand Ola Halsteinsson på auktiou $\frac{12}{4}$ 1776 efter hans avgangne bror Per Halsteinsson og kone hadde kjøpt 1 skind i garden Brandvold for 84 rdlr. 2 mark. Hvad plassen Sivil-

haugen angik forklarte enken at den tilhørte Bersvein Perssøns enke Brynhild Persdatter til hendes død ifølge kongelig allernådigst konfirmert kontrakt og testamente av ²⁵/₁₁ 1758, opprettet mellem ægtefolkene Bersvein Perssøn og Ragnhild Olsdatter.

Den ³⁰/₃ 1790 skifte på plassen Sivilhaugen efter Jon Jonssøn¹ skrædder, som døde i 1788 og hadde budd på Sivilhaugen. Hans gjenlevende enke Anne Jonsdatter² oplyste om jordegodset at hendes avdøde mand Jon Jonssøn ved skjøte, tinglyst ²²/₇ 1790, fra Ola Olsson Brandvold var blit eiende denne plass, som han hadde betalt med 80 rdlr. Nu blev eiendommen med derom stående indhegning, påstående huser og sæterbolig taksert til 50 rdlr.

Den ²⁵/₄ 1806 var der atter skifte på plassen Sivilhaugen, denne gang efter avdøde kone Anne Olsdatter. Gjenlevende enkemand Ola Nilsson. De avdøde i første ægteskap med Jon Jonssøn avlede barn var: Jon Jonssøn 29 år, ugift og i tjeneste hos Håkon Olsson Flaten, og Berit Jonsdatter 28 år, ugift og i tjeneste hos stedfaren Ola Nilsson.

SØLENLID

Folket på Søndre Sivilhaug er kommet fra Sølenlid og nedstammer vistnok fra Karl Utgard på Tynset. Karl Utgard var fødd i siste halvdel av 1500-tallet og nævnes første gang 1612. I jordebok fra 1615 heter det: „Karl Utgard. Til kronen 2 skind landskyld. 1¹/₂ hud. 8 album visør. Eier selv i Hoell 5 skind.“ Karl Utgard nævnes siste gang 1626, og siden den tid har såvidt vi vet ingen med navnet Karl været bruker på Utgard i Tynset.

Arne Karlsson Sølenlid var vistnok søn til Karl Utgard og det må være den samme Arne Karlsson som i 1657 nævnes blandt „Brevatts hyttefolk, smeltere og rustvendere“ på Kvikne, og han hadde da en buskap på 5 kjyr.

¹ Jon Jonssøn var bror til Kari Jonsdatter Øverby i Tyldalen.

² Anne Jonsdatter var søskendbarn til Erik Jonsson Bjøntegard i Rendalen.

Den første gruve på Kvikne ble drevet fra 1631 av presten på Tynset Hans Lauritzøn, presten i Meldalen Anders Olsson Bruse og Lorents Lossius. Presten Bruse var bondesøn og hadde opdaget malmene. Allerede i 1633 var gruvene blitt kongens eiendom, og kong Christian IV interesserte sig så for bergverksdriften i Norge at han i 1635 besøkte det fjernt avsides liggende sted. Gruvene bragte nemlig mynt i kongens kasse.

Til gruvene på Kvikne kom mange folk og ikke minst fra Tynset. Således kom vel også Karl Utgards søn Arne did. Bergarbeidet stod den tid i høi kurs, men det skulde snart bli anderledes. Ifølge forordning av ²¹/₂ 1654, gjentat i lov av 1667, hendømtes nemlig folk, som hadde forset sig ved leiermål i noen av de forbudne led, til å arbeide ved bergverkene. Skikkelige folk fik derfor ulyst til å søke arbeide ved gruvene. Ukyndige folk trudde at bergverksarbeide og fæstningsarbeide var ett og det samme. Det gik så vidt i mangel av bergarbeidere, at det ved kongelig befaling ble pålagt bønderne i verkets „cirkumferance“ å gjøre arbeide til verket. Rigtignok ble der lovet dem skattefrihet, men slike midler i forening med tvungen kjørsel og usikkerhet med hensyn til busitternes rettigheter til de bygslede garder gjorde bergverksdriften forhatt hos almuen. Av den gruud søkte folk gjerne å skjule anvisninger til metaller; men der ble sat straf for ikke å åbenbare dem og likeså for skjærpere som lot sig kjøpe til ikke å skjærpe hvor der var anvisning.

Kvikne såvelsom Røros verker indbragte landet mange penger, men hadde dog den uoprettelige skade at kornavlingen i disse egner ble tilintetgjort på grund av at skogene ødelagdes.

Brevattshytten var i brukbar stand til 1657, men måtte da nedlægges. Der manglet trær til kul, og malmen måtte derfor kjøres til en længere mot nord liggende hytte. Nedleggelsen av Brevattshytten var vel den egentlige årsak til at Arne Karlsson flyttet fra Kvikne til Elvedalen, hvor han budde i Sölenlid og hadde arbeide ved det elvedalske kobberverk, som var i drift allerede 1657.

Den første sikre historiske meddelelse om Arne Karlsson Lien finn vi i tingboken for Østerdalen, Solør og Odalen. Her heter det: „Anno 1676 den 7 juni almindelig sagting på

Utgard anordnede tingstue i Tynset, administrert av kgl. maj. foged Knud Røyen. Bygdelensmanden Engebret Engen tilstede. Arne Karlssøn tilholdende ved Lille-Elvedals verk i Tynset præstegjæld lot for retten publicere og oplæse et pantebrev av Amund Olssøn Stor-Steigen i Lille-Elvedalen, utgiven på nogle engeplasser sammesteds, kaldet Lauvengen, pantet for 28 rdlr. Dat. Utgard tingstue 7 juni 1676. Dets videre indhold i sig selv melder“.

Sølna, tverelv til Folla, kjem fra Sølensjøen oppe ved Stor-Sølen, går gjennom et trangt, dypt juv, kaldet Sølenshamrene, og løper i Folla litt nedenfor den nu nedlagte Lovise smeltehytte. Efter denne elv har Sølenlid navn

Sølenlid er en ældgammel bustad, som nævnes allerede i førstningen av 1600-tallet. I jordebok fra 1675 nævnes den blandt „rydningsplasser i Tynset hovedsogn og tilliggende anneksler“. Den tilhørte da kronen. I 1678 er den kaldt Siølner-Lien, men senere skrives navnet for det meste Siølenlien.

I jordebok fra 1680 heter det: „Siølner-Lien skylder $\frac{1}{2}$ skind. Kronen eier. Arne Karlssøn bruker alene. Visør 4 album.“

I 1688 var Arne Karlssøn og Rasmus Olssøn brukere hver av $\frac{1}{2}$ skind i en anden rydningsplass, kaldet Lien. Assessor Anders Simensen åtte denne plass, hvis navn senere en lang tid ble skrevet Lind. I 1692 var Rasmus Olssøn alene eier av plassen, og ved kongeskjøte av 1759 fik hans enke Kari Olsdatter og søn Ola Rasmussøn „relutionsretten til $\frac{1}{2}$ skind i garden Lind udi Lille-Elvedalen“ for 5 rdlr.

Arne Karlssøn Lien var fødd i førstningen av 1600-tallet og må være død kring år 1688, idet vi senere ikke erfarer mere om ham. Han var gift med søster til Amund Olssøn Stor-Steigen.

Den $\frac{11}{7}$ 1700 tinglyses på Tynset skjøte fra Ola Olssøn Ivarstuen av Gudbrandsdalen med „consorter“ til deres bror Amund Olssøn Stor-Steigen på 5 kalvskind i garden Stor-Steigen i Lill-Elvdalen og erklærer de at de ikke har noe å fordre efter deres avgangne forældre. Herimot protesterer Ola Erikssøn Lien, som var en Søstersøn av Amund Olssøn Stor-Steigen.

Av Arne Karlssøn Liens barn vet vi av 3 sønner, nemlig:

Per Sølénlid, Karl Brandvold og Nils Brandvold. Om disse brødre kan her meddeles følgende:

1. Per Arnessøn Sølénlid overtok garden efter faren. Han hadde kværn og sagbruk og drev ikke så liten sagskur. Allerede i 1687 var der sag i Sølénlid, hvorfor betaltes 2 mark i skat

„Siølnerlien med bøxel $\frac{1}{2}$ skind“ nævnes blandt det av kronens jordegods i Tynset sogn, som ifølge kongeskjøte av $\frac{23}{11}$ 1692 ble avhændet og solgt til Margareta Wilders salig Fredrik Werdelmanns efterleverske, og i 1698 fik Per Arnessøn af Nils Jakobssøn Smidts bror til sorenskriver Henrik Jakobs-søn i Gudbrandsdalen skjøte på Siølnerlien.

Den $\frac{16}{7}$ 1703 utstedte Ola Erikssøn og Roland Øisteins-søn kjøpebrev til Per Arnessøn på Lauvenget og den $\frac{28}{7}$ 1707 fik han av foged Juul bygselbrev på en engeslåt i Atne-dalen.

I 1711 svarte busitteren i Siølenlien skoskat for 13 men-nesker à 6 skill. I 1721 betalte Per Arnessøn krigsstyrskat for Siølenlien med 3 mark 21 skill. og for Fådalsenget av skyld $\frac{1}{4}$ kalvskind med 18 skill.

Per Arnessøn Sølénlid var gift med Kari Knutsdatter, som døde i 1732 70 år gammel. Hun var formentlig fra Sandeggen. De hadde 6 barn, 1 søn og 5 døtre.

Ved skjøte av $\frac{1}{7}$, tinglyst $\frac{30}{11}$ 1724, overdrog Per Arnes-søn Sølénlid og kone Kari Knutsdatter garden til deres måg Ola Olssøn Sandeggen, gift med datteren Kirsti. Ola skulde forsørge værforældrene deres livstid og koste deres gravfærd samt utrede til sønnen Arne Perssøn 20 rdl. og til hver av de 4 døtre eller deres mænd 2 rdlr.

Ola Olssøn Sandeggen og Kirsti Persdatter Sølénlid ble gift i 1723. Av barna deres kan nævnes: 1. Ingeborg fødd 1728, 2. Per fødd 1731 og 3. Ingrid fødd 1737.

Sølénlid gik over til Fredriks gaves kobberverks partici-panter¹ og Ola Olssøn blev buende på „Pladsen“.

Søn hans Per Arnessøn Sølénlid Arne Perssøn Pladsen

¹ Fredriks gaves kobberverk fik sit navn derved, at kong Fredrik III under $\frac{4}{11}$ 1664 skjænket sin søn Ulrik Fredrik Gyldenløve dette verk (Det fol-dalske kobberverk).

ble i 1743 gift med Anne Olsdatter Øverby. Han døde i 1774 som hyttarbeider, 69 år.

2. Karl Arnessøn Brandvold kom til Brandvolds-Haugen. Om ham mere senere.

3. Nils Arnessøn Brandvold var fødd 1674 eller 75. I en opgave fra 1699 over værnepligtige heter det om ham: „Nils Arnessøn 24 år født på Lien. Døgtig.“ Han døde i 1729 55 år.

Nils Arnessøn Brandvold var gift, men fik samme år som kona hans døde, nemlig i 1723, barn med en anden ugift kvinde, Marit Jonsdatter Brandvold. For denne leiermålsforseelse ble Nils Arnessøn Brandvold under ^{27/7} 1723 tiltalt på tinget i Tynset og over ham og medtiltalte Marit Jonsdatter Brandvold avsagt sådan dom: „Lovens 6. boks 13 kap. 25 art. foreskriver straffe for den egtemand som i hor befindes, på yderste formue; nu sees her av den i retten indkomne registrering under 24. april 1723 at husmanden Nils Arnessøn Brandvold og hustrus hele bo i alt beholdende alene er 7 rdlr. 3 mark 4 skill., som dømmes at være kongen hjemfaldne, og som det ikke engang gjør fyldest for løst leiermålsforseelse, så bør han for det øvrige, andre til avsky, at arbeide på Qvikne kobberværk udi 3 års tid. Kvindfolket Marit Jonsdatter Brandvold betaler efter lovens 6. boks 13 kap. 1 art. leiermålsbøter med 12 lod sølv eller utstår straf på kroppen efter forordningen, hvorefter hun bør forfølge sig bort av dette præstegjeld og her ei mere lade sig finde på det leilighet til videre syndige bedrifter derefter personerne imellem kan forekommes.“

Marit Jonsdatter Brandvold efterkom dommen, forføiet sig bort fra prestegjeldet og lot sig ikke mere finde der. Hun døde nemlig samme år i barselseng og var da 39 år.

BRANDVOLDS-HAUGEN

Karl Arnessøn Brandvold, søn av Arne Karlsson Sølenlid, budde på Brandvolds-Haugen. Blandt de mange bygselbrev som ble læst på tinget i Tynset ^{29/7} 1720, var også

fornyelse av et „salig Nils Wernersen“ den $^{11}/_5$ 1696 utgit bygselbrev til Karl Arnessøn på 1 kalvskind skyld i garden Brandvold.

Ved den nye matrikulering i 1723 ble skylden på Karl Arnessøns del av Brandvold, nemlig Brandvolds-Haugen, foreslått forhøiet til 5 kalvskind. Dette skulde tyde på at garden var godt brukt. Ifølge matrikelen hadde Karl Arnessøn 2 hester, 13 naut, 14 sauer.

Av opgave fra 1699 over værnepligtige i Tynset sogn sees bl. a. følgende: „Brandvold. Karl Arnessøn 33 år, født udi søndre Lien, haffer udi bøxel 1 skind, døgtig.“ Efter dette skulde han være fødd 1666. Men i kirkeboken står det at Karl Arnessøn Brandvold døde i 1737 i en alder av 73 år. Han var altså fødd 1664.

Karl Arnessøn Brandvold var en avholdt mand; han var ofte forlover og fadder. Hans Kone Berit Olsdatter fra Stor-Steigen døde i 1729 $66\frac{1}{2}$ år. Vedkommende hendes gravsættelse er i kirkeboken optegnet følgende: „Hr. A. Schiold bekommet for Karl Brandvolds kone halvdelen $1\frac{1}{2}$ rdlr.“

Karl Arnessøn og Berit Olsdatter Brandvold hadde flere barn. Nævnes kan: Arne Sivilhaug, Ola Brandvold, Simon Straumen og Ingeborg Stor-Steigen. Om disse søskend og en del av deres efterkommere skal her meddeles følgende:

1. Arne Karlssøn Sivilhaug bygde sig heim ved Straumen. Om ham mere under Søndre Sivilhaug.

2. Ola Karlssøn Brandvold overtok fedreheimen Brandvolds-Haugen efter faren.

På Tynset-tinget $^{4}/_{12}$ 1727 ble tinglyst brev av $^{24}/_{11}$ 1727 fra 4 av busitterne på garden Brandvold, hvorved de avstod til den 5. busitter Ola Karlssøn noen trøer og slåtenger som skulde følge hans part av garden, idet han i hele gardens kjøp hadde utlagt likeså mange penger som de andre hver for sig.

Ola Karlssøn Brandvold døde 1729 i en alder av 37 år. Han var gift med Marit Avlesdatter, og hun ble attsittende med 3 små barn: 1. Karl fødd 1723, 2. Berit fødd 1725 og 3. Avle fødd 1729.

Enken giftet sig igjen med Ola Olssøn Stor-Steigen.

Den $^{20}/_6$ 1754 var der skifte på Brandvolds-Haugen efter Ola Olssøn, som da var død. Marit Avlesdatter, som nu var

blit enke for anden gang, hadde da disse barn heime hos sig: 2 av de i første ægteskap med Ola Karlsson avlede, nemlig: 1. Avle 25 år og 2. Berit 28 år, samt 4 i ægteskap med Ola Olsson avlede, nemlig: 3. Ola den ældre 23 år, 4. Ola den yngre 17 år, 5. Karl 12 år og 6. Marit 20 år. Værge for Ola den yngre hans søskendbarn Ola Jonsson Foldmo, for Karl hans søskendbarn Ola Jonsson Lille-Steigen, for Berit hendes morbror Simon Avlessøn Stor-Steigen og for Marit hendes farbror Erik Olsson Stor-Steigen. Enken Marit Avlesdatter døde 1780 86 år.

Da sønnen Avle Olsson ble bruker på Brandvolds-Haugen var den ælste søn Karl Olsson allerede død i 1761 av barnekopperne 18 $\frac{1}{2}$ år gl. Avle var gift med Marit Jonsdatter. Den $\frac{5}{1}$ 1774 var der skifte efter ægtefællerne, som begge var døde. Deres efterlatte barn var: 1. Ola Avlessøn 8 år, 2. Jon Avlessøn 6 år, 3. Karl Avlessøn 3 år og 4. Marit Avlesdatter 11 år. Under skiftet nævnes barnas farbrødre Ola Olsson Garmaker og Ola Olsson Nordland samt morens søskendbarn Jon Eriksson Stubsjøen.

I 1822 var der skifte på Brandvolds-Haugen efter de avdøde ægtefæller Ola Avlessøn og Anne Olsdatter. Manden var død først, og enken, som nu også var død, hadde været meddelt kgl. nådigst bevilling å hensitte i uskiftet bu med barna sine. Skiftet ble begyndt $\frac{11}{3}$ og sluttet $\frac{1}{12}$ 1822. Herunder ble bl. a. om barna oplyst følgende: 1. ælste søn Avle Olsson 27 år, 2. Ola Olsson 25 år, 3. Karl Olsson 14 år, 4. Marit Olsdatter ugift, 5. Gjertrud Olsdatter 17 år og 6. Guri Olsdatter 13 år, alle ugifte og heime på garden. Om jordegodset ble oplyst at buet åtte den del av Brandvold som kaldtes Haugen av skyld 2 $\frac{1}{6}$ kalvskind efter skjøte tinglyst $\frac{16}{2}$ 1792, utstedt av Ola Olsson Brandvold på egne vegne, Jon E. Strømseng på sin myndling Jon Avlessøns vegne, og selv var den avdøde mand odelsberettiget til denne gard, alt efter nævnte skjøtes indhold. Buets vedkommende bad derpå at jordegodset måtte tages under takst med alle sine tilliggender. Takstmændene var Knut Kristoffersøn Brandvold og Jon Karlsson Sivilhaug. De takserte eiendommen til 900 spd.

3. Simon Karlsson Straumen budde på Straumsøren, som han hadde optat fra øde mark, rydd og bygd. Han nævnes første gang som fadder 1728. Han var gift med

Brynhild Simonsdatter. Hun døde 62 år gammel i 1771. Den $22/5$ 1772 var der skifte efter hende på Straumsøren. Enke-
manden Simon Karlssøn var tilstede. Barna deres oplystes å
være: 1. Karl Simonssøn fødd 1738, død 1747, 2. Simon
Simonssøn buende heime på Straumsøren, 3. Per Simonssøn
26 år, 4. Karl Simonssøn 24 år, 5. avdød datter Berit Simons-
datter gift med Ola Hanssøn på Fådalen og med ham avlet
en søn Simon, buende hos overstiger Arne Ivarssøn i Foldalen,
6. Sigrid Simonsdatter, gift med Ivar Eysteinssøn Kveberg, 7.
Gudlaug Simonsdatter 30 år og 8. Barbro Simonsdatter, 20 år.

4. Ingeborg Karlsdatter Stor-Steigen, gift 1725 med
Simon Avlessøn Stor-Steigen, søn av Avle Storsteigen og Kari
Simonsdatter, som døde i en alder av 61 år i 1729. Ingeborg
Karlsdatter døde 1764 63 år, og Simon Avlessøn døde 1766 i
en alder av 64 år. Ifølge skifte på Stor-Steigen $8/10$ 1737 var
Simon Avlessøns søskend disse: Marit Avlesdatter, gift med
Ola Olssøn Brandvold, Kari Avlesdatter, gift med Per Kristof-
ferssøn Baugen, Sigrid Avlesdatter, gift med Ola Jonssøn Lille-
Steigen, Brynhild Avlesdatter 28 år og Kisti Avlesdatter 23 år.

SØNDRE SIVILHAUG

Arne Karlssøn, søn av Karl Arnessøn Brandvold og
sønnesøn av Arne Karlssøn Sølenlid, bygde fra først av på
Søndre Sivilhaug. Det måtte være i tiden kring 1740, da
Brostrup Tax bygde Straumshytten ved Sivila, at Arne Karls-
søn flyttet fra Brandvold til Straumen. Arne Sivilhaug var
tømmermand og bygmester, og hadde vel som sådan mye
arbeide ved hytten. Han skal ha bygd kirker i Lill-Elvdalen,
Tynset og Tyldalen. Kirken i Elvdalen er nedrevet og erstattet
med en ny. Tynsetkirken brændte $12/4$ 1792; men kirken i
Tyldalen står endnu og minner om bygmesteren Arne Karls-
søn Sivilhaug. Kirken bærer på fløien årstallet 1734. Arne
Karlssøn hadde intet videre gardsbruk. Han var nok helt optat
med sit byggearbeide. Han nævnes første gang 1726 som
fadder og budde da på Brandvolds-Haugen.

I kirkebok for Tynset sogn 1732 står der: „Efter prædikenen på Skallet trolovet Arne Karlssøn Brandvold, bondesøn, og Sigrid Olsdatter Sandeggen. Forlovere Ola Flaten og Knut Brandvold. Hr. A. Sch. 1 ort. Dom. 1 Trinit. ægteviet. Betalt 1 dlr. 6 skill.“ Sigrid var datter til Ola Knutssøn og Ingeborg Olsdatter Sandeggen. Ola Knutssøn Sandeggen var fødd i 1655 og døde i 1739. Ingeborg Olsdatter Sandeggen var fødd i 1663 og døde 103 år gammel i 1766.

Arne Karlssøn og Ingeborg Olsdatter Sivilhaug hadde disse 5 barn: Berit Eggan (Eiom), Karl Sivilhaug, Ola Straumen, Jon Arnessøn og Arne Arnesen. Om disse søskend og en del av deres efterkommere skal her meddeles følgende:

A. Berit Arnesdatter kom til Eggan i Tyldalen. Hun var vistnok fødd i Tyldalen på den tid far hendes bygde kirke der (1731 eller 32). Berit var gift med Lars Bersveinssøn Eggan. I 1801 var Lars 67 og Berit 70 år. Berit døde i 1818. Lars Bersveinssøn og Berit Arnesdatter Eggan hadde flere barn: 3 Sigrider døde i ung alder. Av de øvrige barn kan nævnes: 1. Kirsti Larsdatter, fødd 1768, gift med Henrik Toressøn Søgarads-berget (Jonastrøen ved Brønå). Henrik døde på Eggan 1828. De hadde flere barn sammen. Nævnes skal: a. Lars Henrikssøn Eggan, fødd 1792, død 1840, gift med Goro, søster til Trond Perssøn Olsberg. Ifølge skifte ^{27/10} 1841 var disse barna deres: Henrik 21 år, Per 13 år, Lars 10 år, Kirsti 18 år, Marit 15 år og Goro 5 år. Sønnen Henrik Larssøn var klokker og lærer i Lill-Elvdalen. Han var gift og hadde mange barn: Lars, Lars den yngre, Otto, Inger, Gurin, Ola, Ingrid og Syver. Flere av dem er utvandret til Amerika. b. Arne Henrikssøn Eggan (søndre) var i længere tid klokker og lærer i Tyldalen, var gift og hadde flere barn: Kari, Marit, Kristine, Ola, Henrik, Jon og Lars. Den siste bur på Eggan, er gift og har mange barn. 2. Randi Larsdatter, som budde i „Randistuen“ i Tyldalen, var gift, og av hendes barn kan nævnes: a. Arne, som reiste nordover etsteds, b. Tore og c. Kari. Den siste blev gift med Tore Henrikssøn, vistnok hendes søskendbarn. De reiste til Amerika i 1852. 3. En datter, som var gift med en som het Eystein. Av barna deres kom Erik til Vingelen, og Berit, som var noe rar av sig, gik „på nåde“ blandt sine slægtninger i Tyldalen.

B. Karl Arnessøn Sivilhaug. Om ham mere nedenfor.

C. Ola Arnessøn ble buende på Straumen. Han var fødd 1740 og døde 1819. Gift med Berit Simonsdatter, enke efter Simon Straumen, som var søn av Simon Simonssøn Straumen og Kari Knutsdatter fra Sandeggen¹. Den ¹⁴/₁₀ 1807 var der skifte på Straumen efter Ola Arnessøns avdøde kone Berit Simonsdatter. Barna deres oplystes å være: 1. Simon Olsson den ældre 38 år, buende heime på arvetomten, 2. Arne Olsson 35 år, farende tilsjøs på Ostindien, 3. Simon Olsson den yngre 32 år, værende heime på arvetomten, 4. Per Olsson 29 år, gift og buende i Vang på Hedemarken, 5. Ola Olsson, i tjeneste på Næsteby i Lill-Elvdalen, 6. Erik Olsson 23 år, i tjeneste sammesteds, 7. Sigrid Olsdatter, i tjeneste på Hanestad i Rendalen, og 8. Gudlaug Olsdatter, i tjeneste på Næsteby i Lill-Elvdalen.

Den avdødes i ægteskap med Simon Simonssøn Straumen avlede datter Kari var nu gift med Karl Olsson Næsteby den yngre. Ola Arnessøn hadde ingen jordeiendom som kom buet til indtægt. Derimot opga han hos sin brorsøn (?) Karl Olsson Næsteby den yngre å ha tilgode 100 rdlr. Imidlertid skyldte han til sin bror Arne Arnesen 80 rdlr. og mindre beløp til Erik Olsson Stor-Steigen, Marit Karlsdatter Utby og Karl Olsson Sivilhaug.

D. Jøn Arnessøn var kløkker og skoleholder i Foldalen. Han var fødd 1747 og døde på Kjølle i Nedre Foldalen 1830. Gift med Kari Olsdatter Grimsboen, fødd 1752, død 1840. Ifølge skifte ⁷/₇ 1777 var hun datter til Ola Anders-

¹ Under skifte på Straumen ¹⁷/₆ 1783 efter avdøde Simon Simonssøn oplyste hans gjenlevende enke Kari Knutsdatter, at hendes barn og arvinger var: Simon Simonssøn, som forlængst var død og i ægteskap med Berit Simonsdatter, som nu var gift igjen med Ola Arnessøn og budde på en anden part av garden Straumen, hadde avlet og efterlatt sig: 1. Kari Simonsdatter 16 år, værende hos sin morsøster-mand Per Kristoffersen Bougen, 2. Sigrid Simonsdatter 33 år, værende hos Ola Halvorssøn Straumen, 3. Ingrid Simonsdatter, gift med Erik Eriksson og tilholdende på arvetomten hos moren, 4. Ingeborg Simonsdatter 27 år, i tjeneste hos bergforvalter Arne Ivarsson i Foldalen, og 5. Kari Simonsdatter 23 år, heime hos moren. Enkens lagværgje var provst Just Tyrholm Wessel. De umyndige barns formyndere var farsøster-manden Eystein Jonsson Straumen og den like nære slægtning Simon Karlsson Straumen. Enkens part i garden var 6 kalvskind.

søn, og hendes søskend var: Anders Kjølle, Per Brændøien, Gjørund, gift med Sæming Håkonssøn Ryen, Ingeborg, Anne og Goro.

Klokker Jon Arnessøn og Kari Olsdatter hadde disse barn: 1. Ola Jonssøn, fødd 1777, gift med Marit Simonsdatter, fødd 1782. (I 1801 budde disse unge ægtefolk sammen med mandens forældre, drev garden sammen og gik tilbords sammen med dem). 2. Arne Jonssøn Oddeløkken, fødd 1781, død 1844, gift med Berit Olsdatter. Barna deres var ifølge et i 1844 avholdt skifte: a. Ola Arnessøn 37 år, buende på gardparten Odden, b. Kari Arnesdatter, gift med Johannes Jokums-søn Sandhaugen, c. Kirsti Arnesdatter 23 år og d. Johanna Arnesdatter 21 år. 3. Sigrid Jonsdatter, fødd 1785, og endelig 4. Per Jonssøn, fødd 1799.

E. Arne Arnesen kom til Vestre Aker. Han var fødd på Sivilhaug 1743 og døde på Majorløkken i Vestre Aker ¹⁵/₄ 1826. I sin ungdom var han kontorist ved Lovise hytte i Faldalen. Kom til Bærums jernverk, hvor han først var bokholder og siden fuldmægtig. Ved giftermål med Anne Halvorsdatter Blindern, enke efter Halvor Torgersen, eier av Sollerud bruk, overtok han først Sollerud og siden værfarens store eiendommer. Han budde på Nedre Blindern, hvor Anne Halvorsdatter var fødd ¹²/₂ 1763 og døde ³⁰/₈ 1824.

Arne Arnesen og Anne Halvorsdatter Blindern hadde 9 barn. Det var: 1. Konrad Arnesen, fødd 1789, død 1848. Budde på sin gard Stubberud i Sørkedalen. Gift med Karen Hansdatter fra Ostøen. Barn: a. Harald Arnesen, død ugift 1824, b. Hans Arnesen, garver i Skiptvedt, fødd 1820, død 1911, gift, men ingen barn, c. Arne Arnesen, ælste søn, død ugift, d. Halvor Arnesen, fødd 1823, død 1897. Budde på Blindern. Var gift med Marie Gudbrandsen fra Aker, fødd 1819, død 1886. Barna deres var: Even Arnesen, nuværende eier av Blindern, fødd 1856, gift med Fanny Frøen, og Annette Arnesen, fødd 1858, død ugift 1908. e. Birgitte Arnesen, fødd 1830, gift med Johan Grav i Bærum, død og efterlatt sig 4 barn: Konrad Grav, død ugift. Harald Grav, død og i ægteskap efterlatt sig 2 sønner: Arnt Grav, gift og har 3 barn, og Martine Grav, død ugift. f. Martine Arnesen, død ugift. 2. Arne Serine Arnesen, fødd 1790, gift med garver Borgen i Kristiania. 3 barn:

a. Hans Borgen, b. Anne Borgen og c. Lovise Borgen. (Alle døde). Hans var gift. 3. Birgitte Hågine Arnesen, fødd 1791, gift med kjøpmand Bue i Kristiania. Vistnok ingen barn. 4. Håkon Arnesen, fødd 1792, død 1854 i Drammen. Var først foged i Gudbrandsdalen og senere i Lier. Gift med Elen Bjerck av Hafslund i Skjeberg. Barn: a. Håkon Arne Kristian Arnesen, fødd 1834, prest i Kongsberg, gift med Agnes Bordoe; barn: Håkon, Margrethe, Edel, Johanna, Agnes, Gisle, Harald. b. Harald August Arnesen, fødd 1836, død 1914, prest i Uranienborg i Kristiania, gift med Margrethe Wildhagen, og deres barn er: Håkon, Margrethe, Elen, Fredrik, Harald, Kristian, Fredrikke og Finn. c. Annette Arnesen, fødd 1838, gift med doktor Frantz Kiær; deres barn: Nils, Margrethe, Frantz, Annette, Elen og Håkon. d. Henrikke Arnesen, fødd 1839, gift med provst Landstad, søn av salmedikteren; deres barn Mina er død. e. Gittha Arnesen, fødd 1845, død 1883, gift med direktør Kiær, og barna deres er: Anders Theodor Kiær, fødd 1866, og Elen Kiær, fødd 1875. 5. Karoline Arnesen, fødd 1795, død ugift. 6. Oline Arnesen, fødd 1796, død ugift. 7. Even Arnesen, fødd 1798, død 1852(?), gift med Marie Gudbrandsen, enke efter Halvor Arnesen Blindern. Ingen barn. 8. Harald Arnesen, fødd 1800, død 1884(?), gift med Maren Olsen fra Ostøen; barn: a. Karl Arnesen på Diesen, gift med Anne Olsen, begge døde og efterlatt sig 3 sønner og 3 døtre. Dr. Harald Arnesen, direktør for Vales sidsykeasyl, er deres søn. b. Kristian Arnesen, c. Harald Arnesen, død ugift, og d. Birgithe Arnesen, gift med gardbruker Fougner på Ringerike. 9. Karl Arnesen, fødd 1801, garver, død ugift 1876(?).

Karl Arnessøn Sivilhaug, ælste søn av Arne Karlsøn og Sigrid Olsdatter Sivilhaug, overtok fedreheimen efter forældrene. Til eiendommen hørte intet gardsbruk. Karl Arnessøn kjøpte derfor i 1784 jordeiendom. Ved skjøte av $25\frac{1}{2}$ 1784 overdrog nemlig Ola Arnessøn Hogstad i Tyldalen til Karl Arnessøn Sivilhaug sin efter auktions-skjøte, datert $16\frac{9}{10}$ 1771, tinglyst $15\frac{7}{10}$ 1772, eiende part i Brandvold, bestående av $1\frac{1}{2}$ kalvskind med bygsel og tilliggende rettigheter samt sin rettighet til noen engslåtter, alt for 235 rdlr. 2 mark dansk courant. I anledning av dette jordkjøp lånte Karl Sivilhaug

125 rdlr. dansk courant av sin bror Arne Arnesen, som var fuldmægtig ved Bærums verk.

Karl Arnessøn Sivilhaug var fødd 1739 og døde som kårmand på Sivilhaug $16/9$ 1810. I kirkebok for Tynset fra år 1770 heter det: „Mandagen den 30. juli ble ægteviet skiløperen Karl Arnessøn Straumen og Kirsti Ivarsdatter Kveberg.“ Kirsti var fødd 1749 på Kveberg av forældre Ivar Simonssøn fra Baugen og Sigrig Eriksdatter fra Stor-Steigen. Hun døde på Sivilhaug $21/4$ 1794. Skifte efter hende avholdtes $22/5$ s. år. Enkemanden Karl Arnessøn Sivilhaug samt 4 av deres i ægteskapet sammen avlede 9 barn var tilstede. 6 av barna overlevet moren. Under skiftet fremla enkemanden det ham den $25/2$ 1784 meddelte skjøte, tinglyst følgende dag $26/2$. Det utviste at han hadde kjøpt $1\frac{1}{2}$ kalvskind skyld med bygsel og herlighet i garden Brandvold, hvilket jordegods ikke var forsynt med våningshus, men hadde han brukt denne jord og underlagt den til sin påbuende plass Sivilhaugen, som han hadde arvet og indløst fra sine myndige medarvinger. Således måtte dette sted bli å anse som den rette arvetomt. Enkemanden begjærte denne part av Brandvold samt plassen Sivilhaugen, alt skyldende $1\frac{1}{2}$ kalvskind, taksert under ett og tatt til indtægt for buet. Eiendommen ble taksert til 160 rdlr. Til garden hørte: 12 storfe, 13 sauer og gjeiter og 2 hester. Dødsbuet midler og formue av laust og fast androg til 302 rdlr. 2 mark og 9 skill. Enkemandens bror Arne Arnesen, buende i Lysaker ved Kristiania, hadde en pantobligation i eiendommen, lydende på 125 rdlr. + renter 47 rdlr. 2 mark. Efterat buet var opgjort, ble enkemandens hovedlot 59 rdlr. 1 mark $6\frac{1}{2}$ skill., „hvorudi kortes 1 rdlr. procent som Aggershus stifts Tugthus, Christiania, tilkommer efter Kongelig allernaadigst Rescript til samme huusses Høye herren Directeuren af 2. November 1742 beløbende 2 mark 9 skill.“ Hver av barna fik arv, sønnerne 14 rdlr. 2 mark $17\frac{3}{5}$ skill. og dotrene 7 rdlr. 1 mark $8\frac{11}{10}$ skill. Værger for barna var deres mors halvbror Jon Simonssøn Kveberg og deres mors søskendbarn Avle Olsøn Lille-Steigen.

Karl Arnessøn og Kirsti Ivarsdatter Sivilhaug hadde disse barn: 1. Arne Karlssøn, fødd 1771, død 1776, 2. Sigrig Karlsdatter den ældre, fødd 1774, gift med enkemand Per Steimosteen (deres datter Mille var gift med lærer Ottesen ved døveskolen

i Trondhjem), 3. Ivar Karlsson, fødd og død 1776, 4. Arne Karlsson, fødd 1777, død 1779, 5. Sigrid Karlsdatter den yngre, fødd 1780, 6. Ingeborg Karlsdatter, fødd 1783, gift med Simon Ols-søn Straumen eller Fådalsmo (barn: Ola, Karl, Arne og Kirsti), 7. Jon Karlsson Sivilhaug, som overtok garden efter faren, 8. Marit Karlsdatter, fødd 1791, gift med Erik Perssøn Steinmo-steen (barn: Per, gift med Goro Simonsdatter Dølplass, og Kirsti, gift med Ola Steimoeggen), og endelig 9. Ivar Karlsson Tronslien, fødd 1793, død i Vingelen. Ivar bygde den første bru over Glåma i Lill-Elvdalen. Han var gift med Ingeborg Toresdatter Steigen. Deres søn Karl ble gift med Kari Ols-datter Næsteby, kom til Opdal og reiste senere til Amerika.

Jon Karlsson Sivilhaug overtok garden ved skjøte av $15\frac{1}{2}$ 1809 for 150 rdlr. og livøre til faren. Jon Sivilhaug var fødd 1785, døde $12\frac{1}{8}$ 1862 og gravlagdes $22\frac{1}{8}$. Han var gift med Ingeborg Olsdatter, enke efter Jon Avlessøn Lille-Steigen¹. Ingeborg Sivilhaug var fødd 1774 av forældre Ola Jakobsson Grøtting og Ingeborg Persdatter Grindflæk Unset. Hun døde i 1866. Med sin første mand Jon Lille-Steigen hadde hun ett eneste barn datteren Kari Jonsdatter, som ble opfostret på Sivilhaug hos moren og stedfaren Jon Karlsson. Kari var fødd 1806 og døde på Jøsås i Værdalen 91 år i 1897. Hun var gift med Trond Jonsson Volden av Tyldalen, som 1847 flyttet til Værdalen.

Trond Jonsson og Kari Jonsdatter Volden eller Jøsås hadde 11 barn. Det var: 1. Jon Trondsson Wold, fødd i Tyldalen, reiste som ganske ung gut tilsjøs og kom til Kalifornia, hvor han ble guldgraver. Under et besøk i heimlandet ble han i 1873 gift i Trondhjem med Marie Rebekka Johnsen. De bur nu i Oakland. Barna deres er: Emma, Edvin, Helen og Mabel. 2. Karen Trondsdatter, fødd 1843, døde 1882 i Trondhjem. Ble gift med en enkemand, bokbinder Olsen. De hadde ingen barn. 3. Ingeborg Trondsdatter døde 1862. 4. Jon Tronds-søn. 5. Trine Trondsdatter, gift med Sivert Løvseth fra Melhus i Guldalen. Kom til Kansas U. S. A. 6. Johanna Tronds-datter, fødd 1840. Gift med Edv. Red fra Kristianssund N.

¹ Jon Avlessøn Lille-Steigen døde i 1806 under krigen med Sverige. Foræl-drene hans var Avle Hansson og Kari Olsdatter Lille-Steigen. Han hadde 5 søskend: Hans Lille-Steigen, Anne gift med Eystein Olsson Kveberg, Karita gift med sin avdøde søsters mand Eystein Kveberg, Marit og Kari.

Bur i San Francisco. 7. Trond Trondssøn Jøsås, fanejunker, gardbruker på Jøsås i Værdalen. Gift med Ingeborg Anna Indal. Barn: Trine, Kristine, Ellef, Inga, Jon Odin, Olav William og Tora Jørgine. 8. Johan Trondssøn Wold. 9. Arnt Trondssøn Wold. Var furer ved depotavdelingen i Trondhjem og overvogter ved Rotvold asyl. Kom til Tacoma Was. U. S. A. Gift med en frøken Holst fra Kristiania. 10. Martin Trondssøn Wold, død i Kalifornia. Gift med Birgitta Løvfald av Værdalen. 3 barn. 11. Karoline Serine Trondsdatter, gift med redaktør Johannes Aas på Værdalsøren. Barn: Olise, Johan, Eugen, Olga.

Jon Karlssøn og Ingeborg Olsdatter Sivilhaug hadde 3 barn: 1. Karl Jonssøn Sivilhaug døde 8 år gammel. 2. Kirsti Jonsdatter Sivilhaug, gift med Håkon Olsson Sørhus (Sigurdshus) av Lill-Elvdalen. 3. Ingeborg Jonsdatter Myre Finstad, fødd ¹⁷/₁₂ 1816, død ¹⁸/₉ 1900, gift ²/₇ 1840 med Ola Sæmingssøn Myre Finstad. Barn: a. Furer Sæming Finstad, b. skomakermester Ola Finstad, c. norsk handelsstipendiat i Rusland Ludvig Finstad, d. fængselsinspektør Oliver Finstad, e. Marit Tyldalsmo, f. Ingeborg Berger, g. Johanna Jærvan, h. Lovisa Ellevold og i. Kirsti Olsen.

Håkon Olsson Sivilhaug kom altså fra Sørhus til Sivilhaug ved giftermål med gardjenta Kirsti Jonsdatter Sivilhaug. Han overtok garden av værfaren ved skjøte tinglyst ¹⁸/₂ 1837 for 300 spd. og tilsa ved kontrakt av s. d. årlig føderåd til værforældrene Jon Karlssøn og Ingeborg Olsdatter Sivilhaug med 37 spd. 12 skill.

Håkon Olsson Sivilhaug døde i 1861 i en alder av 33 år, og Kirsti Jonsdatter Sivilhaug døde i 1858 (9) 48 år gammel. Barna deres: 1. Jon Håkonssøn Sivilhaug døde 1908 77 år. Han var gift med Ragnhild Birgitte Skanche. De hadde 10 barn, hvorav 5 døde i ung alder. De gjenlevende er: a. Håkon Fredrik Jonssøn Sivilhaug, ugift, ingeniør i Chicago. b. Bernhard Jons-søn Sivilhaug som nu har overtat fedrenegarden. c. Kristine Jonsdatter, gift med Simon Erikssøn Straumen. Deres datter Kristine er gift med lærer Asbjørn Bjørnstad, og de har 8 barn, hvorav 3 tvillingpar. d. Inger Maria Jonsdatter, fødd ⁷/₄ 1865, gift med lærer Gurin Larssøn Kveberg. 2 barn: Kari, fødd ²/₅ 1892, død ¹⁶/₁₀ 1901, og Lars, fødd ¹¹/₂ 1900. e. Fre-

drikke Jonsdatter, gift med Halvor Storstraumen. 2 barn: Helga og Andreas. 2. Ola Håkonssøn Sivildal, gift med Mali Kristoffersdatter Dalen. Barn: a. Håkon Olssøn Sivildal, som har overtat garden, b. Kristoffer Olssøn Sivildal, c. Kristine Olsdatter, og d. Mali Olsdatter, gift med Johan Ødegard, 1 datter: Margit. 3. Karl Håkonssøn Sivilhaug, gift med Serianna Andreasdatter Strålsjøen. Utvandret til Amerika. Flere barn. 4. Avle Håkonssøn Fåset, gift med Gjoran Olsdatter Fløtten. Flere barn. 5. Ingeborg Håkonsdatter Steihaug, gift med Jon Johanssøn Steihaug. De hadde 12 barn, hvorav de fleste er døde. Datteren Katarina er ugift og bur i Kristiania. 6. Berit Håkonsdatter, jormor på Kvikne, gift med postfører Halvor Kristoffersen. 1 søn. 7. Kirstine Håkonsdatter Taraldsteen, fødd $\frac{2}{10}$ 1847, gift 1870 med Jon Simonssøn Taraldsteen. 8 barn, hvorav 4 lever: a. Brynjulv Jonssøn Taraldsteen, b. Håkon Jonssøn Taraldsteen, c. Karl Jonssøn Taraldsteen, og d. Ragna Jonsdatter. 8. Håkon Håkonssøn Sivilhaug, Kirstines tvillingbror. 9. Jakob Håkonssøn Sivilhaug, gift med Ragnhild Jørgensdatter Ryhaug, og 10. Karoline Håkonsdatter.

Sølenlid—Sivilhaug-ætten.

Karl (Utgard?), f. i siste halvdel av 1500-tallet, nævnt 1612.

Arne Karlsson Sølenlid, f. i første halvdel av 1600-tallet, d. kring 1688, g. m. søster til Amund Olsson Stor-Steigen.

1. Per Arnesson Sølenlid, g. m. Kari Knutsdatter, f. 1662, d. 1732.
2. Karl Arnesson Brandvold, f. 1664, d. 1737, g. m. Berit Olsdatter Stor-Steigen, f. 1663, d. 1729.
3. Nils Arnesson Brandvold, f. 1674 (5), d. 1729, g.

1. Ola Karlsson Brandvold, f. 1692, d. 1729, g. m. Marit Avlesdatter Stor-Steigen, f. 1694, d. 1780.
2. Ingeborg Karlsdatter Stor-Steigen, f. 1668, d. 1729, g. m. Simon Avlesson Stor-Steigen.
3. Simon Karlsson Straumen, g. m. Brynhild Simonsdatter.

4. Arne Karlsson Sivilhaug, fadder 1726, g. 1732 m. Sigrid Olsdatter Sandengen.

1. Berit Arnesdatter Eggan, f. 1731 (2), d. 1818, g. m. Lars Bersveinsson Eggan, 67 år i 1801.
2. Ola Arnesson Straumen, f. 1740, d. 1819, g. m. Berit Simonsdatter Straumen.
3. Jon Arnesson, f. 1747, d. 1830, g. m. Karl Olsdatter Grimsboen, f. 1752, d. 1840.

4. Karl Arnesson Sivilhaug, f. 1739, d. 1810, g. m. Kirsti Ivarsdatter Kveberg, f. 1749, d. 1794, datter av Ivar Simonsen Baugen og Sigrid Eriksdatter Stor-Steigen.
5. Arne Arnesen, f. 1743, d. 1826, g. m. Anne Halvorsdatter Blindern (enke efter Halvor Torgersen til Solerud), f. 1763, d. 1824.

1. Arne Karlsson Sivilhaug, f. 1771, d. 1776.
2. Sigrid Karlsdatter den ældre, f. 1774, g. m. enkemand Per Steinmosten.
3. Ivar Karlsson, f. og d. 1776.
4. Arne Karlsson, f. 1777, d. 1779.
5. Sigrid Karlsdatter den yngre, f. 1780.
6. Ingeborg Karlsdatter, f. 1783, g. m. Simon Olsson Fjälalsmo.

7. Marit Karlsdatter, f. 1791, g. m. Erik Persson Steimosteen. 8. Jon Karlsson Sivvilhaug, f. 1785, d. 1862, g. m. Ingeborg Olsdatter Grøtting, f. 1774, d. 1866. 9. Ivar Karlsson Tronslien, f. 1793, g. m. Ingeborg Toresdatter Steigen.

1. Karl Jonsson Sivvilhaug, d. 8 år gammel. 2. Kirsti Jonsdatter Sivvilhaug, f. 1810, d. 1858, g. m. Håkon Olsson Sørrhus, f. 1828, d. 1861. 3. Ingeborg Jonsdatter Myre Finsrud, f. 1816, d. 1900, g. m. Ola Semingsson Myre Finstad, f. 1818, d. 1904.

1. Ola Håkonsson Sivildal, g. m. Mali Kristoffersdatter Dalen. 2. Karl Håkonsson Sivvilhaug, g. m. Ser-anna Andreasdatter Strålsjøen. 3. Avle Håkonsson Fåset, g. m. Gjoran Ols-

4. Ingeborg Håkonsdatter, g. m. Jon Johanson Steihaug. 5. Berit Håkonsdatter, g. m. postfører Halvor Kristoffersson. 6. Kirstine Håkonsdatter, g. m. Jon Simons-son Taraldsten.

7. Håkon Håkonsson Sivvilhaug. 8. Jakob Håkonsson Sivvilhaug. 9. Karoline Håkonsdatter. 10. Jon Håkonsson Sivvilhaug, f. 1831, d. 1908, g. m. Ragnhild Birgitta Skanche.

1. Håkon Fredrik Jonsson Sivvilhaug, ingeniør i Amerika. 2. Bernhard Jonsson Sivvilhaug, overtat fedre- negarden. 3. Kristine Jonsdatter, g. m. Simon Eriksson Straumen.

4. Inger Maria Jonsdatter, f. 1865, g. m. lærer Gurin Larsson Kveberg. 5. Fredrikke Jonsdatter, g. m. Halvor Stor-straumen.

BAUGEN ELLER SANDEGGEN-FOLK

Olav Baugen eller Sandeggen var fødd i midten av 1500-tallet. Hans søn

Knut Olavssøn Baugen nævnes 1612. Gunhild, som i 1678 sat som enke på Baugen med en skyld av $4\frac{1}{2}$ kalvskind, var trulig kona hans Knut Baugen. Søn deres,

Olav Knutssøn Sandeggen, var fødd 1655 og døde i 1739. Han var gift med Ingeborg Olsdatter Sandeggen, fødd 1663, død 1766 i den sjeldne alder av 103 år. Barna deres var vistnok disse:

1. Sigrid Olsdatter, som ble gift med Arne Karlssøn Sivilhaug.

2. Knut Olssøn Sandeggen, vistnok gift med Ingrid Rasmusdatter, død som enke på Sandeggen 1774 i en alder av 87 år. De hadde flere barn: a. Ola Knutssøn Sandeggen, 1737 gift med Marit Haldorsdatter Baugen, datter av Haldor Erikssøn og Kirsti Ivarsdatter Baugen. b. Kari Knutsdatter, i 1740 gift med Simon Simonssøn Straumen, hvis søn Simon Simonssøn i 1783 forlængst var død, og kona hans, Berit Simonsdatter, gift igjen med Ola Arnessøn Straumen, søn til Arne Karlssøn og Sigrid Olsdatter Sivilhaug.

3. Simon Olssøn Baugen, gift med Kirsti Ivarsdatter, enke efter Haldor Erikssøn Baugen. Flere barn: a. Haldor Simonsøn, fødd 1715, b. Ola Simonssøn, fødd 1719, c. Ivar Simonssøn, fødd 1720, gift 1747 med Sigrid Eriksdatter Stor-Steigen, forældre til Kirsti Kveberg, kona hans Karl Arnessøn Sivilhaug, d. Knut Simonssøn, fødd 1721, e. Kari Simonsdatter, fødd 1717, gift med Erik Tollevsøn Utby, f. Sigrid Simonsdatter, fødd 1718, gift med skoleholder Rasmus Larssøn Næsteby, og g. Ingeborg Simonsdatter, fødd 1723, gift med Kristoffer Perssøn Baugen. (Skifte $\frac{1}{6}$ 1745).

4. Ola Olssøn Pladsen, gift 1723 med Kirsti Persdatter Pladsen, datter til Per Arnessøn og Kari Knutsdatter Sølénlid.

5. Bersvein Olssøn Sandeggen, gift med enke Marit Olsdatter Kroken.

6. Kari Olsdatter Lien, gift 1726 med Rasmus Olsson Lien, død 1745. Barn: a. Ola Rasmussen, fødd 1734, b. Jon Rasmussen, fødd 1739, c. Dordi Rasmusdatter, fødd 1727, d. Ingeborg Rasmusdatter, fødd 1729, e. Ingrid Rasmusdatter, fødd 1732, f. Berit Rasmusdatter, fødd 1737, g. Kari Rasmusdatter, fødd 1742, og h. Marit Rasmusdatter, fødd 1745.

7. Sigrid Olsdatter, gift med Erik Haldorsson Baugen, død 80 år gammel i 1780.

8. Ingeborg Olsdatter Sandeggen, død i 1738, 55 år gammel.

FINSTAD

Finstad grænd i Øvre Rendalen ligg nørst i dalen omgit av fjell til alle kanter: mot nord Finstad-klætten og Storbæk-kampen, og bakenfor den siste hæver sig Spekehøa, Kvitkua

Sæming Finstad,

f. 1840, d. 1913, søn av Ola Sæmingssøn Myre og Ingeborg Jonsdatter Sivilhaug.

og Langklætten, mot øst Gammel-sæter-kampen, mot vest Vårå-berget og mot syd Fonnås-fjellet. I sydøst åpner dalen sig med utsyn til Unset grænd. Mellem Klætten og Storbæk-kampen ligg Finstad-sjøen, hvorfra Finstadåa under larm og stille haster nedover dalen for ved Elvevoldene å forene sig med Tysla og danne Rena. Bækker fra fjellene styrter nedover de bratte, tildels skogklædte lier. Her er hugsamt å bu.

Finstad-navnet har hat forskjellige former: 1578 Fenudstadt, 1593 Findstaa, 1604 Findsta, 1667 og 1723 Findstad og 1838 Finn-

stad, som er det rette, da navnet vistnok kjem av mandsnavnet Finn: Finnstadðir.

Sagnet fortæller at den første rydningsmand på Finstad skulde være fra Tynset. Det synes likeså rimelig at han var fra Unset, ti herfra har man utsyn nordover den fagre skogrike dal, hvor Finstad-klætten i det fjerne likesom indbyr til å komme og busætte sig i ly av den.

Jordebok fra 1577—78. „Fenudstadt“. Krongods. $\frac{1}{2}$ hud. Visør 1 skil. Leding 1 skil.

1612—1642. I dette tidsrum var „Byrge Finstad“ bruker. Garden nævnes ødegard.

Jordebok fra 1650. I denne bok nævnes Ouden som bruker av 1 hud krongods og bondegods. (Ouden Finstad nævnes første gang 1644).

Kvægskatliste 1657: Jon Finstad: 1 hest, 7 kjyr, 4 gjeiter, 3 sauer og 1 svin. Tore Finstad: 2 hester, 8 kjyr, 4 gjeiter, 3 sauer og 1 svin. Ragnhild Finstad: 2 kjyr og 1 gjeit.

Jordebok fra 1660. Tore og Jon Finstad til kronen 8 skind. Bondegods $1\frac{1}{2}$ hud = $1\frac{1}{2}$ rdlr. 1 ort.

Matrikel 1665. Finstad: Per Simonssøn og Per Olavssøn skylder 1 hud 2 skind. Skylder $1\frac{1}{2}$ pund smør: Kongelig majestæt 21 merker, Jon Berger $2\frac{1}{2}$ mark, Per Berger $2\frac{1}{2}$ mark, Eystein Øverby $10\frac{1}{2}$ mark. Sår 3 tdr. Før 10 storfe og 4 hester. Skatter 1 rdlr. 1 kværn 8 skil. Tiende 1 qtr. Visør 4 skil. Sommerbeite i heimskogen.

Mandtal 1666. (Efter Bylches folketælling 1664 og 1666). Finstad: Per Simonssøn, 38 år, gardbruker. Søn: Simon Perssøn 3 år. Per Olavssøn 28 år, gardbruker. Knut Jonssøn 22 år, tjenestdreng.

Jordebok 1680. Finstad skylder 1 hud 2 skind. Lagmand Christen Jensen¹ 8 skind, Jon Berger 1 skind, Eystein Øverby i Tyldalen eier 4 skind og besitteren Per Simonssøn 1 skind.

Skattemandtal ifl. kgl. forordning $^{21/2}$ 1711. Ifølge denne forordning betalte opsitterne på Finstad 1 rdlr. 10 skil. i skat, nemlig for 1 tjenestjente med løn $2\frac{1}{2}$ rdlr. en skat av 40 skil. og skoskat for 11 personer à 6 skil.

Krigsstyrskat: I 1715 betalte opsitterne på Finstad Simon Perssøn og Olav Perssøn hver $^{3/4}$ skil. daglig i krigsstyrskat. Denne skat utgjorde for Rendalen i 1718 229 rdlr. 1 ort 14 skil.

Matrikel 1723. Finstad: 2 opsittere: Engebret Olssøn og Simon Perssøn og deres medarvinger. Skog til brændeved, gjærdefang, hustømmer og sagtømmer. Nogenledes sætrer. God havnegang. Slåtter 4 lass høi. Kværn til husbruk hver for sig. Belliggende i baklien. Jordarten frugtbar. For en del

¹ Christen Jensen kom fra Danmark til Norge, hvor han først var foged i Østerdalen og senere lagmand i Fredriksstad. Han erhvervet sig en mængde jordegods i Østerdalen og i Smålenene, hvori han delvis hadde fåt pant for sine forstrækninger t'l kronen i feidetiden.

tungvunden. Sæd: 3 tdr. 2 skjep. byg. Høiavling 38 lass. Hester 2. Naut 36. Sauer 40. Gammel skyld 1 hud 2 skind. Forhøiet med 4 skind.

Kontrakt av $\frac{1}{2}$ 1736. Ifølge denne kontrakt, som er tinglyst $\frac{30}{11}$ 1736, ble Sæming Erikssøn Romenstad og Erik Jonssøn Romenstad på den ene side og Simon Perssøn Finstad, Engebret Olssøn Finstad, Arne Perssøn Finstad-Dalen og Ola Jonssøn Finstad-Moen på den anden side enige om rådelet mellem deres garders eiendeler. Skillet på østre side av elven skulde være korsveien, som førte op fra kirkeveien til Nekli-sæteren østover til den søndre og høieste Neklikamp samt på vestsiden av elven ret mot nævnte korsvei op til Fonnåsfjellet. Efter denne kontrakt skulde de rette sig med alt skogbruk. På østsiden skulde slåtter og havning med krøter være un-natat.

Kontrakt av $\frac{13}{6}$ 1762. Ved denne kontrakt byttet op-sitterne på Finstad skogen mellem sig. Det var: Ola Arnessøn Erik Larssøn, Ola Olssøn og Simon Perssøn.

Kontrakt av $\frac{11}{12}$ 1765. Ved denne kontrakt ble græn-sen mellem Tyldalen og Finstads sameie fastsat og underskrevet av en del Tyldøler, av skoginspektør Johan Georg Hummel og av Ola Olssøn Finstad, Erik Larssøn Finstad, Simon Perssøn Finstad og enken Marit Halsteinsdatter.

Finstad var fra først av kun én gard. Denne gard ble delt i to bruk eller garder: Oppi og Utti Finstad. Rydningen av de øvrige gamle garder er foregått i følgende orden: Moen Finstad, Dalen Finstad, Myre Finstad og Brutrø Finstad.

OPPI OG UTTI FINSTAD

Her er grændens ælste bustad, den gamle Finstad gard. Den ligg på østsiden av elven med bratt skogli bakenfor. De gamle rydningsmænd satte altid bupæl ved vand, og her er en liten bæk.

„Byrge Finstad“ er den første bruker vi vet om på Finstad. Han nævnes 1612 og hadde gjerne sit navn fra Romenstad eller Bolstad, hvor Birgernavnet var almindelig. Han nævnes siste gang 1642.

Ouden Finstad er nævnt som bruker efter Berger fra 1644 til 1650. Ouden-navnet forekom på Nordre Unset (Ny-stuen).

I 1657 er der to brukere på Finstad: Jon og Tore. Fra denne tid har vi navnene Oppi og Utti.

Jon Finstad og Tore Finstad nævnes også i 1660. Den 3. juni 1662 drukner Tore og kona hans, som var i vel-signede omstændigheder. Ikke så længe efter denne ulykke må Jon være flyttet „bortatil“, det vil si over på den anden side av elven, hvor Moen Finstad nu ligg. Måske begge familjer skulde flytte den gang og Tore og kona hans er om-kommet under flytningen; ti året efter, nemlig i 1663, finn vi nyt folk i Oppi og Utti. I begge garder het nu mændene Per og konene Ingeborg, og når presten ved barnedåp eller lignende skulde holde regnskap med Finstad-mændene, kaldte han dem gjerne Bonde-Per og Unge-Per. Den første budde i Oppi og den siste i Utti.

Oppi.

Per Simonssøn Finstad (Bonde-Per) hadde med sin Ingeborg flere sønner og døtre: Simon, Jon, Bersvein og Barbro kan nævnes; den siste døde på Finstad i 1753 87 år.

Simon Perssøn Finstad overtok garden efter faren. I 1713 solgte Eystein Erikssøn Øverby i Tyldalen 3 skind i Finstad: 1 til Karl Simonssøn Nordset og 2 til Simon Perssøn Finstad. Den $\frac{1}{4}$ 1737 avholdtes skifte i Oppi hos ægtefolkene Simon Perssøn og Sigrid Olsdatter Finstad. De overdrog garden til barna, som alle var voksne. Det var: Per, Ola, Knut, Jon, Berit, Marit, Mari og Anne. Blandt andre var under skiftet tilstede barnas farbror Bersvein Perssøn Røe og morbror Ottar Olssøn Røe, begge fra Tyldalen, og andre på-rørende såsom Ingvald Nilssøn Røgsveen, Tollev Jonssøn Søndre Unset og Anders Rolandssøn Andrå av Ytre Rendalen. Simon Perssøn og Sigrid Olsdatter Finstad døde i 1751, Simon 90 år og Sigrid 80.

Som det i 1663 var Per og Ingeborg i begge garder, ble det nu Per og Goro. Det ble Per Simonssøn og Per Olavs-søn igjen. De var sønnesønner av Bonde-Per og Unge-Per.

Per Simonssøn Finstad var bruker i Oppi til 1755, da han døde 60 år gammel. Skifte efter ham avholdtes $^{27}/_4$ 1756, og herunder opplyser hans gjenlevende enke Goro Persdatter at barna deres var: Simon, Per, Karl, Per den yngre, Ola, Kristian, Sigrid og Marit. Enkens bror var Bersvein Perssøn Romenstad. Værger for barna var deres fars søskendbarn Ola Olsson Dalen, Lars Jonsson Prestgard, Ola Simonssøn Østby alle fra Tyldalen, Tollef Sæmingsøn Bolstad og Tor Sæmingsøn Prestgard. Den siste var deres fars tremanning. Enken la frem skiftebrev av $^{1}/_4$ 1737, som utviste at avdødes forældre Simon Perssøn og Sigrid Olsdatter hadde været eiende 7 kalvskind i garden Finstad med bygsel. Derav hadde avdøde Per Simonssøn været pålottet $^{7}/_{12}$ kalvskind og hans brødre Ola, Knut og Jon likeså hver $^{7}/_{12}$ kalvskind. Hans avdøde søster Berit, som hadde været gift med Jon Jonsson Fiskvik, med hvem hun hadde avlet datteren Berit, samt avdødes søstre Marit, Anne og Mari hver $^{7}/_{24}$ kalvskind. Avdødes forældre hadde forbeholdt sig for deres livstid $3^{1}/_2$ kalvskind i garden. Per Simonssøn og hans søskend hadde drevet sig imellem hver sin lot, og Per hadde betalt sine søskend for hvad de var tilfalden. De 7 kalvskind av Finstad taksertes til 24 rdlr. Garden hadde 2 hester, 20 storfe og 26 småkrøter.

Enken Goro Persdatter giftet sig igjen med Erik Larsøn Finstad. Erik var fra Ellevold og var en velstående mand. I 1765 solgte han Søndre Romenstad av 11 kalvskinds skyld til Embret Mathissøn Næverdal for 700 rdlr.

Simon Perssøn Finstad overtok ved skjøte av $^{16}/_1$ 1763 fra faren Per Simonssøn 6 kalvskind i Oppi, idet moren Goro Persdatter selv beholdt sin hovedlot, nemlig 1 kalvskind.

Simon Perssøn giftet sig med Marit Halsteinsdatter, enke efter Ola Arnessøn Dalen Finstad, og flyttet til Dalen. Sine 6 kalvskind i Oppi solgte han til sin tvillingbror Per.

Per Perssøn Finstad hadde ikke garden længe. Han solgte til broren Ola.

Ola Perssøn Finstad, som nu var blit bruker, lånte i 1777 av Berger Bergerssøn Nordre Unset (Grindflæk) 240 rdlr. mot 1. prioritets pant i gardens 7 kalvskind. I 1780 lånte han yderligere 399 rdlr. av Ingvald Olsson Rogsveen på Unset.

Den $^{5}/_9$ 1778 indfandt Ola Perssøn Finstad sig hos lensmand Tollef Hornset og opplyste at hans farsøster Anne Simons-

datter var død for 8 år siden, nemlig i 1767, 84 år. Hun var ved skifte efter faren ²⁷/₄ 1756 pålottet 2 kalvskind i garden med bygsel for 24 rdlr. Han begjærte nu skifte mellem hendes rette arvinger, som han oplyste å være:

1. Per Simonssøn i ægteskap med Goro Persdatter avlet: a. Simon Perssøn 47 år, buende i Dalen Finstad. b. Per Perssøn den ældre 44 år, buende på plassen Vinterbrækken. c. Per Perssøn den yngre 34 år, tilholdende hos sin bror Per. d. Ola Perssøn, anmelderen, 30 år. e. Kristian Persen 27 år, tilholdende hos sin bror Ola. f. Sigrid Persdatter, gift med Kristen Halvorssøn, buende på Moen Finstad, og g. Marit Persdatter, gift med Jon Nilssøn Sandmoen i Tolgen.

2. Ola Simonssøn, som i sin tid budde på plassen Myre under Finstad, død og i ægteskap med Anne Jonsdatter avlet datteren Sigrid 17 år.

3. Knut Simonssøn ved 70 års alder værende hos broren Ola Finstad. (Knut døde ugift 1783 76 år).

4. Jon Simonssøn hadde været tilhuse på garden Røe i Tyldalen, men var død, og i ægteskap med Marit Embretsdatter avlet: a. sønnen Simon 35 år, i tjeneste på Tynset, og b. datteren Berit 34 år, i tjeneste hos Trond Jonssøn Olsberg i Tyldalen.

5. Marit Simonsdatter, hadde været gift med Sevat Henrikssøn og budd på plassen Værådalen under Moen Finstad. Begge døde. Hadde avlet: a. Simon Sevatssøn 40 år, buende på garden Graven i Tyldalen. b. Henrik Sevatssøn på Høyberget i Tyldalen. Barn: Erik 13 år, Brynjulv 11 år, Sigrid, gift med Ola Gudmundssøn i Spekedalen, og Berit, gift med Halvor Halvorssøn, buende på en plass under Reeten i Tyldalen.

6. Mari Simonsdatter død, været gift med Nils Perssøn Nordre Unset og efterlatt sig: a. Berit Nilsdatter 30 år og b. Anne Nilsdatter 30 år, begge ugifte.

Ola Perssøn oplyste videre at hans avdøde farsøster ikke hadde flere arvinger. De 2 kalvskind, som hun i sin tid var pålottet i Finstad, hadde hans mor og stedfar Erik Larssøn brukt siden farens død i 1755 og til våren 1773, fra hvilken tid Ola Perssøn hadde å svare landskyld.

I 1789 led Finstad-gardene av flom og jordskred, Oppigarden mest. Hus og jord tok stor skade. Garden ble efter

denne ulykke flyttet over på den anden side av elven til plassen Myre. Den ved kongelig resolution av ³¹/s 1791 givne skattefrihet av 1²/₅ kalvskind i 5 år kunde lite hjelpe Ola Perssøn Finstad ut av de økonomiske vanskeligheter han var kommet op i. Garden Finstad av 7 kalvskind skyld ble lyst til tvangsauktion, og Ludvig Olsson Stor-Rusten fik tilslaget.

Ola Perssøn Finstad var fødd 1748. Han var gift med Marit Ansteinsdatter Olsberg av Tyldalen. Hun ble enke og sat som føderåds kone i Oppi og døde 72 år gammel i 1823. Ola Perssøn og Marit Ansteinsdatter Finstad hadde 6 barn. Det var: Per, Goro, Simon, Ola, Sigrid og Erik.

Per Olsson Finstad, som var ælste søn, ble buende i Oppi. Han ble i 1812 gift med Marit Olsdatter Utistu Unset¹. Hun var datter av Ola Olsson Utistu og Sigrid Jensdatter Fønnås. Sigrid var Søster til Marit, kona hans Ola Ludvigsson Finstad på Myre. Per og Marit Oppi hadde 2 barn: „Ola Pers“, som døde ugift, og Marit, som ble gift med Håken Knutsson skomaker. Han var fra Løiten på Hedemarken. Av barna deres kom en datter til Røros, og P. C. Bache ble handelsmand og gardbruker i Os, Østerdalen. Marit Olsdatter Oppi blev enke og giftet sig igjen i 1823 med Per Simonsson fra Lund i Tyldalen. Han var enkemand og hadde før været gift med Berit Håkonsdatter Moen Finstad, søster av Ola Håkonsson.

Per Simonsson og Marit Olsdatter Oppi døde begge i 1860. De var da føderådsfolk. Per ble 78 og Marit 80 år. Deres søn furer O. P. Finstad flyttet i 1865 til Overhalden. Furer Finstad var gift med Kari Simonsdatter Brutrø Finstad. De hadde disse barn: 1. Ola Olsson Finstad, død i ung alder som handelsbetjent i Trondhjem. 2. Marit Olsdatter, gift i Overhalden. 3. Sigine Olsdatter, gift med Loraas fra Inderøen og utvandret til Amerika. 4. Karoline Olsdatter, gift med gardbruker Ingebrigt Jørum i Grong. 5. Kristine Olsdatter, utvandret til Amerika. 6. Isak Olsson Finstad, lærer og klokker i Kvam i Stod. 7. Josef Olsson Finstad, agronom og eier av garden Vindhol i Vang. 8. Gustav Olsson Mømb, agronom og eier av garden Sør-Bryn i Romedal.

¹ Marit hadde en datter Sigrid (Siri på Hangen) med Jon Nestuen Unset.

Furer O. P. Finstad var den siste som budde i Oppi. Han overdrog eiendommen til eieren av Utti, Per Perssøn fra Dalen Finstad.

Utti.

Per Olavssøn Finstad (Unge-Per) ble trolovet med sin Ingeborg $^{30}/_{10}$ 1666 og viet til hende $^{18}/_{8}$ 1667. Pinsedag samme år døptes deres første barn. $^{30}/_{8}$ 1668 hadde de sit andet barn til dåpen. Deres Berit ble døpt $^{27}/_{3}$ 1660, Kari pinsedag 1672, Arne $^{10}/_{3}$ 1675 og en datter $^{29}/_{12}$ 1678. Det var trulig Ingeborg som ble gift med Gjermund Bergersen Nordre Unset (Grindflæk). Efter hende har vi Ingeborg-navnet på Grindflæk, Nordigard Grøtting, Sivilhaug og Myre Finstad. Sønnen Arne rydde og bygde garden Dalen Finstad.

Ingeborg Arnesdatter, Per Olavssøns kone, var fra Berger i Rendalen. Av hendes søstre kom Ingrid til Haugset, Sigrid til Fonnås og Anne til Helstad.

Olav Perssøn Finstad ble bruker efter faren. Den $^{18}/_{3}$ 1717 var der skiftē i Utti efter Olav Perssøn, som da var død. Hans gjenlevende enke Ragnhild oplyser under skiftet at barna deres var: Per 9 år, Olav 6 år, Henrik 3 år, Olav og Ingeborg, som var tvillinger, 11 år.

Enken Ragnhild Olsdatter giftet sig igjen med Engebret Olssøn, som nu overtok garden.

Engebret Olssøn Finstad var bruker til kring år 1740. Den $^{10}/_{4}$ 1741 skifte hos ægtefolkene. De hadde ingen barn sammen, men av barn som Ragnhild hadde i første ægteskap med Olav Perssøn Finstad, levde disse: 1. Per Olssøn 34 år, buende på garden. 2. Ola Olssøn 31 år. 3. Henrik Olssøn 27 år og 4. Ingeborg Olsdatter, som hadde været gift med Ola Tollevsøn Søndre Unset. Han var nu død og hadde med Ingeborg efterlatt sig: Tollef 9 år, Ragnhild 6 år og Goro 1 år. Av nærmeste slægt var tilstede under skiftet: Berger Gjermundssøn Nordre Unset (Grindflæk), Per Olssøn Finstad og Ola Tollevsøn Nordre Unset. Ragnhild Olsdatter Finstad døde i 1749. Hun var da 76 år. Hendes datter Ingeborg ble gift anden gang med sit søskendbarn Per Gjermundssøn, næst ælste søn av Gjermund Bergerssøn Nordre Unset (Grindflæk). Engebret Olssøn Finstad døde i 1764 84 år.

Per Olsson Finstad, ælste søn i Utti, fik garden. Han var 52 år da han døde i 1759. Skifte efter ham avholdtes $17/8$ 1760. Herunder oplyste enken Goro Simonsdatter at barna deres var: Simon og Engebret, tvillinger, Ingeborg og Goro. Som værger for barna var opnævnt: Avdødes søstermand Ola Tollevsøn Søndre Unset, hans tvende søskendbarn Per Gjermundssøn Nordre Unset og Ola Arnessøn Dalen Finstad samt hans tremønning Håkon Tollevsøn Nordre Unset. Enken Goro Simonsdatter døde 1767 i en alder av 63 år. Den $21/10$ 1766 skifte. Herunder oplystes at sønnene Simon og Engebret var 26 år, og at Engebret var gift og budde på Tolgen. Døtrene Ingeborg og Goro var henholdsvis 27 og 17 år gamle. Om jordegodset oplystes at ægtefolkene hadde ått 7 kalvskind med bygsel i Finstad i henhold til skjøte fra Per Olsson Finstad, datert $17/8$ 1760.

Simon Perssøn Finstad, som var Per Olsson og Goro Simonsdatter Finstads ælste søn, overtok garden Utti med dens hele skyld 7 kalvskind. Han solgte den halve del av garden eller $3\frac{1}{2}$ kalvskind til Halvor Perssøn, som ved skjøte av $13/2$ 1794 overdrog sin del til Gjermund Perssøn.

Ved flommen og jordskredet i 1789 tok også denne del av Finstad-garden stor skade. Simon Perssøn flyttet over til den anden side av elven og bygde Brutrø Finstad. Ved kongelig resolution fik eierne en del skattefrihet i 5 år, således Simon Perssøn av $\frac{1}{2}$ skind og Halvor Perssøn av $\frac{1}{4}$ skind.

Ifølge odelsmandtal av 1801 var garden delt således: Simon Perssøn $\frac{1}{2}$ kalvskind, Ola Simonssøn $2\frac{1}{2}$ kalvskind (skjøte av $13/12$ 1800), Jon Sveinssøn $\frac{1}{2}$ kalvskind (skjøte av $3/8$ 1788) og Gjermund Perssøn $3\frac{1}{2}$ kalvskind.

Simon Perssøn Finstad ble $3/7$ 1764 gift med Goro Gjermundsdatter Lauvhaug Unset. De var tremønninger. Barna deres var: Goro, Kari, Per, Gjermund, Gjermund den yngre og Anne.

Gjermund Perssøn Finstad, som nu ble den egentlige bruker i Utti, var søn av Per Halvorssøn Finstad (fra Ellevold) og Maren Gjermundsdatter Lauvhaug Unset. Hans far Per Halvorssøn døde i 1808 77 år. Gjermund Perssøn var fødd 1768 og døde ved et ulykkestilfælde i 1836. Han fandtes ihjelfrosset på vinterveien på Unsetåen, hvor han hadde kjørt sig fordærvet. Gjermund var slem til å drikke,

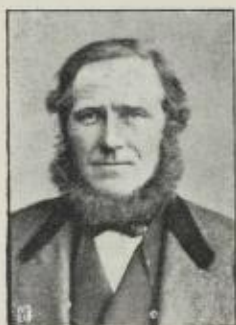
og det skulde være årsak til ulykken. Først ^{26/10} 1840 ble der skifte i Utti etter ham. Lagværger var Per Monsen og Sæming Knutssøn Finstad på Myre. Enken Gjørund Persdatter var da bruker av sin halve lot og hadde derhos livøre. Eiendommen ble først taksert til 400 spd., men dette syntes enken var for lav takst, hvorfor hun med lagværger og dattermand Torger Knutssøn Finstad utbad sig ny takst over jordegodset, hvortil hørte 2 sætrer Neklia og Nysætra. Eiendommen ble uten føderåd taksert således: Jordveien heime på garden, engene og sætrene til 370 spd., husene til 90 spd. og skogen til 90 spd., tilsammen 550 spd. Ælste søn overtok garden efter taksten.

Gjørund Persdatter Utti var fra Otnes i Ytre Rendalen. Hun var 85 år da hun døde i 1849. Med Gjermund Perssøn Finstad hadde hun disse barn: 1. Per Gjermundssøn, som overtok garden. 2. Maren Gjermundsdatter, fødd 1802, død ugift. 3. Goro Gjermundsdatter (Torger-Goro), fødd 1813, død ved et ulykkestilfælde i Trondhjem, idet hun blev overkjørt på gaten. Hun drev i mange år handel på Nordlandene, medens manden Torger Knutssøn sat heime som krøpling. Torger Knutssøn var snekker og bygde sig en vakker ramloftsstue i en felling under Utti eller Brutrø. Den kaldes den dag i dag Torgerstuen. Torger Knutssøn og Goro Gjermundsdatter hadde disse barn: 1. Knut Torgerssøn, „ronkall og åtgjerdsmand“, utvandret til Amerika. 2. Gjørund Torgersdatter, gift med Engebret Erikssøn Moen Finstad. 3. Margrete Torgersdatter, gift med Knut Perssøn Dalen Finstad, og 4. Berit Torgersdatter, gift med Engebret Jakobssøn Moen Finstad.

I 1870-årene kjøpte furer Sæming Finstad Torgerstuen, og her budde han til sin død i 1913. Han var en længere tid poståpner, og grændens folk så gjerne ind til ham for å hente sin post og slå av en passiar med den hyggelige mand. Sæming hadde et lyst og freidig sind, og det kom ham tilgode under hans mangeårige uførhet efter en langvarig sygdom. Sæming Olsson Finstad var gift med Dordi Eriksdatter Moen Finstad. Barna deres er: 1. Ola Finstad, nu poståpner efter faren. 2. Inga Finstad, som eier Torgerstuen sammen med broren. 3. Maren, gift med Per Monsen og utvandret til Amerika. 4. Erika Finstad, buende i Trondhjem, og 5. Dorte, gift med Ola Thoressøn i Dalene på Unset.

Per Gjermundssøn Finstad ble ikke længe bruker i Utti. Han solgte garden til Nils Tolleivssøn Lille-Bækken fra Tolgen. Per døde vistnok gift.

Nils Tolleivssøn ble heller ikke længe bruker. Utti ble solgt ved auksjon, og Nils fæstet sig som husmand under garden. Han bygde til sig i en kalvehage, som nu kaldes Hagen.

Per Utti
og hans kone

Berte Utti
fra Grindflæk.

Nils var gift med Marit Larsdatter Leren av Tolgen. Marit var en godslig og hjelpsom kone. Når noe alvorlig stod på, gik man til hende, og ret mange Finstadinger har å takke hende for den første hjelp i verden. Nils og Marit hadde 2 barn: Tolleiv og Ingeborg. Marit Hagen var den første som gravlagdes på Finstad gravsted.

Erik Erikssøn Romenstad kjøpte Uttigarden ved auksjon kring år 1850, men solgte den snart igjen for 500 spd.

Per Perssøn Finstad kjøpte Utti. Han var søn av Per Monsen og Kari Olsdatter Dalen Finstad, datter av Ola Ludvigssøn Finstad og Marit Jensdatter Fonnås. Per Utti var gift med Berte Gjermundsdatter Grindflæk. De hadde disse barn: 1. Per Perssøn Utgard, farmer i Amerika, gift med Sigrid Engebretsdatter Bolstad av Rendalen. 2. Gjermund Perssøn Utgard, død som farmer i Amerika, gift 2 ganger. 3. Karenus Perssøn, som ca. 4 år gammel tullet sig bort på Neklisæteren. Det var i 1864 i slutningen av september. Mange folk lette efter ham i flere dager, og han fandtes ihjelfrosset på fjellet (nu Karenusfjellet) langt nordenfor sæteren. 4. Kari Persdatter. 5. Petter Perssøn Utgard, og 6. Berte Persdatter.

Per Utti hadde garden til i 1870, da han solgte og drog med hele sin familje til Amerika, hvor han døde. Enken Berte Gjermundsdatter har nu eget hus i Brydalen og bur sammen med sin søn Petter Utgard, forhenværende handelsmand i Amerika.

Lars Olssøn Ellevold kjøpte Uttigarden av Per Utti og hadde den til sin død i 1911. Lars Ellevold var gift med

Karen Larsdatter Lauvhaug. Barn: 1. Ola Larssøn Ellevold, gift. 2. Lars Larssøn Ellevold. 3. Gjermund Larssøn Ellevold, gift med Lovisa Gjermundsdatter av Lauvhaug-folket. 4. Kari Larsdatter, gift med Erik Gjermundssøn, bror av Gjermunds kone. 5. Oline Larsdatter, gift med lærer Ellingsøn, og 6. Gustava Larsdatter, gift til Tynset.

Enken har nu garden.

MYRE FINSTAD

Myre har navn efter en myr, som ligg eller rettere lå i nærheten av garden, idet myren nu er næsten uttørret. Før i tiden strakte denne myr sig helt nordover fra Myre til Moen eller „Bortatill“. Mellem Brutrø og Nytrø var der store vassdammer, hvori frosk og „kavaøse“ boltret sig, og langs kantene lyste multekart og „vandliljer“ på lang leid. Myrlandskapet var så fremtrædende at den vesle husmandsplassen på „Storlien“ fik navn efter myren.

Ola het den mand som fra rå rot rydde og bygde på Myre. Han var søn av Simon Perssøn Finstad, brukeren i Oppi. Ved gavebrev av $\frac{2}{12}$ 1729 fik sønnen Ola Simonsøn denne plass av faren. Det var $1\frac{1}{6}$ kalvskind av garden Oppi Finstad, og det skulde være arvelot til sønnen. De øvrige loteiere i Finstad syntes ikke om denne ordning, og følgen herav ble en tyveårig trøtte med processer og uhygge.

Om gardens ophav skal her meddeles en del oplysninger fra vitner som optrådte under denne langvarige sak. Ola Tolleivssøn Nordre Unset, 67 år, oplyste i retsmøte $\frac{6}{12}$ 1760, at han av andre folk hadde hørt at Ola Simonssøn av rå rot hadde oplatt og opryddet plassen Myre, opsat nye husebygninger der og med rydning og optakning av åker-forbedret den. De nye huser var stue, stald, fjøs, stórhus og grishus. Erik Sæmingssøn Nordre Unset, 54 år, vitnet at han i sin ungdom var med Ola Simonssøn og bygde fjøset. Stuen var da allerede bygd. Den gang var det ikke ryddet det mindste på stedet som bare var vild skog og ødemark. Knut Nilssøn

Haugset, 65 år, og Simon Bersveinssøn Søndre Unset, 53 år, forklarte sig overensstemmende med de to første vitner.

Den $4/11$ 1743 lot eierne av Finstad, Ola Jonssøn Moen, Per Simonssøn Finstad, Per Olssøn Finstad og Ola Arnessøn Dalen ved prokurator Helleche indstevne Ola Simonssøn Myre til tinget $28/2$ 1744 for å dømmes til å fravike og ryddiggjøre plassen Myre og sammen med faren påhøre dom til underkjendelse av de mellom dem oprettede brever. Ved dom av $25/7$ 1746 ble kjendt for ret at dokumenterne var uefterrettlige, og at Ola Simonssøn til førstkommande faredag 1747 skulde fravike og ryddiggjøre plassen. Efterat denne dom var falden, hadde imidlertid tre av gardens fire loteiere, nemlig Ola Simonssøns bror Per Simonssøn, Per Olssøn og Ola Jonssøn, under $4/4$ 1750 indvilget Ola Simonssøn og kone deres livstid å bruke plassen mot 3 rdlr.s årlig avgift, betalt inden julaften, og ikke åvirke noe i skogen uten til brændeved og gjærdefang, men bevise dem som en husmand bør al hørsomhed og lydighet. Hvis han forså sig i noe av dette, skulde han uten videre lov og dom flytte fra plassen. Efterat denne kontrakt var oprettet, hadde av Finstads eiere Per Olssøn ryddet, sådd og pløiet på Myre, og Ola Arnessøn Dalen slått et eng nord ved Våråen og en sætervold på Neklien som tilhørte plassen Myre. Herfor anla Ola Simonssøn sak mot loteierne, men avgjørelsen gik ham imot. Han ble ved dom av $24/7$ 1753 påny dømt til å fravike plassen, fordi han vinteren 1750 hadde brutt ris i skogen og tatt træ til trækjøreller, latt fremmede bu hos sig og ikke betalt husleie og avgift av plassen siden Micheli 1750. Som følge av denne dom ble Ola Simonssøn Myre ved eksekutionsforretning $15/4$ 1754 av Håkon Tolleivssøn Bakken på Unset og Simon Håkonssøn Unset med alt hans gods utkastet av plassen og dørene til-lukket og forseglet. Våren 1760 skulde Håkon Bakken og Simon Unset efter Finstad-mændenes begjæring undersøke på plassen Myre om forseglingen var brutt. De fandt den brutt og Ola Simonssøn indflyttet i husene igjen. Samme vår i mai måned var Ola Simonssøn sammen med Lars Oudenssøn Bråten, Ola Arnessøn Dalen og Simon Perssøn Finstad på Hårset hos Nils Erikssøn Hårset. De spurte Ola Simonssøn hvorfor han var flyttet ind igjen i husene på plassen. Ola svarte da: „Det er mine egne huser jeg har flyttet til, og jeg

gir mig ikke sålænge der er varmt blod i mig". Spurt om han ikke visste der lå dom på ham til å fraflytte plassen, sa han: „Ja, jeg kan også få rett for penger“.

Den ⁶/₁₂ 1762 var Ola Simonssøn Myre påny indstevnet til tinget. Han fremsatte da begjæring om at dommen av ²⁴/₇ 1753 måtte indankes for forstamtet før noe nyt søksmål mot ham ble anlagt i denne sak. Men ved dom av ²²/₃ 1763 ble således kjendt for ret: „Contracitanten Ola Simonssøn Myre som sådan sin selvrådige omgang med husenes benyttelse på citanternes plass Myre efter allerhøieste bemeldte lovens 6. artikkel udi 6. boks 14. kapitel bør bøte sine voldsbøter som er 3 fyrgetyve lod sølv eller 60 rdlr. Citanterne har magt ved rettens middel å gjøre husene på plassen ryddige og Ola Simonssøn erstatte citanterne de Finstad opsittere denne proces omkostninger med 8 rdlr. femten dager efter denne doms forkyndelse under adfærd efter loven og forordningen av 6. december 1743. Men hvad angår citanternes påstand om husleiens svarelse av Ola Simonssøn da som det ei er bevist, hvorlænge han har bebudd plassen eller han derfor er stævnet i saken, så kan vi ikke derpå nu dømme, men citanterne henvises derpå til lovlig påtale“.

Ola Simonssøn Myre var gift 2 ganger. Den ²³/₁₂ 1729 lot han indstevne til tinget Karl Simonssøn Nordset for å ha utkastet hans kone Kari Tollevsdatter, da hun sat som enke efter sin første mand Simon Karlssøn, som var indstevntes søn, og „forholdt hendes kjøreller og tøj“. Kari Tollevsdatter døde i 1757, 77 år. Ola Simonssøn giftet sig igjen med Anne Jonsdatter, og med hende hadde han en datter som i 1778 var 17 år, og tjente hos Erik Nilssøn Unset.

Ola Olssøn Myre, som ²³/₃ 1765 solgte husene på plassen Myre til Goro Simonsdatter Finstad og Søn Simon Perssøn Finstad den yngre, var trulig en søn av Ola Simons-søn og hans første kone.

Goro Simonsdatter var enke efter Per Simonssøn Finstad, og det var hendes søn, Ola Perssøn Finstad, som åtte plassen, da garden Oppi Finstad i 1789 ble ødelagt ved jordskred og flyttet til Myre. Sagnet fortæller at „Ola Pers“ ikke syntes om at garden fik navn efter plassen Myre. Han vilde den skulde hete Nymoen. Imidlertid var gardens officielle navn Finstad til kring år 1850, da det ble Myre igjen.

Ludvig Olsson Stor-Rusten kjøpte garden Finstad under tvangsauktion. Skjøte ble utstedt til ham ²⁴/₁ 1791. I 1794 solgte han den igjen til sin ælste søn Ola Ludvigsson. Skjøtet er sålydende:

„Underbekræftede Ludvig Olsson Stor-Rusten af Tøndset Præstegjæld gjør vitterlig: at have av frie Villie og med Samtykke af min kiære Hustrue, solgt ligesom jeg herved sælger, skiøder og overdrager til min kiære ældste Søn Ole Ludvigsen min eiende og ved lovligt Auctions Skiøde eiende Gaard Findstad i Reendalens Præstegjæld beliggende, af Skyld, med Bygsel og Herlighed 7 Kalvskind for den imellem os omforenede og ved adnoelig Rigtighed erlagte Kiøbe-Summa 699 Rdl. skriver Sex Hundrede og Halvfemsinstyve og Nie Rigsdaler; thi skal saaledes fornævnte Gaard med dens tilliggelser af Huse og Bygninger, Agrer, Eng, Skov, Mark, Fiske-Vand og Feegang intet af Gaardens rette Tilhørende undtagen efterdags eyendommelig følge og tilhøre Kiøberen, som een hand lovlig erhvervet eyendom til Odel og uigienkaidelig da jeg for Salget forbliver hans lovlige Hiemmelmand efter Loven. Hvorhos attesteres, at den denne Handel intet skriftlig Document i forhaanden har været oprettet som bevidnes Anmodningsmæssig.

Saaledes udstædes dette Skiøde Brev under min Haand og Signete i hosvær af undertegnede Vitterligheds Vidner paa Thingstædet Nyested i Tøndset Præstegjæld den 18de Februarie 1794. Lud. Olsen Stor-Rusten.

Til Vitterlighed H. Hiort. C. Sandberg.

At indmeldte Ludvig Olsen Storrusten ey findes behæftet med Værgemaal i Østerdalen det attesteres.

Hornset den 15. Juli 1794. J. C. Schultz.“

Ola Ludvigsson Finstad, som nu var eier av Finstad—Myre, overtok i 1798 også fedrenegarden Stor-Rusten efter faren Ludvig Olsson, som døde 1796. Ola Ludvigsson var i sin tid en velstående mand. Der fortælles om ham at han en gang på Naustereggen sa til en del fremmede, som han skulde vise sine eiendommer: „Alt dø sjer er mitt“. Imidlertid gik det tilbake med velstanden. Han henstillet til skifteforvalteren i Østerdalen, auditor og sorenskriver Johan Randulff, å foreta skifte mellem sig og sine arvinger. Den ²⁴/₁ 1821 ble skiftesamling avholdt på Ola Ludvigssøns forhen eiende gard Stor-Rusten i Tynset. Tilstede som vitner var Morten Olsson Kjæreng og Ola Perssøn Kjæreng. Ola Ludvigsson Finstad oplyste under skiftet at han med sin ilive værende kone Marit Jensdatter hadde avlet følgende barn: 1. Datteren Ingeborg Olsdatter, gift med Sæming Knutsøn Haugset og værende på garden Finstad. 2. Datteren Kari Olsdatter, 23 år, værende heime på arvetomten Finstad.

3. Datteren Marit Olsdatter, 21 år, likeså værende heime på arvetomten.

Ola Ludvigssøn dokumenterte at han til Per Monsen Nyested ved skjøte datert og tinglyst $\frac{6}{10}$ 1820 hadde solgt garden Stor-Rusten med underliggende sæter og videre herligheter, og hadde av den grund intet andet som kunde komme buet til indtægt på denne gard, end noen ubetydelige lausøregjenstande. Men av krøter som gik i havning på Klætsæteren hadde han 6 hester, 1 føl, 40 storfe, 8 gjeiter og 53 sæuer. Denne buskap og lausøret ble taksert til 437 spd. 2 ort 14 skill. Ola Ludvigssøn oplyste at to sæterboliger lå under Stor-Rusten, nemlig Knausvolden og Klætsæteren. Den første hadde han imidlertid forbeholdt sig til eiendom da han solgte garden til Per Monsen.

Samme år den $\frac{10}{10}$ ble skiftet fortsat på garden Finstad Som formynder for Kari og Marit var Gjermund Perssøn Finstad fremmøtt. Man registrerte lausøre i nybuen, smedjen, stalden, staburet, vinterstuen og sommerstuen. Det blev taksert til 195 spd. 4 ort. Av bøker var der: 1 bibel, 1 Betragtninger over de evige sandheter, 1 Christi saliggjørende kundskab, 1 Naturlære for menigmand og 1 Fornøielse i sin Gud og bibelske kjærner.

Med hensyn til jordegodset, garden Finstad, matr. nr. 36, av skyld 7 kalvskind, fremviste Ola Ludvigssøn det ham meddelte skjøte på eiendommen. Han bad om at garden måtte bli taksert til indtægt for buet. I den anledning ble videre tilkaldt de 2. mænd Gjermund Perssøn Finstad og Simon Gunnarssøn Finstad, som i Forening med de før brukte vitner takserte såvel jordegodset som skogen, der bestod av 18 teiger med underliggende sætervanger Neklia og Nysætra, til 600 spd. Videre ble efter Ola Ludvigssøns forlangende taksert: Sæteren Rausjødalen med engslåtter, hjemlet ved skjøte datert og tinglyst $\frac{16}{12}$ 1790, til 200 spd., en del av Finstad, nemlig Nytrøa, av skyld $\frac{1}{2}$ kalvskind, likeså til 200 spd. Den siste eiendom var ham tilhjemlet ved eiendoms-dom. Ola Ludvigssøn fremla derhos et av Per Monsen meddelt bevis på 500 spd. Efter dette ble aktiva 1695 spd. 4 ort.

Under $\frac{3}{10}$ 1821 utstedte Per Monsen med kurator, nemlig hans far lensmand Monsen, en tilståelse om å være blet skyldig Ola Ludvigssøn Finstad eller Stor-Rusten 500 spd., hvilket

beløp skulde være betalt inden $14/4$ 1822. Per Monsen og hans kurator erklærte for dette beløp å ha mottatt fuld valuta i garden Stor-Rusten, hvorpå under samme datum ble overlevert skjøte til tinglysning.

Den $4/8$ 1821 ble nemlig mellem Per Monsen Nyested og Ola Ludvigssøn Stor-Rusten ved Tynsets forligelses-kommission indgået gjensidig forening om at Per Monsen skulde indløse en pantobligation utstedt i 1808 til Nils Anderssøn Find på 160 spd., som siden med påløpne renter og saksomkostninger var steget til et beløp av 230 spd. Denne obligation var av Nils Find transportert til løytnant Brodtkorb på Røros. Derved var Ola Ludvigssøn blet skyldig Per Monsen 550 spd., som han tilpligtet sig å betale inden $29/9$ 1821, og Per Monsen skulde overlevere Ola Ludvigssøn den utstedte obligation til Nils Find fri og kvittert.

Ved salget av Stor-Rusten blev nævnte 550 spd. likvidert og godtgjort Per Monsen i kjøpesummen, hvorav fulgte at de Per Monsen tilgodehavende 320 spd. var betalt.

Buets lausøre ble ved auktion utbragt til 788 spd. 1 mark 22 skill.

Mågen Sæming Knutssøn overtok garden Finstad, skyldende 7 kalvskind, med underliggende 2 sætrer og Rausjødalens sæter med engslåtter for en kjøpesum av 1000 spd., men Sæming syntes at løsningssummen var temmelig svær, allerhelst med hensyn til det av hans værfar forbeholdte føderåd. Garden Stor-Rusten med tilliggelser forekom ham å være bedre og mere værd end Finstad, men desuagtet kom dog hans værbror Per Monsen ikke til å gi mere end 1000 spd. for Stor-Rusten.

Værgen Gjermund Finstad anså prisen 1000 spd. for jordegodset Finstad å være nok og rimelig til begge sider.

Med hensyn til Nytrøen forbeholdt Ola Ludvigssøn sig denne eiendom til sin egen rådighet.

Indtægter og utgifter ble:

A. Indtægt:

1. For lausøret.	867 spd. 1 mark 2 skil.
2. Mågen Per Monsens gjæld til buet	500 — " — " —
3. Nytrøen $1/2$ kalvskind skyld . .	200 — " — " —

4. Finstad 7 kalvskind skyld med sætrene Neklia, Nysætra og Rausjødalen	1000	spd.	"	mark	"	skil.
5. Sæming Knutssøn diverse lausøre efter takst	59	—	4	—	"	—
6. Per Monsen diverse lausøre efter takst	7	—	4	—	"	—
7. Erik Jakobssøn Hårset for 1 hest	16	—	"	—	"	—
8. Inkassator Knut Olsson Nordre Unset gjæld.	14	—	"	—	"	—

Tilsammen indtægt 2664 spd. 4 mark 2 skil.

B. Utgift:

1. Snekkermester Just Wessel . .	30	spd.	"	mark	"	skil.
2. Lensmand Monsen	34	—	"	—	"	—
3. Prokurator Rolsdorps obligation av $^{13}/_2$ 1813 m. v. . . .	169	—	4	—	16	—
4. Lensmand Evenstad og Tollev Evenstads obligation av $^{15}/_7$ 1807 m. v.	483	—	"	—	"	—
5. Erik Romenstad	213	—	4	—	21	—
6. Ola Erikssøn Søndre Unset. .	22	—	"	—	"	—
7. Skoleholder Jon Erikssøn Mømb	10	—	1	—	13	—
8. Skoleholder Knut Knutssøn. .	6	—	"	—	"	—
9. Torstein Pålsson	8	—	"	—	"	—
10. Røros kobberverk	125	—	1	—	"	—
11. Ola Sandvold i Tynset . . .	67	—	"	—	"	—
12. Tollev Lillebækken i Tolgen .	340	—	"	—	"	—
13. Per Monsen Nyested (bl. a. for 1 tønde brændevin)	94	—	1	—	20	—
14. Enken Maren Jensdatter Fonnås	29	—	"	—	"	—
15. Erik Olsson skomaker	10	—	"	—	"	—
16. Jørgen Olsson Hulbækmoen i Tolgen	14	—	"	—	"	—
17. Ola Nilsson Hørsand	86	—	"	—	4	—
18. Simon Olsson Øvergård. . .	58	—	1	—	21	—
19. Auktionsomkostninger. . . .	50	—	1	—	14	—

Tilsammen utgift 1937 spd. 2 mark 1 skil.

Indtægt 2664 spd. 4 mark 2 skil. ÷ utgift 1937 spd. 2 mark 1 skil. = 727 spd. 2 mark 1 skil. i rest. Derav tilkom Ola Ludvigssøn Finstad i Nytrøen 200 spd. med ret til Knausvold sæter. Akershus stifts tugthus i Kristiania tilkom ifl. kongl. reskript av $\frac{2}{11}$ 1742 5 spd. 1 mark 6 skil. Igjen til deling mellem døtrene 522 spd. 19 skil., hvorav ælste datter Ingeborg Olsdatter med mand Sæming Knutssøn i fedrene- og mødrene-arv efter fradrag av probende ifl. lov $\frac{20}{8}$ 1821 172 spd. 1 mark $15\frac{1}{2}$ skil., datteren Kari Olsdatter med mand Per Monsen Nyested 172 spd. og datteren Marit Olsdatter 172 spd. 1 mark $15\frac{1}{8}$ skil.

Dette indviklede skifte ble avsluttet $\frac{25}{8}$ 1823.

År 1838 ble der påny avholdt skifte på Finstad, denne gang efter Ola Ludvigssøn Finstads avdøde kone Marit Jensdatter Finstad. Skiftet administrert av skifteforvalteren ved lensmand Blytecher i overvær av Eivind Engebretssøn Berset og Gjermund Perssøn Unset som vitner.

Enkemanden Ola Ludvigssøn Finstad var tilstede og erklærte at han intet hadde å opgi til skifte, idet hans barn ved skiftet i 1823 hadde fått sit. Videre opga han at hans dattersøn Ola Sæmingssøn på sommertinget i 1837 hadde fått skjøte på gardparten Nytrøen, som han i sin tid forbeholdt sig istedetfor føderåd. Ola Ludvigssøn Finstad gjorde derhos opmerksom på at hans dattersøn Ola Sæmingssøn skulde svare ham årlig føderåd av den overdragne gardpart Nytrøen sålänge han levde.

Mågen Per Monsen og værgen for Marit Olsdatter, Erik Rogsveen, henholdt sig til den til skifteretten oversendte rekvisisjon, hvorefter registrering skulde foretaes i dødsbuet. Ola Ludvigssøn erklærte tilslut at registrering kunde foretaes.

Efter skjøtet skulde Ola Sæmingssøn ha git 200 spd. for Nytrøen.

Landhandler Strømsøe og skoleholder Jon Erikssøn Nordset takserte gardparten Nytrøen til 100 spd. Den bestod av et indhegnet jorde kring husebygningerne, et lite eng, Syringa, og enget Stea samt en åker på Myrejordet tillikemed fornøden skog i sameie til bygningstømmer, gjærdefang og brændsel samt videre $\frac{1}{8}$ i en skogteig på østre side av Finstadåen like op for Finstadbrua.

Enkemanden Ola Ludvigssøn Finstad forbeholdt sig å nyte føderåd av buet for sin livstid.

Den $21/5$ 1841 ble skiftet sluttet. Men da var også dødsbuenkemanden Ola Ludvigssøn Finstad avgåt ved døden.

Ola Ludvigssøn Finstad var fødd 1760 i Tolgenslid av forældre Ludvig Olsson Stor-Rusten og Ingeborg Olsdatter Erlien. Den $22/1$ 1794 ble han trulovet og $6/7$ s. å. gift med Marit Jensdatter Fonnås, fødd 1764 av forældre Jens Perssøn Fonnås og Kari Olsdatter Mømb. Marit døde på Nekli-sæteren $28/8$ 1836 av hjerteslag. Ola Ludvigssøn, som døde paa Finstad $12/5$ og gravlagdes $18/5$ 1839, var en røslik kar, høi og rank, hadde blågrå øine og mørkebrunt hår. Han ble ca. 80 år.

Ola Ludvigssøn og Marit Jensdatter Finstad hadde altså 3 døtre: Ingeborg Myre, Kari Dalen og Marit Haugset.

Sæming Knutssøn Finstad kom til Myre ved giftermål med gardjenta Ingeborg Olsdatter Finstad. De ble gift $28/12$ 1817. Sæming var da 17 og Ingeborg 21 år. Sæming Knutssøn Finstad var fødd på Haugset 1798 av forældre Knut Jonssøn Haugset og Ingeborg Håkonsdatter Hane-stad. Han døde på Myre Finstad $6/6$ 1850. Sæming var av middels høide, velbygget og sterk, hadde blå øine og blondt hår. Han skrev en god håndskrift.

Ingeborg Olsdatter Myre Finstad var fødd $9/8$ 1795 på Myre og døde sammesteds $9/8$ 1875. Ingeborg Myre var en mer end almindelig begavet kvinde. Av 473 konfirmanter i Rendalen i tidsrummet fra 1800 til 1815 var hun den eneste som hadde udmerket godt i „uttok av Pontopidans forklaring“, og var en av de få jenter som kunde regne. Hun læste flittig i sin bibel og postille. Ingeborg Myre var høi og slank av vekst, hadde gråblå øine og mørkebrunt hår. Hun var av et stille og venueselt væsen og hadde en vakker sangstemme.

Sæming Knutssøn og Ingeborg Olsdatter Myre Finstad hadde 5 sønner, nemlig: 1. Ola Sæmingssøn Myre, som over-tok den halve del av garden. 2. Jens Sæmingssøn Finstad, fødd $22/5$ 1824 på Myre, død $12/10$ 1875 i Nittedalen, hvor han var lærer og klokker. Han var gift med Anne Olsdatter Bottem fra Tingvold, fødd $7/8$ 1840, død $18/5$ 1887. 3. Sæming Sæ-mingssøn Finstad, fødd $28/10$ 1827 på Myre, død $17/4$ 1890 som gardbruker i Grinddalen. Han var en tid lærer i Rendalen.

Gift med Oline Håkonsdatter Berger, fødd $10\frac{1}{2}$ 1821. 4. Knut Sæmingssøn Haugset, fødd 1820, død 1910 på Haugset, hvor han var gardbruker. Han var gift med sit søskendbarn Elen Persdatter Dalen Finstad. 5. Johan Sæmingssøn Myre, fødd $23\frac{1}{10}$ 1835, død $3\frac{1}{8}$ 1913. Overtok den anden halve del av garden Myre.

Ola Sæmingssøn Myre var som ælste søn odelsberettiget til Myre Finstad. Da han giftet sig i 1840, ble han tilskiftet den ene halve del av garden. Den anden halvdel ble ved farens død i 1850 overdrat til yngste søn Johan Myre, som hadde sin del sammen med moren indtil hun fik føderåd. Mor og yngste søn budde i den gamle barfrøstue, som var utstyrt på den tids smakfulde måte med forskjellige skap og klæberstens åre. Ælste søn hadde en nyere toetages bygning til våningshus. Brukerne hadde hver sin høilåve, men forøvrig uthusene på garden fælles. Der var som almindelig på landet mange hus på garden: Barfrøstue, toetages våningshus, eldhus, bur, vedskåle, stald, låver, fjøs med høitræv og saufjøs. Foruten den halve del av garden hadde Ola Myre plassen Nytrøen. Han skyldte på eiendommene, og en mislykket tømmeraffære satte ham i ny gjæld, den han ikke kom sig ut av sålænge han var på Myre. I 1847 indgik 8 gardbrukere i Rendalen kontrakt med N. O. Young i Kristiania om å levere et parti tømmer og mottok herpå et forskud av 1547 spd. Det forskud, som Ola Myre fik, var 258 spd. 24 skil., og med omkostninger hadde dette beløp steget til 289 spd. 63 skil. Herfor ble tat utlæg i Nytrøen og i halvparten av Myre, taksert henholdsvis til 200 spd. og 300 spd. Den $12\frac{1}{7}$ 1857 ble obligationen kvittert av J. Haarseth.

Ola Myre ble stevnevitne (O. S. Myhre), flyttet ned til hovedbygden og kjøpte Berset-Haugen. Her budde han et par år, solgte igjen og kjøpte Dalen på Ellevold. I 1874 flyttet han tilbake til Finstad og bygde sig hus i Gunnarfællingen, en eiendom som tilhørte hans ælste søn. Her i „Fedreheimen“, som vi kaldte stedet, levde de ensomme gamle endnu i over 20 år, rigtignok i små kår, men dog lykkelig og tilfreds. Den $2\frac{1}{7}$ 1900 hadde Ola Sæmingssøn og Ingeborg Olsdatter Myre diamantbryllup; det var da 60 år siden de ble viet i Lill-Elvdals kirke $2\frac{1}{7}$ 1840. De gamle kunde se tilbake på et rikt om end strævsomt liv, og hadde de i sin høie alder

den sjeldne lykke at alle deres 9 barn var ilive. Det var:

1. Sæming Olsson Finstad, forhenværende furer, poståpner og buende i Torgerstuen på Finstad, gift med Dordi Eriksdatter Moen Finstad.
2. Marit Olsdatter, buende på Kværnmoen i Tyldalen, gift med Mikkell Iverssøn Jordet fra Øversjødalen.
3. Ingeborg Olsdatter, buende i N. Dakota, Amerika, gift med Per Kristenssøn Berger fra Rendalen.
4. Johanna Olsdatter, buende i Trondhjem, gift med postbud Ola Jærvan fra Jonsvandet ved Trondhjem.
5. Ola Olsson Finstad, skomaker, buende på Ørkedalsøren, gift med Hansine Olsdatter Hansen fra samme sted.
6. Lovisa Olsdatter, buende på Nymoen Ellevold, gift med Martin Olsson Ellevold fra Åsnes i Solør.
7. Ludvig Olsson Finstad, handelsstipendiat og reisende i Russland, buende i Archangel.
8. Oliver Olsson Finstad, inspektør ved Bodsfængslet, gift med Maria Henriette Tippmann, datter af pastor Tippmann i Trondhjem¹.
9. Kirsti Olsdatter Olsen, buende i Trondhjem, gift med barber Olsen.

¹ Pastor C. A. Tippmann. Carl August Tippmann var fødd 27. november 1826 i Hainichen i Sachsen og døde 21. november 1909 i Trondhjem. Hans forældre var Fredrik Mikael Tippmann og Sofie. Moren var fra Berlin. Hans eneste bror Adolf døde 22 år gammel. Carl August Tippmann kom i 1850 til Ebersdorf i Reuss og ble her 1851 optat i Brødremenigheten. Etter i 3 år å ha været væver, kom han til menigheten i Neuwied am Rhein, hvor han var ved handelen i 5 år. 1 februar 1850 ble han kaldet til forstander for Brødremenigheten i Trondhjem og kom hit 12. april s. år. Denne stilling hadde han til 31. december 1901, da han tok avsked.

Den 16. september 1860 blev Carl August Tippmann i Gnadenfrei ægtet til Henriette Kristiane Michalke, fødd 27. oktober 1829 i Wermunthaw, Casel, Øvre Schlesien. Hun døde 6. juni 1913 i Trondhjem. Hendes forældre var Benjamin Michalke og Theresie fødd Weidlich, begge fra Schlesien. Henriette hadde 7 søskend: Henrik Michalke, stolmaker, Edvard Michalke, postfører, Lovise, Ernestine, Pauline, Sofie og Henriette. Alle er nu døde.

Carl og Henriette Tippmann hadde disse barn: 1. Johannes Tippmann, fødd ¹²/₁₀ 1861 i Trondhjem, død ¹²/₁₀ 1899 i Königsbruch, Sachsen, gift med Anna. 6 barn, hvorav 4 overlevet faren, nemlig: Willi, Gretchen, Elsa og Johanna. 2. Maria Tippmann, fødd ¹⁰/₄ 1863, død ⁵/₂ 1864. 3. Karl Andreas Tippmann, fødd 1864, død 1865. 4. Karl Fredrik Tippmann, fødd 1868, død 1869. 5. Anna Louise Tippmann, fødd og død 1870. 6. Maria Henriette Finstad, fødd i Trondhjem ⁶/₁₂ 1865, gift ²¹/₈ 1890 med Oliver Finstad, inspektør ved Bodsfængslet. 2 barn: Åsta, fødd ²²/₁₀ 1891 i Trondhjem, gift med overretssakfører Sverre Helliksen, og Karl August Tippmann

Ingeborg Olsdatter, kona hans Ola Sæmingssøn Myre, var fødd ¹⁷/₄ 1816 på Sivilhaug i Lill-Elvdalen av forældre Jon Karlssøn Sivilhaug og Ingeborg Olsdatter Nordre Grøtting. Hun døde ¹⁸/₉ 1900 på Finstad, hvor hun gravlagdes 28. s. md. på det nye gravsted. Ingeborg Myre var liten av vekst, hadde blågrå milde øine, litt bølgert næse, mørkebrunt fyldig hår. Hendes flid, tålmod og trufasthet hadde ingen grænser.

Det ble trist i „Fedreheimen“ for den gamle gubbe efter at hans kjære Ingeborg var vandret bort. Han flyttet til datteren på Ellevold, og her var han til sin død. Han hadde nu ett eneste ønske, og det var å bli lagt ved siden av hende, som så trufast hadde fulgt ham i livet og delt sorger og glæder med ham. Da han merket at han skulde dø, sendte han bud efter Per Jensstuen, en fjern slægtning og ætling av Tolgenslid-folket, for å tinge hest til likfærden. Per Jensstuen var hos den gamle da han utåndet, og han efterkom hans ønske og kjørte ham til graven. Det ble den første likfærd fra „bygden“ nordover til Finstad.

Ola Sæmingssøn Myre var fødd ²³/₃ 1818 på Myre Finstad og døde ¹²/₁₁ 1904 på Nymoen Ellevold. Han gravlagdes 23. s. md. Ola Myre var en høi, bredskuldret, kraftig mand med blågrå rolige øie, noe bred bøiet næse og mørkebrunt hår. Han hadde arvet sin mors udmerkede evner, læste mye og skrev en god hånd. Hvad han kunde minnes fra fordums dager like til det siste leveår, var enestående. Han var flink med hånden, særlig som smed og gjørtler. Det hadde han vel arvet fra Erli-folket. Sin bjørnestudser holdt han i fortrinlig stand, og han var flink jæger og fisker og dygtig skiløper. Det kom ham tilnytte på hans lange færdert bortover fjellene som stevnevitne. Ola Myre var en vennessæl og i høieste grad uegennyttig mand.

Jens Perssøn Finstad, Ola Myres søskendbarn, kjøpte den del av garden som Ola Myre hadde brukt. Just Finstad, ælste søn hans Jens, har nu garddelen. Jens Perssøn Finstad er fødd ²⁵/₄ 1837. Han er en mand med udmerkede

Finstad, fødd ¹⁹/₅ 1894 i Kristiania. 7. Theodor Fredrik Tippmann, fødd ¹⁴/₆ 1871, død ²/₂ 1893.

Carl og Henriette Tippmann og 5 av deres barn kviler på domkirkegarden i Trondhjem.

evner, og han har været en fremragende jordbruger. Fra rå rot har han ryddet og bygd sig en vakker gard, Vestre Moen kaldet, og sin sætervold på Nysæteråsen har han dyrket slik at den gir avlinger som en liten gard. Jens Perssøn Finstad er gift med Maren Gjermundsdatter Grindflæk, fødd $^{28}/_{12}$ 1839. Deres 6 barn er:

Jens Finstad
og hans kone

Maren Finstad
fra Grindflæk.

1. Per Finstad, død, gift med Sigrid Jordet av Brydalen. 2. Gustav Finstad, død som læge i Amerika, gift med Karen Kaasen. 3. Just Finstad, eier av farsgarden og den halve del av Myre, gift med Olava Kuskmoen fra Tynset. 4. Knut Finstad, eier av Østre Moen Finstad, gift med Kari Gjermundsdatter av Lauvhaug-folket. 5. Kari Haugset, gift med sit søskendbarn Per Knutssøn Haugset, og 6. Moss Wessel Finstad, fødd $^{22}/_{4}$ 1879, læge, gift med Else Marie Sofie Ræder Urbye, fødd $^{14}/_{4}$ 1884 av foreldre kjøpmann Hans Hornemann Ræder Urbye og Abel Margrethe Hornemann.

Johan Sæmingssøn Myre hadde sin halve del av garden til morens død i 1875. Garden gik over til fremmede. Jakob Haarseth kjøpte den og solgte igjen til Johannes Fiskvik, hvis søn Jakob Fiskvik nu har den. Johan Sæmingssøn Myre var fødd $^{23}/_{10}$ 1835 og døde $^{8}/_{8}$ 1913. Johan Myre var en godslig og morsom kar. Som ivrig jeger var han glad i skogen og fjellet. Han var flink felespiller og hadde udmerkede evner til

å fortælle. Jacob B. Bull har ofte fremstillet ham i sine fortællinger under navnet Johan Dilt. Den $^{12}/_{4}$ 1867 ble Johan Sæmingssøn Myre gift med Oline Simensdatter Brutrø Finstad, fødd $^{23}/_{11}$ 1845. Hun er død. Barna deres er 1. Sæming Johanssøn Finstad, utvandret. 2. Ingeborg Johansdatter, gift med vaktmester ved Næs fængsel i Hallingdal Anders Mortenssøn Hjemseæther fra Gloppen. 3. Gina Johansdatter Finstad, buende i Trondhjem. 4. Simon Johanssøn

Finstad, død. 5. Johan Johanssøn Finstad, buende i Rendalen, og 6. Ola Johanssøn Finstad, likeså.

DALEN FINSTAD

Arne Perssøn Finstad var den første som rydde og bygde i Dalen. Arne var søn til Per Olavssøn (Unge Per) og Ingeborg Finstad. Den ²⁹/₇ 1720 ble plassen Finstad—Dalen skyldsatt. Opsitteren Arne Perssøn oplyste at han for 6 år siden, altså i 1714, fra rå rot hadde optat, rydd og bygd stedet, så det nu var således som det forefandtes ved skyld-sætningen. Kronen åtte jorden. Skylden ble sat til 1 kalvskind. Husdyrholdet var 1 hest, 4 storfe og 8 småkrøter. Under ¹⁹/₈ 1727 ble kongeskjøte utstedt til konferenceråd Niels Wærnschiold på 1 kalvskind med bygsel i rydningsplassen „Dahlen“ for 72 rdlr.

Arne Perssøn Finstad fandt en kobberertsgang i Spekefjellet. Ved kontrakt tinglyst ²/₇ 1711 avstod han sit fund til fogden for 100 rdlr.

Arne Perssøn Dalen Finstad var fødd 1675 og døde i 1748. Skifte efter ham avholdtes ¹⁰/₄ s. år. Arne var gift med Marit Halvorsdatter. Hun døde i 1764 88 år. Av barna deres kan nævnes: 1. Ola Arnessøn som ble bruker i Dalen. 2. Ingrid Arnesdatter, fødd 1714, død ugift i 1776. 3. Ragnhild Arnesdatter, fødd 1720, død 1782. Hun kom til Lombnes og ble gift med enkemanden Ola Tollevsøn Ødegarden¹. De hadde ett eneste barn: Åsta Olsdatter, som ved morens død i 1782 var 19 år. Per Gjermundssøn Grindflæk var hendes mors søskendbarn.

Ola Arnessøn Dalen Finstad ble ved skjøte, tinglyst ⁶/₁₂ 1751 fra Karen Wærnschiold, enke efter generalløitnant Hartvig Huitfeldt, overdrat Dalen Finstad med bygsel og herlighet for 140 rdlr. Ola Arnessøn var fødd i 1717 og døde i februar 1765. I 1750 ble han gift med Marit Halsteinsdatter Midtskogen. De hadde 9 barn, hvorav kun 4 levde ved skiftet

¹ Ola Tollevsøn Ødegarden hadde med sin første kone Åsta Nilsdatter 4 barn: Tollef, Magnhild, Berit og Sigrid.

etter faren $\frac{6}{10}$ 1765. Det var: 1. Arne Olsson, fødd 1755, død 1773. 2. Halstein Olsson, fødd 1759. 3. Ola Olsson, fødd 1760, død 1773, og 4. Ingeborg Olsdatter, fødd 1758, død 1828. Hun ble gardjente og ble buende i Dalen. Som værger for barna ble ved skifte etter faren opnævnt for sønnen Arne hans fars i 3. led beslægtede Jon Sveinsson Hornset, for Halstein hans fars søskendbarn Per Gjermundsson Grindflæk, for Ola hans fars i 3. led beslægtede Simon Håkonsson Nordre Unset, og for Ingeborg hendes søskendbarn Simon Persson Finstad. Enken Marit Halsteinsdatter giftet sig igjen i 1767 med ungkar Simon Persson Oppi Finstad. De hadde vistnok ingen barn sammen. Marit Halsteinsdatter døde i 1788 67 år.

Simon Persson Finstad, som ble gift med enken, var bruker til kring år 1782. Han døde 82 år gammel i 1813.

Sæming Embretsson Nordre Unset kom til Dalen ved giftermål med gardjenten Ingeborg Olsdatter. Under den store flom i 1789 led også Dalen en hel del skade, og eieren fik av skylden 1 kalvskind skattefrit $\frac{1}{10}$ skind i 5 år. Sæming Embretsson Dalen Finstad døde i året 1817 og han var da 70 år. Skifte etter ham avholdtes fra $\frac{16}{4}$ til $\frac{15}{5}$ 1819. Enken fremla det hendes avdøde mand meddelte skjøte, tinglyst $\frac{13}{2}$ 1792, som utviste at dødsbuet åtte garden Dalen Finstad med tilliggende herligheter. Eiendommen ble taksert til 350 spd. Garden gik over til ælste søn, og enken fik føderåd. Ingeborg Olsdatter Dalen døde 70 år gammel i 1829. Sæming Embretsson og Ingeborg Olsdatter Dalen Finstad hadde disse barn 1. Embret Sæmingsson, fødd 1796(?). 2. Sæming Sæmingsson, fødd 1797. 3. Marit Sæmingsdatter, fødd 1785, gift med Ola Olsson Nordre Unset (Utistu). 4. Gjertrud Sæmingsdatter, gift med Engebret Andersson Finstad. 5. Maren Sæmingsdatter, fødd 1790. 6. Ingeborg Sæmingsdatter, og 7. Ingrid Sæmingsdatter, fødd 1804, død ugift 1825.

Embret Sæmingsson Dalen Finstad overtok garden ved skjøte, tinglyst $\frac{18}{7}$ 1820, fra faren Sæming Embretssons kreditorer og arvinger for 350 spd. Et par år etter ble han sat i umyndighetstilstand og separert fra sin kone Kari Olsdatter. Kari var fra Utistu Haugset og var datter av Ola Persson og Kari Jensdatter Haugset (Ola Persson var fra Grindflæk og Kari Jensdatter fra Fonnås). Under skifte, sluttet $\frac{10}{11}$ 1824, ble Dalen taksert til 800 spd. Embret Sæmingsson og

Kari Olsdatter hadde 2 barn: Sæming Embretssøn og Kari Embretsdatter.

Per Monsen overtok Dalen Finstad efter Embret Sæmingssøn ved auktionsskjøte, tinglyst ¹⁶/₇ 1831 for 1505 spd., hvorav 182 spd. 4 mark 8 skill. skulde betales til Ingeborg og Sigrid Sæmingsdøtre samt et tilsvarende beløp til føderådsenken Ingeborg Olsdatter Dalen Finstad. Med garden fulgte Jot-sæteren. Denne sæter med rettigheter, skyldsatt til 54 ¹/₉ skill., overdrog Per Monsen ved kjøte, tinglyst ¹⁶/₇ 1831, til Erik Jakobssøn Hårset for 250 spd. Han hadde solgt Stor-Rusten til Knut Ivarssøn Sagbakken i Tolgen, som solgte garden igjen til tolgingen Ola Hanssøn Kirkebak. Ola Hanssøn delte Stor-Rusten og solgte den ene halvdel til Ola Simonssøn Hulbækmoen, hvis datter Ingeborg ble gardjente og gift med Rikard Ivarssøn fra Øversjødalen.

Per Monsen var søn til lensmand Monsen på Tynset. Lensmand Monsen var fødd 1772 i Vang på Hedemarken av forældre Mons Larssøn Imislund og Anne, trulig en datter av Jens Jenssøn Ingeberg. I 1796 var Mons Monsen underklokker i Skarderud i Vang og ble samme år ægteviet til Ingeborg Persdatter, fødd 1764, datter av Per Toressøn Øvrekværn og Eli Tollevsdatter. I 1801 budde Mons Monsen på Mæhlum og var da skoleholder. Han kjøpte lensmandsombudet på Tynset, vistnok gjennom forbindelser med Wessel-folket på Nedrekværn¹, som hadde slægt på Tynset. Lensmand Monsen døde som føderådsmand på Øverby ²³/₁₁ 1824, kun 52 år gammel. Lensmand Monsen og Ingeborg Persdatter hadde 2 barn: Elen og Per.

Elen Monsen var fødd ²⁸/₁₀ 1797 i Vang på Hedemarken og døde ¹³/₃ 1882 på garden Vinje i anneks av samme navn under Hevne. Den ²²/₂ 1820 ble hun gift i Tynset med Just Tyrholm Wessel, fødd ²⁰/₁₀ 1797 i Tynset, død ²⁸/₂ 1860 i Hevne. Hans forældre var Mads Lund Wessel², fødd 1757,

¹ Efter folketællingen av 1801 budde på Nedrekværn: „Ole Valdemar Wessel, husbonde, 26 år, ugift, gardbruker. Jens Grønbeck Wessel, husbondens far, 66 år, gift anden gang, cancelieråd. Christine Sofie Wessel, f. Wogel, gift første gang, er hos sin søn. Sara Lund, i huset, 83 år, ugift jomfru.“

² Mads Lund Wessel hadde en bror, Eilert Wessel, født ca. 1750, cand. theol., død 1796 i Danmark. Disse brødre var sønner av provst Just Tyrholm Wessel på Tynset, hvis far, Eilert Wessel, sogneprest til Ørlandet og provst

død $^{19}/_8$ 1824 på Østgard i Tynset, og Mille Olsdatter Utgard, fødd 1766, død $^{1}/_{10}$ 1827. Just Wessel¹ begyndte som fattig bondegut å gå omkring i heimbygden og sælge træskeer m. v., og ved sin handel la han sig op penger, så han tilslut kjøpte garden Engen i Tyldalen og derefter i 1837 den store gard Vinje i Hevne. Da Just og Elen Wessel flyttet til Hevne, fulgte vistnok Elens Mor Ingeborg Persdatter med.

Per Monsen som kom til Dalen Finstad, var fødd $^{3}/_8$ 1801 i Vang på Hedemarken, og døde $^{25}/_8$ 1860 som føderådsmænd på Nytrøen Finstad. Den almindelige mening var at Nytrøgubben hadde mange penger. Men der fandtes ingen efter ham. Derfor gik man til „Vis-Knut“ i Gudbrandsdalen for å høre hvor skatten var gjemt. „Vis-Knut“ kunde fortælle nøiagtig hvorledes det så ut på Nytrøen, men om pengene vilde han intet si. „Tiden vil nok vise hvor pengene er“ sa „Vis-Knut“.

Per Monsen ble i 1819 gift med Kari Olsdatter Myre Finstad, fødd 1798, død 1880. Hendes forældre var Ola Ludvigssøn Finstad og Marit Jensdatter Fonnås. Kari Dalen var en kvinde med store evner. Per Monsen og Kari Olsdatter Dalen Finstad hadde 7 barn, nemlig: 1. Ingeborg Persdatter, fødd 1822, død 1887, gift med Per Gjermundsen Grindflæk. 2. Ola Perssøn Dalen som overtok garden efter faren. 3. Per Perssøn Utti Finstad, fødd 1824, død i Amerika, gift med Berte Gjermundsdatter Grindflæk. 4. Marit Persdatter Nordset-Haugen, fødd 1819, død 1890, gift med Per Eysteinsøn Nordset-Haugen, fødd $^{7}/_8$ 1819, død $^{9}/_{11}$ 1882. 5. Elen Persdatter Haugset, fødd 1832, død 1892, gift med sit søskendbarn Knut

over Fosens provsti, var bror av sjøhelten Peter Tordenskjold og den 5. av rådmand Jan Wessels sønner.

Provst Just Tyrholm Wessel, fødd 1719, gift med Giske Sofie Lund, fødd 1726, død 1799, ble i 1760 utnævnt til prest i Tynset og forble her i denne stilling i 30 år. Han tok avsked i 1790 og fik 200 rdlr. i årlig pension, som hans eftermand i kaldet skulde utrede. Just Tyrholm Wessel døde $^{3}/_{11}$ 1792, 72 år gammel.

¹ Just Tyrholm Wessel hadde en søster, Anna Wessel, fødd $^{21}/_6$ 1788, gift med Per Pålsson Kuskmoen på Tynset. Hun hadde kjæmpekræfter og drev med skogsarbeide likeså fuldt som noen kar. Grov i målet var hun også som noen mandsperson. De hadde 4 barn, hvorav 1 søn og 1 datter overlevde forældrene. Sønnen Just Wessel gjennomgik seminariet og var lærer, men reiste til Amerika.

Sæmingssøn Myre Finstad. 6. Jens Perssøn Finstad, fødd ²⁵/₄ 1837, gift med Maren Gjermundsdatter Grindflæk, fødd ²⁸/₁₂ 1839, og 7. Knut Perssøn Finstad, død i Amerika, gift med Margrete Torgersdatter fra Torgerstuen på Finstad.

Ola Perssøn Dalen, som kring år 1853 overtok garden, var fødd 1824 og døde i 1885. Ola Dalen var en livsglad og vennesæl mand. Han var gift 2 ganger, første gang i 1853 med sit søskendbarn Kirsti Eysteinsdatter Nordset-Haugen, datter av Eystein Perssøn Nordset og Gjertrud Olsdatter Moen. De hadde 6 barn: 1. Kari Olsdatter Dalen, fødd 1854, gift med Gunnar Gjermundssøn Lauvhaug, som ble bruker i Dalen efter værfaren. 2. Gina Olsdatter Dalen, fødd 1856, gift i Amerika. 3. Per Mogens Olsson Dahl, død som ingeniør i Amerika, gift med sit søskendbarn Ingeborg Knutsdatter Haugset, død 1913 i Amerika. 4. Elen Olsdatter Dalen, fødd 1860, død som lærerinde i Rendalen. 5. Marit Olsdatter Dalen, fødd 1862, utvandret til Amerika. 6. Kirsti Olsdatter, fødd 1865, gift med sit søskendbarn Johan Nordgård, ingeniør i Amerika, søn av Per Gjermundssøn og Ingeborg Persdatter Grindflæk. Ola Dalen var anden gang gift med Ingeborg Simensdatter Brutro Finstad og hadde med hende flere barn.

Gunnar Gjermundssøn Lauvhaug kom til Dalen i 1874 eller 76 ved giftermål med Kari Olsdatter. Gunnar, som var fødd 1841 og døde 1893, var søn av Gjermund Gjermundssøn Lauvhaug Unset og Kari Gunnarsdatter Gammelstu Ellevold. Gunnar Gjermundssøn og Kari Olsdatter Dalen hadde disse barn: 1. Gustava Gunnarsdatter, fødd 1874. 2. Klara Gunnarsdatter Rusten, fødd 1877, gift med Kristen Mortenssøn Rusten i Tynset. 3. Karoline Gunnarsdatter, fødd 1878, gift med Brede Larssøn Romenstad. 4. Kristine Gunnarsdatter, fødd 1880, gift med Arnt Johnsen, søn av lærer Anders Johnsen. 5. Gjermund Gunnarssøn Dalen, fødd 1881, gift med Kari Persdatter Nereng av Tynset, og er nu eier og bruker av fedrenegarden. 6. Ola Gunnarssøn Dalen, fødd 1885, utvandret til Amerika, hvor han skal være død, og endelig 7. Elen Gunnarsdatter Dalen, fødd 1887(?).

Gjermund Gjermundssøn Dalen overtok garden i 1901.

MOEN FINSTAD

Finstad-Moen eller „Bortatill“ ligg på vestsiden av elven under måna av Finstadklætten i nordvest for den gamle Finstad gard.

Under tinget i Rendalen ²⁵/₇ 1721 ble blandt andet omhandlet rydningsplasser som i den sist forløpne 12 års tid før 1721 var blit skyldsatt i Øvre Rendalen. Blandt disse var „Finstad-Moen“. Den var blit skyldsatt og lagt for landskyld i 1708 og tilhørte da Olav Perssøn og Simon Perssøn Finstad. Plassens busitter og rydningsmand var Jon Olavssøn Moen Finstad som fremtrådte på tinget og forklarte at han på plassen med foring i skogen under gode åringer kunde fø 1 hest, 5 å 6 unge og gamle fe og 9 å 10 småkrøter. Han sådde ca. 1 tønne korn og avlet vel 1 vinterlass høi. Før plassen skyldsattes var han skattefri i 6 år. Jon Olavssøn Moen var gjerne den samme Jon som i 1657 var bruker på den gamle Finstad gard samtidig med Tore. Ifølge opplysninger i skjøtebrev av ⁶/₁₂ 1688, tinglyst ¹¹/₇ 1695, var Jon Olavssøn Moen Finstad gift med Åsta Asbjørnsdatter Nordre Unset (Nystuen). Hendes søster Kari Asbjørnsdatter var gift med Jakob Olavssøn Grøtting, en bror av Jon Olavssøn Moen Finstad. En tredje søster var gift med Erik Håkonssøn Hole, Ytre Rendalen. Søstrenes brødre var Ouden og Engebret Asbjørnssønner Nordre Unset. Jon Olavssøn og Åsta Asbjørnsdatter hadde sønnen

Ola Jonssøn Moen Finstad som ble bruker efter faren. Den ²⁵/₇ 1735 tinglystes bygselbrev til Ola Jonssøn på Moen Finstad av skyld i kalvskind. I „gardmandtal“ fra 1739 heter det: „Moen, rydninger og fiskerier, Ola Jonssøn bruker“. Under et par skifter på Grøtting ²⁰/₆ 1737 og ²⁵/₇ 1745 nævnes Ola Jonssøn Moen Finstad som værge for Kari Olsdatter Grøtting og ¹³/₃ 1754 som værge for Kristen Nilssøn Nordre Unset, med hvem han var beslægtet i 3. led. Ola Jonssøn Moen Finstad var gift 2 ganger. Hans første kone var Marit Ingulvsdatter. Hun døde i 1743. Skifte efter hende avholdtes ⁴/₁₀ s. år, og herunder oplystes det at deres sammen avlede barn var: 1. Jon Olssøn 18 år, 2. Ola Olssøn 11 år, 3. Per Olssøn 6 år, og 4. Berit Olsdatter 15 år. Ola Jonssøn giftet sig igjen

i 1746 med Goro Jonsdatter. Han døde i 1759 70 år gammel. Goro døde i 1772 og var da 80 år.

Jon Olsson Moen Finstad, ælste søn av Ola Jonsøn og Marit Ingulvsdatter, var husmand på den halve del av Moen Finstad, medens stedmoren Gore Jonsdatter og næst ælste søn Ola Olsson hadde den anden halvdel. Jon var „skiløper“, da han ble trulovet med Kari Halsteinsdatter Midtskogen. I 1753 døde hun i barselseng og efterlot sig en datter som fik navnet Kari. Jon Olsson Moen Finstad ble i 1755 gift med Marit Larsdatter Ellevold, og barna deres var: 1. Ola Jonsson den ældre, 2. Lars Jonsson, 3. Marit Jonsdatter, 4. Ola Jonsson den yngre, 5. Jon Jonsson, og 6. Åse Jonsdatter. Jon Olsson døde på Moen Finstad ca. 49 år gammel i 1773.

Ola Olsson Moen Finstad, næst ælste søn av Ola Jonsson og Marit Ingulvsdatter, ble nu eier av den hele gard. Han døde i 1771. Under skifte efter ham $^{16}/_9$ s. år fremla hans efterlatte enke Sigrid Persdatter 2. til hendes mand utstedte skjøter, det ene fra Simon Perssøn Finstad den ældre, tinglyst 22 7 1763, og det andet fra avdøde Per Olsson Finstads enke Goro Simonsdatter med sønner Simon og Engebret Perssønner, tinglyst $^{23}/_8$ 1767, hver på den halve del eller $^{1}/_2$ kalvskind i Moen Finstad, som hadde en samlet skyld av 1 kalvskind med bygsel og alle tilliggelser. Garden taksertes til 300 rdlr. Enken Sigrid Persdatter oplyste at hendes ilive værende med Ola Olsson Moen Finstad avlede barn var 3 sønner og 1 datter, nemlig: 1. Ola Olsson 6 år, 2. Erik Olsson 4 år, 3. Per Olsson 2 år, og 4. Goro Olsdatter 7 år.

Ola Olsson ble den siste bruker av den gamle ætt på Moen Finstad.

Enken Sigrid Persdatter giftet sig igjen i 1774 med

Kristian Halvorssøn, som nu ble bruker på garden til han ved skjøte av $^{22}/_2$ overdrog den til

Ola Perssøn Finstad og Simon Perssøn Finstad. De nye eiere overtok hver sit halve kalvskind av Moen Finstad, og fra nu av ble her i længere tid to gardsbruk igjen: Østre Moen og Vestre Moen.

Østre Moen.

Jon Helgessøn Neegard kjøpte Østre Moen av Finstad-mændene og fik skjøte datert $^{12}/_2$ 1793. Skylden var $^{1}/_4$

kalvskind. Jon Helgessøn var vistnok fra Neegard i Stor-Elvdalen. I 1801 var han 42 år, og hans kone Ragnhild Eriksdatter 55 år. De hadde ingen barn. Ved skjøte, tinglyst $\frac{1}{4}$ 1802, overdrog Jon Helgessøn sin del av garden med plassen Husmoen, av samlet skyld $\frac{1}{2}$ kalvskind, til Engebret Jakobsøn for 399 rdlr.

Engebret Jakobssøn Moen Finstad var fra Havn ved Hanestad og var fødd i 1770 av foreldre Jakob Oudenssøn og Kari Larsdatter. Engebret døde på Moen. Om hans søskend kan opplyses at Lars døde ugift henimot 70 år, Ouden kom til Nordset, var gift med Ingeborg Eriksdatter og hadde mange barn, Jakob levde i 1797 og var da 32 år, Erik skomaker 55 år i 1831, og Marit var gift med Erik smed i Tyldalen.

Engebret Jakobssøn Moen Finstad ble i 1798 gift med Berit Persdatter Utti Finstad, fødd 1771 av foreldre Per Halvorsøn Finstad fra Ellevold og Maren Gjermundsdatter Lauvhaug Unset. Engebret og Berit hadde disse barn: 1. Jakob Engebretssøn, som fik garden. 2. Kari Engebretsdatter, fødd 1801, gift med Gjermund Perssøn Grindflæk, og 3. Maren Engebretsdatter, fødd 1804, gift med Erik Engebretssøn Romenstad¹. Engebret og Berit Moen Finstad fulgte datteren Kari

¹ Romenstad-folk. Berger het den første vi vet om på Romenstad. Han er nevnt 1612. Etter ham kjem Olav fra 1630—1660. I 1657 nævnes også Jon, og nu er der 2 bruk. Foruten Olav nævnes Ingebrigt i 1660. I 1665 er det Ingebrigt og Simon (Sæming) Jonssønner. Ingebrigt døde 1671. Sæming gift 1664, død 1674, og hans søn Bersvein er fødd 1670. I 1677 nævnes Jon Jonsson og Kari Pålstdatter, hver med 11 kalvskind. Kari var vel enke efter Ingebrigt eller Sæming. Jon Jonsson Romenstad var fra Nordistu Haugset. Hans kone het Goro, og av barna deres nævnes Jon og Brynhild. I 1711 nævnes Bersvein Sæmingssøn og Jon Erikssøn. I 1721 er brødrene Sæming og Jon Erikssønner brukere, Sæming på Nøre og Jon på Søe. Brødrene ble uenig om rådelet mellem gardene, og Jon solgte i 1750 Søe til Erik Larssøn Finstad og reiste til Trøndelagen. Ifølge skifte $\frac{26}{100}$ 1751 var Arne Erikssøn Romenstad død 50 år gammel i 1750 og hadde været gift med Goro Olsdatter Haugset, død 1762 64 år gammel. Barn: Håkon Hole og Sæming Lombnes. Ifølge skifte $\frac{4}{10}$ 1751 efter Jon Erikssøn og kone Marit Simonsdatter var deres barn: Simon, Kari, Marit gift med Ola Larssøn Søndre Høye, og Erik, som var død, og hans arv gik til Jon Olsson Romenstad for krav i dødsbuet. Erik Larssøn Finstad solgte garden i 1765 til smelter ved Lovise hytte Engebret Mathisson fra Næverdalen for 700 rdlr. Engebret Mathisson Romenstad døde 73 år gammel i 1800 efter i de siste 13 år å ha været sindssyk. Hans kone Ingrid Rasmusdatter døde

til Grindflæk, hvor de begge døde som føderådsfolk, Engebret i 1859 89 år og Berit i 1854 83 år gammel.

Jakob Engebretssøn Moen Finstad overtog garden efter forældrene ved skjøte tinglyst ¹⁰/₇ 1829. Det var Østre Moen med plassen Husmoen, lbnr 142, av skyld 1 dlr. 16 skil, gammel skyld ¹/₂ kalvskind. Prisen var 250 spd. med livøre til forældrene. Jakob Engebretssøn, som var fødd i 1799, døde imidlertid ugift i 1835. Han efterlot sig datteren Marit Jakobsdatter, som han hadde avlet med Marit Olsdatter Myre Finstad.

i 1816 88 år gammel. Deres barn var: Mathis, som fik garden, Ingrid, Engebret Ellevold, Kari, gift med Håkon Simonsson Søndre Unset, Marit og Maren.

Mathis Engebretssøn Romenstad døde i 1841 83 år gammel. Han hadde været gift med Maren Olsdatter, og deres 2 sønner Engebret og Ola døde vistnok i ung alder, ti i 1811 overdrog Mathis garden til skoleholder Erik Eriksson Nystu Unset, som var gift med Gudlaug Jonsdatter Kveberg av Lill-Elvdalen, en brordatter av Mathis Engebretssøns kone. Erik Romenstad døde i 1856 82 år gammel og efterlot sig 4 med Gunlaug avlede barn, nemlig: Mathis Romenstad, Erik Romenstad, Jon Berset og Maren Skancke.

Om folket på Nordre Romenstad (Nore) opplyses: Sæming Eriksson døde i 1753 76 år gammel. Han hadde været gift med Dordi Jonsdatter, og barna deres var: Sigrid, gift med Jon Bersveinsson Romenstad, Berit, gift med Pål Engebretsson Bolstad, Gjertrud, Sæming og Jon, som var ælste.

Jon Sæmingsson Romenstad var fødd 1718 og døde i 1774. Han var gift 2 ganger, første gang med Kari Olsdatter Grøtting, som døde 35 år gammel i 1757, og med hende hadde han disse barn: Dordi, Kirsti, Sæming, død 1775 21 år, og Gjertrud, død 1778 22 år. Anden gang var Jon Romenstad gift med Marit Tollevsdatter, men hadde ingen barn med hende. Ælste datter Dordi Jonsdatter Romenstad ble som gardjente gift med Kristen Engebretsson Bolstad, fødd 1727, død 1793. Som deres barn nævnes under skifte ⁷/₂ 1794: Jon 24 år, Engebret 22 år, Tollev 20 år, Kirsti 15 år og Kari 11 år. Jon døde i 1797, og Engebret fik garden. Marit ble i 1802 gift med Ola Jonsson Ellevold, og Kari kom til Volden i Tyldalen, hvor hun ble gift med Tore Ottarsson.

Engebret Kristensson Romenstad giftet sig med Berit Jonsdatter Berger (Enkegarden). Berits far var smed og het Jon Enkegarden, og moren het Ingrid. Berit hadde flere hel- og halvsøsken. Nævnes kan: 1. Jon Nestuen Unset, hvis datter Ingrid ble gift med Jakob Eriksson Hårseth. 2. Johanna, som ble gift med Håkon Berger-Sveen, og deres datter Oline ble gift med Sæming Sæmingsson Myre Finstad. 3. Gudlaug, som kom til Brua, og 4. Brynjulv Velstu Berger.

Engebret Kristensson og Berit Jonsdatter Romenstad hadde 2 barn: Erik, som kom til Moen Finstad, og Dordi, som ble gift til Sørjoten i Engerdalen, hvor hun døde ugift.

Marit Jakobsdatter ble i 1863 gift med enkemanden Engebret Pålsson Bolstad.

Gjermund Perssøn Grindflæk overtok garden efterat Jakob Engebretssøn var død, men solgte den igjen til Lars Olsson, søn av Ola Erikssøn Nordistu Unset. Maren Engebretsdatter Moen Finstad ble gift til Romenstad med Erik Engebretssøn, søn av Engebret Kristenssøn Romenstad og Berit Jonsdatter Berger eller Enkegarden, men trivdes ikke på Romenstad. Hun længtet heim til Finstad-Moen. Erik Romenstad byttet derfor gard med Lars Olsson, som således kom til Nordre Romenstad, og Maren fik sit ønske opfyldt å komme heim til sin fedrenegard igjen.

Erik Engebretssøn og Maren Engebretsdatter Moen Finstad hadde disse barn: 1. Engebret Erikssøn, som overtok garden efter faren. 2. Erik Erikssøn. 3. Bernt Erikssøn. 4. Dordi Eriksdatter, gift med furer Sæming Olsson Finstad fra Myre, og 4. Jakob Erikssøn, gift med Kari Nilsdatter Nordihaug Ellevold.

Engebret Erikssøn Moen Finstad solgte garden i 1871 og drog med hele sin familje til Amerika. Moren, som var 67 år, og brødrene Erik og Bernt fulgte med. Engebret Erikssøn var fødd i 1830. Han blev gift med Gjørund Torgersdatter, fødd 1836 av forældre Torger Knutssøn Finstad og Goro Gjermundsdatter Utti Finstad, som budde i Torgerstuen. Engebret og Gjørund hadde disse barn: Taletta, Jakob, Maren, Gustav og Elen.

Gjermund Gjermundssøn Lauvhaug Unset kjøpte garden av Engebret Erikssøn. Gjermund var gift med Brynhild Mathisdatter Søndre Romenstad. Barna deres er: 1. Gjermund Gjermundssøn, død i ung alder. 2. Melchior Gjermundssøn, utvandret til Amerika. 3. Gjermund Gjermundssøn den yngre, likeså. 4. Glad Gjermundssøn, død. 5. Ola Gjermundssøn, utvandret til Amerika. 6. Erik Gjermundssøn Nytrøen, gift med Kari Larsdatter Ellevold fra Utti. 7. Gunnar Gjermundssøn, 8 og 9. Kari og Sigrid Gjermundsdøtre, tvillinger. 10 og 11. Gina og Berte Gjermundsdøtre, tvillinger. 12. Ingeborg Gjermundsdatter, og 13. Lovisa Gjermundsdatter, gift med Lars Larssøn Ellevold fra Utti. Datteren Kari er gift med Knut Jenssøn Finstad, som nu er eier og bruker av hele Finstad-Moen. Han overtok garden i 1893.

Vestre Moen.

Håkon Simonssøn fra Søndre Unset (Nordistu) ble ved skjøte, tinglyst $17/7$ 1797, fra Finstads eiere overdrat Vestre Moen, matr. nr. 42, av skyld $1/2$ kalvskind. Håkon Simonssøn Moen Finstad var fødd 1752 og døde i 1815. Vestre Moen ble under skifte efter Håkon Simonssøn $12/10$ 1815 taksert av Gjermund Perssøn Finstad og Jon Perssøn Fonnås til 250 rdlr. I 1783 ble Håkon Simonssøn gift med Kari Engebretsdatter, fødd 1753 av forældre Engebret Mathissøn Romenstad og Ingrid Rasmusdatter. Kari døde i 1816 som føderåds-kone på Moen. Håkon Simonssøn og Kari Engebretsdatter hadde disse barn: 1. Berit Håkonsdatter, fødd 1784. 2. Ingrid Håkonsdatter, fødd 1788, gift med Ola Erikssøn Torud av Tyldalen. Han ble i 1814 dømt for tyveri og indsat på tugthuset. 3. Ola Håkonssøn, som fik garden efter faren.

Ola Håkonssøn Moen Finstad var fødd 1794 og døde i 1866 som føderådsmand på Vestre Moen. Han var gift med Kirsti Olsdatter fra Unset. Hun var fødd 1794 og døde i 1856. Ola og Kirsti Moen hadde et eneste barn, datteren Ingeborg Olsdatter, som ble gift med Nils Olsson fra Eda sokn i Sverige. De hadde flere barn, og deres ælste søn Ola Nilsson er nu bruker på „Henriks-Måna“.

BRUTRØ FINSTAD

Brutrøgarden har navn efter en trø eller liten indhegning på vestsiden av elven ved „Finstadbrua“.

Ifølge odelsmandtal var Utti Finstad i 1786 delt i to bruk, hvert på $3\frac{1}{2}$ kalvskind. Det ene av disse bruk var Brutrøa med

Simon Perssøn Finstad som bruker. Han bygde vistnok her efter storflommen i 1789. Simon var søn til Per Olavssøn og Goro Simonsdatter Utti Finstad. Av garden solgte han $1/2$ kalvskind, nemlig Nytrøa, til Jon Sveinssøn. I 1805 hadde Simon Perssøn for sin egen del bare $1/2$ kalvskind av garden. Resten, $2\frac{1}{2}$ kalvskind, hadde han overlatt til sin søn Ola.

Ola Simonssøn Brutrø Finstad nævnes i 1801 som ugift husbonde og selveierbonde, 23 år gammel. Ved skjøte av ¹⁶/₇ 1808 overdrog han garden til Simen Gunnarssøn, som vistnok var fra Veststu Ellevold. Simen Gunnarssøn døde i 1834. Han var gift med Kari Simonsdatter, fødd 1766 av forældre Simon Perssøn og Goro Gjermundsdatter Utti Finstad. Kari døde i 1848. Simen Gunnarssøn og Kari Simonsdatter Brutrø Finstad hadde disse barn: 1. Gunnar Simenssøn som var ælst, men ikke kunde få garden, da han var ganske umulig. Han var „svær til å eta og slem til å stala“. Han kom også på tugthuset. Tilslut ble han gående i bygdene som tigger, og under en sådan færd faldt han utfor en klopp på Tynsetkjølen og druknet. Han var da 68 år. Gunnar var gift med enken Maren Nordset, og de budde på Manå, som han tillikemed Brandrusta av faren var tildelt på livstid istedet for garden. 2. Ola Simenssøn kom til Midtskogen ved ægteskap med Maria Halsteinsdatter, og de hadde 10 barn. 3. Per Simenssøn reiste til Sverige. Han var gift og hadde mange barn. 4. Magnhild Simensdatter, gift med Ola Lillegard fra Øversjødalen; de hadde også flere barn. 5. Goro Simensdatter kom til Ellevold, hvor hun ble gift med Nils Nordihaug. 6. Simen Simenssøn fik garden.

Simen Simenssøn Brutrø Finstad ble ved skjøte fra faren, tinglyst ¹⁶/₇ 1821, tilhjemlet 3 kalvskind i Brutrø-garden for 300 spd. Simen Simenssøn var gift med Gjertrud Oudensdatter Nygard Nordset, og av barna deres kan nævnes: 1. Simen Simenssøn, som fik garden. 2. Ingeborg Simensdatter, gift med enkemanden Ola Perssøn Dalen Finstad. Flere barn. 3. Oline Simensdatter, gift med Johan Sæmingssøn Myre Finstad. Flere barn. 4. Kari Simensdatter, gift med furer Ola Perssøn Finstad. Flere barn.

Simen Simenssøn Brutrø Finstad, som fik garden efter faren, var gift med Sigrid Olsdatter Gammelstu Ellevold (Siri Brutrøen). Simen solgte Brutrø-garden og holdt tilbake „Magnhild-Måna“, hvor Gunnar og hans søster Magnhild hadde budd, og som nu var kommet under garden igjen. Simen og Siri Brutrøen hadde datteren Gjertrud, som ble gift med Johannes Knutssøn Sømå-Haugen, og deres søn Knut har nu Måna.

Hans Hanssøn Brutrø Finstad kjøpte garden av Simen Brutrøen. Hans var fra Hedemarken og kom til Finstad fra Skomaker-Haugen på Unset. Han var gift med Goro Gjermundsdatter Grindflæk, og de hadde 2 barn: Karen Hansdatter, som ble gift med Ola Olsson Stor-Rusten, og Gjermund Hanssøn, som fik garden.

Gjermund Hanssøn Brutrø Finstad, fødd 1851, er gift med Maren Persdatter fra Gammelstu Ellevold. Barna deres er: 1. Goro Gjermundsdatter, 2. Helga Gjermundsdatter, 3. Inga Gjermundsdatter, 4. Petra Gjermundsdatter, 5. Hans Gjermundsson, 6. Gjermund Gjermundsson, 7. Martha Gjermundsdatter, 8. Ola Gjermundsson, 9. Gjertrud Gjermundsdatter, 10. Petter Gjermundsson, og 11. Magne Gjermundsson.

GRINDFLÆK

Grindflæk er en del av Nordre Unset. Garden kaldtes i gamle dage Søstu og var da som nu den søndre gard av Nordre Unset.

Unset grænd har et ældgammelt ophav. Derpå tyder fund av oldsaker, såsom pile-spidsen og andre våpen. At her har budd folk like fra vor første historiske tid synes således å være sikkert. Gardsnavn som Unset og Romenstad (Romundastaðir) skriver sig fra oldnorsk tid. Navnet Unset har hat forskjellige former. Professor Rygh mener at navnet, som uttales Onset, godt kan være Unnasetr av kvindenavnet Unni, eller også kan det ha sit ophav efter Unsetåen, Unna.

Per Grindflæk,

f. 1822, d. 1887, søn av Gjermund Persøn Grindflæk og Kari Engebretsdatter Moen Finstad.

Den første som busatte sig på Unset, kom rimeligvis nordover Haugset-lien. I Haugset-lien finns spor efter gamle busteder, og sag-

net melder om en større gard her før „svartedaudens“ tid. Den kaldtes Ekeberg.

Efter sagnet bygde Solv Søndre Unset og Rolv Nordre Unset. Siden kom vel Romund og bygde Romundastaðir mellem Søndre og Nordre Unset.

Den ælste historiske meddelelse vi har om Unset, er et brev datert Berg 20. mars 1510¹. Dette brev indeholder vid-

¹ Indtat i Diplomatarium Norvegicum bind IX side 423.

nesbyrd om at Sevat Perssøn på Deiseter til tinget opbød til sine brødre Harald og Olav Perssønner den hud han åtte i Nordre Unset i Rendalen, uten at de dog vilde indløse den, hvorefter Ingebrigt Helgessøn som nærmest beslægtet kjøpte huden, forat den ikke skulde gå ut av slægten. I et andet brev, datert Løseter 2. februar 1546¹, stadfæster lagrettesmand i Østerdalen Per Trondssøn — tillikemed sine søskend og sin farbror Haralds tre døtre: Marit, gift med Karl Jonssøn, Anbjørg, gift med Ingebrigt Asmarssøn, og Berit, gift med Trond Erikssøn — sin farbror Sevat Perssøns salg av 1 huds årlig rente i Unset til Ingebrigt Helgessøn til fordel for dennes søn Olav Ingebrigtssøn.

I skattemandtal (gjengjerden) fra 1528 nævnes Klemet og Olav Unset. Klemet skyldte 11¹/₂ sz. sølv, og Olav stod tilrest med skatten.

I jordebok fra 1540 er Unset opført med en skyld av 1¹/₂ hud. „Sancti Nicolai alteræ haffuer szamme Herr. Bordth“.

I jordebok fra 1577—78 heter det: Søndre Unset: Erkebispens gods 2¹/₂ hud. Visør 1 skill. Leding 1 skill. Nordre Unset: Erkebispens gods 2¹/₂ hud. Kalvskind 9. Visør 1 skill. Leding 1¹/₂ skill. Romenstad: Ødegard. Kron-gods 6 gråskind.

Jordebok fra 1615: Tollev og Asbjørn Unset til kronen 3 huder 9 skind, 8 album visør, eier hver 9 skind i samme Unset og tilsammen 6 skind. Halstein Unset til kronen 2¹/₂ hud, 4 album visør, eier selv udi Gromby(?) 1 skind. Erik Unset er under fornævnte visør med Halstein Unset, eier selv udi Eggene 3 skind. Byrge Romenstad til kronen 1¹/₂ hud, 6 gråskind, 9 album visør. Bonden eier i Bolstad 1¹/₂ hud.

I tidsrummet fra 1620—1650 er om Unset og Romenstad å merke følgende:

1. Unset: I 1622 nævnes Tollev og Erik med hele garder. Ifølge jordebok fra 1624 eier Tollev og Asbjørn i Unset odel 6 skind. I 1625 er Erik, Pål og Berger brukere. Morten, Håkon og Ivar er husmænd. 1630 nævnes Håkon og Erik med hele garder og Tore med ødegard. Husmænd er Halstein og Olav. Fra 1636—38 nævnes Erik, Morten og Tore, de to første med „fulde garder“ og den

¹ Indtat i Diplomatarium Norvegicum bind IX side 795.

siste med „ødegard“. Fra 1639—42 er Erik og Håkon leilændinger. „Per Ondset“ har ødegard. Ingebret er også nævnt. I 1650 bruker Olav 5 huder og Håkon Nordre Unset 4 huder 3 skind.

2. Romenstad: Det er ødegard, og Byrge eller Berger nævnes som bruker fra 1612—1630, da Olav avløser ham. Olav nævnes siste gang 1660.

Ifølge kvægskatliste fra 1657 hadde:

Olav Unset	2	hester,	10	kjyr,	9	gjeiter,	9	sauer.
Berger Unset . . .	2	—	16	—	9	—	9	— 1 svin.
Asbjørn Unset . .	2	—	9	—	„	—	4	— 1 —
Anders Unset. . .	1	—	5	—	4	—	4	— 1 —
Pål Unset	1	—	10	—	4	—	6	— 1 —
Reier Unset. . . .	1	—	7	—	3	—	3	— „ —
Håkon Unset. . .	1	—	7	—	3	—	3	— „ —
Ingebret Unset. .	1	—	12	—	6	—	11	— 2 —
Olav Romenstad .	2	—	9	—	3	—	6	— 1 —
Jon Romenstad. .	3	—	9	—	8	—	8	— 1 —

Jordebok fra 1660: Olav, Ingebret og Berger Søndre Unset skylder til Rodi comoni 2 huder og til kronen 3 huder = 6 rdlr. 2½ ort. Håkon, Olav, Asbjørn, Pål og Anders Nordre Unset skylder til kronen 4½ hud, 3 skind, og til hr. Eivind Løsset 3 huder = 7 rdlr. 2 ort. Ingebret og Olav Romenstad skylder til kronen 1 hud, 1 skind = 1½ rdlr.

Matrikel av 1665. Søndre Unset. Ingebret, Ingrid og Berger skylder 4½ hud. Skylder 4½ pund smør: Lagmand Christen Jensen 2 pund 8 merker og borgermester Nils Larsens arvinger 2 pund 4 merker. Sår 16 tdr. 6 skpr. Før 41 storfe og 6 hester. Skatter 4½ rdlr. Tiende 3 ½ tdr. Visør 4 skil. 1 kværn 8 skil. Skog til gardsnytte. Fiskeri i almeningsfjellet. Sommerbeite i Klætsæter. Handdalens engslåt 1 lass høi 1 skil.

Nordre Unset. Olav Håkonssøn, Olav Pålssøn, Håkon, Asbjørn og Olav skylder 6 huder og 9 skind. Skylder 5 pund smør: Hr. lagmand Christen Jensen 2½ pund 6 merker, Asbjørn 6 merker, Olav 6 merker, opsitterne 18 merker, kongelig majestæt 1 pund. Sår 18 tdr. Før 46 storfe og 6 hester. Skatter 5 rdlr. Tiende 3½ tdr. Visør 4 skil. 1 kværn 8 skil. I Sølndalen 1 lass høi 1 skil. Skog til gardsnytte. Sommerbeite i Klætsæter og Søndre sæter.

Romenstad. Ingebrigt og Simon skylder 1 hud 10 skind. Skylder 2 pund smør. Kongelig majestæt eier. Sår 8 tdr. Før 21 storfe og 4 hester. Tiende $1\frac{1}{2}$ skpr. Visør 4 skill. 1 kværn 8 skill. 1 engslåt ved Finstad. Fiskeri i almenningen og sommerbeite ved Kværning sæter.

Mandtal 1666. (Efter Bulches folketælling av 1664 og 1666).

Søndre Unset: Berger Jonssøn 72 år, gardbruker, Ingebret Erikssøn, 62 år, gardbruker, Olav Halsteinssøn, 46 år, gardbruker, Halstein Bergerssøn, 22 år, gardbruker. Sønner: Tollev (Bergerssøn?), 22 år, Per (Bergerssøn?), 18 år, Olav Bergerssøn, 13 år, Per Halsteinssøn, $1\frac{1}{2}$ år, Ingebret Erikssøn, 7 år, Olav Ingebretssøn, 5 år, og Ingebret Ingebretssøn, $1\frac{1}{2}$ år. Lausganger Olav Sigvartssøn, 62 år.

Nordre Unset: Olav Håkonssøn, 32 år, gardbruker, Håkon Pålssøn, 42 år, gardbruker, Anders Lauritssøn, 42 år, Asbjørn Ingebretssøn, 42 år, gardbruker, Olav Pålssøn, 37 år, gardbruker. Sønner: Laurits Anderssøn, 14 år, Tollev Håkonssøn, 5 år, Bersvein Håkonssøn, 2 år, Morten Olavssøn, 2 år, Tollev Anderssøn, 7 år.

Romenstad: Ingebret, 52 år, gardbruker, Sæming (Simon), 34 år, gardbruker. Søn: Berger Ingebretssøn, 14 år. Dreng: Sæming Jonssøn, 14 år.

Jordebok fra 1680. Søndre Unset skylder $4\frac{1}{2}$ hud. Lagmand Christen Jensen $2\frac{1}{2}$ hud og Jakob D.... Kristiania 2 huder. Derav bruker: Olav Halsteinssøn $7\frac{1}{2}$ skind, Ragnhild Tollevsdatter 6 skind, Ingebret Erikssøn 1 hud 4 skind, Berger Halsteinssøn 1 hud $8\frac{1}{2}$ skind.

Nordre Unset skylder 6 huder 9 skind. Hr. lagmand Christen Jensen 5 huder 1 skind, Løiten prestebol 1 hud, opsitteren Asbjørn 4 skind, opsitteren Olav Gjetvoldssøn 4 skind. Derav bruker: Asbjørn (Iffuersøn?) $2\frac{1}{2}$ hud, Olav Gjetvoldssøn 4 huder, Håkon Perssøn 1 hud 3 skind, Olav Pålssøn 1 hud 3 skind, Olav Håkonssøn 1 hud 3 skind.

Romenstad skylder 1 hud 10 skind. Hr. lagmand Christen Jensen eier. Derav bruker Jon Jonssøn 11 skind og Kari Pålstdatter 11 skind.

Skattemandtal ifl. kgl. forordning $2\frac{1}{2}$ 1711. Søndre Unset 1 rdlr. 88 skill., nemlig for 1 tjenestjente med løn $3\frac{1}{4}$ rdlr. 6te delen derav = 52 skill. og skoskat for 22 personer à 6 skill.

Nordre Unset: 2 rdlr. 38 skill., nemlig for 1 tjenestjente med løn $3\frac{1}{2}$ rdlr. en skat av 56 skill. og skoskat for 29 personer à 6 skill.

Romenstad svarte skoskat for 11 personer à 6 skill. = 66 skill.

Matrikel 1723: Nordre Unset. Kgl. majestæt tilhørig 4 skind uten bygsel. Løiten præstebol 1 hud med bygsel over 2 huder mere etatsråd Wærenschioild og opsitterne tilhørig. Etatsråd Wærenschioild tilhører 3 huder 9 skind med bygsel. Opsitterne 4 skind. Nok etatsråd Wærenschioild 1 hud 4 skind uten bygsel, tilsammen 6 huder 9 skind. Opsittere 5: Ola Eriksson eier 4 skind. Bygslen følger Løiten præstebol. Nok Løiten præstebol følgelig 8 skind med bygsel over 1 hud etatsråd Wærenschioild tilhørende. Skog til brændeved, gjærdefang, hustømmer og nogenledes til sagtømmer. Sæter mådelig havn. Slåtter på 2 lass høi. Sagtømmer falder besværlig å utbringe. Kværn til husnytte. Sag til fællig med Romenstad opsittere. Beliggende i sollien. Tungvunden. Jordarten temmelig god, dog noget frostlændt. Sæd 3 tdr. 4 skjp. byg. Høiavling 23 lass. Hester 4, føl 1, naut 20, sauer 20. Gammel matrikel 2 huder. Avtat 6 skind.

Tollev Olsson, Lars Mortensson og Pål Håkonsson bruker hver 1 hud 3 skind, etatsråd Wærenschioild med bygsel tilhørig. En husmandsplass uten sæd. Skog og videre som næst forrige. Slåtter på 3 lass. Kværn hver for sig til husnytte. Sag med naboerne til egen nytte. I sollien. Tungvunden. Jordarten temmelig god, dog litt frostlændt. Sæd 6 tdr. 4 skjæp. byg. Høiavling 24 lass. Hester 6, naut 36, sauer 36. Gammel matrikel 3 huder 9 skind.

Løiten præstebol følger 4 skind med bygsel over 4 skind etatsråd Wærenschioild tilhørende, brukes av Gjermund Bergersson. Skog og videre som til forrige. Slåtter på 1 lass høi. Kværn til husfornødenhet. Delagtig i en sag med sine naboer. Beliggenhet som øvrige. Sæd 2 tdr. 2 skjæp. byg. Høiavling 14 lass. Hester 1, føl 1, naut 11, sauer 11. Gammel matrikel 1 hud. Avtat 7 skind.

Grindflæk fik dette navn ved flytning fra „Søstu“ til det sted hvor garden nu ligg. Det var trulig kring år 1680. Navnet Grindflæk er nævnt 1720. På et gammelt loft på Grindflæk har man fundet årstallet 1724 indhugget.

Olav Gjetvoldssøn Nordre Unset åtte ifølge skjøtebrev av ¹⁶/₆ 1663 4 kalvskind uten bygsel i den del av Nordre Unset som kaldtes Søstu, nu Grindflæk.

Under tinget i Rendalen ²⁰/₇ 1699 lot foged Jens Heide ved lensmand Jakob Larssøn Sør-Høye og de 2 vurderingsmænd Simon Ellevold og Olav Jonssøn Nordre Unset opby buet efter Olav Gjetvoldssøn Nordre Unset, „som sig selv haver dræpt og sit liv avdagetaget“. Fogden tilspurte under retten Gjermund Bergerssøn, hvor den „dræpte“ hadde hat sit tilhold, og hvad han efterlot sig av gods. Gjermund Bergerssøn svarte at den avdøde kun efterlot sig en ubetydelighet, da han i mange år ikke hadde hat gardsbruk, men budd hos ham, såsom han hadde været gift med Olav Gjetvoldssøns datter.

Olav Gjetvoldssøns bueslot ble hans kongelige majestæt hjemfalden.

Gjermund Bergerssøn Unset fik fra hr. Mons Schelstrup, sogneprest til Løitens menighet, bygselbrev, tinglyst ²⁰/₇ 1699, på 1 hud 3 skind i Nordre Unset. Før hadde Gjermund bygslet 9 skind i samme gard.

Den ³/₁₂ 1720 fremkom Kristen Engebretssøn Nordre Unset på tinget i Rendalen, og anga for retten at han til tinget hadde indkaldt sin stedfar Gjermund Bergerssøn Nordre Unset til å påhøre prov og lide dom samt skaffe ham rigtighet for det jordegods, nemlig 4 kalvskinds skyld i Nordre Unset, som hans morfar Ola Gjetvoldssøn var eiende ved odel, men efter hans død ikke var kommet citanten eller hans medsøkend tilnytte. Likeså skulde Gjermund Bergerssøn gjøre rede for lausørearv, som Kristen Engebretssøn mente å skulle ha efter sin far efter derom passert skiftebrev.

Gjermund Bergerssøn indfandt sig i retten og sa at Kristen Engebretssøn ikke kunde arve noe i hans morfar Ola Gjetvoldssøns jordegods, „eftersom han omkom sig selv og skar sin strube isønder“. Altsammen av gods og midler som han da i sin enkemandsstand åtte, ble forbrudt og av fogden, salig Jens Heide, tat og ført til indtægt for kongen. Siden hadde Gjermund Bergerssøn årlig måttet svare landskyld av de samme 4 kalvskinds skyld som var indført i fogdens skattebok. Men samme jord og mere hadde han bygslet av Løitens prestebol, som åtte bygslet, og hadde han ialt ibruk

1 hud. Hvad arven angik efter hans kone, så bestod den i noe lausøre, hvorav 1 ku stod hos ham og skulde leveres til våren. Såfremt der var mere lausøre tilbakestående, skulde det leveres, når han av skiftebrevet nærmere fik se hvad det var. Imidlertid begjærte Gjermund Bergerssøn saken utsat til næste ting, og skulde han da medbringe skiftebrevet. Kristen Engebretssøn reserverte sig til næste ting å føre prov, som skulde bevise at de påstevnte 4 skinds skyld var hans salig morfars sande odelsgoods, hvorefter han forment å være berettiget til å indløse eie og bu på samme.

Under offentlig auktion på Bjørneby i Hof i Solør ^{10/8} 1726 over det til „officerene ved infanteriet assignerte jordegods i Solør, Øster- og Oudalens fogderi“ kjøpte Gjermund Bergerssøn de 4 kalvskind i Nordre Unset som hans værfar hadde ått, for kontant 20 rdlr. courant, hvilket kjøp ble stadfæstet ved kongelig resolution av ^{12/9} 1726. Skjøtet er utstedt ^{5/8} 1732 og inneholder bl. a følgende:

„Og skal denne gardepart av skyld 4 kalvskind uten byggesel herefter stadigen følge bemeldte Gjermund Bergerssøn som høistbydende og hans arvinger eller hvem samme gardepart efter loven medrette besitter til evindeligh odels, arv og eiendom uten noen reluition eller igjenløsningsrett i alle optænkelige måter, så at kjøperen, hvem denne gardepart efter lovlig adkomst eiendes vorder skal nyte og beholde all den herlighet og rettighet, som dermed tilforn har fulgt og garden været tilhørende, det være sig landskyld, odelsrett, åker og eng, kværn og kværnvand, skog og mark, fiskevand og fæfang, sæter og sæterboliger, veider og veidesteder tilfjells og udi fjære, ørk og åboide, vått og tørt, inden- og utengards intet undtagen i noen måte, men det alt sammen som foreskrevet står å følge med og under de 4 kalvskind udi garden Unset nordre som av andet odelsgoods, hvilket av eiermændene eller leilændige beboes aldeles reservert og forbeholden.

Videre er vores allernädigste vilje og befaling, at om en eller anden bonde måtte være, som hadde odelsrettighet på denne gard efter loven, den hannem da uforkrænket blir reservert og i alle måter forbeholden, såsom vi ei samme med anden eller bedre rett vil ha forstanden end den odels og tilforn har fulgt ved garden. Skulde der og ved denne gard Unset

nordre opdages sølv- eller gulderts, da forbeholder vi os relutionen dertil, men ellers ikke.

Ti ville vi allernådigst hermed fri, frelse, hjemle og fuldkommeligen tilstå merbemeldte itzige kjøpere Gjermund Bergerssøn og hans arvinger foranskrevne gardepart med tilliggende odelsret og herlighet for hver mands tiltale, som derpå med rette kunde ha noe å si, dog og vores kongelige arve — successorer alle regalier og høiheter samt contributioner fra 1726 års begyndelse og fremdeles ordinære og ekstraordinære, som enten allerede er eller herefter vorder påbuden likesom av andet odelsgoods . . .“

Gjermund Bergerssøn Unset var fra Bolstad. Han var fødd 1664 og gravlagdes 17. mai 1747 83 år. Hans forældre var Berger Pålssøn Bolstad og Ragnhild Olsdatter. Disse ble gift 1662, og Ragnhild gravlagdes 1678. Gamle Pål Bolstad, Gjermunds farfar, ble gravfæstet St. Hans dag 1669. Gjermund Bergerssøn hadde disse søskend: Pål Bolstad, døpt ¹⁹/₁ 1662, Kristen Ellevold, fødd 1675, død 1756, gift 2 ganger i 1778 med Berit Persdatter Ellevold, Engebret Ellevoldsbru, fødd 1667, Ola, fødd 1669, Anne fødd 1670, død 1741, og Sigrid.

Gjermund Bergerssøn kom til Unset kring år 1690 og ble ved de tider gift med datter av Ola Gjetvoldssøn Nordre Unset. Trulig var det deres datter som på tinget i Øvre Rendalen ²⁷/₁₁ 1724 ble dømt for leiermålsforseelse. I denne sak ble således kjendt for rett og avsagt: „Forbemeldte personer Gjermund Larssøn Ellevold og Ingeborg Gjermundsdatter Nordre Unset har selv inden retten vedgåt å ha avlet barn tilsammen, samt og at de hinanden udi tredje lige led er beslægtet. Hvorfor de efter deres vilkår følgelig lovens 6 bok 13 kap. 13 art. av retten tilkjendes å bøte til kongen nemlig mandspersonen 12 rdlr. og derefter begi sig på det Hachedallsche jernverk å arbeide i 4 års tid. I likemåte kvindfolket å bøte 6 rdlr. og begi sig på fiskerierne nordenfjells i 4 år å arbeide. Hvilket de har å efterkomme og fuldbyrde under tid og påfølgende adfærd efter loven og tar derom bevis på sine steder forinden de sig her igjen indfinder.“

Ingeborg Gjermundsdatter ble gift med Jon Brynjulvssøn, husmand under Nordre Unset. De hadde disse barn sammen: 1. Ola Jonsson i 1755 24 år og i tjeneste hos Ola Arnessøn Dalen Finstad. 2. Gjermund Jonsson 18 år i 1755, i tjeneste

hos Per Gjermundssøn Nordre Unset. 3. Ingrid Jonsdatter, gift med Ola Anderssøn i 1755 buende ved Fæmunden. 4. Kari Jonsdatter i 1755 15 år gammel og i tjeneste hos Per Gjermundssøn Nordre Unset.

Under skiftet paa Nordre Unset (Grindflækken) $\frac{1}{10}$ 1755 efter halvbroren Berger Gjermundssøn oplystes at Ingeborg Gjermundsdatter da var død.

Gjermund Bergerssøn Unset var anden gang gift med Ingeborg Persdatter Finstad, datter av Per Olavssøn og Ingeborg Arnesdatter Finstad. Barna deres var: 1. Berger Gjermundssøn Unset. 2. Per Gjermundssøn Unset. 3. Ingeborg Gjermundsdatter, fødd 1704. 4. Ragnhild Gjermundsdatter, gift med Jon Tollevsøn, husmand under Trønnes i Stor-Elvdalen. 5. Berit Gjermundsdatter, gift med Ola Engebretssøn, husmand på Nordset.

Berger Gjermundssøn Grindflæk overtok ca. 10 år før farens død i 1747 bruken av de 4 skind som faren åtte i Nordre Unset. Det var kring år 1737.

Berger Gjermundssøn Grindflæk var fødd 1702 og døde i 1755. Han var gift med Marit Nilsdatter, en datter av Nils Ingvaldssøn og Kari Persdatter Rogsveen.¹ De efterlot sig ingen livsarvinger.

¹ Rogsve-folk. Morten het den første bruker vi vet om på Rogsve Unset. Han ble gift i 1671 med Åsta. Av deres barn kan nævnes: Knut, Kristen og Berger. Morten og Åsta fik føderåd av Nils Ingvaldssøn, som overtok garden. Nils var fødd i 1664 og døde i 1744. Han var gift 2 ganger, først med Berit Simonsdatter og siden med Kari Persdatter. Kari var 69 år da hun døde i 1735. Ifølge skifte $\frac{17}{2}$ 1742 hadde Nils Ingvaldssøn i første ægteskap 2 barn: Simon 36 år, gift og buende i en stue på garden og Sigrid, gift med Anders Toressøn tilholdende på Bjøntegard. I andet ægteskap 5 barn: 1. Ingvald, som hadde garden, 2. Per, 26 år, soldat i kaptein Deecks kompani av generallojtnant Romlings norske gevorbne regimente tilfots, 3. Anne, 34 år, vanfør. 4. Berit, gift med Tollev Sæmingssøn Bolstad og 5. Marit, gift med Berger Gjermundssøn Nordre Unset (Grindflæk). Ingvald Nilsson Rogsve fik garden. Han var gift med Goro Pålisdatter, som vistnok var fra Bolstad. Ved skifte $\frac{9}{10}$ 1744 var hun enke og hadde disse barn: 1. Nils, 14 år, 2. Pål, 12 år, 3. Ingvald, 9 år, 4. Tollev, 6 år og 5. Anders 3 år. Ingvald kom til Rø i Tyldalen, Anders til Flaten i Lill-Elvdalen og Nils Ingvaldssøn ble bruker på Rogsve. Nils ble gift med Brynhild, datter av Simon Bersveinssøn (død 1759) og Goro Engebretsdatter. Simon og Goro åtte 9 kalvskind i Søndre Unset ifølge skjøte fra Morten Larsson Nordre Unset, tinglyst $\frac{20}{2}$ 1734. Simon og Morten var værbrødre.

Den $\frac{1}{9}$ 1755 blev der avholdt skifte paa Grindflækken samtidig efter far og søn, først efter Gjermund Bergerssøn og dernæst efter sønnen Berger Gjermundssøn. Herunder ble fremlagt kong Christian den VI's allernådigst utgivne skjøte til Gjermund Bergerssøn Unset på 4 kalvskind i Nordre Unset, datert $\frac{5}{8}$ 1732 og tinglyst $\frac{25}{7}$ s. år, og skulde disse 4 kalvskind uten bygsel være alt som faren efterlot sig ved sin død. Jordegodset ble nu delt mellem hans efterlatte 6 barn, og tilkom der dødsbuet efter Berger Gjermundssøn Grindflækken tilsammen $1\frac{25}{32}$ kalvskind. Dertil kom 1 hest, 31 storfe og 33 småkrøter, sauer og gjeiter. Dødsbuets midler og formue efter Berger Gjermundssøn utgjorde 230 rdl. 3 mark 22 skil., hvorav tilfaldt enken Marit Nilsdatter 108 rdlr. 1 mark 18 skil., broren Per Gjermundssøn 39 rdlr. 4 skil., søstrene Ingeborg, Ragnhild og Berit Gjermundsdøtre hver 19 rdlr. 2 mark 2 skil. og halvsøsteren Ingeborg Gjermundsdatters efterlatte 4 barn: Ola, Gjermund, Ingrid og Kari, 19 rdlr. 2 mark 2 skil.

Enken oplyste under skiftet at hendes avdøde mand hadde været formynder for Jon Engebretssøn Bjøntegards søn Jon Jons-

Enken Goro Pålsdatter Rogsve giftet sig igjen med Ola Olsson Nordre Grøtting, som overtok garden. Ola og Goro hadde et eneste barn sammen, nemlig sønnen Ingvald Olsson. Han var fødd paa Rogsveen i 1746 og døde på Landet i Stor-Elvdalen $\frac{9}{16}$ 1811 henimot 65 år gammel. Foruten den del av Rogsve som han fik i arv efter foreldrene, blev han av sine halvbrødre Nils og Anders Ingvaldssønner tilskjøtet $3\frac{1}{2}$ kalvskind i garden. Han solgte imidlertid hele garden til Ola Eriksson og flyttet til Landet i Stor-Elvdalen. Ingvald Olsson var gift 2 ganger, først med Ingeborg Toresdatter Engerdalen, med hvem han hadde 2 barn: Goro, som døde i barnealderen, og Ola, og siden med Goro Eriksdatter Lombnæs, og med hende hadde han vistnok 5 barn. Under folketællingen i 1801 er hans heimeværende barn disse: 1. Ola, 22 år, ugift. 2. Ingeborg, 19 år. 3. Erik, 16 år. 4. Goro, 13 år. 5. Brynhild, 12 år og 6. Kirsti 9 år. Erik ble gift med Marit Tollevsdatter Lombnæs og Brynhild med Ola Eriksson Nordistu Unset. Hun var fødd i 1789 og døde i 1858. Barna deres var: 1. Erik Nordistu Unset, gift med Sigrid Bolstad. 2. Lars Romenstad, gift med Kari Jensdatter Bjøntegard. 3. Sigrid (Siri), gift med Mathis Eriksson Romenstad. 4. Goro, gift med Simen Persson Veststu Elleveld og 5. Karen, gift med Per Jonsson Fønnås.

Ola Eriksson Rogsve, som kjøpte garden av Ingvald Olsson, var gift med Maren Halsteinsdatter. Av skifte fra 1825 sees barna deres da å være: 1. Erik, 31 år, ugift, „overjeger“. 2. Halstein, 29 år, ugift. 3. Simon, 27 år, ugift. 4. Tollev, 25 år, ugift. 5. Gunnar, $13\frac{1}{2}$ år. 6. Goro, 33 år, gift med Jakob Gjermundsson Grindflæk, buende paa Otnæs og endelig 7. Maria, 11 år.

søn, hvis mors søskendbarn var Tor Eysteinsson Prestgard i Tyldalen.

Per Gjermundsson Grindflæk overtok garden efter sin ældre bror Berger Gjermundsson ifølge skjøte av $^{24/7}$ 1756, hvorhos han åtte 4 kalvskind i Nordre Unset ifølge skjøte av $^{21/10}$ 1751 fra Karen Wærenschioeld til Hafslund gard, enke efter general Hartvig Huitfeldt og for disse 4 kalvskind uten bygsel betalte han 20 rdlr. Hans jordegods utgjorde således til sammen 8 kalvskind.

Per Gjermundsson Grindflæk var fødd 1715 og døde $^{8/2}$ 1795. Trulovet $^{25/1}$ og efter kongelig allernådigst dispensation viet $^{13/3}$ 1745 til Ingeborg Olsdatter Finstad, datter av Olav Persson og Ragnhild Olsdatter Finstad. Ingeborg var fødd 1714 og døde $^{15/5}$ 1788. Barna deres var: 1. Gjermund Persson Grindflæk, fødd 1745, død $^{12/9}$ 1814. Han fik garden. 2. Berger Persson Haugset, fødd $^{6/10}$ 1748, død $^{9/5}$ 1836, gift med Else Engebretsdatter Sveen, Søndre Unset. Kom til Gammelstu Haugset. 3. Ingeborg Persdatter Grøtting, fødd 1750, død $^{6/9}$ 1820, gift med Ola Jakobsson Grøtting. 4. Ola Persson Haugset, fødd 1753, gift med Kari Jensdatter Fonnås. Kom til Utistu Haugset. 5. Engebret Persson, fødd 1755, død 1773.

Gjermund Persson Grindflæk overtok ved skjøte av $^{21/2}$ 1777 8 kalvskind av Nordre Unset efter faren. Gjermund var fødd 1745 og døde $^{12/9}$ 1814 i Sørjoten i Sømådalen under fisket. Liket ble kjørt til Unset på «slæp».

Gjermund Persson Grindflæk var gift 2 ganger. Han ble først trulovet Alle Helgensdag og viet $^{18/6}$ 1771 til Gjertrud Gjermundsdatter Lauvhaug, datter av Gjermund Larsson og Goro Andersdatter Lauvhaug, Unset¹. Gjertrud døde $^{4/7}$ 1780.

¹ Lauvhaug-folk. Gjermund Larsson Lauvhaug var fra Ellevold, og av hans søskend kan nævnes: 1. Erik Larsson Finstad, gift med enken Goro Persdatter Finstad og død 76 år gammel i 1790. 2. Ola Larsson Ellevold, gift med Maren Gunnarsdatter Ellevold og deres søn Gunnar, gift med Ragnhild Halvorsdatter, var far til Simon Gunnarsson, som kom til Brutrø Finstad. 3. Simon Larsson Sjøli, gift med Sigrid Olsdatter. 4. Tollef Larsson Berset, gift med Ingrid Andersdatter, søster til broren Gjermunds kone Goro.

Gjermund Larsson Ellevold kom til Lauvhaug kring 1730 ved giftermål med enken Goro Andersdatter. Hendes far var Anders Tollefsson Søndre Unset. Gjermund Larsson og Goro Andersdatter Lauvhaug hadde disse barn: 1. Sigrid, gift med Engebret Halvorsson Bakken, Søndre Unset. 2. Maria,

Skifte efter hende avholdtes på Grindflækken $\frac{6}{8}$ s. år. Døds-
buets midler av laust og fast var da 550 rdlr. 3 mark 17 skil.

Gjermund Perssøn og Gjertrud Gjermundsdatter Grind-
flæk hadde 2 barn. Det var: 1. Per Gjermundssøn Grindflæk,
som fik garden, og 2. Ingeborg Gjermundsdatter, som var fødd
1777 og ble gift med Gjermund Larssøn Lauvhaug Unset.

Anden gang ble Gjermund Perssøn Grindflæk trulovet
Christi Himmelfartsdag og viet $\frac{2}{7}$ 1781 til Kari Jakobsdatter
Mømb. Kari døde som føderådsenke på Grindflækken $\frac{11}{12}$
1815.

Gjermund Perssøn og Kari Jakobsdatter Grindflæk hadde
disse barn: 1. Gjertrud Gjermundsdatter, fødd 1782, død 1880,
gift 1806 med Håkon Oudenssøn Hangard. Under skifte på Han-
gard $\frac{31}{1}$ 1838 efter Gjertrud Gjermundsdatter oplystes at barna
deres var: a. Ouden Håkonssøn Hangard. Myndig. b. Gjer-
mund Håkonssøn, 22 år. c. Ola Håkonssøn, 16 år. d. Håkon
Håkonssøn, 12 år. e. Kari Håkonsdatter, gift med Simon Ja-
kobssøn Bjøntegard. 2. Jakob Gjermundsen, født 1784, gift med
Goro Olsdatter Rogsveen, datter av Ola Erikssøn og Maren
Halsteinsdatter Rogsve Unset. Barna deres var: a. Goro Jakobs-
datter. Utvandret til U. S. A. b. Maren Jakobsdatter. c. Karen
Jakobsdatter. d. Gjermund Jakobssøn. e. Maria Jakobsdatter.
f. Jakobine Jakobsdatter, gift med tømmersmand Hay i Tromsø.

gift med Halstein Olsson Sjøli. 3. Maren, gift med Per Halvorssøn Finstad,
4. Goro, gift med Simon Perssøn Finstad. 5. Gjertrud, gift med Gjermund
Perssøn Nordre Unset (Grindflæk), og 6. Lars Gjermundssøn Lauvhaug, gift
med Maren Sæmingsdatter Hanestad. (Skifte $\frac{26}{8}$ 1767 og $\frac{29}{1}$ 1789).

Lars Gjermundssøn og Maren Sæmingsdatter Lauvhaug hadde disse barn.
(Skifte $\frac{1}{4}$ 1812): 1. Goro, gift med Nils Erikssøn Nordre Unset (Nystuen).
2. Marit, gift med Ola Hanssøn Kveberg. 3. Simon. 4. Sæming, i 1812 buende
paa Øverby i Tyldalen, og 5. Gjermund Larssøn Lauvhaug, gift med Ingeborg
Gjermundsdatter Grindflæk. Deres barn var: 1. Gjertrud, gift med Ola Gun-
narssøn Gammelstu Ellevold. 2. Maren, gift med Knud Perssøn Fønnås,
buende i Burstuen på Ellevold. og 3. Gjermund Gjermundssøn Lauvhaug, gift
med Kari Gunnarsdatter Gammelstu Ellevold. Deres barn var: 1. Gjermund
Moen Finstad, gift med Brynhild Mathisdatter Romenstad. 2. Gunnar Dalen Fin-
stad, gift med Kari Olsdatter Dalen, og 3. Ingeborg Oppistu Unset, gift med Enge-
bret Gjermundssøn Oppistuen fra Grindflæk. Kari Gunnarsdatter Lauvhaug
ble enke og giftet sig igjen med Lars Olsson fra Hægg-Kåsen. Barna
deres var: 1. Siline Nordistu Unset, gift med Ola Erikssøn Unset.
2. Karen Utti Finstad, gift med Lars Olsson Gammelstu Ellevold. 3. Oline
Velstu Unset, gift med Per Halvorssøn, og 4. Lovisa Lauvhaug, ugift.

2 barn: Gerhard Hay og Maria, gift med den bekjendte hvalfangerkaptein Engebretsen. 3. Gjermund Gjermundsson, fødd 1787, gift med Ingeborg Sæmingsdatter Dalen Finstad. 4. Malena Gjermundsdatter, fødd 1791, gift 1814 med Sæming Tollevsson Bolstad. Ifølge skifte på Bolstad $\frac{31}{8}$ 1841 var disse barna deres: a. Tollev Sæmingsson Bolstad, 20 år. b. Kari Sæmingsdatter, 22 år, ugift. c. Karen Sæmingsdatter, 18 år, i tjeneste hos Gjermund Grindflæk. d. Kirsti Sæmingsdatter, 16 år. e. Ingeborg Sæmingsdatter, 14 år.

Ved skifte på Grindflækken $\frac{6}{10}$ 1780 efter Gjermund Perssøns første kone Gjertrud Gjermundsdatter var husdyrholdet på garden 2 hester, 24 storfe og 26 småkrøter (sauer og gjeiter). Av bøker fandtes: 1 Povel Andersens Huspostil, 1 Bibelske Kiærner, 1 Guds Barns sukkende Hjerter under Guds tugtende Hånd, 1 Siungendes Evangelium. Dødsbuets midler av laust og fast samt utestående fordringer utgjorde tilsammen 550 rdlr. 3 mark 17 skil.

Den $\frac{8}{8}$ 1808 lot Gjermund Perssøn og kone Kari Jakobsdatter Grindflæk skifte mellom barna sine. Buets lausøre værdsattes til 1034 rdl. 2 mark 4 skil. Samlet indtægt 1364 rdlr. 2 mark 7 skil. Utgift 109 rdlr. 3 mark 3 skil. Igjen til deling 1254 rdlr. 3 mark 4 skil. Herav fik Gjermund Perssøn selv 200 rdlr. og barna tilfaldt: Per Gjermundsson 113 rdlr. 3 mark $1\frac{1}{2}$ skil., Jakob Gjermundsson 284 rdlr. 3 mark $2\frac{8}{9}$ skil., Gjermund Gjermundsson 284 rdlr. 3 mark $2\frac{8}{9}$ skil., Ingeborg Gjermundsdatter 56 rdlr. 3 mark $19\frac{1}{2}$ skil., Gjertrud Gjermundsdatter 142 rdlr. 1 mark $10\frac{1}{2}$ skil. og Malena Gjermundsdatter 142 rdlr. 1 mark $10\frac{1}{2}$ skil.

Per Gjermundsson Grindflæk fik ved bygselkontrakt fra provst H. J. Smith i Løiten, tinglyst $\frac{15}{7}$ 1805, ret til garden bl. a. på vilkår å svare sine forældre Gjermund Perssøn og Kari Jakobsdatter årlig føderåd og ved skjøte fra forældrene, datert $\frac{15}{7}$ 1806, tinglyst s. dag, overtok han garden av 8 kalvskinds skyld for 40 rdlr. og kår til forældrene. Ved skjøte tinglyst $\frac{15}{7}$ 1807, fik han av faren Skaugslåtten for 100 rdlr. Ifølge kgl. bevilling av $\frac{8}{8}$ 1818, tinglyst $\frac{18}{2}$ 1819, opprettet han sagbruk i Ørbækken på særlige vilkår.

Per Gjermundsson Grindflæk var fødd 1774 og døde $\frac{14}{5}$ 1836. Han var en driftig og påpasselig gardbruker. Når han reiste til Hedemarken for å bytte bort fisk i kornvarer, ga han

gjerne ordre til sine heimeværende folk å møte sig på en bestemt dag nedenfor Unsetbergene.

Per Gjermundssøn Grindflæk ble ²⁵/₁₁ 1799 ifølge kongelig bevilling ægteviet til enken Goro Persdatter, som var fødd i 1749 og døde ²⁰/₁₀ 1830. Goro var datter av Per Olsson og Goro Simonsdatter Utti Finstad.

Per Gjermundssøn og Goro Persdatter Grindflæk hadde sønnen

Gjermund Perssøn Grindflæk, som overtok fædrengarden ved farens død i 1836. I 1822 ble han gift med Kari Engebretsdatter Moen Finstad og overtok hendes forældres gard, men byttet den bort i Oppistu Unset, tok sine værforældre til sig på Grindflækken og lot dem få livsvarig føderåd.

Gjermund Perssøn Grindflæk var fødd i 1801 og døde av et huggsår i knæet ⁹/₇ 1857. Han var en dygtig gardbruker og var en av dem som hadde den ære „å gå igjen“. Kari Engebretsdatter var fødd i 1802 og døde ¹⁷/₁ 1851.

Gjermund Perssøn og Kari Engebretsdatter Grindflæk hadde disse barn: 1. Per Gjermundssøn Grindflæk, som overtok garden efter faren. 2. Engebret Gjermundssøn, fødd 1825. Han fik Oppistu Unset. Gift 2 ganger. 1. med Sigrig Jonsdatter, med hvem han hadde 2 barn: a. Ingeborg Engebretsdatter, gift med Anton Skårås og b. Karen Engebretsdatter. Engebret Oppistuen var 2. gang gift med Ingeborg Gjermundsdatter Lauvhaug. 3. Gjermund Gjermundssøn Grindflæk, fødd 1829, død 1906 som føderådsmand på Nytrø Finstad. Ugift. 4. Goro Gjermundsdatter Brutrø Finstad, fødd 1827, gift med Hans Hanssøn fra Hedemarken. 2 barn. a. Karen Hansdatter Røst, fødd 1851, gift med Ola Olsson fra Stor-Rusten, nu i Tyl-dalen og b. Gjermund Hanssøn Brutrø Finstad, fødd 1854, gift med Maren Persdatter Ellevold. 5. Berte Gjermundsdatter Utti Finstad, fødd 1831, gift med Per Perssøn Utti Finstad, fødd 1829 av forældre Per Monsen og Kari Olsdatter Myre Finstad. 6. Gjertrud Gjermundsdatter Fællingen, gift med Arne Arnessøn, Fællingen på Ellevold. Barn: a. Håkon Arnessøn, b. Andreas Arnessøn c. Gjermund Arnessøn. d. Guren Arnessøn. e. Ola Arnessøn. f. Karen Arnesdatter. Alle utvandret til Amerika. 7. Kari Gjermundsdatter Fællingen Finstad, gift med Nijs Hansen, og deres barn er: a. Nils Nilsson. b. Gjermund Nilsson. c. Hakon Nilsson. d. Brede Nilsson. e. Nikana

Nilsdatter. f. Karen Nilsdatter. g. Mina Nilsdatter. 8. Maren Gjermundsdatter Finstad, fødd 1839, gift med Jens Perssøn Finstad, fødd 1837 av forældre Per Monsen og Kari Olsdatter Myre Finstad.

Ingeborg Grindflæk
fra Dalen Finstad.

maaler i U. S. A. 5. Karenus Perssøn Grindflæk, fødd 1862, død ugift 1882. 5. Kari Persdatter Grindflæk, fødd 1864, død ugift 1884.

Gjermund Perssøn Grindflæk, nuværende eier av Grindflækken, er fødd 1852 og gift med Ingeborg Olsdatter Petterrud fra Vardal. Deres barn er: 1. Kari Gjermundsdatter Grindflæk, død. 2. Petter Gjermundssøn Grindflæk. 3. Anna Gjermundsdatter, gift med Adolf Bergaust, søn av Mathias Johansson Bergaust og Gønner Knutsdatter Østby. 4. Olav Wessel Gjermundssøn Grindflæk og 5. Johan Gjermundssøn Grindflæk.

Unset—Grindflæk-ætten.

Pål Bolstad, f. i siste halvdel av 1500-tallet, d. 1669.

Berger Pålsson Bolstad, 1662 g. med
Ragnhild Olsdatter, d. 1678.

1. Pål Bergersson Bolstad, døpt ¹⁹/1 1662, g. 2. Kristen Bergersson Ellevold, f. 1675, d. 1756 g. 2. g. 3. Anne Bergersdatter, f. 1670, d. 1741.
 4. Gjermund Bergersson Nordre Unset, f. 1664, d. 1747, g. 1. m. 5. Ola Bergersson, f. 1669. 6. Sigrd Bergersdatter.
- Ingeborg Olsdatter Nordre Unset og 2. m.
Ingeborg Persdatter Finstad.

1. Ingeborg Gjermundsdatter 2. Berger Gjermundsson Nordre Unset, f. 1702, d. 1747 (?), g. m. 3. Ingeborg Gjermundsdatter f. 1704.
(eneste barn i 1. ægteskap), g. m. Marit Nilsdatter Røgsve Unset.
- Jon Brynjulvsson Nordre Unset.
4. Per Gjermundsson Nordre Unset, f. 1715, d. 1795, g. m. 5. Ragnhild Gjermundsdatter, g. m. 6. Berit Gjermundsdatter, g. m.
Ingeborg Olsdatter Finstad, f. 1714, d. 1788. Jon Tolleivsson Trønnes. Ola Engebretsson Nordset.

1. Berger Persson Haugset (Gammelstu), f. 1748, d. 1836, g. m. 2. Ola Bergersson Haugset (Ulustu), f. 1753, d. 1817? g. m.
Else Engebretsdatter Sveen, Søndre Unset. Kari Jensdatter Fonnås, f. 1755?
3. Engebret Persson, f. 1755, d. 1773. 4. Gjermund Persson Grindflæk, f. 1745, d. 1814, g. 1. m. 5. Ingeborg Persdatter Grøtting f. 1750, d. 1820, g. m.
Gjertrud Gjermundsdatter Lauvhaug Unset. Ola Jakobsson Grøtting, f. 1747, d. 1835.
(2 barn: Ingeborg og Per), d. 1780 og 2. m.
Kari J. kobsdatter Mømb, d. 1815, 4 barn.

1. Ingeborg Gjermundsdatter Lauvhaug, f. 1777 (i l. ægteskab), g. m. Gjermund Larsson Lauvhaug Unset.	2. Gjertrud Gjermundsdatter, f. 1782, d. 1880, g. m. Håkon Oudensson Hangard.
3. Jakob Gjermundsson, f. 1784, g. m. Goro Olsdatter Rogsve Unset.	4. Gjermund Gjermundsson, f. 1787, g. m. Ingeborg Sæmingsdatter Dalen Finstad.
5. Per Gjermundsson Grindflæk, f. 1774 (i l. ægteskab), d. 1836, g. m. Goro Persdatter Finstad f. 1749, d. 1830.	6. Malena Gjermundsdatter, f. 1771, g. m. Sæning Tollevsen Bolstad.
1. Gjermund Persson Grindflæk, f. 1801, d. 1857, g. m. Kari Engebretsdatter Moen Finstad, f. 1802, d. 1857.	
1. Engebret Gjermundsson Oppistu Unset, f. 1825, g. l. m. Sigrid Jonsdatter og 2 m. Ingeborg Gjermundsdatter Lauvhaug Unset.	2. Gjermund Gjermundsson, f. 1829, d. 1906, ugift.
3. Goro Gjermundsdatter (Brutro Finstad), f. 1827, g. m. Hans Hansson fra Hedenmarken.	4. Berte Gjermundsdatter, f. 1831, g. m. Per Persson Utti Finstad fra Dalen, f. 1829.
5. Gjertrud Gjermundsdatter Fællingen, g. m. Arne Arnesson Fællingen Ellevold. (Av Hænestad folket).	6. Kari Gjermundsdatter, g. m. Nils Hansson Fællingen Finstad.
7. Per Gjermundsson Grindflæk, f. 1822, d. 1887, g. m. Ingeborg Persdatter Dalen Finstad. f. 1822, d. 1896	8. Maren Gjermundsdatter, f. 1839, g. m. Jens Persson Finstad (fra Dalen) f. 1837.
1. Per Persson Nordgård, f. 1854, d. 1893, ugift. (herredskasserer i Vang på Hedenmarken)	2. Johan Persson Nordgård, f. 1860, g. m. Kirsti Olsdatter Dalen Finstad.
3. Gjermund Persson Grindflæk, f. 1852, g. m. Ingeborg Olsdatter Petterud.	4. Karenus Persson Grindflæk, f. 1862, d. 1882, ugift. 5. Kari Persdatter Grindflæk, f. 1864, d. 1884, ugift.
1. Kari Gjermundsdatter Grindflæk, død.	2. Petter Gjermundsson Grindflæk.
4. Olav Wessel Gjermundsson Grindflæk.	3. Anna Gjermundsdatter, g. m. Adolf Mathiasen Bergaust.
5. Johan Gjermundsson Grindflæk.	

FONNÅS

En av de mærkeligste garder i Øvre Rendalen er Fonnås på grund av de sjeldne oldfund som er gjort der. Et gravsted av sten tyder på at her har budd folk i den grå oldtid.

Berte Grøtting,

f. 1822, d. 1904, datter av Jon Persson Fonnås og Marit Håkonsdatter Hanestad.

På voldene nedenfor husene har man under tuvene fundet rester av våpen og rustninger. Her må en gang i tiden ha stått et slag. Det som har kastet størst historisk glans over stedet, er fundet av den såkaldte Fonnås-spænde, som nu opbevares i universitetets oldsamling. Den fandtes i 1871 ved opbryting av nyland henimot en meter ned i jorden. Det er et stort pragtfuldt smykke av sølv. På den glatte bakside er med en nål eller lignende indridset 4 rader med runer, som fortæller os at «Angelskalk Vaks huskarl fra Ingesarv eier den gode nål.»

Professor Bugge sætter indskriften efter sproget å dømme til tiden kring 650—675. Han sier at spænden tilhører en velkjendt type, som er utbredt over en stor del av Europa, særlig i Norge, hvor der kjendes ca. 70 av den, dels av sølv og dels av bronze.

I jordebok fra 1578 er navnet på garden skrevet Fonn Ås. I 1616 Fonnaaz, i 1665 Faanaasen og i 1723 Føndaasen. Det

uttales Foinnås og kjem ganske sikkert av fonn, da åsen eller fjellet hvorunder garden ligg, er sterkt utsat for snedrev. Rygh mener at mandsnavnet Forni kan tænkes som første led av navnet. Forni er fonn, gammel.

Fonnås ligg mot syd nederst i skoglien med vakkert utsyn nedover dalen.

Jordebok 1577—78: Fonnås ødegard. Erkebispens gods 1 hud.

Matrikel 1665. Fonnås. Tollev og Simon skylder 1 mårskind. Skylder 1 pund smør. Kongelig majestæt eier Sår 4 tdr. Før 18 storfe. Hester 2. Skatter 1 rdlr. Tiende 3 qtr. Visør 4 skil. 1 kværn 8 skil. Midtskog engeslåt 2 lass høi 2 skil. Skog til gardsnytte. Fiskeri tilfjells. Sommerbeite i „Schors Aas“ ved Midtskogen.

Jordebok 1680. Fonnås skylder 1 mårskind. Hr. lagmand Christen Jensen eier. Amund Jonsson bruker.

Folketal 1711: Opsitterne svarte skoskat for 8 personer ifølge forordning av $21\frac{1}{2}$ 1711.

Matrikel 1723: Fonnås opsittere 2 (Amund Jonsson og Per Amundsson), etatsråd Wærenschioeld tilhørig, med bygsel begge parter like gode. 1 husmandsplass. Skog til brændeved, gjærdefang, hustømmer samt noe til sagtømmer. Sæter mådelig samt slåtter på 2 lass høi. Kværn. Beliggende i sollien. Letvunden. Jordarten temmelig god, dog noget frugtbart. Sæd 3 tdr. byg. Høiavling 19 lass. 2 hester, 16 naut. 18 sauer. Gammel skyld 1 mårskind eller $9\frac{3}{4}$ kalvskind. (Forhøiet $4\frac{3}{4}$ skind).

Indløsningsret til Fonnås og andre gardar. I anledning av den om relations-godset utgivne plakat av $24\frac{1}{12}$ 1740 fik fru Karen Wærenschioeld, enke efter generallojtnant Hartvig Huitfeldt, ved kongeskjøte av $16\frac{1}{7}$ 1753 relations- og indløsningsret til hele Fonnås gard, 1 mårskind, samt derhos $7\frac{1}{2}$ kalvskind i Sjøli, 2 skind i Bakken og 1 hud 4 skind i Nordre Unset, alt for 150 rdlr.

Erik Fonnås er den første bruker vi vet om på garden. Han kaldes ødegardsmand, og vi finn ham på Fonnås fra 1618 til 1640. Han var fødd kring år 1570.

På tinget i Rendalen $23\frac{1}{1}$ 1669 indgik Erik Fonnås forlik med Engebret Helstad om et eng og en skogteig.

Erik Fonnås ble en gang overfaldt på Unsetbergene av en

av Ellevoldskarene, som slog ham på øret så han blødde. Erik kastet sig paa slæden og skyndte sig heim til Fonnås. Overfaldsmanden blev dømt til bøter.

Efter Erik ble garden delt mellem 2 brukere. Det var:

Laurits (Lars) Fonnås, nævnt 1642 og

Sæming Fonnås, nævnt 1644. Trulig var de begge sønner av Erik Fonnås.

I 1657 hadde Sæming 1 hest, 8 kjyr og 5 sauer og Laurits 1 hest, 8 kjyr, 2 gjeiter og 2 sauer.

Sæming skylder i 1658 til kronen $\frac{3}{4}$ mårskind, og i 1660 nævnes Sæming og Laurits med 1 mårskind sammen. Skatten var $1\frac{1}{2}$ rdlr.

Vi hører ikke mere om Laurits, men i hans sted kjem Tollev Fonnås, som nu en tid utover bruker garden sammen med Sæming.

Sæming Erikssøn Fonnås var fødd 1604 og gravsattes $16\frac{1}{4}$ 1671. Samme dag gravsattes også en Jon Fonnås. Ragnhild Fonnås, som gravsattes $28\frac{1}{2}$ 1669, var trulig kona hans Sæming. Sønnene deres var: 1. Ottar Sæmingssøn, fødd 1642, gift og en tid busittende på Fonnås. 2. Engebret Sæmingssøn, fødd 1652. 3. Erik Sæmingssøn, fødd 1659.

Tollev Halsteinssøn Fonnås var fødd 1631. Han var ofte lagrettesmand, således også i trolldomssaken mot Ragnhild Nordset m. fl. Tollev Fonnås var gift med Guri Bergersdatter. Hun var vistnok fra Bolstad. De hadde flere barn sammen. Nævnes kan: 1. Lars Tollevssøn, fødd 1665. 2. Brynhild Tollevsdatter, fødd 1673. 3. Ola Tollevssøn, fødd 1677. Tollev flyttet fra Fonnås, men hvorhen vites ikke.

Arne Fonnås nævnes 1675 som bruker sammen med Tollev Halsteinssøn. Arne var ikke længe bruker på Fonnås. Han døde 1677. Han var vistnok fra Berger og var far til 1. Ola Arnessøn Berger. 2. Ingeborg Arnesdatter Finstad. 3. Ingrid Arnesdatter Haugset. 4. Sigrid Arnesdatter, gift med Amund Jonssøn Fonnås og endelig 5. Anne Arnesdatter Helstad.

Amund Jonssøn Fonnås, som kom fra Haugset, ble altså indgiftet på Fonnås med Sigrid Arnesdatter.

Kongelig majestæts foged hadde indstævnet Amund Jonssøn Fonnås til tinget $15\frac{1}{12}$ 1673 for å ha fæstet gard og imot

kongelige forordninger av 1666 og 1671 ikke tjent som soldat. Amund oplyste at han for 3 år siden av oberst Bruchtorp hadde bygslet $\frac{1}{2}$ mårskind og således ikke tjent som soldat. Fogden eragtet: „Ti bør Amund Jonssøn Fonnås til hans kongelige majestæt for brefuebrud bøte 4 mærker sølv.“

Her en liten retshistorie om konerne på Fonnås:

År 1677 $\frac{17}{7}$ avholdtes almindelig saktning på Akre tingstue i Ytre Rendalen, administrert av foged Johan Steinkull. Bygdelensmanden Tollef Hornset var tilstede. Lagrettesmænd var: Engebret Unset, Laurits Kværnæs, Brynjulv Berset, Jon Lombnæs, Ola Unset og Tollef Akre.

Kongelig majestæts foged tiltalte Sigrd Arnesdatter Fonnås „formedelst hun skulde have slagit sin grandekvinde, Guri Bergersdatter Fonnås, på den første bededag nu senest efter høikongelig anmodning var påbuden og berammet, formente hun burde straffes og lide derfor som vedbør.“

De begge indstævnte møtte og bekjendte; og vedstod forbemeldte Guri Bergersdatter at hun samme tid var inden kirke efter hendes barnefødsel; da hændte det sig forbemeldte bededag den bemeldte kvindes mand og folkene på garden var i kirken, og anrørte kvinder var heime formedels noen små barn de skulde påagte og kunde ei komme av huset; da slap deres fe og kreaturer i åkern, som formeldte Sigrd Fonnås tilhørte. Da blev Sigrd vond og med en liten kvist slog hende et slag over ryggen, men det tok intet og hun hadde intet vondt derav. Sigrd Arnesdatter bekjendte for fogden, at hun forbemeldte tid i ubetænksomhet ga Guri Fonnås et lite slag og bad derfor vemodig om forladelse. Kongelig majestæts foged eragtet: „Da eftersom førstnævnte kvinde Sigrd Arnesdatter er av ingen middel og således i sin tåbelighet haver forset sig i mot høikongelig forordning og ikke søkt kirken til en alvorlig pønitense, bøn og påkaldelse til Gud, som kongelig forordning påbyder, da bør forbemeldte Sigrd Arnesdatter å utstå kirkens disiplin og stå åbenbarlig skrifte og være i den gunstige høie øvrighets minde hvorledes videre med hende skal forholdes.“

Amund Jonssøn Fonnås var fødd 1644 og døde 86 år gammel i 1730. Han var søn av Jon Sveinssøn Haugset, fødd 1597, og sønnesøn av Svein Haugset, fødd omkring 1550. Amund var ofte lagrettesmand. Gift i 1672 med Sigrd Arnes-

datter Fonnås og ofret i den anledning til presten 1 ort og 15 skil. Amund og Sigrid Fonnås hadde flere barn. Nævnes kan: 1. Per Amundssøn, som fik garden efter faren. 2. Ragnhild Amundsdatter, fødd 1674. 3. en datter, fødd 1676. 4. Kari Amundsdatter, fødd 1679. 5. Lars Amundssøn Reeten, gift i Tyldalen 1723 med enke Marit Eriksdatter Reeten. I 1745 skifte på Reeten efter Lars Amundssøn, som da var død. Enken levde, og barna deres var: a. Sigrid Larsdatter, 20 år, gift med Eyvind Simonssøn Mømb av Rendalen og b. Marit Larsdatter, 18 år. Værge for døtrene enkens brødre Brynjulv Bråten, Ola Graven og Trond Søgard.

Per Amundssøn Fonnås overtok garden. I 1714 nævnes han som soldat „under hrr. kaptein Wiborgs anfortroede kompani.“ Den ²⁹/₁₁ 1717 ble publisert bygselseddel av ³¹/₁ 1716 fra justisråd og amtmann Nicolai Wærenschioeld til soldat Per Amundssøn på ¹/₂ mårskind i Fonnås, rimeligvis den del som Tollev Fonnås hadde brukt.

Amtmand Wærenschioeld lot ved sin fuldmægtig indstævne Engebret Bergerssøn Tyltbrua, fordi han hadde indrettet sig husmandsplass ved gardens eng og indhegning og der uten lov holdt øl- og brændevinshandel til forførelse av tjenestfolk og ungdom i bygden. Per Amundssøn indga i 1730 anmodning om at Engebret Bergerssøn måtte fravike plassen. Engebret oplyste at han for 23 år siden hadde bygd sine huser på øde mark med lov av den forrige eier av Fonnås.

Per Amundssøn Fonnås var fødd 1670 og døde i 1733. Han var gift med Sigrid Jensdatter Nordset, fødd 1696, død 1778. Hun var datter av klokker Jens Simonssøn Nordset, søn til presten „Hr. Simon Poulssøn“ fra Høye, som igjen var søn til Pål Høye. Per Amundssøn og Sigrid Jensdatter Fonnås hadde mange barn. Nævnes skal: 1. Jens Perssøn Fonnås, som overtok garden. 2. Erik Perssøn, fødd 1728, død 1788, gift med Ambjør Trondsdatter. Barn: a. Halstein Erikssøn, fødd 1772. b. en søn, fødd 1771, druknet 1781. c. Sigrid Eriksdatter, fødd 1757. d. Jens Erikssøn, fødd 1769 og Sigrid Eriksdatter, fødd 1774. 3. Sigrid Persdatter, gift med Tollev Perssøn Hornset. 4. Ragnhild Persdatter, fødd 1732, gift 1754 med „skiløper Jakob Jakobssøn Sørhaug.“ 5. Amund Perssøn. Under skifte ¹⁵/₇ 1733 efter faren opplyses om Amund at han var fuldt myndig da han døde. 6. Jon Perssøn, fødd 1732, død 1735. 7. Marit Persdatter, gift med Ola Håkonssøn Ber-

ger. Sigrid Jensdatter, som i 1733 var blit enke, giftet sig igjen med Håkon Perssøn, vistnok en søn av Per Jenssøn Burstuen, som var bror til Sigrid Fonnås, altså med sin brorsøn. Håkon var fødd 1695 og døde 1767. Håkon og Sigrid hadde 2 sønner: 1. Per Håkonssøn, fødd 1736, gift første gang i 1755 med Ingrid Larsdatter Bakken, med hvem han hadde datteren Berit, fødd 1756, og anden gang i 1760 med Malena Sæmingsdatter Hanestad ifølge allernådigst bevilling, idet de var beslægtet i 3. led. 2. Håkon Håkonssøn, fødd 1739. Den ¹⁴/₄ 1752 var der skifte på Fonnås hos Håkon og Sigrid. De hadde besluttet å skifte mellem sine barn på grund av tiltrædende alder. Foruren de to gamle var samtlige deres 7 gjenlevende barn tilstede. Likeså var tilstede døtrenes mænd og konens søstermænd Brynjulv Simonssøn Berset og Tarald Oudenssøn Mømb med flere folk. Om jordegodset oplyste Håkon Perssøn at han sammen med Ellevolds 5 opsittere åtte halvt med disse ¹/₂ kalvskind i Midtskogen der ellers skyldte 2 skind. Tyldals almue åtte den anden halvdel. Buets var således tilhørende ¹/₆ kalvskind, hvorom han fremviste Johan Jochum Lonices ¹/₁₂ 1730 tinglyste skjøte til Ellevolds og Fonnås's opsittere samt Tyldals almue. Til garden hørte 2 hester, 17 storfe og 38 småkrøter. Buets midler var 295 rdlr. 3 mark 8 skil. Gjæld 28 rdlr. 2 mark 14 skil. Sønnen Erik Perssøn hadde allerede opnaadd den alder at han selv kunde motta sin arv. Dog hadde hans avdøde fars søskendbarns mand Knut Nilssøn Haugset, som hans forhen opnævnte værge, været med ham. For de øvrige barn indsattes følgende formyndere: For Per Håkonssøn hans morsøstermand Ola Tollevsøn Nordre Unset, for Håkon Håkonssøn hans morsøstermand Tarald Oudensen Mømb og for Ragnhild Persdatter hendes bror Jens Fonnås.

Håkon Perssøn Fonnås døde i 1767. Hans kone Sigrid Jensdatter Fonnås gravlagdes 2. søndag efter H. 3 konger 1778, 82 år gammel.

Jens Perssøn Fonnås ble under ¹⁶/₆ 1746 av general-løitnant Huitfeldt tilfæstet den halve del eller ¹/₂ mårskind i Fonnås. Under ²⁴/₇ 1752 fik Håkon Perssøn, hans kone Sigrid Jensdatter og sønnen Jens Perssøn Fonnås av deres landsherre cancellieråd Morten Leuch Eliæsen til Hafslunds gard Fonnås til „bruk og besittelse“, og overtok da sønnen Jens Perssøn

Fonnås hele eiendommen mot føderåd til forældrene. I 1760 fik Jens Fonnås dom på sig for å ha misligholdt føderåds-kontrakten ved ikke å ha levert 6 tdr. korn.

Jens Perssøn Fonnås var fødd 1725 og døde i 1760. Han ble gift i 1747 med Kari Olsdatter Mømb, som døde år 1800. Forældrene hendes var Ola Jakobssøn Mømb fra Høye og Kari Halsteinsdatter Mømb. Jens Perssøn og Kari Olsdatter Fonnås hadde disse barn: 1. Per Jenssøn Fonnås, som overtok gardsbruket. 2. Håkon Jenssen, fødd 1750, gift 1784 med Ingeborg Olsdatter Nordre Unset. 3. Sigrid Jensdatter, født 1752, gift 1775 med Ola Olsson Utistu Unset¹. Barn: a. Jens Olsson, fødd 1778. b. Marit Olsdatter, fødd 1781, gift med Per Simons-søn Finstad, c. Knut Olsson, fødd 1783. d. Per Olsson, fødd 1785. e. Tollev Olsson, fødd 1788. f. Simon Olsson, fødd 1792 og g. Kari Olsdatter, fødd 1794, gift med Torstein Pålsson Unset. 4. Kari Jensdatter, fødd 1755 (?), gift med Ola Perssøn Grindflæk Unset, som kom til Utistu Haugset. 5. Maren Jensdatter, fødd 1758. I 1801 budde hun heime på Fonnås. Hendes datter Ingeborg ble opfostret i Evenstu Berset og gift med Simon Sevattssøn Hanestad, som kom til Berset-Sveen. 6. Marit Jensdatter, fødd 1764, død 1836, gift 1794 med Ola Ludvigssøn Finstad.

Jens Perssøn Fonnås døde henimot 43 år gammel og gravlagdes St. Hansdag 1767.

I 1769 giftet enken Kari Olsdatter sig igjen med Knut Knutssøn Haugset, som nu overtok gardsbruket. Han var fødd 1737 og døde i 1813. Knut og Kari hadde ingen barn sammen. Under ¹²/₄ 1786 avholdtes skifte på Fonnås. Kari holdt da tilbake det nødvendige til sit livsophold i alderdommen. Knut, som hadde avståt garden til sin ælste stedsøn Per, forlangte sin hovedlot tilskiftet sin kone og sine 6 stedbarn. Han oplyste at garden Fonnås var kammerråd Peter Eliæsen på Hafslund tilhørende, men i de siste 3 år hadde han avståt garden til stedsønnen, som for længe siden av sin landsherre hadde fåt sig tilbygset ¹/₂ mårskind i Fonnås. Videre meddelte Knut Knutssøn at han foruten sin gamle lot i Midtskogen, nu også åtte den del som Tyldals almue hadde ått.

¹ Ola Olsson Utistu Unset ble anden gang gift i 1806 med Marit Sæmingsdatter Dalen Finstad.

Med bidrag av bygdens bønder var Knut Knutssøn Fonnås og Lars Gjermundssøn Lauvhaug ned til Kjøbenhavn for å tale med kongen om å få Rendals-almeningen tilbake fra staten.

Per Jenssøn Fonnås fik ved skjøte av ³⁰/₁₀ 1807, tinglyst ¹²/₂ 1813, fra statsråd Rosenkrantz tilhjemlet den hele Fonnås gard av skyld 1 mårskind for 800 rdlr. Til denne tid hadde garden været i fremmede stormænds eie og været delt i to bruk.

Per Jenssøn var fødd 1747. I 1783 ble han gift med Berit Jonsdatter Haugset. Per og Berit hadde disse barn sammen: 1. Jens Perssøn Fonnås, som fik garden efter forældrene. 2. Jon Perssøn Fonnås, som overtok garden efter broren Jens. 3. Knut Perssøn Fonnås, fødd 1795. Han hadde heimen sin i Burstuen, en plass under Fonnås. Knut var gift med Marit Gjermundsdatter Lauvhaug Unset, og barna deres var: a. Berte Knutsdatter, gift med Knut Perssøn Haugset. b. Per Knutssøn Strand, gift med Berte Nilsdatter Hårset. c. Gjermund Knutssøn Burstuen, gift med Kirsti Olsdatter Berset. 4. Ola Perssøn Utistu Unset, fødd 1799, død 1863. Gift med Dorthea Sæmingsdatter Rogsve Hårset, fødd 1821 (?), død 1867. Barn: a. Per Olsson Undseth, hovedkasserer ved kærnerkontoret i Kristiania, gift med Marie Norin. b. Ola Olsson Undseth, stationsmester, gift med Valborg Gøteson. c. Sæming Olsson Undseth, gift med Ragnhild Jensdatter Angarliien fra Gudbrandsdalen. 5. Per Perssøn, fødd 1799, tvilling med Ola. Han kom til Husum i Tynset.

Jens Perssøn Fonnås overtok garden efter far sin ved skjøte, tinglyst ¹²/₂ 1810 for 400 rdlr., og føderåd til forældrene og til Knut Knutssøn Fonnås. Føderådet var værdsat til 72 rdlr. årlig. Jens var fødd 1790 og døde ugift ²⁸/₃ 1813 på Kongsvinger under ufreden med Sverige. Dødsbudskapet ble meldt til faren i brev sålydende:

„Min gode Peer!

Ugierne vil jeg bedrøve nogen mand, især en Fader, hvis Stolthed er hans brave, gode Børn; men desværre er jeg nødsaget at indberette Dig et saare bedrøveligt Tilfælde.

Din gode Søn Jens Fonaas — som var den — jeg av alle mine brave jægere holdt mest af, kom efter Ordre med de

andre permitterede ind! Han gjorde kun 2de Vagter og blev straks syg. En Brystbylde — som længe havde været fastgroet forårsagede — at han desværre i Gaar Morges ved Døden afgik. Vi gjorde alt hvad vi kunde for at redde ham; og jeg selv var daglig hos ham; men det var en Sygdom, som ei var at hielpe paa!

Trøst Dig som en god Fader og veltænkende Menneske! — Han bliver begravet paa Onsdag, og jeg skal selv følge ham til Graven! —

Alle hans Klæder med mere skal blive Dig sendt med første Transport, som afgaar i denne Uge. —

Jeg sørger med Dig og trøster Dig — thi han var mig saa kjær — som min egen søn. — Lev vel.

Krebs.

Kongsvinger den 29de May 1813."

Jon Perssøn Fonnås blev ved skjøte, tinglyst $14\frac{1}{2}$ 1831, fra moren Berit Jonsdatter overdrat garden med lausøre for 1200 spd. Brøren Knut skulde ha en del engslåtter m. v. Morens føderåd var 100 spd. årlig.

Jon Fonnås, som var fødd 1793(?), død 1877, var gift med Marit Håkonsdatter Hanestad, fødd 1797, død 1879. De ble skilt ved kongelig nådigst bevilling av $\frac{2}{7}$ 1831. Jon Perssøn og Marit Håkonsdatter Fonnås hadde disse barn sammen: 1. Per Jonssøn Fonnås, som overtok garden. 2. Ingeborg Jonsdatter, gift med Per Perssøn Veststu Ellevold. De kom til Bakken paa Unset, hvorfra de utvandret til Amerika. Barn: Berte, Mina, Hanna og Johanna Persdøtre og Per og Gustav Perssønner. De 5 siste utvandret til Amerika. 3. Berte Jonsdatter, fødd 1822, død 1904, gift med Tarald Jakobssøn Grøtting, fødd 1816, død 1875.

Per Jonssøn Fonnås, som overtok garden efter faren, døde i 1904. Han var gift med Karen Olsdatter Nordistu Unset, og barna deres er: 1. Jon Perssøn Fonnås, f. 1848. Gift 1883 med Hansine Oline Martinsdatter Strand, fødd 1862. Barn: a. Karen Jonsdatter, fødd 1883, gift med Syver Taug, Portland, Oregon, U. S. A. b. Anna Jonsdatter, f. 1885. c. Johanna Jonsdatter, f. 1887. d. Polla Jonsdatter, fødd 1889. e. Magnus Jonssøn, fødd 1891. f. Per Johan Jonssøn, fødd

Per Fonnås.

1893. g. Sigurd Jonsson, fødd 1865.
h. Sigrid Jonsdatter, fødd 1897, død
1900. i. Olga Jonsdatter, fødd 1899.
j. Ivar Jonsson, fødd 1903. 2. Berte
Persdatter, gift 1876 med Halvor Taralds-
søn Grøtting. 3. Ola Perssøn Fonnås,
gift med Karen Håkonsdatter Berger,
ingen barn. 4. Marit Persdatter, gift med
Julius Larssøn Romenstad. 1 datter: Ka-
retta. 5. Jens Perssøn Fonnås, som bur på
Haugen Unset og er gift med Ingeborg
Gunnarsdatter Romenstad-Eie. Ingen barn.

Fonnås-ætten.

Arne Fonnås, nævnt 1675, d. 1677.

Sigrid Arnesdatter Fonnås, g. m.

Amund Jonsson Haugset, f. 1644, d. 1730.

1. Ragnhild Amundsdatter, f. 1674.	2. Kari Amundsdatter, f. 1679.	3. En datter, f. 1676.
4. Per Amundsson Fonnås, f. 1670, d. 1733, g. m.
Sigrid Jensdatter Nordset, f. 1696, d. 1778.	5. Lars Amundsson Reeten, g. 1723 m.
enke Marit Eriksdatter Reeten.	
1. Erik Persson Fonnås, f. 1728, d. 1788, g. m.
Ambjør Trondsdatter.	2. Sigrid Persdatter, g. m.
Tollef Persson Hornset.	3. Amund Persson, d. ugift.
4. Ragnhild Persdatter, f. 1732, g. 1754 m.
Jakob Jakobsson Høye.	5. Marit Persdatter, g. m.
Ola Håkonsson Berger.	6. Jon Persson, f. 1732, d. 1735
7. Jens Persson Fonnås, f. 1725, d. 1767, g. 1747 m.
Kari Olsdatter Momb, d. 1800.		
1. Håkon Jonsson Nordre Undset, f. 1750, g. 1784 m.
Ingeborg Olsdatter Nordre Undset.	2. Sigrid Jensdatter, f. 1752, g. 1775 m.
Ola Olsson Nordre Undset (Ulitu?)	
3. Kari Jensdatter, f. 1755?, g. m.
Ola Persson Nordre Undset (Grindflæk).
(Kom til Ulitu Haugset).	4. Maren Jensdatter, f. 1758.	
5. Per Jonsson Fonnås, f. 1747, g. 1783 m.
Berit Jonsdatter Haugset, f. 1783.	6. Marit Jensdatter, f. 1764, d. 1836, g. m.
Ola Ludvigsson Finstad, f. 1760, d. 1839.	

<p>1. Jens Persson Fonnås, f. 1700, d. ^{26/5} 1813
på Kongsvinger under ufreden med Sverige.
4. Jon Persson Fonnås, f. 1793, d. 1877, g. m.
Marit Håkonsdatter Haneslad, f. 1797, d. 1879.</p>	<p>2. Knut Persson Burstuen, f. 1795, g. m.
Maren Gjermundsdatter Lauvhaug.
5. Ola Persson Utistu Unset, f. 1799, d. 1864?, g. m.
Dorthica Sæmingsdatter Røgsve Hårset, f. 1821?, d. 1867.</p>	<p>3 Per Persson f. 1799, g.
til Husum i Tynset.</p>
<p>1. Per Jonsson Fonnås, d. 1904, g. m.
Karen Olsdatter Nordistu Unset.</p>	<p>2. Ingeborg Jonsdatter, g. m.
Per Persson Bakken Unset
(fra Vestistu Elleveid).</p>	<p>3. Berte Jonsdatter, f. 1822, d. 1904, g. m.
Tarald Jakobsson Grøtting, f. 1816, d. 1875</p>
<p>1. Jon Persson Fonnås, f. 1848, g. m.
Hansine Oline Martinsdatter Strand, f. 1862.
4. Marit Persdatter, g. m.
Julius Larsson Rømenstad.</p>	<p>2. Berte Persdatter, g. m.
Halvor Taraldsson Grøtting.
5. Jens Persson Fonnås, g. m.
Ingeborg Gunnarsdatter Rømenstad-Eie.</p>	<p>3. Ola Persson Fonnås, g. m.
Karen Håkonsdatter Berger.</p>

HAUGSET

Haugset-gardene ligg vakkert til på østsiden av dalen med utsyn over hele bygden. Her skinner aftensolen længer end på noen anden gard i Øvre Rendalen.

Knut Haugset,

f. 1820, d. 1910, søn av Sæming Knutsson Haugset og Ingeborg Olsdatter Myre Finstad.

Navnet Haugset kjem trulig av mandsnavnet Hauk eller Haukr. Navnet kan jo ogsaa være Haugsetr eller Hauga:etr efter haug, haugr. Det har gjennom tiderne hat forskjellige former: 1521 Hougsetther, 1578 Hoxsett, 1593 Hogsedt, 1604 Hougzedt, 1616 Hougset, 1667 Hokset og 1723 Hogsett. Til sine tider er navnet ogsaa skrevet Hogset, således i siste matrikel.

Haugset er en ældgammel gard. Her er gjort flere oldfund.

Der er 3 Haugset-garder: Gammelstu, Nordistu og Utistu.

Jordebok 1377—78: Haugset. Krongods 9 kalvskind. Visør

1 skil. Leding 1 skil.

Jordebok 1615: Svein Haugset. Til kronen 9 skind. 4 album visør. Eier i samme Haugset 3 skind.

Matrikel 1665: Haugset. Engebret, Jon og Sæming skylder 2 huder 3 skind. Skylder 3 pund 9 merker smør: Hr. lagmand Christen Jensen 1 pund 3 merker. Besitterne 1¹/₂

pund 3 merker. Asbjørn Skramstad 9 merker. Sår 12 tdr. Før 39 storfe og 6 hester. Skatter 3 rdlr. $1\frac{1}{2}$ mark. Tiende $2\frac{1}{2}$ tdr. Visør 4 skil. 2 kværner 16 skil. Skogsbruk og fiskeri i almenning. Sommerbeite i Sølendalen.

Jordebok 1680. Haugset skylder 2 huder 3 skind. (Christen Jensen bygger). Derav bruker:

Engebret Halvorssøn	9 skind	{	Lagmand Christen Jensene	eier 9 skind
Svein Jonssøn	9 skind		Besitteren Engebret	6 skind
Erik Simonssøn	9 skind		Besitteren Svein	6 skind

Skatte-mandtal ifl. kgl. forordning av $21\frac{1}{2}$ 1711: Haugsets opsittere svarer for:

2 tjenestdrenger, som nyter hver årlig 6 rdlr.	er 12 rdlr., $\frac{1}{8}$
derav er	2 rdlr.
2 tjenestjenter, som nyter hver årlig $3\frac{1}{2}$ rdlr.,	
$\frac{1}{8}$ derav er	1 — 16 skil.
17 personer skoskat à 6 skil. er	1 — 6 —
	4 rdlr. 22 skil.

Matrikel 1723: Haugset 3 opsittere. Jon Sveinssøn, Tollev Engebretssøn og Ola Erikssøn bruker hver 9 skind med bygsel. Skog til brændeved og gjærdefang, bygningstømmer og sagtømmer. Sæter. God havn. Slåtter 3 lass høi. Kværn og sag. Belliggende i sollien. Tungvunden. Jordarten temmelig god, dog noe tørlændt. Sæd 9 tdr. 6 skjæpper byg. Høiavling 55 lass. Hester 6. Naut, store og små, 48. Sauer 30. Gammel skyld 2 huder 3 skind, forhøiet 1 hud 1 skind. (Denne skyldsætning trådte ikke ikraft).

GAMMELSTU HAUGSET

Tore het den første bruker vi vet om på Haugset. Han nævnes 1520 og budde trulig i Gammelstu.

I jordebok fra 1615 heter det at Berger Nordset var odels-Gammelt skyldfolk.

mand til 9 kalvskind i Haugset og $1\frac{1}{2}$ hud i Mømb. Han måtte være fra Haugset eller Bolstad.¹

Pål nævnes som bruker i 1620 og 1622.

Laurits (Lars) var i 1630 husmand, men i 1657 er han bruker i Gammelstu Haugset og har da 2 hester, 12 kjer, 3 sauer og 3 svin. Han nævnes ogsaa i 1660.

Engebret Tollevssøn Haugset kjem som bruker efter Lars og nævnes i 1664 med 9 kalvskind i Haugset. Han var fødd 1618 og døde kring år 1677. I 1677 hadde Ingrid garden. Hun var vel enke efter Engebret, som efterlot sig 6 barn: 1. Ett, fødd 1612. 2. Ingrid Engebretsdatter. 3. Halstein Engebretssøn, fødd 1669. 4. Lars Engebretssøn, fødd 1657, død 1735. Han budde i Gammelstu, og ved gavebrev av $15\frac{1}{2}$ 1717 overdrog han til sin bror Tore alle sine eiendeler mot livsvarig ophold på garden. 5. Tollev Engebretssøn og 6. Tore Engebretssøn. Om Tollev og Tore mere nedenfor.

Engebret Halvorssøn nævnes i jordebok fra 1680 som bruker av 9 skind og eier av 6. Først i 1689 sees en av Engebret Tollevssøns sønner å ha overtat gardsbruket. Det var Tollev.

Tollev Engebretssøn Haugset var fødd i 1665 og døde i 1750 i en alder av 85 år. Han var gift med Sigrid

¹ Bolstad-folk. Pål Bolstad var fødd i siste halvdel av 1500-tallet. Han døde Kristi-Himmelfartsdag og blev gravfæstet St. Hans dag 1669. Sønnen Berger Pålsson Bolstad, som fik garden, blev i 1662 gift med Ragnhild Olsdatter. Hun døde 1678. Barna deres var: 1. Pål, som fik garden. 2. Gjermund Nordre Unset (Grindflæk), fødd 1664, gravlagt 17. mai 1747. 3. Kristen Ellevold, fødd 1675, død 1756, gift 2 ganger. 4. Engebret Ellevoldsbrua, fødd 1767. 5. Ola, fødd 1669. 6. Anne, fødd 1670, død 1741 og endelig 7. Sigrid. Pål Bergerssøn Bolstad blev døpt $10\frac{1}{2}$ 1662. Hvem kona hans var vet vi ikke. Ragnhild Pålzdatter, som nævnes i skifter $22\frac{1}{2}$ 1745 og $21\frac{1}{2}$ 1781, var ganske sikkert hans datter. Hun måtte ha været gardjente. Hun var gift med Engebret Eyvindssøn, fødd 1678, død 1764. Han ble bruker på garden. De hadde 8 barn. 1. Pål Bolstad, som fik garden. 2. Eyvind Brauten, fødd 1722, død 1794, gift med Sigrid Halvorsdatter, fødd 1727, død 1794. 3. Berger Tyslmoen, fødd 1725, s/vrædder, gift. 4. Ola Engebretssøn, fødd 1727, gift 1764 med Ingeborg Pærsdatter. 5. Kristen Romenstad, fødd 1727, død 1793, gift 1769 med Dordi Jonsdatter Romenstad. 6. Kari Bolstad, fødd 1714, død ugift 1781. 7. Ragnhild, fødd 1715, gift med Svein Larssøn Haugset, som kom til Mømb, hvor de begge døde, og 8. Sigrid, fødd 1718, gift med Halvor Engebretssøn Berger. Pål Engebretssøn Bolstad var fødd 1720 og døde 1796. Han var gift 2 ganger, i 1748

Bergersdatter Bolstad. Da disse to ægtefolk ingen livsarvinger hadde, overdrog de ved gavebrev av $^{15}/_2$ 1717 alle sine eien-
deler til Tollevs bror Tore mot livsvarig underhold på garden.
Tollev Engebretssøn Haugset var ofte lagrettesmand. I 1717
fik Pål Bergerssøn Bolstad, Gjermund Bergerssøn Nordre Un-
set, Kristen Bergerssøn Ellevold, Engebret Bergerssøn Ellevolds-
brua og Anne Bergersdatter hver 56 rdlr. i arv efter søsteren
Sigrid Bergersdatter Haugset.

Tore Engebretssøn Haugset overtok som vi vet gar-
den efter broren Tollev. Tore var fødd 1678 og døde i 1760.
Han var gift med Ingrid Eriksdatter, som var fødd i 1679 og
døde i 1757. Begge var i en alder av 56 år og uten livsar-
vinger, da de $^{30}/_2$ 1735 ved kongelig konfirmert testamente
overdrog garden til Jon Olssøn, en søstersøn av Tore Enge-
bretssøn Haugset. Broren Tollev Engebretssøn var da enke-
mand og fik av den nye eier forsørgelse for levetiden.

Jon Olssøn Haugset var fødd 1701. Han døde i 1787.
I 1736 ble han gift med Else Halvorsdatter Grøtting. De hadde
ingen barn sammen. Som „meget gamle og skrøbelige folk“
overdrog de ved gavebrev av $^{24}/_2$ 1766 garden til Svein Lars-
søn, som var en søn av Jon Olssøns søskendbarn. De forbe-

med Brynhild Nilsdatter Hole og i 1770 med Berit Sæmingsdatter Romen-
stad, død 79 år gammel i 1803. Med hende hadde han ingen barn, men
med Brynhild Nilsdatter hadde han ifølge skifte av $^{2}/_4$ 1786 disse barn
1. Engebret Bolstad, som overtok garden. 2. Nils, fødd 1756. 3. Ola, fødd
1763. 4. Brynhild, fødd 1749. 5. Ingrid, fødd 1753 og 6. Kari, fødd 1765.
Ingen av jentene var gift i 1786. Engebret Pålssøn Bolstad ble i 1786 gift med
Maren Olsdatter Otåsen. Ifølge skifte $^{12}/_2$ 1819 var disse barna deres: 1. Pål
Bolstad, 27 år, gift. 2. Ola, 25 år, ugift. 3. Engebret, 23 år, ugift.
4. Brynhild, 30 år, gift med Ivar Perssøn Berset. 5. Berit, 20 år og 6. Inge-
borg, 17 år. Pål Engebretssøn Bolstad, som fik garden, var fødd 1792.
Han var gift med Kirsti Knutsdatter, og barna deres var: 1. Engebret Bolstad.
2. Maren Haugset, gift med Ola Erikssøn Haugset fra Härset og 3. Elen
Nordistuen, gift med Erik Olssøn Nordistu Unset. Engebret Pålssøn Bolstad,
som fik garden, var gift 2 ganger, første gang med Ingeborg Engebretsdatter
Gammelstu Haugset, med hvem han hadde disse barn: 1. Kristine, gift med
Lars Ødegard i Ytre Rendalen. 2. Per Bolstad, gift med Nille. 3. Engebret
Bolstad, gift til Lorentstroen. 4. Sigrid, gift med Per Perssøn Utgard fra
Utti Finstad og 5. Maren, død. Anden gang var Engebret Pålssøn Bolstad
gift med Marit Jakobsdatter, som var datter av Jakob Engebretssøn Moen
Finstad og Marit Olsdatter Haugset fra Myre Finstad. Engebret og Marit
Bolstad hadde 2 sønner sammen: Knut og Johan.

holdt til sig selv føderåd og til Jon Olssøns søster Kari daglig brød og klær. Kari døde i 1783 og ble 91 år.

Svein Larssøn Haugset, som var fødd i 1736, døde i 1808. I 1767 ble han gift med Ragnhild Halvorsdatter Ellevold, og deres 6 døtre var: Else, Ingrid, Sigrid, Anne, Ingrid og Berit.

Svein Larssøn makeskiftet med Berger Perssøn fra Grindflæk Unset garden Gammelstu Haugset i Nedre Helstad.

Berger Perssøn Haugset overtok garden efter Svein Larssøn ved skjøte av $27\frac{1}{2}$ 1785. Berger var bror til Gjermund Grindflæk, Ola Utisti Haugset og Ingeborg Grøtting, hvis datter Ingeborg Olsdatter kom til Sivilhaug i Lill-Elvdalen og var mor til Ingeborg Jonsdatter Myre Finstad. Berger Haugset var fødd i 1758 og døde i 1836. I 1779 ble han gift med Else Engebretsdatter fra Sveen, Søndre Unset. Hun var fødd i 1754 og døde i 1811. Berger og Else Haugset hadde 6 barn. Det var: 1. Per Bergerssøn, som først fik garden. 2. Engebret Bergerssøn, som overtok garden efter broren. 3. Ingeborg Bergsdatter, fødd 1780, gift 2 ganger, først med Ottar Simonssøn Berset med hvem hun hadde 3 barn: Simon, Ambjør, gift med Håkon Håkonssøn Berset og Else, gift med Erik Nilssøn Berset, og siden blev Ingeborg i 1815 gift med Sæming Halvorsøn Grøtting, med hvem hun hadde 5 barn: Berte, gift med Per Jakobssøn Haugset, Anne, gift med Sæming Jonssøn Berset, Ingeborg, Helena og Kirsti. 4. Kari Bergersdatter, fødd 1785, i 1814 gift med Tollev Halvorssøn Grøtting, som kom til Midtskogen. 5. Goro Bergersdatter, fødd 1787, død som føderådskvinde i Gammelstu Haugset; hun var vanfør. 6. Anne Bergersdatter, fødd 1791, i 1818 gift med Halstein Gjermundssøn Nordset.

Per Bergerssøn Haugset ble som odelsbåren søn til hjemlet garden for 400 rdlr. ved skjøte fra faren, tinglyst $15\frac{1}{2}$ 1809. Garden hadde en skyld av 9 kalvskind. Per Bergerssøn var gift med Kirsti Tollevsdatter Bolstad, datter av Tollev Sæmingssøn Bolstad og Kari Jonsdatter Haugset, og de hadde 7 barn: 1. Kari Persdatter (Lorens-Kari). 2. Berger Perssøn, som gik i snekkerlære i Trondhjem og siden reiste til Nordland. 3. Engebret Perssøn (Pettersen), fødd 1808, gift 2 ganger i Trondhjem, hvor han døde 90 år gammel. 4. Else Persdatter kom til Strinden og ble gift med Per Hansen. 5. Ingeborg

Persdatter, gift med skomaker Ottesen i Trondhjem. 6. Pernille Persdatter, gift 2 ganger, først med Zakarias Ellevold og siden med Jon Jonsson Helstad og endelig 7. Per Perssøn Kværnmoen, gift med Ingeborg.

Engebret Bergerssøn Haugset kjøpte garden av broren Per. Engebret Bergerssøn var gift med sit søskendbarn Sigrid Olsdatter Utistu Haugset, og av barna deres kan nævnes: Berger Engebretssøn, som fik garden, og Ingeborg Engebretsdatter, som ble gift med Engebret Pålssøn Bolstad.

Berger Engebretssøn Haugset døde i 1913 ca. 79 år gammel. Han var gift med Sigrid Mathisdatter Romenstad. De hadde 6 barn: 1. Engebret Bergerssøn Haugset, først gift med Pernille Simensdatter Veststu Ellevold og siden med en dame fra Nordland. 2. Martinius og 3. Berger Bergersønner, begge død i ung alder. 4. Sigrid Bergersdatter, gift med Erik Enkegarden. 5. Sina Bergersdatter, gift til Ålborg i Tynset og 6. Mathis Bergerssøn Haugset, som nu har garden og er gift med Ingeborg Sevatsdatter Hårset.

UTISTU HAUGSET

Sæming Sveinssøn Haugset er den første bruker vi vet om i Utistu. Han var fødd i 1584 og døde i 1673. Garden hadde han fra 1630 til henimot sin død og er i 1644 nævnt som odelsmænd. I jordebøker fra 1650 til 1658 er han opført med den hele skyld i Haugset, nemlig 2 huder og 4 skind krongods og bondegods, men av denne skyld brukte han kun en mindre del, idet buskapen hans i 1657 var 4 kjyr og 6 sauer. I 1652 ble Sæming Haugset tiltalt for å ha slått til skyssskaffer Knut Mømb's dreng Simon med et stykke træ, da Simon tilsa Sæming å skyssse. Herfor ble Sæming ilagt en bot av 8 ørtuger og 13 merker sølv. Samme gang måtte Sæming og broren Jon bøte 1 mark sølv for å ha hugget ned gjærdet omkring deres bror Laurits's rydninger i kongens almenning. I 1663 måtte Sæming forlike sig med presten Simon Poulssøn og betale $1\frac{1}{2}$ rdlr. i omkostninger for uten videre å ha gått ind i prestens stald, tat hans hest og skyssset til Midtskogen.

Efter Sæming ble sønnen Erik bruker.

Erik Sæmingssøn Haugset var fødd i 1641. I 1689 var han død. Han brukte i 1660 9 skind i Haugset, og de to andre brukere på Haugset hadde også hver 9 skind. Erik Sæmingssøn Haugset ble i 1673 av fogden indstævnt til tinget for imot kongens forordninger å ha fæstet gard og ikke tjent som soldat. Erik fremviste bygselbrev fra lagmand Christen Jensen, datert anno 1664, som var 2 år før forordningen, hvorfor han ble fri. I 1673 ble Erik Sæmingssøn Haugset tiltalt av lagretten for ikke å ha tat med sig sin kårde på våbentinget $\frac{6}{8}$ s. år. Tollev Fonnås mødte for Erik og oplyste at Erik Haugset budde på „fjerdingsgard“, og at loven da tillot ham å ha til gevær „1 bøsse og 1 økse.“ Men da Erik ikke hadde øksen med sig, måtte han allikevel bøte 1 mark sølv, uagtet han var meldt for kårde.

Erik Sæmingssøn Haugset ble i 1665 gift med Gjertrud Olavsdatter, og av barna deres kan nævnes: 1. Olav Eriksson, som overtok garden efter moren. 2. Berit Eriksdatter, fødd 1671. 3. Ingrid Eriksdatter, fødd 1674 og 4. Sæming Eriksson, fødd 1679.

Olav Eriksson Haugset overtok garden ($\frac{1}{3}$ hud) ved skjøte av $\frac{12}{16}$ 1695 fra mor og søskend. Olav var fødd i 1669 og døde i 1727. Han var gift 2 ganger, nemlig 1. med Ingeborg Tollevsdatter Bolstad, med hvem han hadde disse barn: 1. Erik Olavsson, som fik garden. 2. Tollev Olavsson, fødd 1708. 3. Engebret Olavsson, fødd 1712. 4. Goro Olavsdatter, tvilling med Engebret, død 1762, gift først med Erik Jonsson Romenstad, fødd 1694, død 1739, og siden med Arne Eriksson Romenstad, fødd 1700, død 1750. 5. Sigrid Olavsdatter, fødd 1714, død ugift(?) og 6. Ingeborg Olavsdatter, fødd 1716, gift med Tor Halsteinsson Midtskogen. 2. gang var Olav Eriksson gift med Berit Andersdatter, med hvem han ingen barn hadde. Berit ble enke og giftet sig igjen med Jon Olsson Sjøli. Ved skifte $\frac{17}{7}$ 1727 efter Olav Eriksson fik enken $\frac{21}{4}$ kalvskind i garden og hver søn $\frac{1}{3}$ og hver datter $\frac{1}{4}$ skind.

Erik Olavsson Haugset fik som ælste søn garden, men overdrog den til Tollev Larsson fra Ellevold. Blandt andet forbeholdt Erik livøre til sig selv og sin kone, men livørekontrakten ble misligholdt, og Erik Haugset stævnte Tollev Lars-

søn til tinget. Da Tollev nu vilde sælge garden igjen, kundgjorde Arne Erikssøn Romenstad ^{26/2} 1746 på sin kone Goro Olsdatters vegne, at hun var nærmest odels- og løsningsberettiget til de 9 kalvskind i Haugset, som hendes bror hadde solgt. Imidlertid ble Tollev og Erik forligte, og Erik Haugset fik garden igjen ved skjøte av ^{31/7} 1748. Erik Olsson Haugset var fødd 1704 og døde i 1751. Han var gift med Ingrid Karlsdatter Nordset, en datterdatter av Ragnhild Nordset, som i 1671 ble dømt til bål og brand for trolldom. Erik og Ingrid Haugset hadde 2 sønner: Olav og Per. Den siste var fødd 1731 og døde 1737.

Olav Erikssøn Haugset fik som odelsberettiget garden efter faren. Olav var fødd 1729 og døde i 1756. I 1753 blev han gift med Goro Halvorsdatter Grötting, som i 1754 døde i barselseng 38 år gammel, og da deres eneste barn ogsaa døde, utgik med Olav Erikssøn arvefølgen til Utistu Haugset. Olav Erikssøn hadde ved skjøte av ^{6/12} 1753 overdrat garden til Knut Nilssøn Nordistu Haugset for 600 rdlr., dog således at han med sin kone skulde få bruke og bu på husmandsplassen Fetmoen under Haugset.

Knut Nilssøn Haugset hadde garden til 1765, da han overdrog 8 kalvskind av den til sin ælste søn Ola Knutssøn for 489 rdlr., dog således at han skulde betale skat og avgift for den hele skyld, nemlig 9 kalvskind.

Ola Knutssøn Haugset hadde garden til 1786. Da solgte han den til Ola Perssøn Grindflæk, bror til Berger Perssøn Gamelstu Haugset.

Ola Perssøn Haugset fra Grindflækken overtok Utistu Haugset ved skjøte, tinglyst ^{12/2} 1787. I 1817 var Ola død, og ved skifte efter ham ble garden taksert til 580 sp.d. Buskapen var: 1 hest, 12 storfe og 14 småkrøter.

Ola Perssøn Haugset var gift med Kari Jensdatter Fonnås, fødd 1753 eller 55. Av barna deres kan nævnes: 1. Per Olsson, som fik garden. 2. Jens Olsson, som kom til Lykken (Berger) og blev gift med Gjertrud Eriksdatter Hårset. 3. Ingeborg Olsdatter, gift med Gunnar Olsson Hangard. 4. Kari Olsdatter, gift med Engebret Sæmingssøn Utistu Unset, som kom til Dalen Finstad og 5. Sigrid Olsdatter, gift med Engebret Bergerssøn Gammelstu Haugset.

Per Olsson Haugset, som blev bruker efter faren, måtte

i 1840 opgi sit bu. Det ble opgjort i 1844. Jordeiendommen ble da taksert til 450 spd., husene heime og i sæteren til 150 spd. og skogen som var i mådelig tilstand og kun avga det nødvendige til husbehov, ble taksert til 100 spd., altså tilsammen 700 spd. Per Haugset flyttet til Embretshaugen under Mømb.

Per Olsson Haugset var gift med Gunhild Olsdatter Nordistu Hangard. Av barna deres kan nævnes: 1. Ola Perssøn den ældre. 2. Ola Perssøn den yngre. 3. Kari Persdatter og 4. Pernille Persdatter.

Ola Eriksson Hårset kjøpte Utistu Haugset. Han var gift med Maren Pålstdatter Bolstad, og barna deres er: 1. Berte Olsdatter, gift med Nils Skrædderstuen på Ellevold. 2. Kristine Pauline Olsdatter. 3. Maren Olsdatter og 4. Otilie Olsdatter, alle utvandret til Amerika. 5. Furer Jakob Olsson Haugset buende på Sletten og 6. Erik Olsson Haugset, gift med Bertoline Simensdatter Veststu Ellevold. Som ælste søn overtok Erik Haugset garden efter faren, men solgte den til Øvre Rendalens kommune og flyttet til Moen Ellevold.

Utistu Haugset er nu heim for fattige.

NORDISTU HAUGSET

Svein Haugset var fødd kring år 1550 og er den første bruker vi vet om i Nordistu. Den gamle slægt har sittet på garden til den dag idag. Svein Haugset nævnes første gang 1615, og garden skyldte da til kronen 9 kalvskind, hvorav Svein åtte 3. Av sønnene hans kom den ælste, nemlig Sæming, til Utistu Haugset og Jon ble i Nordistu.

Jon Sveinsson Haugset var bruker i Nordistu Haugset allerede i 1620. I 1657 hadde han 2 hester, 14 kjyr, 7 sauer og 2 svin. Jon Sveinsson Haugset, som var fødd i 1597, døde i 1684 87 år gammel. Kona hans var Kari Olavstdatter, og av barna deres kan nævnes: 1. Svein Jonsson, som fik garden. 2. Olav og 3. Amund Jonssønner, som var tvillinger og fødd 1644, og kom Amund til Fornås. 4. Jon Jonsson Romenstad, fødd 1649, i 1763 gift med Goro, trulig datter på Romenstad.

Barn: Jon, fødd 1674 og Brynhild, fødd 1677. I december 1673 ble Jon Romenstad av fogden indstævnt til tinget for imot forordninger av 1666 og 1671 å ha fæstet gard og ikke tjent som soldat. Jon oplyste, at han sistleden vår av lagmand Christen Jensen hadde bygslet $1\frac{1}{2}$ hud i Romenstad og ikke gjort tjeneste som soldat. Fogden eragtet: „Thi bør Jon Jons-søn Romenstad bøte 4 mark sølv i brevbrud til kongelig majestæt.“ 5. Laurits (Lars) Jonssøn, fødd 1660, død 1740. 6. Sæ-ming Jonssøn, til hvem kjøpebrev på 3 kalvskind i Haugset ble læst på tinget i 1698. 7. Berit (Birgitta) Jonsdatter, som fik barn med sin halvbror Trond Jonssøn. Om forholdet mellem disse to halvsøskend skal efter retsboken hitsættes følgende:

„Anno 1684 den 8. november avholdtes ting på Nordset i Øvre Rendalen. Kongelig majestæts foged Johan Steinkull hadde efter stævнемål irettelagt sak angående Trond Jonssøn Haugset, som Jon Sveinssøn Haugset hadde avlet utenfor ægteskap med et laust kvindfolk på Hedemarken, og Berit Jonsdatter, som han hadde avlet i ægteskap med Kari Olavsdatter. Bemeldte deres far var død, men datterens mor levde igjen. De tvende personer Trond og Berit var bortrømt og ble det berettet, at de hadde begåt leiermål og avlet barn sammen. Lensmand Jon Berger bekjendte, at Ola Anderssøn Andrå skulde ha sagt, at han hadde set Trond og Berit på garden Engtorp på Hedemarken, og at de da hadde med sig et spædbarn, og Trond Jonssøn hadde klippet av sig skjægget for å gjøre sig ukjendelig. Derom skulde ogsaa være bevist, at folk som budde på Terningen mellem Hedemarken og Elvrum, skulde ha set dem. De bortrømtes midler blev hjemfalden hans kongelige majestæt og straf og refselse på deres personer efter sakens beskaffenhet vorde anset når de noen gang vorde pågrepet.“

Svein Jonssøn Haugset fik som ælste søn garden efter faren og var bruker til kring år 1716. Ved kjøpebrev av $12\frac{1}{2}$ 1785 fik han av sine søskend overdrat 5 kalvskind i Haugset. Svein Jonssøn var fødd 1635, og i 1670 ble han gift med Ingrid Arnesdatter Berger. Ved skjøte tinglyst $12\frac{1}{2}$ 1681 overdrog hun og søsteren Ingeborg Arnesdatter Finstad 3 kalvskind i Berger for 12 rdlr. til broren Olav Arnessøn Berger. Såvidt vi vet hadde Svein Jonssøn og Ingeborg Arnesdatter Haugset 3 barn, nemlig: 1. Jon Sveinssøn, som fik garden. 2. Berit

Sveinsdatter, døpt $^{13}/_2$ 1676 og 3. Kari Sveinsdatter, døpt $^{25}/_1$ 1680, gift med Svein Jonssøn Hornset. Ved skjøte tinglyst $^{25}/_7$ 1713 overdrog Svein Hornset, hans kone og hendes søster Berit Sveinsdatter $4^{1}/_2$ kalvskind i Haugset til deres odelsbårne værbror og bror Jon Sveinssøn.

Jon Sveinssøn Haugset, som blev bruker efter faren, var fødd 1672 og nævnes siste gang 1721. Han indgik ægteskap med enken Magnhild Brynjulvsdatter, vistnok en datter av Brynjulv Berset. I sit første ægteskap hadde Magnhild døtrene Ragnhild Olavsdatter, gift med Nils Olssøn Ellevold¹, og Åse Olavsdatter, gift med Simon Jenssøn Nordset. Ved skjøte av $^{1}/_7$ 1727 overdrog Nils Olssøn Ellevold på sin kone Ragnhild Olavsdatters vegne efter hendes avdøde mor Magnhild Brynjulvsdatter $2^{1}/_2$ kalvskind i Haugset til værfaren Jon Sveinssøn, som var gardens rette odels- og åsætesmand. Jon Sveinssøn og Magnhild Brynjulvsdatter Haugset hadde kun ett eneste barn sammen, nemlig datteren Ingrid.

Ingrid Jonsdatter Haugset, odelsarvingen til garden, var fødd 1706 og døde i 1751. Hun ble gift med Knut Nilssøn Atneosen, søn av Nils Knutssøn og Dordi Håkonsdatter Atneosen. Hans far var vistnok fra Koppang og var søn til Knut Koppang, fødd 1606 og bror til Knut Knutssøn Koppang, som i 1664 var 24 år. Nils Knutssøn var bruker på Atneosen allerede i 1709 og må han være indgiftet dit med Dordi, som var datter til Håkon Atneosen, nævnt 1675. Ifølge skifte $^{6}/_{11}$ 1713 efter avdøde Nils Knutssøn Atneosen var hans efterlatte enke Dordi Håkonsdatter gift igjen med Håkon Taraldssøn fra Korperud i Åmot. Nils Knutssøn og Dordi Håkonsdatters eneste barn Knut Nilssøn var da 12 år. Det ble besluttet, at sønnen Knut skulde forbli hos moren, for sammen med sin halvbror Nils Håkonssøn å nyte hver sin halve del av Atneosen, såsom den avdøde hadde nedlagt stor bekostning paa garden.

Knut Nilssøn Haugset, som ved giftermål med gardjenten Ingrid Jonsdatter var kommen ind på Haugset, var fødd i 1700 og døde i 1766. Under skifte $^{3}/_5$ 1751 efter hans av-

¹ Under skifte $^{15}/_a$ 1754 hos Nils Olssøn Ellevold efter hans avdøde kone Ragnhild Olavsdatter oplystes at de hadde avlet 4 barn sammen: Jon, 29 år, Olav, 23 år, Marit 26 år og Magnhild 17 år, som alle var blinde efter barne-koppene.

døde kone Ingrid Jonsdatter, oplyste han at han åtte 9 kalvskind i Haugset, som hadde været hans avdøde kones forfedres odelsjord. Som eneste arving hadde hun arvet det efter sine forældre. Garden blev værdsat til 8 rdlr. pr. kalvskind, altså til 72 rdl. Husdyrholdet var 3 hester, 25 naut og 43 småkrøter. Av bøker fandtes: 1 bibel, 1 Thomas Kingos, 1 Aandelig siunge Chor, 1 Den Siungende Cathechismus og en anden bok. Til deling mellem 6 sønner og 3 døtre ble 163 rdlr. 3 mark 18 skil. Enkemandens hoveddel ble 165 rdlr. På de umyndiges vegne var følgende tilstede under skiftet: enkemandens halvbror Nils Håkonssøn Atneosen og avdødes søskendbarn Jon Sveinssøn Hornset. Værge for barna var: deres halvbror Håkon Taraldssøn Atneosen, deres mors halvsøstermand Nils Olsson Ellevold, deres mors 2 søskendbarn Svein Sveinssøn Hole og Jon Sveinssøn Hornset.

I 1754 kjøpte Knut Haugset av Ola Eriksson hans gard Utistu Haugset; men som vi vet solgte han den igjen til sin ælste søn Ola Knutsson.

Knut Nilsson og Ingrid Jonsdatter Haugset hadde 9 barn: Det var: 1. Jon Knutsson, som overtok garden efter faren. 2. Nils Knutsson, fødd 1730, av faren i 1765 tilskiftet $1\frac{1}{2}$ kalvskind i garden, gift med Gunhild Olsdatter Ellevold. Barn: Ola, Marit, gift med Ola Larsson Engerdalen, Sigrid, Anne, Ola og Nils. 3. Svein Knutsson, fødd 1732, død 1808, av faren i 1765 tilskiftet $1\frac{1}{2}$ kalvskind i Haugset. 4. Ola Knutsson, fødd 1734, kjøpte Utistu Haugset, men bygde sig tilslut heim på Haugset-Eggen, i 1765, gift med Sigrid Håkonsdatter Ellevold. Barn: Knut, Ingrid, Håkon, Knut den yngre, Anne, Håkon den yngre og Ola. 5. Knut Knutsson, fødd 1737 (?), skoleholder, indgiftet på Fønnås med enken Kari Olsdatter fra Mømb. De hadde ingen barn sammen. 6. Erik Knutsson, fødd 1744. 7. Magnhild Knutsdatter, fødd 1739, død 1757 (?). 8. Dordi Knutsdatter, fødd 1742, død 1815, gift 1763 med Jakob Nilsson Hårset, fødd 1734, død 1813, søn av Nils Eriksson Hårset og Brynhild Jakobsdatter Høye. Barn: Erik Hårset, død ved ulykkestilfælde $\frac{3}{4}$ 1835, Knut Hangard, død $\frac{3}{12}$ 1808 på Kongsvinger under ufreden med Sverige, Nils Hårset, Jakob Mømb, Jens Grøtting, Jon Hårset, Ingrid, gift med Sevat Sæmingssøn Hårsetstuen og Brynhild. Endelig 9. Ingrid Knutsdatter, fødd 1749, i 1799 gift til Stor-Elvdalen med enkemanden Jon Olsson.

Jon Knutssøn Haugset overtok garden ved skifte på Haugset ²³/₁₀ 1764. Hans far Knut Nilssøn Haugset oplyste under skiftet at han i jordegodset åtte $4\frac{1}{2}$ kalvskind, som var utlagt til ham ved skifte efter hans avdøde kone, og at de øvrige $4\frac{1}{2}$ kalvskind, som hans barn ved nævnte skifte var tilfalden, hadde hans ælste og til jorden odelsbårne søn Jon nu utløst fra sine søskend. Jon var således nu eier av hele garden, nemlig 9 kalvskind ifølge skjøter av ⁴/₈ 1755 og ²³/₇ 1756. Ved skifte ⁷/₁₂ 1765 overdrog faren til sønnen yderligere $2\frac{1}{2}$ skind i en anden eiendom. Jon Knutssøn Haugset var fødd 1728 og døde i 1810 ved ulykkestilfælde, idet han kjørte sig ihjel under en reise til Hedemarken for å selge fisk. I 1754 ble Jon Knutssøn gift med Anne Eriksdatter Hårset, datter av Erik Håkonssøn Søndre Hårset og Sigrid Gunnarsdatter Hångard. Anne døde i 1773. Jon Knutssøn og Anne Eriksdatter Haugset hadde disse barn: 1. Knut Jonssøn, som fik garden. 2. Berit Jonsdatter, fødd 1758, i 1783 gift med Per Jenssøn Fonnås. 3. Kari Jonsdatter, fødd 1760, gift med Tolleiv Sæmingssøn Bolstad. Barn: Sæming Bolstad, fødd 1791, Jon Haugset-Eggen, fødd 1793, gift med sin morbror Jon Jonssøn Haugset-Eggens enke Anne Olsdatter, Kirsti, gift med Per Bergerssøn Haugset og Anne, gift med Tolleiv Tolleivssøn Messingstuen. 4. Erik Jonssøn, fødd 1766, død 1786. 5. Jon Jonssøn Haugset-Eggen, fødd 1769, gift med ovennævnte Anne Olsdatter. Barn: Gjertrud, fødd 1811, gift med Håkon Olsson Sømåen, Anne, fødd 1812, Ingrid, fødd 1814, gift med Håkon Sletten og lever i 1914 hos sin søn Andreas, som bur i Burstuen på Ellevold. Ola, fødd 1817. 6. Håkon Jonssøn, fødd 1771, døde ugift og efterlot sig en formue på 702 rdlr. 3 mark 2 skil. til arvingerne. 7. Ingrid Jonsdatter, som var fødd 1755 og utenfor ægteskap hadde datteren Ingrid, som 2. juledag 1782 ble gift med enkemanden Erik Nilssøn Mømb, og ifølge skifte 1832 hadde disse barn: Nils Mømb, 47 år tilholdende i Kristiania. Jon Erikssøn, skoleholder, 34 år. Erik Hårsetstuen, 32 år. Ingrid Hårsetstuen, 37 år, ugift. Berit, gift med Håkon Sæmingssøn Hårsetstuen. Anne, gift med Ola Jonssøn Ellevold og Marit, gift med Jon Larssøn Helstad. 8. Magnhild Jonsdatter, fødd 1763, død 1837, gift med Ola Jenssøn Høye, søn av Jens Håkonssøn, Søndre Hårset og

Gjertrud Olsdatter Mømb¹. Barn: a. Jens Høye, fødd 1791, død 1841, ugift, føderådsmand. b. Jon Høye, fødd 1798, død 1862, gift med sit søskendbarn Marit Knutsdatter Haugset. c. Ola Granviken, fødd 1800. d. Håkon Høye, fødd 1803, død 1874, ugift, skoleholder, efterlot sig en formue av 17110 spd. 4 mark 17¹/₂ skil, som han testamenterte til skole og kirke. e. Malena, fødd 1796, død ugift i Granviken og f. Gjertrud, fødd 1796, tvilling til Malena, gift med Engebret Engebretssøn Bolstad.

Knut Jonssøn Haugset fik garden efter faren, ved skjøte tinglyst ¹⁶/₁₀ 1790. Han var fødd 1757 og døde ¹/₂ 1823. Gift med Ingeborg Håkonsdatter Hanestad, fødd 1753 (?), død ²⁰/₂ 1829, datter av Håkon Sæmingssøn Hanestad og Ingeborg Håkonsdatter Atneosen. Ved skifte ⁹/₇ 1829 efter Knut Jonssøn Haugset oplyste enken at garden tilhørte dødsbuet, og hun fremviste skjøte. Buskapen: 3 hester, 15 storfe og 17 småkrøter samt lausøret værdsattes til 234 spd. 2 mark 4 skil, og garden til 400 spd. Av enkens og avdødes 8 barn var 3 åndssvake, hvorfor de ble sikret levebrød på garden deres livstid. Som tilstedeværende pårørende av barna nævnes: Morbrødre: Jon Håkonssøn Hanestad, buende på Haugset og Arne Håkonssøn Ellevold. Søskendbarn: Sæming Håkonssøn Hanestad, Jon Perssøn Fonnås og Sæming Tollevssøn Bolstad. Tremenninger: Erik Jakobssøn Hårset, Jakob Jakobssøn Mømb, Gjermund Larsøn Lauvhaug, Pål Engebretssøn Bolstad og Sæming Sevattssøn Hanestad. Knut Jonssøn og Ingeborg Håkonsdatter Haugsets

¹ Om folket på „Søsørhaugen“ hitsættes:

Ola Jakobssøn Høye, fødd 1692, kom til Mømb ved giftermål med Kari, datter av Halstein Simonssøn Mømb og Anne Jensdatter Nordset. De hadde disse barn: 1. Per, fødd 1717 (var „svak og vanvittig“). 2. Jakob Mømb, fødd 1719. 3. Gjertrud, fødd 1721, gift med Jens Håkonssøn Hårset, som kom til „Søsørhaugen“ og 4. Kari, gift med Jens Perssøn Fonnås.

Jens Håkonssøn Høye fra Søndre Hårset kjøpte i 1760 Søndre Høye eller „Søsørhaugen“ av Jens Perssøn Fonnås. Jens Fonnås hadde fått garden dels som arv med sin kone Kari Olsdatter Mømb og dels ved kjøp, idet vær Jakob Olsson Mømb under skifte ²²/₁ 1756 solgte sin del.

Den ²⁰/₆ 1769 nedbrændte husene på Søndre Høye. Kun staburet ble stående igjen. Branden var kommet op på Berset. Ved denne ulykke ble eieren Jens Håkonssøn med kone og barn stedt i stor nød. Jens Håkonssøn og Gjertrud Olsdatter Høye hadde flere barn, og sønnen Ola Jenssøn Høye ble altså gift med Magnhild Jonsdatter Haugset.

barn var disse: 1. Jon Knutssøn, som overtok garden efter forældrene. 2. Håkon Knutssøn, fødd 1793, åndssvak. 3. Knut Knutssøn, som fik garden efter broren Jon. 4. Anne Knutsdatter, fødd 1797, åndssvak. 5. Sæming Knutssøn, fødd 1797, død 1850, gift med Ingeborg Olsdatter Myre Finstad, datter av Ola Ludvigssøn Finstad og Marit Jensdatter Fonnås. 6. Marit Knutsdatter, fødd 1800, død 1870, gift med sit søskendbarn Jon Olsson Høye, søn av Ola Jenssøn Høye og Magnhild Jonsdatter Haugset. Barn: a. Marthe, fødd 1837, åndssvak. b. Ola Høye, gift med Dortha Nilsdatter Hårset. c. Ingeborg, gift med Anders Koppang og d. Karen, gift med Severin Sjølisand. 7. Erik Knutssøn, fødd 1803, åndssvak.

Jon Knutssøn Haugset ble som ælste og odelsbårne søn tildelt garden ved skifte $\frac{9}{7}$ 1829 for 400 spd. Han var fødd 1791 og døde ugift.

Knut Knutssøn Haugset blev tilhjemlet garden efter broren Jon ved skjøte av $\frac{18}{7}$ 1837. Under tinget i Rendalen $\frac{14}{2}$ 1831 fremkom Knut Knutssøn Haugset med bøn om å få optat tingsvitne angående ildsvåde på Haugset 26 mai 1830. Ilden opkom i Utistu hos nærmeste grande Per Olsson Haugset. Værdien av den ved ildebranden i Nordistu Haugset forvoldte skade ble sat til 300 spd.

Knut Knutssøn var fødd 1794 og døde som føderådsmand på Haugset $\frac{15}{4}$ 1849. I 1837 ble han gift med Marit Olsdatter Myre Finstad, datter av Ola Ludvigssøn Finstad og Marit Jensdatter Fonnås. Knut Knutssøn og Marit Olsdatter Haugset hadde ingen barn sammen, men før sit ægteskap med Knut Haugset hadde Marit en datter med Jakob Engebretssøn Moen Finstad. Datteren het Marit, og hun ble gift med enkemanden Engebret Pålsson Bolstad. Knut Knutssøn og Marit Olsdatter Haugset tok deres bror og søstersøn Knut Sæmingssøn Myre Finstad til forsyter for sig.

Knut Sæmingssøn Haugset, som således fik den gjilde gard som den stod „med folk og fe“, var fødd på Myre Finstad i 1820 og døde på Haugset i 1910. Han var gift med sit søskendbarn Elen Persdatter Dalen Finstad, fødd 1832, død 1892, datter av Per Monsen og Kari Olsdatter Myre Finstad. Knut Sæmingssøn og Elen Persdatter Haugset hadde disse barn: 1. Knut Knutssøn, fødd 1855, død 1892, gift med Sigrid Simensdatter Berger. 2. Jon Knutssøn Haugset, fødd 1857, lærer og fattigforstander i Kristiania, gift først med Mina Bækkevold

Elen Haugset

fra Dalen Finstad.

og siden med Sina Sæmingsdatter Akre, fødd 1857. 3. Ingeborg Knutsdatter, fødd 1859, død 1913 i Amerika, gift med sit søskendbarn ingeniør Per Mogens Olsson Dahl, søn av Ola Perssøn Dalen Finstad og Kirsti Eysteinsdatter Nordset-Haugen. 4. Per Knutssøn Haugset, som nu har garden. 5. Sæming Knutssøn Haugset, fødd 1861, død ugift 1908. 6. Melchior Knutssøn Haugseth, født 1869, død som lærer i Tønsberg 1909, gift med lærerinde Anna Nilsen, fødd 1868, datter av vaktmester Nilsen

ved arbeidsanstalten Sem i Jarlsberg. 7. Enok Knutssøn Haugseth, fødd 1871, læge i Amerika, gift 2 ganger, første gang med Olga Refsum, der døde i 1908.

Per Knutssøn Haugset, som nu er bruker på garden, er fødd 1863 og gift med sit søskendbarn Kari Jensdatter Finstad, datter av Jens Perssøn Finstad og Maren Gjermundsdatter Grindflæk. De har 2 barn ilive: Knut og Emma, og 2 barn er døde.

Haugset-ætten.

Svein Haugset, f. ca. 1550, nevnt 1615.

1. Jon Sveinsson Haugset, f. 1577, d. 1684, g. m. 2. Sieming Sveinsson Haugset, f. 1584, d. 1693. 3. Lars Sveinsson Haugset.
Kari Olavsatter.

1. Amund Jonsson Fonnås, f. 1644, d. 1730, g. m. 2. Olav Jonsson. 3. Jon Jonsson Romenstad, f. 1649, g. m.
Sigrid Arnesdatter Fonnås. Goro (Romenstad?).
4. Svein Jonsson Haugset, f. 1635, g. m. 5. Lars Jonsson Haugset, f. 1660, d. 1740. 6. Sæming Jonsson Haugset 7. Berit Jonsdatter
Ingrid Arnesdatter Berger.

1. Jon Sveinsson Haugset, f. 1672, nevnt siste gang 1721, g. m. 2. Berit Sveinsdatter. 3. Kari Sveinsdatter, f. 1680, g. m.
Magnhild Brynjulvsdatter (Berset?). Svein Jonsson Hornset.

1. Ingrid Jonsdatter Haugset, f. 1706, d. 1751, g. m.
Knut Nilsson Atnocsen, f. 1700, d. 1766, søn av
Nils Knutsson (Koppang?) og
Dordi Håkonsdatter Atnocsen.

1. Nils Knutsson Haugset, f. 1730, g. m. 2. Svein Knutsson Haugset, f. 1732, d. 1808. 3. Ola Knutsson Haugset, f. 1734, g. m.
Gunhild Olsdatter Ellevold. Sigrid Håkonsdatter Ellevold.
4. Knut Knutsson Fonnås, f. 1737, g. m. 5. Magnhild Knutsdatter, f. 1739, d. 1757. 6. Erik Knutsson Haugset, f. 1744.
Kari Olsdatter Mømb, enke efter
Per Jenson Fonnås.

7. Jon Knutsson Haugset, f. 1755, d. 1810, g. m. 8. Dordi Knutsdatter, f. 1742, d. 1815, g. m. 9. Ingrid Knutsdatter, f. 1749, g. m.
Anne Eriksdatter Håset (søndre), d. 1773. Jakob Nilsson Håset (nordre), f. 1734, d. 1779. Jon Olsson (Stor-Elvdalen).

-
1. Ingrid Jonsdatter, f. 1755. En datter, Ingrid, g. m. enkemanden Erik Nilsson Momb.
2. Kari Jonsdatter, f. 1760, g. m. Tollev Sæmingsøn Bolsstad.
3. Erik Jonsson Haugset, f. 1766, d. 1786.
-
4. Magnhiild Jonsdatter, f. 1763, d. 1837, g. m. 5. Jon Jonsson Haugset-Eggen, f. 1769, g. m. 6. Håkon Jonsson Haugset, f. 1771, d. ugift. Ola Jonsson Høye.
7. Knut Jonsson Haugset, f. 1757, d. 1823, g. m. 8. Berit Jonsdatter Fornås, f. 1783, g. m. Ingeborg Håkonsdatter Hanestad, f. 1753, d. 1829. Per Jonsson Fornås.
-
1. Jon Knutsson Haugset, f. 1791, d. 1872, ugift. 2. Knut Knutsson Haugset, f. 1794, d. 1849, g. m. 3. Anne Knutsdatter, f. 1797, d. 1881, ugift. Marit Olsdatter Myre Finstad, d. 1870. (Åndssvak).
4. Håkon Knutsson Haugset, f. 1793, d. ugift. 5. Erik Knutsson Haugset, f. 1803, d. 1867, ugift. 6. Marit Knutsdatter Høye, f. 1800, d. 1870, g. m. (Åndssvak). Jon Olsson Høye.
7. Sæmning Knutsson Haugset, senere Finstad, f. 1798, d. 1850, g. m. Ingeborg Olsdatter Myre Finstad, f. 1795, d. 1875.
-
1. Ola Sæmingsøn Myre Finstad, f. 1818, d. 1904, g. m. 2. Jens Sæmingsøn Finstad, f. 1824, d. 1875, g. m. 3. Sæmning Sæmingsøn Finstad, f. 1827, d. 1890, g. m. Ingeborg Jonsdatter Sivlhaug, f. 1816, d. 1900. Anne Olsdatter Bottem, f. 1840, d. 1887. Oline Håkonsdatter Berger.
4. Knut Sæmingsøn Haugset fra Myre Finstad, f. 1820, d. 1910, g. m. 5. Johan Sæmingsøn Myre Finstad, f. 1835, d. 1913, g. m. Elen Persdatter Dalen Finstad, f. 1832, d. 1892. Oline Simonsdatter Brutrø Finstad.
-
1. Knut Knutsson Haugset, f. 1855, d. 1892, g. m. 2. Jon Knutsson Haugset, f. 1857, g. 1. m. 3. Ingeborg Knutsdatter Dahl, f. 1859, d. 1913, g. m. Sigrid Simonsdatter Berger Mina Bekkevold og 2. m. Per Mogens Olsson Dahl.
4. Sæmning Knutsson Haugset, f. 1861, d. ugift 1908. 5. Melchior Knutsson Haugset, f. 1869, d. 1909, g. m. 6. Eriok Knutsson Haugset, f. 1871, g. 2. g. 1. Anna Nilsen fra Sem i Jarlsberg. m. Olga Refsum.
-
7. Per Knutsson Haugset, f. 1863, g. m. Kari Jonsdatter Finstad.
-
- Knut og Emma.

HANESTAD

Der er to Hanestad-garder: Vestre Hanestad og Østre Hanestad. Gardene ligg på østsiden av Glåma, like under Hanekampen. Utsyn nedover dalen til Atne-gloppen og andre fjell i syd og til Grotting-bratten i vest.

Sæming Hanestad,

f. 1799, d. 1877, søn av Håkon Håkonsson Hanestad og Ingeborg Håkonsdatter Mykleby.

I jordebok fra 1578 er navnet skrevet Hannestadt og likeså i 1593. I 1604 er det Hannesta og i 1667 Hannestad. Rygh mener at navnet kjem av Hani eller Hane som mandstilnavn eller virkelig mandsnavn, og at det i gammel tid het Hanastaðir, oprindelig form Hunnarstaðir av mandsnavnet Huni, endret til Hanastaðir.

Jordebok fra 1577. Her heter det: „Hannestadt Krongods 9 Kalvskind. Visør 1 Skil. Leding 1 skil. Udi landskyld 1 skil.“

Jordebok fra 1615. „Bjørn Hannestad. Til kronen 9 skind.

4 album visør. Bonden eier med hans søskend, som er skreven i samme gard, 9 skind.“

Kontrakt av ²³/₆ 1652. Under ¹⁵/₁₀ 1677 lot Bersvein og Sæming Hanestad på skatte- og sakinget i Øvre Rendalen oppløse kontrakt, forfattet av sorenskriver Hans Christenssøn og seks lagrettesmænd angående de rettigheter, som Hanestad-

mændene hadde ved elven Otta både med hensyn til dyreveider og hugstrettigheter østenfor nævnte elv samt jagtret og bruk i skog og mark på dens vestre side.

Matrikel av 1665: „Hannestad. Bersvein og Ingeborrig skylder $1\frac{1}{2}$ hud. Skylder 2 pund 6 merker smør. Lagmand Christen Jensen 1 pund 2 merker, Ingeborrig 14 merker, Bersvein 14 merker. Sår 8 tdr. Før 30 storfe. Hester 4. Skatter 2 rdlr. 1 mark. Tiende $1\frac{1}{2}$ tdr. Visør 4 skil. 1 kværn 8 skil. Skog til gardsnytte. Fiskeri i almenning. Sommerbeite på Kjølen i Kiffsæter.“

Jordebok fra 1680. „Hannestad skylder $1\frac{1}{2}$ hud. (Lagmand Christen Jensen bygger). Derav bruker: Bersvein Olavsson 9 skind, Sæming Sæmingsson 9 skind. Hr. lagmand Christen Jensen eier 9 skind. Besitteren Bersvein $4\frac{1}{2}$ skind. Ingeborg Hannestad $4\frac{1}{2}$ skind.“

Brev, datert Nordset $^{10}/_7$ 1690. Ved dette brev fra kongelig majestæts foged Johan Steinkull til Sæming og Bersvein Hanestad ble på tinget i Berger tingstue i Rendalen $^{11}/_7$ 1691 kundgjort forbud mot Lill-Elvdalens indvånere å bemægtige sig myrmalm fra Dypfjell-hatten og til Gråhøgda-åen, som er de sammesteds tilliggende garders eiendeler.

Byggselbrev av $^{26}/_8$ 1708 fra kongelig majestæts foged Christian Jull ga Erik Bersveinsson og Sæming Sæmingsson Hanestad, Nils Knutsson Atneosen, Jakob Olsson og Sæming Mortensson Grötting rettigheter til skogen i kongens almenning i Atnelien. Byggselbrevet tinglæstes $^{23}/_7$ 1708.

Skattemandtal. Ifølge kongelig forordning av $^{21}/_2$ 1711 svarte Hanestad opsittere skat for 3 tjenestjenter med 1 rdlr. 48 skil. og skoskat for 13 personer med 78 skil.

Under tinget i Øvre Rendalen $^{23}/_7$ 1717 indga Engebret Larsson Berger på egne og alnuens vegne en lovdagsskrivelse passert på Sørhøye tingstue $^{17}/_8$ 1717, hvorved Sæming og Erik Hanestad samt Jakob og Halvor Grötting var indkaldt å møte på tinget og forklare sig om, hvorfor de ikke hadde været almuen behjælpelig med å gjøre skyssfærd, når kongens folk i de tider reiste og marscherte gjennom bygden. Halvor Gjermundsson Grötting og Arne Sæmingsson Hanestad møtte og oplyste om, at de hadde overflødig stor skyss om vinteren 4 mil sydover og 4 mil nordover, så lange Glåma lå med is og sne. De skulde allikevel hjelpe til med skyss i bygden om

sommeren, men så skulde også de andre hjelpe dem om vinteren.

Matrikel av 1723: „Hanestad 2 opsittere Erik Ber-sveinsson og Arne Sæmingsson tilhørende med bygsel. Skog til brændeved, gjærdefang, hustømmer samt fornemmelig til sagtømmer. Sæter. God havn. Slåtter på 4 lass høi. Skog i Atnedalen. Kværn og sag. Beliggende i baklien for mindre tungvunden. Jordarten måtelig, dog noget frugtbar. Sæd 6 tdr. byg. Hoiavling 58 lass. 6 hester, 48 naut, 70 sauer. Gammel skyld 1 hud 6 skind. Forhøiet 2 huder.“ (Trådte ikke i kraft).

VESTRE HANESTAD

Bjørn Hanestad budde trulig på Vestre Hanestad. Han er nævnt 1612, 1615, 1618, 1620 og 1625. Og det må være den samme Bjørn, som har Hårset i 1630 og Høye i 1644. Imidlertid døde han på Hanestad, hvor han vel også var fødd. I kirkeboken heter det: „Bjørn Hanestad gravsattes 3. pinsedag 1663.“ Han måtte da være en svært gammel mand.

Den $\frac{9}{1}$ 1670 gravsattes „Bjørns Kari“. Hun var måske kona hans Bjørn Hanestad.

Ingeborg Hanestad nævnes 1620 og 1621 blandt „husmænd“. Hun var fødd i første halvdel av 1500-tallet og er ganske sikkert ættmor til det folk, som sitter på Vestre Hanestad den dag idag. Hun måtte være en slægtning av Bjørn Hanestad.

Sæming Hanestad var søn hendes Ingeborg. Han var fødd kring år 1575 og nævnes første gang 1629, og da som husmand; men i 1644 er han odelsmand. I jordebok fra 1650 heter det, at Hanestad er krongods og bondegods med Sæming som bruker av 2 huder. Det er mere end den hele skyld på Hanestad-gardene.

Efter kvægskatliste av 1657 hadde Sæming Hanestad 1 hest, 13 kjyr, 7 gjeiter, 4 sauer og 2 svin.

I 1660 hadde han 9 kalvskind bondegods, det vil si Vestre Hanestad. Skatten var $1\frac{1}{2}$ rdlr.

I 1664 var Sæming Hanestad død og hans efterlatte enke Ingeborg Hanestad bruker av garden. Hun var fødd kring år 1600 og gravlagdes $\frac{7}{8}$ 1678.

Sæming og Ingeborg Hanestad hadde 6 barn, 1 søn og 5 døtre. Det var: 1. Sæming Sæmingssøn Hanestad, f. 1657. Han fik garden. 2. En datter, gift med Bersvein Ås. 3. En datter, gift med Botolv Trønnes. 4. En datter, gift med Olav Hanestad. 5. En datter, gift med Tollev Unset. 6. En datter, gift med Erik Grötting.

Sæming Sæmingssøn Hanestad overtok garden efter moren, nemlig først $4\frac{1}{2}$ kalvskind, som hun åtte, og dernæst ifølge skjøte av $\frac{25}{10}$ 1686 fra værbroren $4\frac{1}{2}$ kalvskind, som søstrene hadde arvet.

Sæming Sæmingssøn Hanestad var fødd 1657 og døde i 1719. St. Hans dag 1678 ble han ægteviet til Kari Arnesdatter og deres offer til præsten var 1 rdlr. 14 skil.

Under skiftet $\frac{10}{10}$ 1719 efter manden Sæming Sæmingssøn oplyste enken Kari Arnesdatter, at de hadde avlet 5 barn sammen. Om jordegodset meddelte hun, at dødsbuet var eiende Vestre Hanestad av skyld 9 kalvskind, og at husdyrholdet var 4 hester, 18 melkekjyr, 10 andre naut og 23 småkrøter. Summen av buets registrerte lausøre-midler var 304 rdlr. 3 mark 6 skil. Derhos hadde buet tilgode hos madame Margrethe salig hrr. Hans Charstenssøns enke i Kristiania for tømmer 32 rdlr. 18 skil., hos Halvor Grötting 4 rdlr. 3 mark 8 skil. og hos Jakob Grötting 2 rdr. 3 mark. Enken forklarte videre at hendes gifte og myndige barn hver hadde fåt deres heimegards-klæder, bestående i 1 underdyne (3 rdlr.), 1 hovedlaug (1 mark 2 skil.), 1 sauskindsfæld (1 rdlr. 2 mark) og 1 kalveskindsfæld (3 mark). Endelig sa enken Kari Arnesdatter, at hun for sin egen del ikke forlangte noen av dødsbuet registrerte midler og formue, men begjærte at hendes hovedlod udi laust og fast tillikemed godset måtte bli skiftet og utdelt mellem samtlige hendes barn, således på hver søn i lausøret 61 rdlr. 2 mark $1\frac{1}{2}$ skil. og i godset 2 skinds skyld og på hver datter 30 rdlr. 3 mark $\frac{2}{3}$ skil. samt i godset 1 skinds skyld. Ælste søns efterlatte søn Sæming tilkom foruten arven efter faren 53 rdlr. efter sin fars søskend.

Sæming Sæmingssøn og Kari Arnesdatter Hanestads barn var disse: 1. Sæming Sæmingssøn Hanestad, som allerede før skiftet ¹⁶/₁₀ 1719 var død og således ikke kom til å overta garden. Hans eneste efterlatte søn odelsarvingen Sæming Sæmingssøn var da bare 14 år gammel, hvorfor hans ælste farbror for det første overtok gardsbruket, nemlig 2. Arne Sæmingssøn Hanestad. 3. Ingeborg Sæmingsdatter, gift med Tollev Jonssøn Trønnes. 4. Kari Sæmingsdatter, gift med Tarald Olsson Trønnes. Barna deres var: a. Ola Taraldsson, fødd 1712; budde på Trønnes i Stor-Elvdalen. b. Sæming Taraldsson, fødd 1719; skoleholder i Stor-Elvdalen. c. Kari Taraldsdatter, fødd 1710, gift med klokker i Stor-Elvdalen Per Hanssøn. d. Randi Taraldsdatter, fødd 1720, gift med Per Halvorsson Kirke-mo. e. Ingeborg Taraldsdatter, fødd 1724, gift med Halstein Tollevsson Mykleby. 5. Berit Sæmingsdatter, fødd 1695, gift med Erik Håkonsson Hårset. 6. Jon Sæmingssøn Hanestad, fødd 1685, død 1736.

Arne Sæmingssøn Hanestad, fødd 1680, død 1737, overtok som foran nævnt garden efter sin far, idet hans ælste bror Sæming Sæmingssøn Hanestad var død og hans eneste efterlatte barn odelsarvingen Sæming Sæmingssøn endnu var for ung til at overta gardsbruket.

Under ⁷/_{is} 1736 ga Arne Hanestad, Tollev og Tarald Trønnes samt Erik Hårset sit samtykke til at deres bror og værbror Jon Sæmingssøn Hanestad skjænket deres anden bror og værbror Sæming Sæmingssøn Hanestad de to kalvskind, som han åtte i garden.

Av gamle saker som findes på Vestre Hanestad skal her nævnes en bibel, hvori følgende er skrevet:

„Arne Semmingsen Hanstad. Fødd Anno 1680. Skrevet 1736.

Naar jeg skal Døe og skilles herfra
Fra denne Store Ælende,
Da glæder jeg mig, Thi jeg ved da
Min Sorrig har foed en god ende.
Da kommer min Siel til glæde og Roe,
Da kommer mit Legem til Hvile.
Og da kommer jeg hos Gud at Boe,
Der paa tør jeg icke tvifle.

Arne Semmingsen Hanstad.*

En vakker messing-lysestake merket „A. S. S. 1737“ er vel et minne om Arne Sæmingssøns dødelige bortgang, idet 1737 er hans dødsår. En stor bok fra 1684 har en lang titel, som begynner således: „Sædvanlige Hellige Dagis Hellige Tanker udi hvilcke En Hver kand see hvad hand bør at haffve i Tanker paa Søndagerne og Festerne . .“

Sæming Sæmingssøn Hanestad, som var odelsmand overtok under $\frac{9}{11}$ 1737 Vestre Hanestad av skyld 9 kalvskind efter farbroren. Arne Sæmingssøn forbeholdt sig ophold på garden sin livstid og betinget sig, at der efter hans død skulde utbetales i rede penger til hans samtlige arvinger 150 rdlr. Disse penger ble under $\frac{2}{11}$ 1737 utbetalt til Ingeborg Sæmingsdatter og mand Tollev Jonsson Trønnes 50 rdlr., til Berit Sæmingsdatter og mand Erik Håkonssøn Hårset 50 rdlr. og til Tarald Olsson Trønnes og avdøde kone Kari Sæmingsdatters efterlatte 5 barn 50 rdlr.

Sæming Sæmingssøn Hanestad var fødd 1705 og døde 1748. Han gravlagdes 4. august. Han var gift med Marit Håkonsdatter Hårset, fødd 1710, død 1773. Barna deres var: 1. Arne Sæmingssøn, fødd 1730. 2. Håkon Sæmingssøn, fødd 1734, død 1812. Han blev sittende som bruker på garden. 3. Sæming Sæmingssøn, fødd 1737. 4. Jon Sæmingssøn, fødd 1739, død 1808 som lægdslem på Hanestad. Gift 1771 med Marit Nilsdatter Hierhalsen. En datter: Sigrid Jonsdatter, fødd 1777. Gift 1796 med Jon Sæmingssøn, som i 1801 var husmand på Hanestad med 2 barn: Anne, 5 år og Sæming 2 år. 5. Simon Sæmingssøn, fødd 1742, død 1807. Gift 1761 med Goro Olsdatter fra Nordre Grøtting, enke på Østre Hanestad efter Erik Tollevsson Hanestad. Simon og Goro var beslægtet i 3. led. 6. Kari Sæmingsdatter, fødd $\frac{20}{11}$ 1728. 7. Ingeborg Sæmingsdatter, fødd 1732. Gift 1752 i Åmot med Ola Håkonssøn Atneosen i Stor-Elvdalen. 8. Malena Sæmingsdatter, fødd 1744. Gift 1760 med Per Håkonssøn Fonnås efter allernådigst bevilling, idet de var beslægtet i 3. led. 9. Maren Sæmingsdatter, fødd 1747, død 1812. Gift 1770 med Lars Gjermundsson Lauvhaug Unset. Barn: a. Gjermund Larsson Lauvhaug, gift med Ingeborg Gjermundsdatter Grindflæk Unset. b. Sæming Larsson budde i 1812 på Øverby i Tyldalen. c. Anders Larsson tjente i 1812 hos sit søskendbarn Jon Håkonssøn på Unset. d. Simon Larsson, fødd 1791. e. Goro

Larsdatter, gift med Nils Erikssøn Nystu Unset. f. Marit Larsdatter, gift med Ola Hanssøn Kveberg i Lill-Elvdalen.

Marit Håkonsdatter Hanestad, enke efter Sæming Sæmingssøn, ble ved kongelig bevilling av $^{28}/_2$ 1749 tillatt å sitte i uskiftet bu. Under $^{7}/_{10}$ 1754 lot hun avholde skifte, men tilbakeholdt herunder halvdelen av buets tilhørende part i garden for sin livstid. Vedkommende jordegodset forklarte enken, at hun åtte Vestre Hanestad av skyld 9 kalvskind, og som bevis og adkomst hertil fremla hun skjøte fra hendes avgangne mands farbror Arne Sæmingssøn Hanestad, tillike underskrevet av hans søskendes mænd Tollev Jonssøn og Tarald Olssøn Trønnes av Stor-Elvdalen samt Erik Håkonssøn Hårset av Rendalen, datert $^{6}/_4$ 1737 og tinglyst $^{22}/_{12}$ s. år. Gardens husdyrhold var 3 hester, 28 storfe og 59 småkrøter (sauer og gjeiter). Efter lave takster utgjorde buets formue 360 rdlr. 1 mark 14 skil. Som værger for enkens umyndige barn opnævntes deres søstermand Ola Håkonssøn Atneosen, deres tremønning Tollev Olsen Trønnes, deres søstermand Nils Håkonssøn Atneosen, deres morbrødre Ola Håkonssøn Berger, Simon Håkonssøn Søndre Unset og Erik Håkonssøn Hårset.

Håkon Sæmingssøn Hanestad fik ved skifte i 1754 $4^{1}/_2$ kalvskind i garden, idet moren selv beholdt $4^{1}/_2$ skind. Men ved skjøte av $^{31}/_{12}$ 1756 ble han tilhjemlet hele garden eller 9 kalvskind.

Håkon Sæmingssøn Hanestad var fødd 1734 og døde i 1812. I 1753 ble han gift med Marit Håkonsdatter Atneosen, fødd 1728, død 1810 $81^{1}/_4$ år gammel. Hun var datter av Håkon Taraldssøn fra Kopperud og Ingeborg Nilsdatter Atneosen. Barna deres var: 1. Sæming Håkonssøn, fødd 1756, død 1796. Han hadde ingen barn, hvorfor han overlot garden til sin bror Håkon og bygde sig en heim, som fik navnet Havn. 2. Håkon Håkonssøn Hanestad overtok garden. 3. Arne Håkonssøn, fødd 1760. Kom til Ellevold, hvor han bygde „Ånestua“ ved Tysla bru. Gift 1805 med Berit Eriksdatter Bjøngard, datter av Erik Jonssøn Bjøngard og Sigrid Eriksdatter Nordre Hårset. 4. Nils Håkonssøn, fødd 1764. Han kom til Diset og ble i 1795 gift med Kari Persdatter Diset. 5. Per Håkonssøn, fødd 1767. Kom først til Tynset og senere til det nordenfjellske, hvor hans efterkommere skal være i Rennebu. 6. Håkon Håkonssøn Hanestad, fødd $^{30}/_1$ 1769. Han studerte

theologi i København og ble prest på Voss. 7. Ola Håkons-
søn, fødd 1771, død 1779. 8. Jon Håkonssøn, fødd 1775, død
1852. Kom til Velstu Unset. Var skrædder. Gift 1801 med
sit søskendbarn Maren Larsdatter Lauvhaug, datter til Lars
Gjermundssøn Lauvhaug og Maren Sæmingsdatter Hanestad.
9. Marit Håkonsdatter, fødd 1754. Gift 1777 med Anders
Engebretssøn Sundet i Stor-Elvdalen. 10. Ingeborg Hå-
konsdatter, fødd 1762, død 1829. Kom til Nordistu-Haugset,
hvor hun blev gift med Knut Jønssøn Haugset.

Håkon Håkonssøn Hanestad ble tilhjemlet garden
ved skjøte av $\frac{12}{8}$ 1792. Han var fødd 1757 og døde i 1822.
Gift 1794 med Ingeborg Håkonsdatter Mykleby, fødd 1769
eller 70 og død 1855 over 85 år gammel. Ingeborg var dat-
ter av Håkon Olsson Evenstad og Ingeborg Persdatter Sjøli
Barna deres var: 1. Håkon Håkonssøn, død 1795, 7 uker gam-
mel. 2. Håkon Håkonssøn, død 1796, 5 uker gammel. 3. Marit
Håkonsdatter, fødd 1797, død 1879. Gift 1. gang 1822 med
Jon Perssøn Fonnås og 2. gang med Halvor Gjermundssøn
Grøtting. 4. Sæming Håkonssøn Hanestad, fødd $\frac{16}{8}$ 1799,
død 1877. Han fik garden. 5. Ingeborg Håkonsdatter, fødd
1800, død 1862. Gift med Nils Halvorssøn Atneosen, fødd
1801, død 1869, søn av Halvor Olsson Evenstad og Marit
Andersdatter Sundet av Stor-Elvdalen. 6. Håkon Håkonssøn,
fødd 1803, død 1860. Kom til Atneosen, hvor han ble gift
med Goro Sæmingsdatter, en datter av Sæming Sæmingssøn
Atneosmoen og Goro Ingvaldsdatter Landet.

Sæming Håkonssøn Hanestad fik garden efter faren
ved skjøte av $\frac{15}{7}$ 1818, tinglæst s. dag. Skylden var den gamle
nemlig 9 kalvskind. Sæming fik garden med en del lausøre for
1200 spd. Forældrene forbeholdt sig føderåd og gjenkjøpsret
for salgsprisen i tilfælde salg. Føderådet værdsattes til 100 spd,
årlig. Ved kjøpet av garden hadde sønnen Sæming Håkons-
søn derved erholdt sin arv.

Sæming Håkonssøn Hanestad ble gift med Gjertrud Hå-
konsdatter Sundet av Stor-Elvdalen. Barna deres var disse:
1. Ingeborg Sæmingsdatter, fødd $\frac{30}{4}$ 1837. Gift med Helge
Wehme i Soknedalen på Ringerike. 2. Karen Sæmingsdatter,
fødd $\frac{24}{2}$ 1839, død $\frac{1}{8}$ 1846. 3. Helena Sæmingsdatter, fødd
 $\frac{22}{5}$ 1841, gift med Erik Nilsson Hårset, søn av Nils Eriksson
Hårset og Marit Olsdatter Sjøli. 4. Håkon Sæmingssøn Hane-

stad, fødd $^{23}/_9$ 1844. Overtok garden efter forældrene. 5. Karenus Anton Sæmingssøn Hanestad, fødd $^{17}/_9$ 1848. 6. Karen Sæmingsdatter, fødd $^{30}/_{10}$ 1852, gift med Halvor Botolvsson Trønnes, fødd 1843, død 1897, søn av Botolv Halvorsson Trønnes.

Håkon Sæmingssøn Hanestad, fødd $^{23}/_9$ 1844, er nu eier av Vestre Hanestad, tilhjemlet av faren.

Håkon Hanestad er gift med Johanna Jakobsdatter Hårset fra Nestu Unset, fødd 1849. Hun er datter av Jakob Eriksøn Hårset og Ingrid Jonsdatter Nestu Unset. Håkon og Johanna Hanestad har 2 barn: 1. Sæming Håkonsson Hanestad, fødd 1885 og 2. Gjertrud Håkonsdatter Hanestad, fødd 1882.

ØSTRE HANESTAD

Erik Hanestad nævnes som husmand 1616 og 1621, men fra 1629 til 1639 har han „halvstor gard“, det vil si den ene av Hanestad-gardene, nemlig Østre Hanestad. I 1639 deler han skjæbne med de fleste andre gardbrukere i Østerdalen å bli kaldt „leilænding“. Siden erfarer vi ikke mere om ham.

Jon Olavsson Hanestad ble bruker efter Erik. I 1642 kaldes også han leilænding. Hans husdyrhold i 1657 var 1 hest, 13 kjer, 4 gjeiter og 3 svin. Ifølge jordebok fra 1660 brukte Jon Olavsson Hanestad 9 kalvskind krongods. Skatten var $1\frac{1}{2}$ rdlr.

Jon hadde to brøde, Olav og Bersvein. I 1664 hadde Jon og Olav garden sammen og brukte hver $4\frac{1}{2}$ kalvskind.

Jon Olavsson Hanestad var fødd 1604 og gravsattes $^{22}/_1$ 1671. Da han døde hadde han været enkemand i 8 år, idet hans kone og en datter gravsattes 3. pinsedag 1663.

Olav Olavsson Hanestad hadde, som vi vet, garden sammen med broren Jon. Efter ham hadde han den sammen med den anden bror Bersvein, som tilslut ble alene bruker på garden.

Olav Olavsson Hanestad var fødd 1616. Han var gift med søster til Sæming Sæmingssøn Vestre Hanestad. Av barna

deres kan nævnes: 1. Sevat Olavssøn, fødd 1658. 2. Engebret Olavssøn, fødd 1660. 3. Sæming Olavssøn, fødd 1666. 4. Erik Olavssøn, fødd 1670. Derhos hadde de to barn, som døde i tidlig alder.

Bersvein Olavssøn Hanestad var bruker på Østre Hanestad fra kring år 1665 til 1690. Han var gift, men hvem hans kone var vet vi ikke. Av hans barn kan nævnes: 1. Ett døpt ²⁵/₁₁ 1666. 2. Erik Bersveinssøn, fødd 1669. Han ble bruker på garden. 3. Jon Bersveinssøn, fødd 1677. 4. Olav Bersveinssøn, fødd 1680. 5. En datter, døpt ⁴/₁₀ 1674.

Erik Bersveinssøn Hanestad fik Øvre Hanestad, av skyld 9 kalvskind, til bruk ved bygselbrev fra Kirsten Madsdatter, datert Borregård ²²/₆ 1693 og brukte garden til kring år 1726.

Erik Bersveinssøn Hanestad var fødd 1669. Han var gift med Ragnhild Persdatter, som var fødd 1645 og døde 1738, altså i en alder av 93 år.

Av skjøte, datert ²⁵/₆ 1726, tinglæst ²⁰/₁₁ s. år på 4¹/₂ kalvskind i Hanestad fremgår, at Ragnhild Persdatter hadde været gift 2 ganger. Skjøtet er sålydende: „Underbekræftede fuld- og halvsøskende sælger og skjøter til vor bror Tollev Erikssøn Hanestad, hans hustru og arvinger og bror, nemlig jeg Bersvein Erikssøn Hanestad 1 kalvskind, jeg Ola Gunnarssøn Hangarden på min kone Gjertrud Eriksdatters vegne ¹/₂ kalvskind, jeg Tollev Tollevsøn, buende på Tørrisgarden ved Røros 1 kalvskind og jeg Per Tollevsøn Hanestad likeså 1 kalvskind, tilsammen 3¹/₂ kalvskind, som vores gamle kjære mor Ragnhild Persdatter for sin hovedlod tilkommer. Den øvrige halve del, nemlig 4¹/₂ kalvskind, som tilfaldt vores kjære far og stiftar, vil de gamle folk hver for sig beholde.“

Erik Bersveinssøn og Ragnhild Persdatter Hanestad hadde altså disse barn: 1. Tollev Erikssøn Hanestad, som fik garden. 2. Bersvein Erikssøn Hanestad, som av sin bror Tollev under ²⁵/₂ 1735 fik lov til avgiftsfrit å sette bupæl på jordet indenfor indhægningen på Østre Hanestad på et sted, som kaldtes Veslemåls-Bakken. Til bruk fik han derhos blandt andet tvende åkrer på Søndre-Haug. Han skulde få holde 4 melkekjyr og 1 hest.

Bersvein Erikssøn Hanestad var fødd 1698 og døde 1770. Han gravlagdes 3 søndag efter påske. ²⁵/₄ 1737 ble han tru-

lovet med Else Håkonsdatter Hårset, fødd 1709, død 1769. Barna deres var: a. Ragnhild Bersveinsdatter, fødd 1738, død 1812. b. Malena Bersveinsdatter, fødd 1745, død 1746. c. Ola Bersveinsson, fødd 1749. d. Håkon Bersveinsson Hanestad, trulovet 1776 med enken Kari Arnesdatter. 3. Gjertrud Eriksdatter, gift med Ola Gunnarsson Hangard.

Tollev Eriksson Hanestad var bruker fra 1726 til henimot 1750. Han var gift med Karen Gunnarsdatter Hangard, enke efter Lars Jakobsson, Søndre Høye, som drukned under tømmerfløtning i Glåma. Om ægtefolkene Tollev og Karen Hanestad hitsættes følgende retshistorie fra tinget i Rendalen ^{19/7} 1/26:

„Monsieur Hans Jensen på forpagteren hr. Hans Heschestads vegne angav til retten å ha ladet indkalde Tollev Eriksson Hanestad til bevisligheters påhør og doms hørelse, å utrede bøter efter loven formedels fortidlig samleie med sin hustru. Bemeldte Tollev Eriksson Hanestad mødte personlig for retten og vedstod den påståede forseelse og erbydidet sig å betale til fuldmægtigen bøter, som kunde påløpe for hustruen, men for hans egen person mente han å være fri eftersom han stod optegnet i kongens tjeneste som skiløper ved det østerdalske skiløperkorps. Hans Hansen forklarte, at skiløperkoret forlængst var reduceret og gav nu om stunden ei noen kongstjeneste; ei heller har noen gevær eller mundur uten officerer; derfor kan ei tilegne sig frihet i dette tilfælde som soldater, der står virkelig i tjeneste og gjør idels vagt og tong. Tollev Eriksson sa, at han vilde forespørge sig herom hos den høie øvrighet, hvorledes det skal forstås og forinden vente forskånelse for dom. Citantens fuldmægtig påstod endelig dom i saken til sådanne børs svarelse, som loven foreskriver. Avsagt: Bekjendt er det, at skiløperkoret forlængst er avtakkende og nu uten gevær, mundering eller officerer; derfor kan de ikke ansees til frihets nydelse i dette tilfælde, som de der står under fanen og gjør daglig krigstjeneste, men besluttet at indstævnte Tollev Eriksson Hanestad følgelig lovens 6 bok 13 kap. 1 art bør utrede sin og hustrues fortidlig samleie-bøter med 3 rdlr. 1 mark 12 skil. under tid og adfærd som loven foreskriver.“

Ved skifte paa Østre Hanestad ^{26/8} 1749 efter Kari Gunnarsdatter oplyste enkemanden Tollev Eriksson, at hans avdøde

kone i forrige ægteskap med Lars Jakobssøn Høye hadde avlet en søn Lars Larssøn, som for noen år siden i tjeneste hos sin farbror Jens Jakobssøn i Kristiania var avgått ved døden.

Tolleiv Erikssøn og Kari Gunnarsdatter Hanestad hadde disse barn sammen: 1. Erik Tolleivssøn, som overtok garden efter faren. 2. Gunnar Tolleivssøn, fødd 1729; døde ugift på Grøtting 1773. 3. Lars Tolleivssøn, gift 1766 med Kari Olsdatter og budde i 1773 på Hogstad i Tyldalen. 4. Ragnhild Tolleivsdatter, fødd 1720 og i 1773 i tjeneste på Hogstad i Tyldalen. 5. Kari Tolleivsdatter, gift 1763 med „skiløper“ og skomaker Tore Oudenssøn Hangard, som kom til Straumen i Lill-Elvdalen. Deres datter Kari var fødd 1763. 6. Anne Tolleivsdatter, fødd 1733, trulovet 1773 med enkemanden Simon Olsøn Mømb eller Sletten og døde i 1775 i barselseng uten å bli forløst. 7. Marit Tolleivsdatter, trulovet 1774 med Engebret Tolleivssøn Helstad, men døde kort tid efter. Engebret Helstad ble gift med Berit Jonsdatter Ellevold.

Erik Tolleivssøn Hanestad var bruker fra 1750 til 1760, da han døde 35 år gammel. Under hans brukstid brændte alle husene på Østre Hanestad. Om branden hitsættes efter tingsvidnet følgende: „År 1751 den 22 juli fremkom Erik Tolleivssøn på tinget i Rendalen og klaged over at hans husebygninger på garden Østre Hanestad ved ulykkelig ildsvåde var nedbrændt. Ulykken kom på 4. pinsedag s. år. Som vidner førte han Ottar Knutssøn Berset og Tarald Oudensen Mømb. Disse forklarte at kornlåven, stalden med høilåve, fjøs, tre stuebygninger, en særskilt høilåve og et grisehus var helt lagt i aske tillikemed en del korn, som lå på låven. De vidste ikke med sikkerhet, hvorledes ilden var opstått, men de trudde det måtte være skedd ved ildfunker, som i den sterke blæst var ført hen til staldtaket.“

Erik Tolleivssøn Hanestad var fødd 1725 og døde i 1760. Han var gift med Goro Olsdatter Grøtting, datter av Olav Jakobssøn Grøtting og Kirsti Olsdatter. Goro var fødd 1726 og døde i 1808. Barna deres var: 1. Tolleiv Erikssøn, fødd 1751, død 1792. 2. Ola Erikssøn, fødd 1754. 3. Kari Eriksdatter, fødd 1756, gift med Ola Erikssøn Hornset. 4. Kirsti Eriksdatter, fødd 1759, død 1784.

Goro Olsdatter Hanestad ble enke. Hun var 34 år, da

manden hendes døde. I 1761 giftet hun sig igjen med sin tremønning Simon Sæmingssøn Hanestad, som ble tilhjemlet garden Østre Hanestad av 9 kalvskinds skyld ved skjøte $\frac{7}{8}$ 1763. Han var søn av Sæming Sæmingssøn Hanestad og Marit Håkonsdatter Hårset.

Simon Sæmingssøn Hanestad hadde garden i 40 år. Ved skjøte av $\frac{15}{7}$ 1803 overdrog han halve garden til sin måg Sevat Helgessøn og beholdt selv den anden halvdel eller $4\frac{1}{2}$ skind. Derhos åtte han $3\frac{1}{2}$ kalvskind i garden Berger, som han overdrog til Erik Toressøn ved skjøte av $\frac{2}{12}$ 1784.

Simon Sæmingssøn og Goro Olsdatter Hanestad hadde disse barn sammen: 1. Gjertrud Simonsdatter, fødd 1764. 2. Marit Simonsdatter, fødd 1765, død 1786. 3. Sæming Simonssøn, fødd 1768. 4. Goro Simonsdatter, fødd 1768, død $\frac{2}{12}$ 1853, gift med Sevat Helgessøn fra Stai i Stor-Elvdalen,

Sevat Helgessøn Hanestad betalte 1000 rdlr. for de $4\frac{1}{2}$ kalvskind, som værfaren overdrog ham i 1803, og tilpligget han sig å utrede årlig kår til værmoren Goro Olsdatter. Sevat Helgessøn var fødd 1760 og døde i 1821 som kårmand på Østre Hanestad. Han ble gift 1793 med Goro Simonsdatter. Hun var fødd 1768 og døde som kårkone på Østre Hanestad 1853.

Sevat Helgessøn og Goro Simonsdatter Hanestad hadde disse barn: 1. Sæming Sevatssøn, fødd 1793. Ble bruker på Østre Hanestad. 2. Simon Sevatssøn, fødd 1795. Kom til Berset-Sveen (Målarsveen) og ble gift med Ingeborg, datter til Per Olsson Burstuen og Maren Persdatter Fonnås. Ingeborg var opfostret i Evenstu Berset. Simon og Ingeborg Berset-Sveen hadde disse barn sammen: a. Maren Simonsdatter, fødd 1832, død 1899, gift med Eystein Eysteinssøn Nordset-Haugen, fødd 1827. Ingen barn. b. Goro Simonsdatter døde ugift heime i Berset-Sveen. c. Sevat Simonssøn, fødd 1839, død, gift med Maren Jonsdatter Berset, fødd 1850, død 1893, 12 barn. Sevat budde lange i Berset-Sveen, men kjøpte Søndre Hårset og flyttet did. Sønnen Håkon er nu bruker på Hårset og Simon er bruker i Berset-Sveen. 3. Erik Sevatssøn, fødd 1796, død 1869 som „unkar og kårmand“ på Hanestad 73 år gammel. 4. Goro Sevatdatter, fødd 1799, død 1861 som kårkone på Nordre Høye. Gift 1820 med klokker Jens Simenssøn

Høye¹, fødd 1794, død 1856. Jens og Goro Høye hadde disse barn: a. Simen Høye, Klokker og lærer, fødd 1820, død 1875, gift med Oline Tollevsdatter Hornset, fødd 1819, død 1875. Barn: Gina Høye, Martha, Jens Høye, Torvald Høye, Sigrid og Sofie. b. Sevat Jenssøn Høye, fløtningsinspektør og gardbruker, fødd 1822, død 1909, gift med Maren Jonsdatter Koppang. Barn: Jon Høye, Julius Høye, Goro Høye, Peder Høye, Martha Grøndahl og Goren Høye. c. Johan Jenssøn Høye, utskiftningsformand, fødd 1826, død 1906, gift med Malena Håkonsdatter Evenstu-Berset. Barn: Jens Høye, Håkon Høye, Johan Høye, Jakob Høye og Goro Høye. d. Jens Jenssøn Høye, landhandler, fødd 1830, gift med Kirstina Trondsdatter fra Røros. e. Goren Jenssøn Høye, fødd 1833, død som handelsbetjent i Drøbak. f. Sigrid (Siri) Jonsdatter Høye, fødd 1824, død ugift. g. Goro Jonsdatter Høye, fødd 1829, død 1911, gift med Jon Haugset-Eggen.

¹ Jens Simonssøn Høye var en ætling av Brynjulv Birkesetr (Berset), nævnt 1615. Hans søn Simon Brynjulvssøn Berset var gift med Brynhild Eriksdatter Søndre Hårset. Ved skifte på Berset ²¹/₁₀ 1719 er som deres barn nævnt: Brynjulv 26 år, Erik 16 år, Kirsti, gift med Simon Toressøn Berset, Åse 24 år og Ingeborg 17 år. Brynjulv Simonssøn Berset var gift med Marit Jonsdatter Nordset, datter av klokker Jens Simonssøn Nordset og Marit Persdatter. (Klokker Jens Nordset var søn av „hr. Simon Paulssøn“ fra Høye kapellan i Øvre Rendalen). Ifølge skifte ²⁸/₄ 1766 var disse barna deres: Simon, 39 år, gift med Marit Olsdatter Hangard, Jens 37 år, Brynjulv 30 år, Brynhild, gift med Engebret Erikssøn Berger, Marit, gift med Ola Engebretssøn, Kirsti, gift med Sæming Engebretssøn Bolstad og Ingeborg. Jens Brynjulvssøn Berset, fødd 1728 eller 29 ble 1756 ifl. kgl. bevilling gift med enke True Oudensdatter Høye. Deres søn Simon Jenssøn Høye var gift med Sigrid Jonsdatter. Ved skifte ²⁰/₅ 1821 er som deres barn nævnt: Jens Høye 27¹/₂ år, True Høye 29¹/₂ år, ugift, Berit Høye 24 år, ugift, Maren Høye 16¹/₂ år, ugift.

Hanestad-ætten.

Ingeborg Hanestad, nævnt første gang 1620.

Seming Hanestad, f. ca. 1575, nævnt 1629, g. m.

Ingeborg, f. ca. 1600, d. 1678.

1. En datter, g. m. Bersvein Aas.	2. En datter, g. m. Botolv Trønnes.	3. En datter, g. m. Olav Olavsson Hanestad, f. 1616?	4. En datter, g. m. Tollev Unset.	5. En datter, g. m. Erik Grotting.
6. Seming Semingsson Hanestad, f. 1657, d. 1719, g. m. Kari Arnesdatter.				

1. Arne Semingsson Hanestad, f. 1680, d. 1736, ugift. (Brukte garden for brorsønnen fra 1719 til 1737).	2. Ingeborg Semingsdatter, g. m. Tollev Jonsson Trønnes.	3. Kari Semingsdatter, d. 1727. g. m. Tarald Olsson Trønnes.
4. Berit Semingsdatter, f. 1695, g. m. Erik Håkonsson Hårset (Søndre).	5. Seming Semingsson Hanestad, g. (Hvem hans kone var vites ikke).	6. Jon Semingsson Hanestad, f. 1685, d. 1736.

1. Seming Semingsson Hanestad, f. 1705, d. 1748, g. m.
Marit Håkonsdatter Hårset (Søndre), f. 1710, d. 1773.

1. Kari Semingsdatter, f. 1728, d. 1808, g. 1. m. Nils Håkonsson Atneosen og 2. m. Nils Olsson Evenstad.	2. Ingeborg Semingsdatter, f. 1732, d. 1801, g. m. Ola Håkonsson Atneosen, f. 1726.	3. Arne Semingsson Hanestad, f. 1730.
4. Simon Semingsson Hanestad, f. 1742, d. 1807, g. m. 5. Seming Semingsson Hanestad, f. 1737, 6. Jon Semingsson Hanestad, f. 1739, d. 1808, g. m. enke efter Erik Tolleivsson Hanestad. Goro Olsdatter Grotting, f. 1725 (26), d. 1808, d 1800, g. m. Goro Larsdatter Atneos- Moen.	Marit Nilsdatter Hierhalsen.	
7. Malena Semingsdatter, f. 1744, g. m. Per Håkonsson Fonnås.	8. Håkon Semingsson Hanestad, f. 1734, d. 1812, g. m. 9. Maren Semingsdatter, f. 1747, d. 1812, g. m. Marit Håkonsdatter Atneosen, f. 1729, d. 1810.	Lars Gjermundsson Lauvhang Unset.

1. Marit Håkonsdatter, f. 1754, g. m.
Anders Engebretsson Sundet.	2. Seming Håkonsson Hanestad, f. 1756, d. 1796, g. 1784
m. Sigrd Engebretsdatter Koppang.	3. Arne Håkonsson, f. 1760, g. m.
Berit Eriksdatter Bjongard.
4. Nils Håkonsson Diset, f. 1764, g. m.
Kari Persdatter Diset.	5. Per Håkonsson (Hoel, Rennebu ?), f. 1767, g.	6. Håkon Håkonsson Hanestad, f. 1769. Prest på Voss.
7. Jon Håkonsson Vestestu Unset, f. 1775, d. 1852, g. m.
Maren Larsdatter Lauvhaug Unset.	8. Ingeborg Håkonsdatter, f. 1762, d. 1829, g. m.
Knut Jonsson Haugset, f. 1757, d. 1823.	9. Ola Håkonsson Hanestad, f. 1771, d. 1779.
	10. Håkon Håkonsson Hanestad, f. 1757, d. 1822, g. m.
Ingeborg Håkonsdatter Mykleby, f. 1769, el. 70, d. 1855.	
1. Håkon Håkonsson Hanestad, f. og d. 1795.	2. Håkon Håkonsson Hanestad, f. og d. 1796.	3. Håkon Håkonsson Atneosen, f. 1803, d. 1860, g. m.
Goro Semingsdatter Atneos-Moen.
4. Seming Håkonsson Hanestad, f. 1790, d. 1877, g. m.	5. Marit Håkonsdatter, f. 1797, d. 1879, g. 1. m.	6. Ingeborg Håkonsdatter, f. 1800, d. 1862, g. m.
Ojertrud Håkonsdatter Sundet, f. 1812, d. 1881.	Jon Persson Fonnås, f. 1793, d. 1877
og 2. m.	Nils Halvorsen Atneosen, f. 1801, d. 1869.
	Halvor Ojermundsson Grøtting, f. 1800, d. 1870.	
1. Ingeborg Semingsdatter, f. 1837, g. m.
Helge E. Wehne.	2. Karen Semingsdatter, f. 1839, d. 1846.	3. Helena Semingsdatter f. 1841, g. m.
Erik Nilsson Hårset, f. 1840.
4. Håkon Semingsson Hanestad, f. 1844, g. m.
Johanna Jakobsdatter Hårset
(fra Nestu Unset).	5. Karenus Anton Semingsson Hanestad, f. 1848.	6. Karen Semingsdatter, f. 1852, g. m.
Halvor Botolvsson Trønnes,
f. 1843, d. 1897.
1. Seming Håkonsson Hanestad, f. 1885.	2. Ojertrud Håkonsdatter Hanestad f. 1882.	

GRØTTING

Navnet Grøtting skal komme av grjot, (stein) og eng. Der er to Grøtting-garder: Søndre Grøtting og Nordre Grøtting. Gardene ligg på vestsiden av Glåma, litt nordenfor Hanestad-gardene under det steile fjell Grøtting-bratten.

Tarald Grøtting,

f. 1816, d. 1875, søn av Jakob Olsson Grøtting og Sigrid Taraldsdatter Trønnes.

Den første rydning på Grøtting skriver sig fra tiden kring år 1640. Stedet tilhørte kronen, og her var noen engslåtter, som ble ophav til gardene. Under en åstedsforretning i Hanestad-skogen 1717 opplyser Ivar Helgesson, som da var 74 år gammel, at hans salig far var flyttet fra Unsetbygden til Grøtting, og efter farens ord var stedet da han kom der ubebygget og alene en engslette, som hørte under Hanestad-gardene. Det var hans far som rydde og bygde på Grøtting fra først av og lot stedet skyld-

sætte. Ivar opplyste videre at Grøtting siden til alle tider gik i skogbruk sammen med Hanestad både på den østre og på den vestre side av elven.

Det var nok to rydningsmænd fra Unset som bygde her fra først av, nemlig Olav og Helge Olavssønner. De var trulig brødre. Helge budde i Søndre og Olav i Nordre Grøtting.

Helge Grøtting nævnes første gang 1655 med 4 kalvskind krongods, men disse 4 skind var delt likt mellem ham og Olav, manden i Nordre Grøtting.

Matrikel 1665: Grøtting. Olav og Helge skylder 4 skind. Skylder 1 pund smør. Kongelig majestæt eier. Sår 2 tdr. Før 16 storfe. Hester 3. Skatter 2 mark. Tiende $\frac{1}{2}$ td. Visør 4 skil. Sommerbeite nord ved Barkallen.

Jordebok 1680: Grøtting skylder 4 skind. (Lagmand Christen Jensen eier). Derav bruker: Morten Helgessøn 2 skind og Jakob Olavssøn 2 skind.

Skatte-mandtal efter kongelig forordning av $\frac{1}{2}$ 1711: Grøttings opsittere svarer for 13 personer skoskat à 6 skil. = 78 skil.

Matrikel 1723: Grøtting 2 opsittere. Halvor Gjermundssøn og Ola Jakobssøn eier og bruker hver sin halve del med bygsel. Skog til brændeved, gjærdefang, hustømmer samt noe til sagtømmer. Sæter. Slåtter 2 lass høi. Kværn og sag til sin fornødenhet. I baglien, letvunden, jordarten slet og frostlændt. Sæd 2 tdr. byg og 2 tdr. havre. Høi 28 lass. Hester 3. Naut 28. Sauer 20. Gjeiter 12. Gammel skyld 4 skind. Forhøiet 8 skind.

SØNDRE GRØTTING

Helge Olavssøn Grøtting, som fra først av rydde og bygde i Søndre Grøtting, hadde i 1657 1 hest, 5 kjyr og 2 sauer. Helge var fødd 1624 og døde i 1671, samme år som han var lagrettesmand i trolldomssaken mot Ragnhild Nordset med flere. Hvem Helge var gift med vet vi ikke, men av barna hans kan nævnes: 1. Ivar Helgessøn, som var fødd 1647 og ble en gammel mand. 2. Morten Helgessøn, som overtok garden efter faren og 3. Tolleiv Helgessøn, fødd 1652.

Morten Helgessøn Grøtting var næst ælste søn, men fik allikevel garden. Han var fødd 1650. I 1654 var han 14 år gammel tjenestgut på Hanestad, og her vart han kjendt med Magnhild, som i 1678 ble kona hans efter å ha været

trulovet med hende siden $28\frac{1}{2}$ 1677. Magnhild var vistnok datter til Sæming Hanestad. Morten Helgessøn og Magnhild Sæmingsdatter Grøtting hadde 2 sønner, nemlig Sæming Mortenssøn som fik garden, og Helge Mortenssøn.

Sæming Mortenssøn Grøtting fik i 1702 kjøpebrev fra Jens Werdemann på 2 kalvskind i Grøtting. Sæming Mortenssøn var fødd kring år 1680 og ble gift med Else Eriksdatter Søndre Hårset, fødd 1684, død 1755, datter av Erik Ivarssøn og Else Håkonsdatter Hårset. Sæming Mortenssøn og Else Eriksdatter Grøtting hadde ett eneste barn sammen, nemlig datteren Magnhild Sæmingsdatter, som var gift med Nils Oudenssøn Nystu Unset¹ og døde i 1763. Else Eriksdatter ble enke og giftet sig igjen med Halvor Gjermundssøn, som nu overtok garden.

Halvor Gjermundssøn Grøtting fik ved skjøte fra artilleriløitnant Mathias Wærenschioeld, datert $\frac{1}{4}$ 1731, odels-

¹ Nystu Unset-folk. Asbjørn Ingebrigtssøn Nordre Unset var fra Bolstad. Hans far var Ingebrigt Bolstad, fødd i siste halvdel av 1500-tallet. Asbjørn var fødd i 1620 og kom til Nordre Unset, hvor han budde i Nystuen, en gard på 8 kalvskinds skyld. Av hans barn kan nævnes: 1. Ouden Asbjørns-søn, som fik garden. 2. Ingebrigt Asbjørnsøn, fødd 1661. 3. Åsta Asbjørnsdatter, gift med Jon Olavssøn Moen Finstad. 4. Kari Asbjørnsdatter, gift med Jakob Olavssøn, Nordre Grøtting og 5. en datter, gift med Erik Håkonssøn Hole i Ytre Rendalen.

Ouden Asbjørnsøn Nordre Unset var fødd 1637. Han hadde disse 2 sønner: 1. Nils Oudenssøn, som fik garden. 2. Ingebrigt Oudenssøn. Det var vistnok han som på tinget i Rendalen $\frac{2}{12}$ 1721 ble dømt til å ha sit liv forbrutt for å ha drøpt Marit Halsteinsdatter Øverby, som fandtes i isvåken ved en av Nekstrømmene.

Nils Oudenssøn Nordre Unset ble gift med Magnhild Sæmingsdatter Grøtting og hadde disse barn: 1. Erik Nilsson, som overtok garden efter faren. 2. Marit Nilsdatter, fødd 1739. 3. Kristen Nilsson, fødd 1739. 4. Ola Nilsson, fødd 1741. 5. Sæming Nilsson, fødd 1736. 6. Ouden Nilsson fødd 1733. (Ifølge skifte $\frac{24}{10}$ 1760 synes Ola, Sæming og Ouden da være døde).

Erik Nilsson Nordre Unset (Nystuen) var fødd 1731 og gift 2 ganger, første gang med Marit Nilsdatter Nordre Hårset, med hvem han hadde ett eneste barn, nemlig:

Nils Erikssøn Nystu Unset, som blev gift med Goro Larsdatter Lauvhaug. Deres 10 barn var: Erik Millehaugen, Lars Nystuen, Nils Velstuen, Sæming skoleholder, Gjermund Nystuen, Nils Nystuen, fødd 1809, død ugift 1908, hadde garden, Sigrid Nystuen, Marit, gift med Hans Håkonssøn Berger, Maren (Tull-Maren) og Goro Nystuen. (Skifte $\frac{3}{10}$ 1841).

retten til 2 kalvskind i Grötting. Denne odelsret hadde Mathias Wærenschioeld arvet efter sin avdøde far Christian Wærenschioeld. Halvor Gjermundsson døde i 1741. Hans med Else Eriksdatter Grötting avlede barn var: 1. Gjermund Halvorsson, som fik garden. 2. Erik Halvorsson, fødd 1720, død 1751. 3. Engebret Halvorsson, fødd 1722, gift med Sigrid Gjermundsdatter Unset. 4. Per Halvorsson, fødd 1725, gift 1756 med Sigrid Persdatter. 5. Else Halvorsdatter, gift 1736 med Jon Olsson Haugset. 6. Goro Halvorsdatter, fødd 1717, død 1754, gift 1753 med Olav Eriksson Haugset og 7. Sigrid Halvorsdatter, fødd 1725.

Gjermund Halvorsson Grötting fik som odelsbåren søn garden efter forældrene. Han var fødd 1712 og døde i 1758. I 1736 ble han gift med Kirsti Sæmingsdatter Bolstad. Gjermund var bare 46 år da han døde, og Kirsti ble atsittende med mange uforsørgede barn. Hun sat i uskiftet bu til $\frac{6}{10}$ 1768, da skifte ble avholdt. Herunder oplyste hun at hun efter manden hadde 2 skjøter på garden, et fra hans far på 1 kalvskind, tinglyst $\frac{6}{12}$ 1738, og et andet fra mandens mor likeså på 1 kalvskind, tinglyst $\frac{22}{7}$ 1756. Som værger for de umyndige barn var deres avdøde fars søskendbarn Jens Håkonsøn Høye tilstede likesom søskendbarna deres, Erik Nilsson Nystu Unset og Sæming Tollevsson Bolstad samt deres far, søstermand Jon Olsson Haugset. Gjermund Halvorsson og Kirsti Sæmingsdatter Grötting hadde 10 barn. Det var: 1. Else Gjermundsdatter, fødd 1737. 2. Halvor Gjermundsson, som fik garden efter moren. 3. Sæming Gjermundsson, fødd 1740, død 1808. 4. Anders Gjermundsson, fødd 1745, død som lægdslem på Midtskogen 1850. 5. Gjermund Gjermundsson, fødd 1748, gift med Ingeborg Tollevsdatter. 6. Engebret Gjermundsson, fødd 1751. 7. Erik og 8. Ola Gjermundssonner, tvillinger, fødd 1754. De kaldtes „Grøtesnekrene“, og av deres vakre arbeider finns endnu enkelte skap og lignende på gardene. Erik døde i 1829 som lægdslem på Midtskogen. 9. Tollev Gjermundsson, fødd 1756, død 1773 av en farsot som herjet bygden¹, og endelig 10. Maria Gjermundsdatter, død 1814 $73\frac{1}{4}$ år gammel.

¹ I 1773 døde i Øvre Rendalen gamle og unge: mænd 77 og kvinder 84, tilsammen 161. Blandt de som døde, var også sognepresten magister Simonsens frue, 32 år. Farsotten var blodgang.

Halvor Gjermundssøn Grøtting overtok ved skjøte av ²⁴/₁₀ 1768 garden efter moren. Halvor Gjermundssøn var fødd 1739 og døde i 1815. I 1761 ble han gift med Berit Halvorsdatter Ellevold, som var fødd 1739 og døde i 1827. Barna deres var: 1. Kirsti Halvorsdatter, fødd 1765. 2. Gjermund Halvorssøn, som fik garden. 3. Halvor Halvorssøn, fødd 1770. 4. Tollev Halvorssøn, fødd 1773, i 1814 gift med Kari Bergersdatter Haugset. 5. Sæming Halvorssøn, fødd 1779, gift i 1815 med enke Ingeborg Bergersdatter Berset, datter til Berger Perssøn Haugset fra Grindflæk og 6. Berit Halvorsdatter, fødd 1782, død 1863 som husmandskone i Grøtting-stuen. Hun ble i 1811 gift med Per Perssøn Finstad.

Gjermund Halvorssøn Grøtting fik den halve del av garden efter faren ved skjøte, tinglyst ¹²/₂ 1789 og den anden halvdel ved skjøte av ¹⁵/₇ 1801 for 200 rdlr. Ved skifte i Gjermund Halvorssøn og kones bu ²⁹/₁₀ 1833 fik barna og en del debitorer utlæg i garden for tilsammen 400 spd. Gjermund Halvorssøn var fødd 1767 og døde i 1840. I 1797 giftet han sig med Kari Håkonsdatter Mykleby, som var fødd i 1776 og døde i 1859. Barna deres var: 1. Halvor Gjermundssøn, som fik garden. 2. Håkon Gjermundssøn, fødd 1802. 3. Sæming Gjermundssøn, fødd 1812. 4. Berit Gjermundsdatter, fødd 1789. 5. Ingeborg Gjermundsdatter, fødd 1804, død 1813. 6. Gjermund Gjermundssøn, fødd 1804 (?).

Halvor Gjermundssøn Grøtting, som ble bruker efter faren, tilsa ved kontrakt av ¹⁸/₂ 1836 årlig føderåd til forældrene med 40 spd. Halvor Gjermundssøn var fødd i 1800 og døde i 1870. Han var gift med Marit Håkonsdatter Hane-stad, fødd 1797, død 1879, datter av Håkon Håkonssøn Hane-stad og Ingeborg Håkonsdatter Mykleby. De hadde ingen barn sammen. Marit Håkonsdatter hadde før været gift med Jon Perssøn Fonnås, fra hvem hun var skilt. De hadde 3 barn: Per Jonssøn Fonnås, Ingeborg Jonsdatter Bakken Unset og Berte Jonsdatter, som blev gift med Tarald Jakobssøn Nordre Grøtting, søn av Jakob Olsson Grøtting og Sigrid Taraldsdatter Trønnes.

Tarald Jakobssøn Grøtting ble bruker i Søndre Grøtting efter Halvor Gjermundssøn. Tarald var fødd 1816 og døde i 1875. Som vi vet var han gift med Berte Jonsdatter Fonnås, fødd 1822, død 1904. De hadde disse barn: 1. Halvor

Taraldssøn, som ble bruker efter faren. 2. Sigrid Taraldsdatter, gift først med Ole Evensen og siden med Jakob Jonsson Sørrhus av Lill-Elvdalen, nu i Berger-Sveen. 3. Ingeborg Taraldsdatter, fødd 1857, gift med sit søskendbarn Jakob Halvorsøn Nordre Grøtting. 4. Mina Taraldsdatter, gift med Brede Larsøn Romenstad. Hun er død.

Halvor Taraldssøn Grøtting, som nu er bruker på Søndre Grøtting, ble i 1876 gift med sit søskendbarn Berte Persdatter Fonnås. Av deres mange barn kan nævnes: Berte, Karen, Tarald, Harald, Marit, Sigrid, Per og Jakob.

NORDRE GRØTTING

År 1673 den 15. december holdtes ting i Berger tingstue i Øvre Rendalen. Kongens foged hadde til tinget indstævnt flere gardbrukere, fordi de hadde fæstet garder og „ikke tjent for soldater imot kongelig forordningen utgangen år 1666 og 1671 derfor at lide som vedbør.“ Blandt disse gardbrukere var også Jakob, søn hans Olav Olavssøn Grøtting. Jakob Grøtting møtte og oplyste at han forledne vår av hr. lagmand Christen Jensen hadde bygslet 2 kalvskind og ikke tjent som soldat. Han oplyste videre at han hadde hat gamle forældre, som fra rå rot hadde opryddet plassen, den han derfor ifølge Norges lov hadde ret til å besitte. Fogden eragtet derfor om Jakob Grøtting: „Thi vide vi ikke uden vidners forespørgsel ham at finde brødefærdig.“

Olav Olavssøn Grøtting, som var kommet fra Unsetbygden og hadde ryddet sig gard i kongens almenning i Glåmdalen, hadde i 1657 1 hest, 7 kjyr, 3 gjeiter og 4 sauer. Han budde i Nordre Grøtting, som hadde en skyld av 2 kalvskind. Olav Olavssøn var fødd i 1614. Hvem han var gift med vet vi ikke, men av hans barn vet vi om to sønner, nemlig: 1. Jakob Olsson, som fik garden efter faren, og 2. Jon Olsson Moen Finstad.

Jakob Olavssøn Grøtting, som hadde overtat garden efter faren, fik under ²⁴/₈ 1702 kjøpebrev fra Jens Wærdemann

på 2 kalvskind med bygsel i Grøtting. Jakob Olavsson var fødd i 1631 og døde kring 1728, ca. 97 år gammel. I 1679 ble han trulovet og i 1680 gift med Kari Asbjørnsdatter Nordre Unset, søster til Åsta Asbjørnsdatter Moen Finstad. Disse søstre var døtre av Asbjørn, søn av Ingebrigt Bolstad, som var fødd i siste halvdel av 1500-tallet. Jakob Olavsson og Kari Asbjørnsdatter Grøtting hadde flere barn, av hvilke kan nævnes: 1. Olav Jakobsson, som fik garden. 2. Berit Jakobsdatter. 3. Marit Jakobsdatter, gift med Ouden Larsson Berger og 4. Anne Jakobsdatter.

Olav Jakobsson Grøtting var odelsarving og fik garden efter faren, som allerede i levende live hadde skiftet mellem sine barn, „alle hvis ringe midler som han kunde være eiende både udi laust og fast.“ Av skjøtebrev, tinglyst ¹⁸/₇ 1729 sees faren Jakob Olsson Grøtting da å være død. Ved dette skjøte overdrog Ouden Larsson Berger på sin kone Marit Jakobsdatters vegne samt Berit og Anne Jakobsdøtre sine arvedeler i Grøtting til broren Olav Jakobsson. Under ⁴/₄ 1731 meddelte artilleriløitnant Mathias Wærenschioild til „den velagte dannemand“ Olav Jakobsson skjøte på odelsretten til 2 kalvskind med bygsel i Grøtting, hvilken odelsret løitnanten hadde arvet efter sin avdøde far Christian Wærenschioild.

Olav Jakobsson Grøtting var gift med Kirsti Olsdatter, som vistnok var fra Kveberg i Lill-Elvdalen og døde i 1745. Efter mandens død i 1737 — han gravlagdes 17. mai — ble der ²⁹/₁₀ s. år avholdt skifte på arvetomten. Den gjenlevende enke Kirsti Olsdatter avstod på grund av tiltrædende alder gardsbruket til sin ælste søn og betinget sig levebrød på garden sin livstid. Ved skiftet var som værger for barna tilstede: Lars Mortenssøn Nordre Unset, Olav Jonsson Finstad Moen og Håkon Eriksson Hole. Desuten var tilstede enkens venner Jon Olsson Lille-Steien og Erik Rolandsson Sørhus av Lill-Elvdalen. Buets masse var 157 rdlr. 1 ort 14 skil., og hver av barna fik ca. 34 rdlr. i arv. Enken forbeholdt sig 3 bøker: „Den himmelske nøgne“, „Salmebok på 1000 salmer“ og „Bibelske kjærner“. Kirsti Olsdatter Grøtting døde om våren 1745, og skifte efter hende avholdtes 25. juli. Hun hadde ingen gjæld, og barna fik også nu arv. Olav Jakobsson og Kirsti Olsdatter Grøtting hadde disse barn: 1. Jakob Olavsson, som overtok garden efter moren. 2. Ola Olavsson, fødd 1714, død 1790, gift 1744 med Goro

Pålsdatter, vistnok fra Bolstad, fødd 1703, død 1791, enke efter Ingvald Nilsson Rogsveen Unset. Ola Olavsson og Goro Pålsdatter Rogsveen hadde ett eneste barn sammen, nemlig sønnen Ingvald Olsson, som kom til Landet i Stor-Elvdalen¹. 3. Simon (Sæming) Olavsson, fødd 1720, død 1780 på Eystenshaugen ved Lien i Lill-Elvdalen, gift med Kirsti Olsdatter Kveberg. 4. Kari Olavsdatter, fødd 1722, død 1757, gift med Jon Sæmingsson Romenstad, fødd 1718, død 1774, søn av Sæming Eriksson og Dordi Jonsdatter (Ivarsdatter?) Romenstad. Jon Sæmingsson og Kari Olavsdatter Romenstad hadde disse barn: a. Sæming Romenstad, fødd 1754, død 1775. b. Dordi Romenstad, fødd 1749, død 1830, gift 1: 1769 med Kristen Engebretsson Bolstad, fødd 1737, død 1793 (?) og 2: 1796 med Erik Jonsson Ellevold. c. Kirsti Jonsdatter, fødd 1751, d. Gjertrud Jonsdatter, fødd 1756. 5. Goro Olavsdatter, fødd 1726, død 1808, gift 2 ganger, 1: med Erik Tollevsson Hanestad, fødd 1725, død 1760, med hvem hun hadde 4 barn: a. Tollev Hanestad, fødd 1751, død 1792, b. Ola Eriksson, fødd 1754, c. Kari Eriksdatter, fødd 1756, gift med Ola Eriksson Hornset, d. Kirsti Eriksdatter, fødd 1759, død 1784 og 2: med sin tremønning Simon Sæmingsson Hanestad, med hvem hun hadde 4 barn: e. Gjertrud Simonsdatter, fødd 1764, f. Marit Simonsdatter, fødd 1765, død 1786, g. Sæming Simonsson, fødd 1768 og h. Goro Simonsdatter, fødd 1768, død ²/₁₂ 1853, gift med Sevat Helgesson fra Stai i Stor-Elvdalen og endelig 6. Gjertrud Olavsdatter, fødd 1728.

Jakob Olavsson Grøtting som i 1737 overtok garden efter faren, var fødd 1713 og døde i 1797, 84 år. Han var gift 2 ganger: 1. med Ingeborg Eriksdatter Hårset, fødd 1711, død 1745, med hvem han hadde 3 barn: 1. Kirsti Jakobsdatter, fødd 1738, gift med Lars Olsson Urstrømmen eller Barkald. 2. Marit Jakobsdatter, fødd 1740, gift med Ivar Larsson Berger (Lille-Løkken). 3. Berit Jakobsdatter, fødd 1744, gift med Ola Eriksson Sørhus i Lill-Elvdalen, og 2. med Anne Gunnarsdatter Hangard, fødd 1713, død 1776, datter av Gunnar Olsson Hangard og Anne Simonsdatter Nordset og med hende 7 barn: 4. Ola Jakobsson som fik garden. 5. Gunnar Jakobsson, fødd 1749. 6. Sæming Jakobsson, fødd 1751. 7. Jakob Jakobsøn, fødd 1754, død 1773. 8. Jens Jakobsson, tvilling med

¹ Se noten side 124.

Jakob. 9. Per Jakobssøn, fødd 1757 og 10. Ingeborg Jakobsdatter, fødd 1759. Under skifte efter Ingeborg Eriksdatter Grøtting $\frac{7}{16}$ 1746, ble som værge for de 3 myndlinger opnævnt foruten deres far deres morbror Nils Erikssøn Hårset og farbror Ola Olavssøn Rogsveen, likesom Sæming Clsson Grøtting og Ola Jonssøn Finstad-Moen var tilstede ved skiftet. Den $\frac{5}{16}$ 1737 hadde Jakob Olsson og Anne Gunnarsdatter Grøtting skifte med barna sine på grund av alderdomssvakhet og at de ikke lenger kunde forestå gardsbruket. Alle deres 10 barn var tilstede ved skiftet. Vedkommende jordegodset fremla Jakob Olavssøn Grøtting skiftebrev av $\frac{15}{16}$ 1746 og skjøte av $\frac{31}{7}$ 1747 hvorved han var eier av 2 kalvskind i Grøtting. Buskapen var 2 hester, 9 kjyr og 38 småfe.

Ola Jakobssøn Grøtting som overtok garden av foreldrene, blev henimot 89 år gammel. Han var fødd 1747 og døde $\frac{28}{7}$ 1835. Den $\frac{18}{6}$ 1771 ble han i brylluppet hos Gjermond Perssøn Nordre Unset og Gjertrud Gjermundsdatter Søndre Unset (Lauvhaug), trulovet på Grindflækken med brudgommens søster, Ingeborg Persdatter Nordre Unset. De ble ægteviet 1. juli s. år. Ingeborg Persdatter var fødd på Grindflækken i 1749 og døde på Grøtting $\frac{6}{9}$ 1820. Ola Jakobsøn og Ingeborg Persdatter Grøtting hadde disse barn: 1. Anne Olsdatter, fødd 1773, med Ola Jakobssøn fra Tynset avlet datteren Gjertrud, som ble gift til Brændbakken i Fådalen. Anne kom til Nordmøre, hvor hun ble gift og hadde flere barn. 2. Ingeborg Olsdatter, fødd 1774, død 1866, gift 2 ganger: 1. $\frac{15}{9}$ 1810 med Ola Olsson, Lille-Steigen (død under ufreden med Sverige) med hvem hun hadde a. datteren Kari, som ble gift med Trond Jonssøn Volden i Tyldalen og kom til Jøsås i Værdalen, og 2. med Jon Karlssøn Sivilhaug i Lill-Elvdalen (fødd 1785, død 1862) med hvem hun hadde 3 barn. b. Kirsti Jonsdatter Sivilhaug, fødd 1810(?), død 1858, gift med Håkon Olsson Sørhus. c. Karl Jonssøn Sivilhaug, død 8 år gammel og d. Ingeborg Jonsdatter, fødd 1816, død 1900, gift med Ola Sæmingssøn Myre Finstad, fødd 1818, død 1904. 3. Kirsti Olsdatter, fødd 1777, i 1817 gift med Tore Jonssøn Helstad med hvem hun ingen barn hadde, men før sit ægteskap hadde hun sønnen Jon Sæmingssøn, som ble lærer og kom til Engerdalen, hvor han ble gift og hadde flere barn. 4. Jakob Olsson Grøtting, som overtok garden. 5. Kari Ols-

datter, fødd 1781, død 1864, gift 1817 med enkemand Knut Sæmingssøn Ellevold med hvem hun hadde datteren Ingeborg Lauveggen, som først var gift med Ola Unset-Bakken og siden med hans bror Håkon Bakken. Ingen barn. 6. Per Olsson, fødd 1783 under åpen himmel og død ugift under ufreden med Sverige. 7. Gjertrud Olsdatter, fødd og død 1786. 8. Ingeborg Olsdatter Lykken, fødd 1787, gift med Ola Eysteinsson Rønningen fra Lill-Elvdal, som var smed og kom til Lykken på Ellevold, og barna deres var: a. Ola Olsson, som reiste nordenfjells. b. Per Olsson (Lykkje-Per), en stor vilstyring. c. Ingeborg Olsdatter. d. Lars Olsson og e. Jakob Olsson. 9. Maren Olsdatter, fødd og død 1789. 10. Ola Olsson Hårsetstu-Bakken, fødd 1791, gift 1820 med Marit Eriksdatter Hårsetstu-Bakken, fødd 1796, død 1868. Barn: a. Maren Olsdatter, gift med skomaker Berger Nordset. b. Ingeborg Olsdatter Hårsetstu-Bakken, gift med Lars Torsteinsson fra Ytre Rendalen. c. Ola Olsson Berset, gift med Karen Pålsdatter Ellevold. d. Erik Olsson (Tull-Erik), døvtum. e. Jakob Olsson Grøt-eggen og f. Engebret Olsson Hårsetstu-Bakken. Endelig 11. Jens Olsson Grøtt-Eggen, ugift husmand.

Jakob Olsson Grøtting ble tilhjemlet garden ved skjøte, tinglyst $^{13}/_2$ 1798. Han var fødd 1778 eller 79 og døde $^{7}/_{10}$ 1822, gift med Sigrid Taraldsdatter Trønnes, fødd 1783, død $^{27}/_2$ 1871. Barna deres var: 1. Ola Jakobsson, fødd 1805, død 1831. 2. Ingeborg Jakobsdatter, fødd 1808, død 1868, gift med Brynjulv Nilsson Aursjøbækken. 3. Halvor Jakobsson, som fik garden. 4. Pernilla Jakobsdatter, fødd 1814, død 1894, gift med Jakob Tollevsøn Berger-Sveen, fødd 1822, og deres søn var advokat Tollef Berger. 5. Tarald Jakobsson Grøtting, fødd 1816, død $^{5}/_4$ 1875, gift med Berte Jonsdatter Fønnås og 6. Sigrid Jakobsdatter, fødd 1820, død 1909, gift med Nils Nilsson Storbækmo fra Sollien, fødd 1822, død 1913; ingen barn. Sigrid Taraldsdatter Grøtting ble enke og giftet sig igjen 1825 med Jens Jakobsson Hårset, død i 1836 $56\frac{1}{2}$ år gammel. De hadde ingen barn sammen.

Halvor Jakobsson Grøtting overtok gardsbruket efter faren. Han var fødd 1812 og døde $^{26}/_3$ 1863. Halvor var gift med Kari Sæmingsdatter Bolstad, fødd 1819, datter av Sæming Tollevsøn Bolstad og Malena Gjermundsdatter Grindflæk. Barn: 1. Sigrid Halvorsdatter, fødd 1849, gift med Ola

Jonsson Sørhus av Lill-Elvdalen og har disse barn: Jon, Karenus, Anders, Ingeborg, Halvor, Sigurd og Inger. 2. Marthe Halvorsdatter, fødd 1851, død 1900, gift med lensmand Abraham Tobias Enevoldsson, ingen barn. 3. Jakob Halvorsson Grøtting, eier av Aursjøbækken, fødd 1852, gift med Ingeborg Taraldsdatter, Søndre Grøtting, fødd 1857, og har disse barn: Halvor, Kari, Berte, Tarald den ældre, Tarald den yngre, Inga, Sigrid og Jakob. 4. Ola Halvorsson Grøtting, fødd 1856, død 1894, gift med Maren Jonsdatter Sørhus av Lill-Elvdalen og har disse barn: Kari, gift med lærer A. Præstkværn på Hadeland, Halvor, Jon, Ingeborg, Berte og Olav. 5. Simon Halvorsson Grøtting, fødd 1860, gift med Berte Persdatter Kværnæs, og barna deres er: Kari, Karen, Halvor, Pauline og Signe

Grotting-ætten.

Olav på Unset, f. i siste halvdel av 1500-tallet.

Olav Olavsson Grotting, f. 1614.

1. Jakob Olavsson Grotting, f. 1631, d. 1728, g. m.
Kari Asbjørnsdatter Nordre Unset (Nystu).
2. Jon Olavsson Moen Finstad, g. m.
Åsta Asbjørnsdatter Nordre Unset (Nystu).

1. Olav Jakobsson Grotting, d. 1737, g. m.
Kirsti Olsdatter (Kveberg?), d. 1745.
2. Berit Jakobsdatter.
Ouden Larsen Berger.
3. Marit Jakobsdatter, g. m.
4. Anne Jakobsdatter.

1. Ola Olavsson Rogsve Unset, f. 1714, d. 1790, g. m.
Goro Pålisdatter (Boistad?), f. 1703, d. 1791, enke efter
Ingvald Nilsson Rogsve Unset.
2. Simon (Sæning) Olavsson, f. 1720, d. 1780, g. m.
Kirsti Olavsdatter Kveberg.
3. Kari Olavsdatter, f. 1722, d. 1757, g. m.
Jon Sæningsson Romenstad.

- 4 Jakob Olavsson Grotting, f. 1713, g. 1. m.
Ingeborg Eriksdatter Hårset (nordre),
f. 1711, d. 1745, 2. m.
Anne Gunnarsdatter Hangard, f. 1713, d. 1776.
5. Goro Olavsdatter, f. 1725 (6), d. 1808, g. 1. m.
Erik Tollefsson Hænestad, f. 1725, d. 1760, 2. m.
Simon Sæningsson Hænestad, f. 1742, d. 1807.
6. Gjertrud Olavsdatter, f. 1728.

1. Kirsti Jakobsdatter, f. 1738, g. m.
Lars Olsson Barkald.
2. Marit Jakobsdatter, f. 1740, g. m.
Ivar Larsson Berger (Lill-Løkken).
3. Berit Jakobsdatter, f. 1744, g. m.
Ola Eriksson Sørlus.
4. Simon Jakobsson, f. 1749.
5. Sæning Jakobsson, f. 1751.
6. Jakob Jakobsson, f. 1754.
7. Jens Jakobsson, f. 1754.
8. Per Jakobsson, f. 1757.
9. Ingeborg Jakobsdatter, f. 1759.
10. Ola Jakobsson Grotting, f. 1747, d. 1835, g. m.
Ingeborg Persdatter Grindfluck, f. 1749, d. 1820.

1. Ingeborg Olsdatter, f. 1774, d. 1866, g. 1. m. 2. Anne Olsdatter, f. 1773, g. 3. Kirsti Olsdatter, f. 1777, g. m.
Jon Olsson Lille-Steigen og 2. m. Tore Jonsson Helstad.
 4. Kari Olsdatter, f. 1781, d. 1864, g. m. 5. Per Olsson Grøtting, f. 1783, 6. Gjertrud Olsdatter, f. og d. 1786.
Knut Semingson Ellevoid. d. under ufreden med Sverige. Ugift.
 7. Ingeborg Olsdatter Lykken, f. 1787, g. m. 8. Maren Olsdatter, f. og d. 1789. 9. Ola Olsson Hårsetstu-Bakken, f. 1791, g. m.
Ola Fvsteinsson Rønningen. Marit Eriksdatter Hårsetstu-Bakken.
 10. Jakob Olsson Grøtting, f. 1778, el. 79, d. 1822, g. m. 11. Jens Olsson Grøtt-Eggen, f. 1794, d. 1882 ugift.
Sigrid Taraldsdatter Trønnes, f. 1783, d. 1871.
-
1. Ola Jakobsson Grøtting, f. 1805, d. 1831. 2. Ingeborg Jakobsdatter, g. m. 3. Pernilla Jakobsdatter, f. 1814, d. 1894, g. m.
Brynjulv Aursjøbakken. Jakob Tollevsøn Berger-Sveen, f. 1822.
 4. Tarald Jakobsson Grøtting, f. 1816, d. 1875, g. m. 5. Halvor Jakobsson Grøtting, 6. Sigrid Jakobsdatter,
Berte Jonsdatter Fonnås, f. 1822, d. 1904. f. 1812, d. 1863, g. m.
Kari Semingsdatter Bolstad, f. 1819. Nils Nilsson Storbækmo, f. 1822, d. 1913.
-
- a. Sigrid Halvorsdatter, f. 1849, g. m.
Ola Jonsson Sørhus.
 - b. Marthe Halvorsdatter, f. 1851, d. 1900, g. m.
Jensmand Abraham Tobias Enevoldsen.
 - c. Jakob Halvorsen Grøtting,
datter av Aursjøbakken, f. 1852, g. m.
Ingeborg Taraldsdatter Søndre Grøtting, f. 1857.
 - d. Ola Halvorsen Grøtting, f. 1856, d. 1894, g. m.
Maren Jonsdatter Sørhus.
 - e. Simon Halvorsen Grøtting, f. 1860, g. m.
Berte Persdatter Kvernæs.

SKYLDFOLK

Vi som er av bondeætt og kjender vore „aner“, finn gammelt skyldfolk næsten på hver gard i bygden. Her skal nævnes Nordset-folk, Høye-folk og Hårset-folk.

Oliver Finstad,

f. 1856, søn av Ola Sæmingssøn
Myre og Ingeborg Jonsdatter
Sivilhaug.

De gamle ætter har holdt sig på gardene, og ætteheimene har gått i arv fra far til søn eller datter i hundreder av år.

Vi vil minnes de henfarne slægter i ærbødig hengivenhet.

„Lat oss ikkje forfederne gløyma,
under alt som me venda og snu;
for dei gav oss ein arv til å gøyma,
han er større enn mange vil tru.“

NORDSET-FOLK

Sigrid, kona hans Per Amundssøn Fønnås var kommet fra Nordset.

Nordset-folket nedstammer fra Laurits Høye, nævnt 1612. Laurits var fødd kring år 1560 og døde i 1639 eller 40. Hans kone Ingeborg Olavsdatter døde i 1666. Deres søn Pål Høye var far til kapellanen hr. Simon Paulssøn. I 1663 har kapellanen Simon Paulssøn i Rendalens ælste kirkebok skrevet følgende: „12. juni flyttet jeg til Nordset.“ Med tydelig hånd

har han derhos blandt andet skrevet: „I fra den første tid jeg kom til dette sted 2: som var den 24. oktober 1661, og til den siste dag i dette år 1678 er bleven fødde børn 160 ækte, 16 uækte, er tilsammen 176. Derimod er her døde gamle og unge 117. I dette år 78 er fødde 10 ækte, 1 uækte, døde 3.“

Simon Paulssøn åtte 1 hud i Nordset og 4 kalvskind i Bjøntegard.

I 1663 fremkom Simon Paulssøn og Simon Nordset på tinget med underdanigst begjæring om å måtte skånes for skat og kongelige rettigheter fordi deres garder fredag før pinse-aften s. år ved ulykkelig ildebrand ganske helt nedbrændte.

„Hr. Simon“ var for en stor del årsak i at den ulykkelige trolldomssak mot Ragnhild Nordset med flere blev sat iværk i 1670 årene.

Simon Paulssøn var gift med Maren Jensdatter, vistnok en datter av Jens Brynjulvssøn Berset, og de hadde 14 barn, 5 sønner og 9 døtre. Det var: 1. Martha. 2. Margareta. 3. Johanna (disse 3 var død i 1721). 4. en datter, gift med C. Bjørnstad i Åmot. 5. Maria, gift med Lars Gjermundssøn Ellevold. 6. Malena, gift med Håkon Erikssøn Hårset. 7. Katarina, 8. Ingeborg. 9. Anna, gift med Gunnar Olsson Hangard. 10. en søn, død i 1721. 11. Pål. 12. Bondi. 13. Ola, død 1753, gift med Anne Persdatter fra Tolgen, enke efter lensmand Jakob Jakobssøn Høye og 14. Jens, som fik garden.

I 1696 var Simon Paulssøn død. Samme år fremkom enken Maren Jensdatter på tinget med skriftlig stævнемål til sønnen Jens Simonssøn med begjæring om å få garden tilbake, idet hun sat att med 6 små uforsørgede barn. Ved godtfolks mellemkomst ble mor og søn enig om å dele garden og bruke hver 6^{1/2} kalvskind. Men når Moren, Maren Jensdatter, var død, skulde sønnen, Jens Simonssøn, ha morens part igjen. Imidlertid indgik Maren Jensdatter nyt ægteskap med kapellanen Erik Olavsson Wærdahl¹, og der ble strid mellem stedfar og stedson om garden. De ble dog forligte.

Jens Simonssøn Nordset var klokker i Rendalen. Under 1/10 1728 var der skifte efter ham, idet han da var død.

¹ Erik Olsson Wærdahl hadde vistnok ingen barn med Maren Jensdatter. Han ble enkemand og giftet sig igjen med Anna Katarina Henriksdatter Sommer-schild, med hvem han hadde flere barn. Deres ælste søn Ola Eriksson Wærdahl, fødd 1702, død 1769, var prest i Eid i Romsdalen. Sønnen Kri-

Han hadde ått 5 kalvskind med bygsel i Nordset og derhos brukt 4 kalvskind i samme gard tilhørende Ytre Rendalens kirke. På garden stod 3 hester og 15 naut. Jens Simonssøn var gift med Marit Persdatter. Ifølge skiftebrev av ²⁰/₄ 1729 var da enken „den ærdydige kvinde Marthe Pedersdatter“ død. Hendes gjenlevende med Jens Simonssøn avlede barn var disse: 1. Marit. 2. Anne, gift 3 ganger: 1. med Halstein Simonssøn Mømb, 2. med Ola Mogenssøn (Qveset) og 3. med Tarald Oudenssøn. 3. Sigrid, gift med Per Amundssøn Fønnås. 4. Marit, gift med Brynjulv Simonssøn Berset, en ætling av Brynjulv Birkesetr, nævnt 1615. 4. Jens Reenord¹, fødd 1701, prest og i 1750 buende på Berger. 5. Per Jenssøn (Ellevold), fødd 1698, død 1788, klokker og en tid buende i Burstuen og endelig 6. Simon, som var ælste søn og overtok garden efter faren.

Simon Jenssøn Nordset var fødd 1696 eller 97 og døde i 1770. Han var gift med Åse Olsdatter Ellevold, fødd 1701, død 1771, søster til Nils Olsson Ellevold, som var gift med Ragnhild Olsdatter, en halvsøster av Ingrid Jonsdatter Haugset, gift med Knut Nilssøn Atneosen. Simon og Åse Nordset hadde flere barn sammen. Nævnes skal: 1. Åse. 2. Marit. 3. Nils. 4. Per. 5. Simon og 6. Jens.

Jens Simonssøn Nordset var fødd 1725 og døde i 1791. Som ælste søn overtok han garden. Han var gift med Marit Simonsdatter, fødd 1729, død 1799, og de hadde disse barn: 1. Katarina. 2. Marit, i 1791 i tjeneste hos presten Mandahl og død ugift i 1819. 3. Kirsti, død som lægdslem på Nordset i 1831. 4. Åse, gift med Knut Ottarssøn Høyberget i Tyldalen. 5. Maren, død som lægdslem på Nordset 1829. 6. Ola. 7. Jens og 8. Simon.

Simon Jenssøn Nordset (den yngre) var fødd 1763 og døde som gardbruker på Nordset i 1819.

stian Erikssøn Wærdahl døde 44¹/₂ år gammel og gravlagdes ²⁹/₇ 1767 sammen med moren, som ble 90¹/₂ år. Madame Wærdahl hadde da sittet som enke i flere år på Bjøntegard.

¹ Navnet Reenord er måske sammensat av gardsnavnene Reeten og Nordset. Presten Reenords søstersøn Eivind Simonssøn budde på Reeten i Tyldalen.

Gammelt skyldfolk.

HØYE-FOLK.

Kari Olsdatter, som kom til Fonnås ved giftermål med Jens Perssøn, var datter av Ola Jakobssøn og Kari Halsteinsdatter Mømb. Hendes far Ola Jakobssøn var fra Høye, og om hans ætteheim og slægt skal her meddeles følgende:

Høye nævnes første gang 1578 som ødegard. Allerede i 1612 var der to brukere på Høye: Laurits og Erik. Som tredje bruker nævnes Pål i 1622. Laurits nævnes siste gang 1639, Pål 1644 og Erik 1660. I 1644 heter det at Gregorius Høye og Bjørn Høye er odelsmænd; men på samme tid er Erik og Pål brukere. I 1650 har Erik Høye 1 hud 3 skind kirkegods og Bjørn Høye 1 hud bondegods. I 1660 er Søndre Høye bolig for kapellanen hr. Laurits, som i 1664 er sindssyk. I jordebok fra 1680 heter det at Søndre Høye, „dend forstyrrede capelans recidents,“ skylder 1 hud, som Ingeborg Olavsdatter eier selv. Nordre Høye skylder 1 hud 3 skind, og derav bruker Lars Erikssøn 7 $\frac{1}{2}$ skind og Ingeborg har „hendes 7 $\frac{1}{2}$ skind“.

Den i 1612 nævnte Laurits Høye var vel fødd kring år 1560 og døde ca. 1640. Ingeborg Olavsdatter, kona hans, døde i 1666. Trulig var disse sønnerne deres: 1. Erik Høye. 2. Pål Høye, far til kapellanen „hr. Simon“, som kom til Nordset og 3. Jakob Høye, som vistnok var far til den sindssyke kapellan på Høye „hr. Laurits“.

Kapellanen hr. Laurits levde i 1660, men i 1676 var han død; ti da nævnes Ingeborg Olavsdatter, „salig hr. Laurits Jakobssøns enke av Øvre Rendalen“ å skylde til presten Jens Bundissøn 18 rdlr. 2 mark 6 skil.

Ingeborg Olavsdatter Høye var en myndig dame. I 1681 lot hun sette Ottar Berset under tiltale for skjældsord. Det var litt før jul i Ingebret Bersets stue at Ingeborg og Ottar kom i trætte om en del havneganger og engslåtter. Ingeborg ble sint, stod op og ga Ottar en ørefik. „Du slår mig som en hore,“ sa Ottar. Av de indkaldte vitner hadde noen hørt skjældsordene, andre ikke. Ottar undskyldte sig med at han ved anledningen var overstadig drukken og ikke minntes det ringeste av de påklagede ord. Han hadde intet ufordelagtig å si om Ingeborg Høye, sa han. Efter de fremkomne forklarinn-

ger fandt retten det uforsvarlig å avsi æresdom over Ottar Berset.

I 1682 indkaldte Ingeborg Høye til tinget 21 av bygdens gardbrukere for å få vite hvorfor de forholdt hende å bruke fiskegreier på egen grund i Rena elv. De indstævnte var Bryn-julv Berset, Ingebret Berset, Ottar Berset, Erik Berset, Jon Berger, Erik Hanssøn Berger, Sæming Erikssøn Berger, Svein Eriks-søn Berger, Laurits Gunnarssøn Berger, Ivar Toressøn Berger, Ola Arnessøn Berger, Nils Hårset, Erik Hårset, Knut Mømb, Halstein Mømb, Tore Mømb, Arne Hangard, Laurits Håkons-søn Hangard, Ola Gunnarssøn Hangard, hr. Simon Paulssøn Nordset og Simon Karlssøn Nordset.

Ingeborg Høye kundgjorde på tinget i 1682 at hun hadde oprydd sætervang på „Haffsjøvolden“.

Under $\frac{5}{7}$ 1692 fremstod „Ingeborg, salig hr. Laurits Høyes enke“ for retten og beskyldte Erik Hårset for å ha slått og mis-handlet hendes tjenestjente Ragnhild Olsdatter. Erik Hårset påstod sig uskyldig og krævde klagersken til ansvar. Saken var fore på to ting, siste gang $\frac{16}{7}$ 1692, hvor Erik Hårset avla ed på sin uskyld og derfor ble frikjendt.

Kapellanen Laurits Jakobssøn og Ingeborg Olavsdatter Høye hadde flere barn. Nævnes skal: Jakob Larssøn Høye, som i mange år var lensmand i Rendalen og nævnt som sådan første gang $\frac{23}{11}$ 1692. Lensmand „Jakob Sørhøye“ var blandt de lagrettesmænd som i Berger tingstue $\frac{11}{7}$ 1695 dømte Goro Helgesdatter Præstgard til å straffes på kroppen med gapestokken for ikke å ha betalt leiermålsbøter for leiermål med Per Perssøn.

Lensmand Jakob Larssøn Høye var gift med Kari Bersveins-datter, vistnok fra Hanestad. Han døde i 1728. Under skifte efter ham $\frac{22}{8}$ s. år oplyste enken at hun med sin avdøde mand åtte Søndre Høye, skyldende i hud med bygsel og her-lighet, og fremviste hun to adkomstbrevet til sin avdøde mands far hrr. Laurits Jakobssøn, datert $\frac{9}{2}$ 1657 og $\frac{15}{8}$ 1659 med påtegninger av sorenskriver Hans Christenssøn. Derhos med-delte hun at Jakob Larssøn hadde arvet en del av samme jord efter sin far og resten indløst fra sine søskend. Til døds-buet hørte derhos foruten lausøret 4 hester, 44 naut og 36 sauer. Jakob Larssøn og Kari Bersveinsdatter Høye hadde 9 barn: 1. Jakob Høye, som fik garden. 2. Lars, som var gift

med Kari Gunnarsdatter Hangard og i 1726 druknet under tømmerfløtning i Glåma. 3. Ola Mømb, fødd 1692, gift med Kari, datter av Halstein Simonssøn Mømb og Anne Jensdatter Nordset, far til Kari Fonnås med flere. 4. Jens Jakobssøn, fødd 1701, død som borger og indvåner av Kristiania. 5. Kristian, død ugift 1733. 6. Hans, gift med Gjertrud Ivarsdatter Berger. 7. Ingeborg, gift med Per Olssøn Sjøli i Ytre Rendalen. 8. Brynhild, gift med Nils Erikssøn Hårset og 9. Anne, fødd 1712, død 1803, gift først med Helge Perssøn fra Tolgen og siden med Jens Monssøn.

Jakob Jakobssøn Høye, fødd 1699, død 1743 (?) ble lensmand i Rendalen efter faren. Under $14\frac{1}{7}$ 1729 utstedte Knut Hals, sogneprest til Åmot, bygselseddel til lensmand Jakob Høye på $7\frac{1}{2}$ kalvskind i Høye, tilhørende Øvre Rendalens kirke. Jakob Jakobssøn Høye var gift med Anne Persdatter fra Tolgen, fødd 1703, død 1776, søster av Helge Perssøn Bjøntegard. En søster av Anne var gift med Ola Nilssøn Eidet i Tolgen. Anne ble anden gang gift med Ola Simonssøn Nordset. Jakob Jakobssøn og Anne Persdatter Høye hadde disse barn: 1. Jakob, som overtok garden efter forældrene. 2. Hans. 3. Ragnhild og 4. Ingeborg.

Jakob Jakobssøn Høye (den yngre) var fødd 1731 og døde i 1780. I 1754 ble han gift med Ragnhild Persdatter Fonnås, død 1819. De hadde 4 døtre, nemlig: 1. Kari, fødd 1759, død kring år 1781. 2. Sigrid, fødd 1756, død som inderst på Høye 1828. 3. Anne, fødd 1754, død 1833, gift 1781 med Simon Perssøn, fødd 1753, død 1815. Ifølge skifte $\frac{1}{1}$ 1781 efter faren overtok Anne Jakobsdatter med sin trulovede gardsbruket. De døde begge som føderådsfolk på Høye. Da de ingen barn hadde, gik garden over til Annes yngste søster 4. Marit Jakobsdatter, fødd 1761. Hun døde i 1821 av „sting“ og gravlagdes samme dag som hendes mand Jakob Jakobssøn, fødd 1756. Jakob Jakobssøn var vistnok fra Mømb og ble i 1796 gift med Marit Jakobsdatter Høye. Han var trulig en ætling av Ola Jakobssøn Mømb fra Høye. Jakob Jakobssøn og Marit Jakobsdatter Høye hadde flere barn. Nævnes kan: 1. Brynhild, fødd 1799, død ugift på Høye 1851. 2. Malena, fødd 1802, gift med Håkon Evenstuen. 3. Simen, som fik garden og 4. Per, fødd 1806. Han reiste til Nordland.

Simen Jakobssøn Høye, som var fødd 1803 og døde

1887(?) ble i 1832 gift med Dordi Eriksdatter Hårset, fødd 1806, død 1896(?)¹. Barna deres var: 1. Maren, gift med Trond Søgard i Tyldalen. Utvandret til Amerika. 2. Berte, død i ung alder. 3. Erik Høye, som fik garden, gift med Ingeborg Nilsdatter Hårset. 4. Jakob Høye, ugift. 5. Simen Høye, buende i Brandvall i Solør, gift med Berte Brede sen. 6. Bertin Høye, fødd ¹³/₁₂ 1843, buende i Kristiania, gift med Anne Hansen fra Moss. 7. Andreas Høye, stationsfuldmægtig ved svensk jernbane, gift med en svensk dame. 8. Anna Dorte a Høye, gift med lærer Johan Haave fra Stjørdalen og 9. Jens Høye, lensmand i Grue i Solør, gift med Julie Andersen fra Kristiania.

HÅRSET-FOLK

Anne Eriksdatter, kona hans Jon Knutssøn Haugset, var fra Søndre Hårset og var datter av Erik Håkonssøn Hårset og Sigrid Gunnarsdatter Hangard.

Hårset var i 1577 erkebispens gods og hadde en skyld av 1 hud. I 1615 var her to bruk, hver på 1 huds skyld, og det var krongods.

Nils Hårset nævnes som bruker i 1612, og efter ham kom Olav, trulig en søn av Nils. Olav nævnes første gang 1615.

Olav Nilssøn Hårset hadde i 1615 begge gardene og åtte i den ene 1 hud som odel. Derhos åtte han og hans medarvinger ¹/₂ hud i Hoele. Else Hårset, som gravlagdes 4. juledag 1673 av „hrr. Olle selv“, var vistnok kona hans Olav. Olav Nilssøn og Else Hårset hadde 3 sønner, nemlig: 1. Håkon, som budde på Søndre Hårset, hvor Håkon-navnet har holdt sig like til den siste tid. 2. Sæming og 3. Nils, som budde på Nordre Hårset, hvor også Nils-navnet har holdt sig til den dag idag.

¹ Dordi Hårset hadde med Erik Eriksøn Nystu Unset sønnen Jon Høye, som kom til Brandvall i Solør, hvor han døde ugift ca. 60 år gammel.

Håkon Olavsson Hårset var fødd 1604. I 1639 nævnes han som leilending. Næsten alle bønder i Østerdalen var på den tid leilendinger. Samme år nævnes også Bjørn på Hårset, vistnok den samme mand som med dette navn er nævnt på Hanestad og Høye. I 1644 kaldes Håkon Hårset odelsbonde. I 1657 har han en buskap på 3 hester, 15 kyr, 12 sauer og 2 svin. Håkon Olavsson hadde datteren Else, som var gardjente og ble gift med Erik Ivarsson, søn av Ivar og Sigrid Bjørgard. Else var blandt de som i 1670—71 ble tiltalt for trolldomskunster. Hun døde i 1719.

Erik Ivarsson var fødd 1640 og døde i 1721. I 1673 ble han av fogden indstevnt til tinget for i 1666 å ha lovet Åsta Oudensdatter Hangard ægteskap og besvangret hende, men ægtet Else Håkonsdatter Hårset. Som soldat mente Erik at han i dette tilfælde kunde gjøre som han vilde, og heri fik han også medhold av fogden. Erik Ivarsson og Else Håkonsdatter Hårset hadde 7 barn, 4 sønner og 3 døtre. Det var: 1. Håkon, ælste søn, som fik garden. 2. en datter, gift med Ola Nilsson Otås. 3. en datter, gift med Halvor Gjermundsson Grotting. 4. Sigrid, gift med Tore Engebretsson Haugset. 5. Ola, som kom til Nordre Unset¹. 6. Ivar og 7. Erik.

Håkon Eriksson Hårset, som nu ble bruker, var fødd 1670 og nævnes siste gang 1733. Han var gift med Malena Simonsdatter Nordset. Hun døde 1755. Håkon Eriksson og Malena Simonsdatter Hårset hadde flere barn. Nævnes kan: 1. Else, i 1737 gift med Bersvein Eriksson Hanestad. 2. Jens Håkonsson Høye, i 1758 gift med Gjertrud Olsdatter Mømb. 3. Simon Håkonsson Søndre Unset, gift med Gjertrud Tollevsdatter. 4. Ola Håkonsson Berger, gift med Marit Persdatter, som anden gang ble gift med Hans Larsson Berger. 5. Marit Håkonsdatter, gift med Sæming Sæmingsson Hanestad og 6. Erik, som fik garden.

Erik Håkonsson Hårset var fødd 1702 og døde 1774.

¹ I 1718 lot Ola Eriksson indstævne til tinget Hans Eriksson Berger og søn Ola Hansson for å bevise sin ret til 3 kalvskind i Berger, som Ola Eriksson mente å være odelsberettiget til. De indstevnte sa at de av 9 kalvskind i Berger åtte $1\frac{1}{2}$ skind, som Hans Eriksson Berger hadde arvet efter sine forældre. De henviste til skjøte av ²¹/₁ 1652. Herimot indga Ola Eriksson et gammelt brev, datert ⁹/₁ 1572, hvorved han vilde bevise at Erik Sveinsson Berger, som var Ola Erikssons mors farfar, var arveberettiget til Berger.

Han var vistnok gift 2 ganger, først med Sigrid Gunnarsdatter Hangard og siden med Berit Sæmingsdatter Hanestad. Barn: 1. Malena Eriksdatter, fødd 1728, død 1774, gift med Jakob Olsson Mømb, søn av Ola Jakobssøn fra Høye og Kari Halsteinsdatter Mømb. 2. Anne Eriksdatter, gift 1754 med Jon Knutssøn Haugset. 3. Sæming Hårsetstuen, fødd 1737 eller 39, død 1803, gift med Berit Eriksdatter Berger, og 4. Håkon, som var ælste søn og fik garden efter forældrene.

Håkon Erikssøn Hårset var fødd 1735 og døde i 1795. I 1758 ble han gift med Maren Olsdatter Mømb, fødd 1739 og død, i 1821. Håkon Erikssøn og Maren Olsdatter Hårset hadde 8 barnt nemlig: 1. Berit, fødd 1760, død 1789. 2. Gunhild, i 1783 gif med Ottar Tollevsøn Løset eller Sjørbunden i Åmot. 3. Maren, i 1802 gift med Per Knutssøn Sjølistøen (Syllistøen). 4. Kari, fødd 1784. 5. Sæming, i 1800 gift med Brynhild Jakobsdatter Hårset. 6. Tollev Hårsetstuen, i 1795 gift med Anne Engebretsdatter fra Åmot. 7. Ola Håkonssøn Hårset, fødd 1758, død $^{15}/_1$ 1809 som furer på Kongsvinger under ufreden med Sverige, gift med enken Gunhild Brændhammeren, og endelig 8. Erik, som fik garden.

Erik Håkonssøn Hårset var fødd 1764 og døde i 1845. Ifølge kongelig bevilling ble han i 1800 gift med Kirsti Halvorsdatter Grøtting, fødd 1764, død 1844. Barna deres var: 1. Kirsti Eriksdatter, fødd 1811. 2. Berte Eriksdatter, fødd $^{1}/_{12}$ 1804, død $^{7}/_8$ 1885. 3. Håkon Erikssøn Hårset, fødd $^{18}/_2$ 1807, død $^{15}/_1$ 1885 og 4. Maren Eriksdatter.

Håkon og Berte Hårset har opprettet et legat på ca. 20,000 Kroner, hvorav renterne skal brukes, den ene halvdel til arbeidsskoler og den anden halvdel til gamle ærbare, værdige trængende, som ikke har nydt understøttelse av fattigvæsen. Renterne utdeles hvert år på Berte Hårsets dødsdag.

Om folket på Nordre Hårset, hvor Dordi Knutsdatter Haugset i 1763 ble indgiftet, skal her meddeles følgende:

Den første bruker vi vet om på Hårset, het altså Nils, nevnt 1612. Efter ham kom Olav, vistnok søn av Nils. I

1615 hadde han, som vi vet, begge Hårset-gardene. Kona hans Olav Nilssøn Hårset het Else, og de hadde 3 sønner: Håkon, Sæming og Nils.

Nils Olavssøn Hårset var fødd 1644. Han nævnes som bruker på Nordre Hårset 1675, 1680 og 1691. Av hans 2 sønner, Sæming og Erik, nævnes Sæming som bruker 1712, 1715 og 1721.

Erik Nilssøn Hårset var fødd 1672. Under $24/7$ 1696 utga han kjøpebrev til sin bror Sæming på 3 kalvskind, som han var tilfalden i garden. Erik var gift med Marit Toresdatter Præstgard av Tyldalen. Deres 6 barn var: 1. Sigrid, gift med Jon Engebretssøn Bjørgard. 2. Ingeborg, i 1737 gift med Jakob Olsson Grøtting. 3. Marit, fødd 1715, død 1765, gift med Ola Erikssøn Fæmundssundet. 4. Sæming, fødd 1720. 5. Tore, fødd 1718, og endelig 6. Nils, som fik garden efter faren, da han var odelsberettiget.

Nils Erikssøn Hårset var fødd 1705 og døde i 1779. Han var gift med Brynhild Jakobsdatter Høye, fødd 1703 og død 1789. Barna deres var: 1. Marit, i 1759 gift med Erik Nilssøn Nystu Unset. 2. Hans Hårsetstuen, fødd 1738, død 1816, gift 2 ganger, først med Margrete Simonsdatter Søndre Høye og siden med Brynhild Olsdatter, og endelig 3. Jakob, som var ælste søn og fik garden.

Jakob Nilssøn Hårset var fødd 1734 og døde i 1813. Han var gift med Dordi Knutsdatter Haugset, fødd 1742 og død i 1815. Barna deres var: 1. Nils, fødd 1765, ifølge kongelig bevilling i 1797 gift med Anne Oudensdatter Hangard. 2. Knut Hangard, fødd 1770, død $6/12$ 1808 på Kongsvinger under ufreden med Sverige, i 1802 gift med Anne Oudensdatter Hangard, enke efter avdødes bror, Nils. 3. Jakob, i 1814 gift med Malena Eriksdatter Mømb. 4. Jens, gift 1825 med Sigrid Taraldsdatter Grøtting, enke efter Jakob Olsson Grøtting. 5. Jon, fødd 1784. 6. Ingrid, fødd 1771, i 1795 gift med Sevat Sæmingssøn Hanestad, fødd 1757, død 1816. 7. Brynhild, fødd 1786, og endelig 8. Erik, som overtok garden.

Erik Jakobssøn Hårset var fødd 1774 og døde $8/6$ 1835 ved ulykkestilfælde, idet et gevær gik av under ladningen, så kulen traf ham i hode. I 1805 ble han gift med Berit Olsdatter Hangard. Barn: 1. Jakob Hårset, gift med Ingrid Jonsdatter Nestu Unset. 2. Ola Haugset, gift med Maren Pæls-

datter Bolstad. 3. Knut Hårset, som kom til Brandvall. 4. Dordi Høye, gift med Simen Jakobssøn Høye. 5. Berte Akre, gift med Sæming Akre. 6. Gjertrud Lykken, gift med Jens Olsson Lykken, og endelig 7. Nils Hårset, som overtok fedrenegarden.

Nils Erikssøn Hårset ble i 1836 gift med Marit Sjølie, fødd 1814, død 1848, datter av Ola Larsson og Ingeborg Olsdatter Sjøli, og barna deres er: 1. Berte Sjølistrand, fødd 1836, gift med Per Knutssøn Sjølistrand fra Burstuen under Fonnås. 2. Ingeborg Kristine Høye, fødd 1838, gift med Erik Simonsøn Høye. 3. Ola Hårset, fødd 1842, død 1843. 4. Ole Hårset, student, fødd 1844, død 1870. 5. Dorthea Mathilde Høye, fødd 1846, gift med Ola Jonsson Høye og 6. Erik Olaus Hårset, fødd 1840, gift med Helena Sæmingsdatter Hanestad, og barna deres er: 1. Marit Nilsine. 2. Gjertrud Signe. 3. Olea. 4. Ingeborg. 5. Birgitta. 6. Karen Helga og 7. Nils Hårset, som nu har garden. Han er gift med Rachel Klute, datter av presten Johan Gerhard Klute.

Ludvig Olsson Stor Rusten		Ola Ludvigsson Finstad	Ludvig Olsson Tolgenslid	Guri jørgensdatter Parelius	Ludvig Olsson Tolgenslid Kari Olsdatter (Tuveng?) Jørgen Andersson Parelius Marit Nilsdatter	Ola Arnason Tolgenslid Anders Parelius	Arne Olavsson Norvangen	Olav Vangen
Ingeborg Olsdatter Erlen	Ola Olsson Haug eller Erlen Marit Persdatter Asen	Per Anundsson Fonnås	Ola Eivindsson Haug Per Olsson Asen Marit Arnedsdatter	Marit Nilsdatter	Ola Eivindsson Haug Per Olsson Asen Marit Arnedsdatter	Eivind Sveinsson Haug Ola Eysteinnsson Arne	Svein Haug Eystein	
Jens Persson Fonnås	Per Anundsson Fonnås	Marit Jensdatter Fonnås	Amund Jonsson Fonnås Sigrid Arnedsdatter Berger Jens Simonsson Nordset Marit Persdatter	Marit Nilsdatter	Jon Sveinsson Haugset Arne Berger (Fonnås) (Simon Poulsson (Nordset) prest) Maren Jensdatter	Jon Sveinsson Haugset Arne Berger (Fonnås) (Simon Poulsson (Nordset) prest) Maren Jensdatter	Svein Haugset Pål (Lauritsson?) Høy	Laurits? Høy
Kari Olsdatter Momb	Ola Jakobsson Momb fra Høy	Kari Olsdatter Momb	Kari Bersveinsdatter Hanestad? Halstein Simonsson Momb Anne Jensdatter Nordset Nils Knutsson Atneosen Dordi Håkonsdatter	Kari Olsdatter Momb	Lars (Laurits) Jakobsson Høy Bersvein Olavsson Hanestad Simon Momb Jens Simonsson Nordset Knut Olsson Koppang Håkon Atneosen	Jakob Høy og Ingeborg Olavsdatter Olav Olavsson Hanestad Simon Momb Jens Simonsson Nordset Knut Olsson Koppang Håkon Atneosen	Pål Høy "Hr. Simon Poulsson" Ola Koppang	Pål Høy
Jon Knutsson Haugset	Ingrid Jonsdatter Haugset	Knut Jonsson Haugset	Jon Sveinsson Haugset Magnhild Brynjulvsdatter Berset Håkon Eriksson Håset Malena Simonsdatter Nordset Sæming Sæmingsson Hanestad Kari Arnedsdatter (Berger?)	Marit Knutsson Atneosen	Svein Jonsson Haugset Brynjulv Berset Erik Ivarsson Bjørgard "Hr. Simon Poulsson" Sæming og Ingeborg Hanestad Arne (Berger?)	Jon Sveinsson Haugset Brynjulv Berset Erik Ivarsson Bjørgard "Hr. Simon Poulsson" Sæming og Ingeborg Hanestad	Svein Haugset Ivar og Sigrid Bjørgard Pål Høy Ingeborg Hanestad	
Anne Erksdatter Håset	Erik Håkonsen Håset	Anne Erksdatter Håset	Marit Knutsson Atneosen	Marit Knutsson Atneosen	Svein Jonsson Haugset Brynjulv Berset Erik Ivarsson Bjørgard "Hr. Simon Poulsson" Sæming og Ingeborg Hanestad Arne (Berger?)	Jon Sveinsson Haugset Brynjulv Berset Erik Ivarsson Bjørgard "Hr. Simon Poulsson" Sæming og Ingeborg Hanestad	Svein Haugset Ivar og Sigrid Bjørgard Pål Høy Ingeborg Hanestad	
Håkon Sæmingsson Hanestad	Sæming Sæmingsson Hanestad	Ingeborg Håkonsdatter Hanestad	Sæming Sæmingsson Hanestad Marit Håkonsdatter Håset	Sæming Sæmingsson Hanestad Marit Håkonsdatter Håset	Sæming Sæmingsson Hanestad Marit Håkonsdatter Håset	Sæming Sæmingsson Hanestad Marit Håkonsdatter Håset	Sæming og Ingeborg Hanestad Ivar og Sigrid Bjørgard Pål Høy	Ingeborg Hanestad
Marit Håkonsdatter Atneosen	Håkon Taraldsson Korperud	Marit Håkonsdatter Atneosen	Håkon Taraldsson Korperud Ingeborg Nilsdatter Atneosen	Håkon Taraldsson Korperud Ingeborg Nilsdatter Atneosen	Erik Ivarsson Bjørgard Prest Simon Paulsson Knut Olsson Koppang	Ivar og Sigrid Bjørgard Prest Simon Paulsson Knut Olsson Koppang	Ola Koppang	

son Finstad, Lovisa Olsdatter Ellevold, Ludvig Olsson Finstad, Oliver Olsson Finstad, Kirsti Olsdatter Olsen

Som det vil sees har boksriveren fulgt sin egen retskrivning. Imidlertid er desværre indkommet enkelte uoverensstemmelser, der skyldes korrekturen.

Side 14 i næst siste linje står: Andersen. Skal være: Andersson.

- 27 i 27de linje står: Kulbækmo. Skal være: Hulbækmo
- 36 først paa øverste linje står: 100 tilrdlr. Skal være: til 100 rdlr.
- 68 i næst siste linje står: Arne Serine. Skal være: Anne Serine.

